1938 års statsverksproposition.

KUNGL. MAJ:TS

PROPOSITION

TILL

Riksdagen

angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39;

given Stockholms slott den 4 januari 1938.

Jämlikt grundlagens bud avgiver Kungl. Maj:t härmed proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39.

Med åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokoll angående statsverkspropositionens justering vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att godkänna i protokollet berörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter sålunda:

Inkomster å driftbudgeten.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. *Skatter:*			
1. Mantalspenningar		1,200,000	
2. Prästerskapets till statsverket indragna tionde		660,000	
3. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	235,000,000		
b. Särskild skatt å förmögenhet, *bevillning*	15,000,000		
c. Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	30,000,000		
d. Utjämningsskatt, *bevillning*	15,000,000		
e. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	300,000		
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	300,000		
g. Stämpelmedel, *bevillning*	67,000,000	362,600,000	
4. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, *bevillning*	31,500,000		
b. Gummiringsskatt, *bevillning*	17,500,000		
c. Bensinskatt, *bevillning*	66,000,000	115,000,000	
5. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, *bevillning*	165,000,000		
b. Accis å silke, *bevillning*	2,500,000		
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	20,000,000		
d. Tobaksskatt, *bevillning*	96,000,000		
e. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	17,000,000		
f. Rusdrycksförsäljningsmedel, *bevillning:*			
α. Partihandelsbolag	16,000,000		
β. Detaljhandelsbolag	21,000,000		
g. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	96,000,000		
h. Maltskatt, *bevillning*	30,000,000	463,500,000	942,960,000
II. *Uppbörd i statens verksamhet:*			
1. Vattendomstolsavgifter		25,000	
2. Inkomster vid fångvården		525,000	
3. Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona		50,000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet		1,400,000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen		25,000	
6. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter		200,000	

	Kronor	Kronor
7. Inkomster vid statens skyddshem	200,000	
8. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	310,000	
9. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	25,000	
10. Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium	75,000	
11. Inkomster vid statens sinnessjukhus	12,900,000	
12. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	38,000	
13. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	10,000	
14. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,150,000	
15. Avgifter för registrering av motorfordon	1,300,000	
16. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	19,000	
17. Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen	530,000	
18. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000	
19. Inkomst av myntning och justering	3,500,000	
20. Kontrollstämpelmedel	475,000	
21. Bidrag till bank- och fondinspektionen	130,000	
22. Bidrag till sparbanksinspektionen	95,000	
23. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	
24. Inkomster vid tandläkarinstitutet	275,000	
25. Inkomster vid karolinska sjukhuset	335,000	
26. Inkomster vid serafimerlasarettet	1,900,000	
27. Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,250,000	
28. Avgifter för granskning av biografbilder	165,000	
29. Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	300,000	
30. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	225,000	
31. Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	3,000,000	
32. Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	16,500,000	
33. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	55,000	
34. Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	60,000	
35. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000	
36. Inkomster vid statens provningsanstalt	330,000	
37. Fyr- och båkmedel	3,500,000	
38. Lotspenningar	3,200,000	
39. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,900,000	
40. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	110,000	
41. Bidrag till försäkringsinspektionen	120,000	56,478,000
III. *Bidrag från folkpensioneringsfonden*		46,500,000
IV. *Diverse inkomster:*		
1. Bötesmedel	2,500,000	
2. Totalisatormedel	1,250,000	
3. Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar	7,000,000	
4. Lotterimedel	5,200,000	
5. Övriga diverse inkomster	1,750,000	17,700,000
Säger för egentliga statsinkomster		1,063,638,000

B. Inkomster av statens kapitalfonder.	Kronor	Kronor
I. *Statens affärsverksfonder:*		
1. Postverket, *bevillning*	13,000,000	
2. Telegrafverket	36,000,000	
3. Statens järnvägar	31,000,000	
4. Statens vattenfallsverk:		
a. Kraftverken 21,250,000		
b. Kanalverken 450,000		
c. Fastighetsförvaltningen 300,000	22,000,000	
5. Domänverket	12,000,000	
6. Statens reproduktionsanstalt	40,000	114,040,000
II. *Riksbanksfonden*		3,000,000
III. *Statens allmänna fastighetsfond*		8,600,000
IV. *Statens utlåningsfonder:*		
1. Statens bostadslånefond	550,000	
2. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	55,000	
3. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	140,000	
4. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	360,000	
5. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	260,000	
6. Lånefonden för lantarbetarbostäder	3,000	
7. Lånefonden för anordnande av hem för åldringar och änkor	100	
8. Statens bosättningslånefond	100,000	
9. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	50,000	
10. Vattenkraftslånefonden	200,000	
11. Luftfartslånefonden	26,000	
12. Studielånefonden	35,000	
13. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
14. Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras	100	
15. Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	100	
16. Lånefonden för inköp av renar	100	
17. Statens kaninavelslånefond	100	
18. Statens fjäderfälånefond	2,500	
19. Gödselvårdslånefonden	40,000	
20. Statens kalkbrukslånefond	1,900	
21. Statens fruktodlingslånefond	100	
22. Statens mejerilånefond	100,000	
23. Lånefonden för underlättande av gemensam maskinanvändning i det mindre jordbruket	100	
24. Spannmålslagerhusfonden	55,000	
25. Spannmålskreditfonden	100	
26. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	250,000	
27. Statens slakterilånefond	7,000	
28. Kraftledningslånefonden	200,000	

	Kronor	Kronor
29. Egnahemslånefonden	8,900,000	
30. Jordförmedlingsfonden	8,000	
31. Arrendeegnahemsfonden	140,000	
32. Arrendelånefonden	100	
33. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
34. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1,500	
35. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	800	
36. Statens avdikningslånefond	1,300,000	
37. Täckdikningslånefonden	120,000	
38. Allmänna nyodlingsfonden	5,000	
39. Norrländska nyodlingsfonden	1,500	
40. Fiskerilånefonden	110,000	
41. Statens fiskredskapslånefond	100	
42. Kommunskogslånefonden	1,000	
43. Virkesmätningslånefonden	100	
44. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	300	
45. Hemslöjdslånefonden	1,800	
46. Industrilånefonden	45,000	
47. Statens hantverkslånefond	54,000	
48. Rederilånefonden	60,000	
49. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	32,000	13,217,600
V. *Fonden för låneunderstöd*		1,120,000
VI. *Fonden för statens aktier:*		
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	16,500,000	
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000	
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken	200,000	
4. Aktiebolaget Industrikredit	100	
5. Svenska spannmålsaktiebolaget	200,000	18,495,100
VII. *Statens pensionsfonder*:		
1. Civila tjänstepensionsfonden	1,450,000	
2. Militära tjänstepensionsfonden	175,000	
3. Allmänna familjepensionsfonden	3,800,000	5,425,000
VIII. *Övriga kapitalfonder*		65,000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder		**163,962,700**
Summa		**1,227,600,700**

Bilaga till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Beräknat förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39.

Inkomster.			Kronor
A. *Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		603,900	
2. Utrikesdepartementets »		466,500	
3. Medicinalstyrelsens »		4,372,000	
4. Byggnadsstyrelsens »		8,271.000	
5. Uppsala universitets »		889,000	
6. Lunds universitets »		541,600	
7. Karolinska sjukhusets »		86,200	15,230,200
B. *Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		150,000	
2. Utrikesdepartementets »		47,100	
3. Medicinalstyrelsens »		798.000	
4. Byggnadsstyrelsens »		420.000	
5. Uppsala universitets »		15,700	
6. Lunds universitets »		6,000	
7. Karolinska sjukhusets »		54,300	1,491,100
C. *Diverse inkomster:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		12.800	
2. Utrikesdepartementets »		10,700	
3. Medicinalstyrelsens »		103,500	
4. Byggnadsstyrelsens »		134,200	
Uppsala universitets delfond:			
5. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	220,000		
6. Övriga diverse inkomster	22,500	242,500	
Lunds universitets delfond:			
7. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50,800		
8. Övriga diverse inkomster	100	50,900	
9. Karolinska sjukhusets delfond		500	555,100
		Summa	**17,276,400**

			Kronor
Utgifter.			
A. *Reparations- och underhållskostnader m. m.:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		300.000	
2. Utrikesdepartementets »		200,000	
3. Medicinalstyrelsens »		1,250.000	
4. Byggnadsstyrelsens »		2,054,000	
Uppsala universitets delfond:			
5. Akademiska sjukhuset	134,000		
6. Övriga fastigheter	247,000	381,000	
7. Lunds universitets delfond		141,000	
Karolinska sjukhusets delfond:			
8. Karolinska sjukhuset	4,000		
9. Serafimerlasarettet	50,000	54,000	4,380,000
B. *Avsättning till förnyelsefond:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*		149,200	
2. Utrikesdepartementets » , *förslagsvis*		98,400	
3. Medicinalstyrelsens » , *förslagsvis*		1,208,000	
4. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*		1,500,000	
Uppsala universitets delfond:			
5. Akademiska sjukhuset, *förslagsvis*	118,500		
6. Övriga fastigheter, *förslagsvis*	217,600	336.100	
7. Lunds universitets delfond, *förslagsvis*		124,500	3,416,200
C. *Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade områden:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*		8,000	
2. Utrikesdepartementets » , *förslagsvis*		44,100	
3. Medicinalstyrelsens » , *förslagsvis*		14 000	
4. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*		729,000	
5. Uppsala universitets » , *förslagsvis*		100	
6. Lunds universitets » , *förslagsvis*		3,000	
7. Karolinska sjukhusets » , *förslagsvis*		47,000	845,200
D. *Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.:*			
1. Medicinalstyrelsens delfond, *förslagsvis*		25,000	
2. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*		10,000	35,000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		309,500	
2. Utrikesdepartementets »		181,800	
3. Medicinalstyrelsens »		2,776,500	
4. Byggnadsstyrelsens »		4,532,200	
5. Uppsala universitets »		430,000	
6. Lunds universitets »		330,000	
7. Karolinska sjukhusets »		40,000	8,600,000
		Summa	**17,276,400**

Utgifter å driftbudgeten.

Egentliga statsutgifter.

I. Kungl. hov- och slottsstaterna.

		Kronor	Kronor
	A. Kungl. hovstaten.		
1	Kungl. Maj:ts hovhållning		800,000
2	Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning		150,000
3	Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan		192,000
4	Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.		70,000
5	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland		26,000
6	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke		26,000
7	Ved och kol för de kungl. hoven		50,000
8	Täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven		95,000
9	Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten		56,400
10	Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten		25,000
11	Kungl. hovstallets utfodring		45,000
	Säger för kungl. hovstaten		**1,535,400**
	B. Kungl. slottsstaten.		
1	Reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader		63,000
2	Förstärkning av anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader		50,000
3	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott		33,750
4	Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott		24,350
5	Underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott, *reservationsanslag*		42,500
6	Ny- och ombyggnader samt större reparationer vid Drottningholms m. fl. kungl. slott, *reservationsanslag*		20,000
	Säger för kungl. slottsstaten		**233,600**
	Summa		**1,769,000**

Egentliga statsutgifter.

II. Justitiedepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Justitiedepartementet m. m.		
1	Avlöningar till statsråden utan departement m. m.		82,000
	Justitiedepartementet:		
2	Avlöningar, *förslagsanslag*	208,100	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	75,500	
4	Svensk författningssamling, *förslagsanslag*	100,000	383,600
5	Lagberedningen, *reservationsanslag*		80,000
6	Processlagberedningen, *reservationsanslag*		75,000
7	Chefens för justitiedepartementet ombud för tillsyn å tryckta skrifters allmängörande, *förslagsanslag*		16,000
	Säger för justitiedepartementet m. m.		**636,600**
	B. Justitiekanslersämbetet.		
	Justitiekanslersexpeditionen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	54.200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	7,600	61.800
	Säger för justitiekanslersämbetet		**61,800**
	C. Domstolarna.		
	Högsta domstolen m. m.:		
1	Avlöningar till justitieråden, *förslagsanslag*	483,400	
2	Avlöningar till befattningshavare vid nedre justitierevisionen, *förslagsanslag*	548,100	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	56,000	
4	Bidrag till utgivande av »Nytt juridiskt arkiv»	2,000	1,089,500
	Regeringsrätten:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	144,900	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	4,800	
7	Regeringsrättens årsbok, *förslagsanslag*	12,000	161,700
	Hovrätterna:		
8	Avlöningar, *förslagsanslag*	1,611.200	
9	Omkostnader, *förslagsanslag*	92,900	1,704,100

		Kronor	Kronor
	Häradsrätterna:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	1,793,000	
11	Reseersättningar vid justitiestaten, *förslagsanslag*	24.700	
12	Reseersättningar till nämndemän m. m., *förslagsanslag*	300,000	
13	Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet, *reservationsanslag*	100,000	
14	Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet, *förslagsanslag*	100,000	2,317,700
	Vattendomstolarna:		
15	Avlöningar, *förslagsanslag*	* 234,800	
16	Omkostnader, *förslagsanslag*	56,100	290,900
	Civil personal vid krigsrätterna:		
17	Avlöningar, *förslagsanslag*	130,000	
18	Reseersättningar, *förslagsanslag*	4,000	134,000
	Säger för domstolarna		5,697,900
	D. Rättegångsväsendet i allmänhet.		
1	Ersättning åt domare, vittnen och parter, *förslagsanslag*		475,000
2	Kostnader, som enligt lagen om fri rättegång skola gäldas av allmänna medel, *förslagsanslag*		475,000
3	Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter, *förslagsanslag*		60,000
4	Övervakning av villkorligt dömda, *förslagsanslag*		70,000
5	Medikolegala besiktningar, *förslagsanslag*		45,000
6	Ersättning för vissa bötesandelar, *förslagsanslag*		6,900
7	Ersättning till befattningshavare vid rådhusrätter och till städer för förlorad lösen i följd av inteckningsförnyelsernas avskaffande		281,100
8	Resestipendier åt domare och domaraspiranter, *reservationsanslag*		10,000
	Säger för rättegångsväsendet i allmänhet		1,423,000
	E. Fångvården m. m.		
	Fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos fångvårdsstyrelsen, *förslagsanslag*	211,000	
2	Avlöningar till befattningshavare å fångvårdsstaten, *förslagsanslag*	2,780,700	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	1,303,000	4,294,700
4	Interneringsnämnden, *förslagsanslag*		14,000
5	Nämnd enligt lagen om ungdomsfängelse, *förslagsanslag*		3,000
6	Överståthållarämbetets och länsstyrelsernas kostnader för fångtransport, *förslagsanslag*		125,000
7	Ersättning till Stockholms stad för underhåll av fångar i stadens rannsakningsfängelse, *förslagsanslag*		16,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
8	Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd, *reservationsanslag*		40,000
9	Bidrag till Svenska skyddsförbundet		100,000
	Säger för fångvården m. m.		4,592,700
	F. Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.		
	Statens uppfostringsanstalt å Bona:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	168,700	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	185,900	
3	Nybyggnadsarbeten m. m., *reservationsanslag*	* 50,000	404,600
4	Understöd till skyddshemmen å Viebäck, *förslagsanslag*		94,700
5	Kostnader för transport av minderåriga till uppfostringsanstalt, *förslagsanslag*		7,300
	Säger för uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare		506,600
	G. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		* 881,300
2	Särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande, *förslagsanslag*		70,000
3	Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och artistiska arbeten, *förslagsanslag*		3,000
4	Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen, *förslagsanslag*		1,000
5	Bidrag till »Nordisk Tidsskrift for Strafferet»		1,200
6	Bidrag för utarbetande av internationella privaträttsliga bestämmelser rörande lufttrafik, *förslagsanslag*		1,200
7	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		250,000
8	Extra utgifter, *reservationsanslag*		30,000
9	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		* 255,000
10	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		* 1,550,000
	Säger för diverse		3,042,700
	Summa		15,961,300

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

III. Utrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Utrikesdepartementet.		
	Utrikesdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	650,000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	220,000	870,000
	Säger för utrikesdepartementet		870,000
	B. Sveriges representation i utlandet.		
	Avlöningar vid beskickningar och konsulat:		
1	Personal å ordinarie och å extra stat m. m., *förslagsanslag*	2,556,800	
2	Attachéer, *reservationsanslag*	90,000	
3	Handelsattachéer, *reservationsanslag*	38,500	
4	Pressattachéer, *förslagsanslag*	102,100	
5	Skrivbiträden, *reservationsanslag*	360,000	
6	Extra biträden och vaktbetjänte, *reservationsanslag*	100,000	3,247,400
7	Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler, *reservationsanslag*		95,000
8	Ersättningar åt olönade konsuler, *förslagsanslag*		140,000
9	Rese- och flyttningsersättningar, *förslagsanslag*		250,000
10	Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat, *förslagsanslag*		225,000
11	Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat, *förslagsanslag*		100,000
	Säger för Sveriges representation i utlandet		4,057,400
	C. Internationella byråer m. m.		
1	Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund, *förslagsanslag*		540,000
2	Sveriges deltagande i internationella konferenser, *förslagsanslag*		75,000
3	Permanenta skiljedomstolens internationella byrå i Haag, *förslagsanslag*		5,000
4	Riksdagens interparlamentariska grupp		18,000

		Kronor	Kronor
5	Nordiskt interparlamentariskt delegerademöte i Stockholm		15,000
	Säger för internationella byråer m. m.		653,000
	D. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		*624.200
2	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, *förslagsanslag*		50,000
3	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar		50,000
4	Understödsnämnden för rysslandssvenskar		7,000
5	Täckande av förskotterade kostnader för lån till finlandssvenskar m. m.		105,000
6	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige		100,000
7	Upplysningsarbete för freden		30,000
8	Sveriges deltagande i firandet av Nya Sverige-minnet		95,000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		5,000
10	Extra utgifter, *reservationsanslag*		35,000
11	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*40,000
12	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*235,000
13	Reglering av vissa kursförluster, *förslagsanslag*		400.000
	Säger för diverse		1,776,200
	Summa		7,356,600

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

IV. Försvarsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Försvarsdepartementet.		
	Försvarsdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	313.000	
2	Dyrtidstillägg, *förslagsanslag*	* 39.000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	73,000	425,000
	Säger för försvarsdepartementet		**425,000**
	B. Försvarsstaben.		
	Försvarsstaben:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	200,800	
2	Dyrtidstillägg, *förslagsanslag*	* 28,000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	112,300	
4	Vissa arbeten å mobiliseringsverket, *reservationsanslag*	15,000	
5	Fältövningar, *reservationsanslag*	5,000	361,100
	Säger för försvarsstaben		**361,100**
	C. Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap.		
	Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	69,000	
2	Dyrtidstillägg, *förslagsanslag*	* 7,500	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	6,000	
4	Den industriella försvarsberedskapens ordnande, *reservationsanslag*	150.000	232,500
	Säger för rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap		**232,500**
	D. Lantförsvaret.		
	Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.:		
1	Avlöning till personal vid arméförvaltningen, *förslagsanslag*	638.200	
2	Avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl., *förslagsanslag*	27.500,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
3	Avlöning till personal å övergångsstat vid armén, *förslagsanslag*	1,800,000	
4	Inkvarteringens ordnande i Stockholm, *reservationsanslag*	21,450	
5	Rekryteringskostnader, *reservationsanslag*	55,000	
6	Avskedspremier m. m., *förslagsanslag*	140,000	
7	Arméns reservstater, *förslagsanslag*	930,000	
8	Reservstat för furirer vid Gotlands trupper, *förslagsanslag*	6,500	
9	Personal i arméns reserver och personal över stat, *förslagsanslag*	1,130.000	
10	Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag*	140,000	
11	Rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsmyndigheterna, *förslagsanslag*	28,000	
12	Flyttningsersättning, *förslagsanslag*	180,000	
13	Resestipendier, *reservationsanslag*	20,000	32,589,150
	De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning:		
14	De värnpliktigas avlöning, *förslagsanslag*	3.300,000	
15	Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, *förslagsanslag*	100,000	
16	Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., *förslagsanslag*	1,000.000	4,400,000
	Understöd m. m.:		
17	Studiestipendier, *reservationsanslag*	100	
18	Understöd åt föreningar och till skrifters utgivande, *reservationsanslag*	25,000	
19	Vissa arbeten å mobiliseringsverket, *reservationsanslag*	15,000	
20	Konservering av vissa samlingar i krigsarkivet, *reservationsanslag*	8,000	
21	Frivilliga skytteväsendets befrämjande, *reservationsanslag*	400,000	448,100
	Intendenturmateriel, remontering, förplägnad, undervisning, övningar m. m.:		
22	Munderingsutrustning, *reservationsanslag*	5,170.000	
23	Kasern- och förplägnadsutredning, *reservationsanslag*	1,000,000	
24	Remontering, *reservationsanslag*	550.000	
25	Mathållning, *förslagsanslag*	8,850.000	
26	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt, *förslagsanslag*	3,350,000	
27	Skrivmaterialier och expenser, *reservationsanslag*	645,000	
28	Tryckningskostnader, *förslagsanslag*	100,000	
29	Furagering, *förslagsanslag*	2.800,000	
30	Veterinärvård, *reservationsanslag*	108,000	
31	Frivilliga djursjukvården i krig, *reservationsanslag*	6,500	
32	Undervisningsmateriel, undervisningsverk och utbildningskurser, *reservationsanslag*	1,060,000	

		Kronor	Kronor
33	Truppförbandens övningar, *reservationsanslag*	2,200,000	
34	Fält- och fälttjänstövningar, *reservationsanslag*	700.000	
35	Arméns hundväsende, *reservationsanslag*	9,000	
36	Arméns brevduveväsende, *reservationsanslag*	5,000	26,553,500
	Sjukvård m. m.:		
37	Sjukvård, *reservationsanslag*	560 000	
38	Arméns bakteriologiska laboratorium, *förslagsanslag*	2,000	
39	Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, *reservationsanslag*	20,000	582,000
	Tygmateriel:		
40	Vapen och ammunition m. m., *reservationsanslag*	5,250,000	
41	Anskaffning och underhåll av motorfordon, *reservationsanslag*	760.000	
42	Anskaffning och underhåll av ingenjörmateriel m. m., *reservationsanslag*	750,000	6,760,000
	Materielanskaffning sammanhängande med 1936 års arméorganisation:		
43	Viss materielanskaffning (anslag nr 1), *reservationsanslag*	16,000,000	
44	Viss materielanskaffning (anslag nr 2), *reservationsanslag*	4,827,550	20,827,550
	Byggnader m. m.:		
45	Byggnader, övningsfält och skjutbanor, *reservationsanslag*	3,300,000	
46	Ny mässbyggnad vid Norrbottens regemente, *reservationsanslag*	100,000	
47	Nybyggnad m. m. vid militärsjukhuset i Eksjö, *reservationsanslag*	55,000	
48	Tjänstebostäder vid ridskolan, *reservationsanslag*	33,000	
49	Uppvärmningsanläggningar vid Skaraborgs och Norrbottens regementen, *reservationsanslag*	250,000	
50	Utvidgning av Bodens skjutfält, *reservationsanslag*	50,000	
51	Utvidgning av Rinkaby skjutfält, *reservationsanslag*	80,000	
52	Ackumulatorbatterier för Bodens fästning, *reservationsanslag*	60.000	3,928,000
	Diverse:		
53	Ersättning för rustning och rotering, *förslagsanslag*	140.000	
54	Extra utgifter, *reservationsanslag*	350,000	
55	Semester åt vid lantförsvaret anställda arbetare, *förslagsanslag*	225.000	
56	Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid lantförsvaret, *förslagsanslag*	* 4 250,000	4.965,000
	Säger för lantförsvaret		101,053,300

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	E. Sjöförsvaret.		
	Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.:		
1	Avlöning till personal vid marinförvaltningen, *förslagsanslag*	295,400	
2	Avlöning till personal vid kårer och stater m. fl., *förslagsanslag*	11,850,000	
3	Avlöning till personal å övergångsstat vid marinen, *förslagsanslag*	1,150,000	
4	Rekryteringskostnader, *förslagsanslag*	121,000	
5	Marinens reservstat, *förslagsanslag*	60,000	
6	Marinens reservpersonal, *förslagsanslag*	265,000	
7	Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag*	72,000	
8	Flyttningsersättning, *förslagsanslag*	55,000	
9	Resestipendier, *reservationsanslag*	14,000	13,882,400
	De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning:		
10	De värnpliktigas avlöning, *förslagsanslag*	497,000	
11	Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, *förslagsanslag*	15,000	
12	Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., *förslagsanslag*	148,000	660,000
	Undervisning, understöd, expenser m. m.:		
13	Undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m., *reservationsanslag*	40,000	
14	Studiestipendier, *reservationsanslag*	1,000	
15	Understöd åt föreningar, *reservationsanslag*	10,000	
16	Skrivmaterialier och expenser m. m., *reservationsanslag*	368,700	
17	Tryckningskostnader, *förslagsanslag*	40,000	
18	Biblioteksverksamhet för underofficerare och manskap vid marinen, *reservationsanslag*	6,200	465,900
	Förplägnad, beklädnad m. m.:		
19	Mathållning, *förslagsanslag*	2,890,000	
20	Beklädnad, *reservationsanslag*	1,298,000	
21	Kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m., *reservationsanslag*	170,000	
22	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., *förslagsanslag*	925,000	
23	Kaserninventarier för Gotlands kustartillerikår m. m., *reservationsanslag*	80,000	5,363,000
	Övningar:		
24	Flottans krigsberedskap och övningar, *reservationsanslag*	4,950,000	
25	Kustartilleriets krigsberedskap och övningar, *reservationsanslag*	590,000	
26	Krigsövningar vid kustfästningarna, *reservationsanslag*	20,000	5,560,000
27	Sjukvård, *reservationsanslag*		207,000

		Kronor	Kronor
	Flytande materiel och byggnader:		
28	Underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m., *reservationsanslag*	6,600,000	
29	Flottans ersättningsbyggnad, *reservationsanslag*	7,600,000	
30	Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., *reservationsanslag*	400,000	
31	Kustartilleriets materiel m. m., *reservationsanslag*	625,000	
32	Anskaffning, underhåll och drift av sjöförsvarets motorfordon, *reservationsanslag*	47,000	
33	Ersättningsbyggnad av kustartilleriets båtmateriel, *reservationsanslag*	135,000	
34	Modernisering av artillerimaterielen å pansarskeppet Oscar II, *reservationsanslag*	85,000	
35	Vissa anläggningar vid flottans skifferoljeverk å Kinnekulle, *reservationsanslag*	180,000	
36	Förlängning av dockan nr 2 i Karlskrona, *reservationsanslag*	60,000	
37	Utflyttning av vissa batterier i Göteborgs skärgård, *reservationsanslag*	140,000	15,872,000
	Artilleri-, min-, torped-, radio- och annan teknisk materiel m. m.:		
38	Skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner, *reservationsanslag*	50,000	
39	Luftvärnsmateriel m. m. för flottans fartyg, *reservationsanslag*	108.000	
40	Minmateriel för marinen, *reservationsanslag*	730,000	
41	Prövning och undersökning av brisanta sprängämnen m. m., *reservationsanslag*	25.000	
42	Motmedel mot undervattensbåtar, *reservationsanslag.*	80,000	
43	Försök med teknisk materiel, *reservationsanslag*	65,000	
44	Modernisering av flottans artilleriammunition, *reservationsanslag*	60,000	
45	Nya kärnrör m. m. i marinens artilleripjäser, *reservationsanslag*	34,800	
46	Radiomateriel för marinen, *reservationsanslag*	50,000	
47	Minsvepningsmateriel, *reservationsanslag*	30,000	
48	Militärfyrlampor m. m., *reservationsanslag*	15,000	
49	Torpedcentralsikten m. m. å jagare, *reservationsanslag*	60,000	
50	Åtgärder för industriens krigsorganisation och marinförvaltningens krigsförberedelser, *reservationsanslag*	50,000	
51	Marinens andel av försöks- och driftkostnader för försvarsväsendets kemiska anstalt, *reservationsanslag*	12,000	1,369,800
	Kustartillerimateriel:		
52	Viss materiel för kustartilleriet, *reservationsanslag*	1,566,900	
53	Luftvärnsmateriel för kustfästningarna, *reservationsanslag*	159,600	
54	Särskild materielanskaffning för kustartilleriet, *reservationsanslag*	710,000	2,436,500

		Kronor	Kronor
	Sjökarteverket:		
55	Avlöning till personal vid sjökarteverket, *förslagsanslag*	300,000	
56	Omkostnader för sjömätningsväsendet, *reservationsanslag*	230,000	
57	Omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet, *reservationsanslag*	15,600	
58	Tidskriften »Underrättelser för sjöfarande», *reservationsanslag*	14,000	
59	Bidrag till internationella hydrografiska byrån, *förslagsanslag*	12,000	571,600
	Diverse:		
60	Utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m., *reservationsanslag*	12,000	
61	Extra utgifter, *reservationsanslag*	95,000	
62	Semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare, *förslagsanslag*	215,000	
63	Revidering av vissa sjökort, *reservationsanslag*	5,000	
64	Tillfälligt lönetillägg till marinens arbetare, *förslagsanslag*	275,000	
65	Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid sjöförsvaret, *förslagsanslag*	* 1,700,000	2,302,000
	Säger för sjöförsvaret		48,690,200
	F. Flygvapnet.		
	Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.:		
1	Avlöning till personal vid flygförvaltningen, *förslagsanslag*	142,000	
2	Avlöning till personal vid flygstab, flygflottiljer m. m., *förslagsanslag*	2,800,000	
3	Rekryteringskostnader, *förslagsanslag*	12,000	
4	Flygvapnets reservpersonal, *förslagsanslag*	33,000	
5	Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag*	45,000	
6	Flyttningsersättning, *förslagsanslag*	35,000	
7	Resestipendier, *reservationsanslag*	12,000	3,079,000
8	De värnpliktigas avlöning och färder m. m., *förslagsanslag*		290,000
	Expenser m. m.:		
9	Skrivmaterialier och expenser m. m., *reservationsanslag*	72,000	
10	Tryckningskostnader, *reservationsanslag*	8,000	80,000
	Förplägnad, intendenturmateriel och övningar:		
11	Mathållning, *förslagsanslag*	690,000	
12	Intendenturmateriel, *reservationsanslag*	496,000	
13	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., *förslagsanslag*	272,000	
14	Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel, *reservationsanslag*	448,000	
15	Flygvapnets övningar, *reservationsanslag*	3,150,000	
16	Motorfordon och motorbåtar, *reservationsanslag*	374,000	5,430,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
17	Sjukvård, *reservationsanslag*		47,000
	Vapen och ammunition:		
18	Vapen och ammunition, *reservationsanslag*	480,000	
19	Engångskostnader för anskaffning av vapenmateriel, *reservationsanslag*	1,000,000	1,480,000
	Flygmateriel:		
20	Anskaffning och förnyelse av flygmateriel, *reservationsanslag*	9,800,000	
21	Förstärkning av anslaget till anskaffning och förnyelse av flygmateriel, *reservationsanslag*	784,000	
22	Underhåll av flygmateriel, *reservationsanslag*	2,600,000	
23	Engångskostnader för anskaffning av flygmateriel, *reservationsanslag*	1,952,000	
24	Flygindustriens krigsorganisation, *reservationsanslag*	35,000	15,171,000
	Byggnader, flygfält m. m.:		
25	Byggnader, flygfält, m. m., *reservationsanslag*	345,000	
26	Förrådsbyggnad å Malmen m. m., *reservationsanslag*	23,000	368,000
	Diverse:		
27	Extra utgifter, *reservationsanslag*	60,000	
28	Semester åt vid flygvapnet anställda arbetare, *förslagsanslag*	40,000	
29	Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid flygvapnet, *förslagsanslag*	* 420,000	520,000
	Säger för flygvapnet		**26,465,000**
	G. Gemensamma anslag.		
	Försvarsväsendets kemiska anstalt:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	64,700	
2	Dyrtidstillägg, *förslagsanslag*	* 5,700	
3	Omkostnader, *reservationsanslag*	10,000	80,400
	Militärmeteorologisk informationstjänst:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	42,400	
5	Dyrtidstillägg, *förslagsanslag*	* 5,900	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	16,000	64,300
	Försvarsväsendets centrala civilanställningsbyrå:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	17,400	
8	Dyrtidstillägg, *förslagsanslag*	* 2,600	
9	Omkostnader, *reservationsanslag*	3,400	23,400
	Diverse:		
10	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*	* 406,100	
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*	90,000	
12	Försvarsväsendets lönenämnd	11,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
13	Befrämjande av den andliga vården vid försvarsväsendet, *reservationsanslag*	50,000	
14	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, *förslagsanslag*	* 4,500	
15	Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*	* 400,000	
16	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*	* 1,620,000	
17	Kommunalutskylder för försvarsväsendets till tjänstebostäder upplåtna fastigheter, *förslagsanslag*	83,000	
18	Reglering av vissa kursförluster, *förslagsanslag*	75,000	
19	Underhållskostnader för vissa samvetsömma värnpliktiga, *förslagsanslag*	300,000	
20	Civilanställnings befrämjande, *reservationsanslag*	25,000	3,064,600
	Säger för gemensamma anslag		**3.232.700**
	Summa		**180,459,800**

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

V. Socialdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Socialdepartementet.		
	Socialdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	278.200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	69,000	347,200
	Säger för socialdepartementet		**347,200**
	B. Sociala verk och inrättningar.		
	Socialstyrelsen:		
1	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, *förslagsanslag*	604,700	
2	Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar, *reservationsanslag*	30,000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	154.000	
4	Socialstyrelsens ortsombud	18,000	806,700
	Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	60,000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	18,000	78,000
	Arbetsdomstolen:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	72,000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	3.900	75,900
	Arbetsrådet:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	70,500	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	17,000	87,500
11	Mödrahjälp i form av understöd utan återbetalningsskyldighet m. m., *förslagsanslag*		1,700,000
12	Avsättning till fonden för lån till mödrahjälp, *förslagsanslag*		300,000
13	Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen, *förslagsanslag*		1.200.000
14	Bidrag till erkända arbetslöshetskassor, *förslagsanslag*		1,600,000
15	Bidrag till upplysningsverksamhet i emigrationsfrågor		10,000
16	Bidrag till arbetsledarekurser		10,000

			Kronor	Kronor
	Bekämpande av arbetslösheten:			
17	Statens arbetslöshetskommission, *förslagsanslag*		*350,000	
18	Reservarbeten, kontantunderstödsverksamhet m. m., *reservationsanslag*		*8,000,000	
19	Statliga och kommunala beredskapsarbeten, *reservationsanslag*		*10,000,000	18,350,000
	Förbättrande av bostadsförhållandena:			
20	Statens byggnadslånebyrå, *förslagsanslag*		40,000	
21	Främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, *förslagsanslag*		*1,450,000	
22	Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden, *reservationsanslag*		*2,500,000	
23	Bidrag till anordnande av hem för åldringar och änkor, *reservationsanslag*		*200,000	4,190,000
	Statens bosättningslån:			
24	Ersättning åt ortsombud, *förslagsanslag*		*30,000	
25	Ersättning åt riksbanken för dess bestyr med statens bosättningslån, *förslagsanslag*		*45,000	75,000
	Olycksfallsförsäkring och arbetarskydd:			
	Riksförsäkringsanstalten:			
26	Avlöningar, *förslagsanslag*	*1,760,000		
27	Omkostnader, *förslagsanslag*	*180,000		
28	Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m., *förslagsanslag*	315,000	2,255,000	
	Försäkringsrådet:			
29	Avlöningar, *förslagsanslag*	168,000		
30	Omkostnader, *förslagsanslag*	9,400	177,400	
	Yrkesinspektionen:			
31	Avlöningar, *förslagsanslag*	*500,000		
32	Omkostnader, *förslagsanslag*	*195,000	695,000	
33	Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m., *förslagsanslag*		320,000	
34	Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, *förslagsanslag*		500,000	
35	Bidrag till fiskares försäkring, *förslagsanslag*		80,000	
36	Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar, *reservationsanslag*		11,000	
37	Bidrag till föreningen för arbetarskydd		3,000	4,041,400
	Folkpensionering:			
	Pensionsstyrelsen:			
38	Avlöningar, *förslagsanslag*	1,464,500		
39	Omkostnader, *förslagsanslag*	225,400		
40	Pensionsstyrelsens ortsombud, *förslagsanslag*	225,000	1,914,900	
41	Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m., *förslagsanslag*		138,500,000	
42	Barnbidrag, *förslagsanslag*		16,400,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
43	Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet, *reservationsanslag*	2,900,000	
44	Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar, *förslagsanslag*	700,000	
45	Ersättning till häradsskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar, *förslagsanslag*	106.000	160,520,900
	Sjukförsäkring:		
46	Bidrag till sjukkassor, *förslagsanslag*	15,450,000	
47	Moderskapspenning, *förslagsanslag*	4,900,000	20,350,000
	Blindvård:		
48	Ersättning åt blinda m. m., *förslagsanslag*	1,600,000	
49	Bidrag till de blindas förening	100,000	1,700,000
	Tvångsarbetsanstalter, alkoholistanstalter m. m.:		
	Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes:		
50	Avlöningar, *förslagsanslag* 244.500		
51	Omkostnader, *förslagsanslag* 220,000		
52	Vissa byggnadsarbeten, *reservationsanslag* 120,000	584,500	
	Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes:		
53	Avlöningar, *förslagsanslag* 97,700		
54	Omkostnader, *förslagsanslag* 106,000	203,700	
	Statens alkoholistanstalt å Venngarn:		
55	Avlöningar, *förslagsanslag* 101,300		
56	Omkostnader, *förslagsanslag* 135,000		
57	Vissa byggnadsarbeten, *reservationsanslag* 100,000	336,300	
58	Bidrag till frälsningsarméns räddningshem	6,000	
59	Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter, *reservationsanslag*	150,000	
60	Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m., *förslagsanslag*	725,000	
61	Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m., *förslagsanslag*	35,000	
62	Resor vid tvångsinternering av alkoholister, *förslagsanslag*	13,000	
63	Interneringskostnader i vissa fall, *förslagsanslag*	3,000	
64	Länsnykterhetsnämnderna, *förslagsanslag*	*100,000	
65	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m., *reservationsanslag*	*165,000	2,321,500
	Fattigvård och barnavård:		
	Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter:		
66	Avlöningar, *förslagsanslag* 66,800		
67	Omkostnader, *förslagsanslag* 38,000	104,800	
68	Fattigvård i allmänhet, *förslagsanslag*	1,800,000	
69	Barnavård i allmänhet, *förslagsanslag*	190,000	
70	Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m., *förslagsanslag*	800,000	
71	Fattigvård och barnavård för lappar, *förslagsanslag*	100,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
72	Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet	15,000	
73	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, *förslagsanslag*	100,000	
74	Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott, *förslagsanslag*	2,500,000	
75	Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m., *förslagsanslag*	170,000	
76	Bidrag till barnhusen	115,900	
	Statens skyddshem:		
77	Avlöningar, *förslagsanslag* *435,000		
78	Omkostnader, *förslagsanslag* *580,000	1,015.000	
79	Bidrag till vissa skyddshem m. m., *förslagsanslag*	*975,000	
80	Utbildning av skyddshemspersonal, *reservationsan-*		
81	*slag*	*10.000	
	Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl., *reservationsanslag*	*696,000	
82	Uppförande av anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever, *reservationsanslag*	*300,000	8.891,700
	Säger för sociala verk och inrättningar		**226,308,600**
	C. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.		
	Medicinalstyrelsen med dithörande stater.		
	Medicinalstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	*510,000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	*120,000	630,000
	Sinnessjuknämnden:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	17,800	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	3,000	20,800
5	Svenska farmakopékommittén		10,000
	Statens bakteriologiska laboratorium:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	232,000	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	296,000	
8	Inredning och utrustning m. m. av nybyggnad, *reser-*		
	vationsanslag	80 000	608,000
	Statens rättskemiska laboratorium:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	44,200	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	16,000	60,200
	Statens farmacevtiska laboratorium:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	*80,000	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	*30,000	
13	Inredning och utrustning av nya lokaler, *reservations-*		
	anslag	*50.000	160,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Provinsialläkarstaten:		
	Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.:		
14	Avlöningar, *förslagsanslag* 3.010,000		
15	Reseersättningar, *förslagsanslag* 165,000		
16	Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, *reservationsanslag* 12.000	3,187,000	
17	Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m., *förslagsanslag*	20,000	3,207,000
			4,696,000
	Sjukvårdsanstalterna.		
	Sinnessjukvårdsanstalter:		
	Statens sinnessjukhus:		
18	Avlöningar, *förslagsanslag* 15.900,000		
19	Omkostnader, *förslagsanslag* 10,750,000	26,650,000	
20	Utrustning av nya sinnessjukhus, *reservationsanslag*	100,000	
21	Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund, *förslagsanslag*	175,000	
22	Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö, *förslagsanslag*	3,700,000	
23	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, *reservationsanslag*	300,000	
24	Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, *förslagsanslag*	350,000	
	Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar:		
25	Avlöningar, *förslagsanslag* 35.600		
26	Omkostnader, *förslagsanslag* 50,000	85.600	
	Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor:		
27	Avlöningar, *förslagsanslag* 20.100		
28	Omkostnader, *förslagsanslag* 25.800	45.900	
29	Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa, *förslagsanslag*	1,075,000	
30	Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, *förslagsanslag*	1,030.000	
31	Bidrag till epileptikeranstalter, *förslagsanslag*	320,000	
32	Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, *förslagsanslag*	70,000	33,901,500
	Övriga egentliga sjukvårdsanstalter:		
	Järvsö sjukhus för spetälska:		
33	Avlöningar, *förslagsanslag* 6,800		
34	Omkostnader, *förslagsanslag* 13,000	19,800	
35	Vissa bidrag till lasarett m. m.	15,800	
36	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, *reservationsanslag*	370,000	

		Kronor	Kronor
37	Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos, *förslagsanslag*	4,600,000	
38	Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos, *förslagsanslag*	1,150,000	
39	Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna, *förslagsanslag*	60,000	
40	Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna, *reservationsanslag*	100,000	
41	Bidrag till driften av folksanatorierna	100,000	
42	Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten, *förslagsanslag*	45,000	
43	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus, *förslagsanslag*	150,000	
44	Bidrag till driften av epidemisjukhus, *förslagsanslag*	1,000,000	
45	Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka, *reservationsanslag*	85,000	
46	Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka, *förslagsanslag*	1,100,000	
47	Bidrag till driften av Welanderhem, *förslagsanslag*	70,000	
48	Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling, *förslagsanslag*	120.000	8,985,600
	Vanföreanstalter:		
49	Bidrag till vanföreanstalter, *förslagsanslag*	1,800,000	
50	Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare, *förslagsanslag*	190,000	
51	Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanföreanstalterna	24,000	
52	Bidrag till Eugeniahemmet, *förslagsanslag*	110,000	2,124,000
	Förlossningsanstalter:		
53	Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter, *reservationsanslag*	100,000	
54	Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m., *förslagsanslag*	1,525,000	
55	Viss ersättning till barnbördshuset i Lund m. m.	1,500	1,626,500
			46,637,600
	Hälsovård i allmänhet.		
	Statens institut för folkhälsan:		
56	Avlöningar, *förslagsanslag*	*125,000	
57	Omkostnader, *förslagsanslag*	*60,000	
58	Utrustning och inredning, *reservationsanslag*	*100,000	285,000
	Barnmorskeläroanstalterna:		
59	Avlöningar, *förslagsanslag*	43,800	
60	Omkostnader, *förslagsanslag*	43,500	
61	Repetitionskurser för barnmorskor, *förslagsanslag*	15,400	102,700
62	Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m., *förslagsanslag*		2,500,000
63	Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m., *förslagsanslag*		450,000
64	Understödjande av dispensärverksamhet, *förslagsanslag*		800,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
65	Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård, *förslagsanslag*		150.000
66	Fortbildningskurser i barnavård, *reservationsanslag*		6,500
67	Bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor, *reservationsanslag*		8,20
68	Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter		2,500
69	Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor, *reservationsanslag*		12,500
70	Bidrag till utrustn ng av polikliniker för folktandvård, *reservationsanslag*		*150,000
71	Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, *förslagsanslag*		545,000
72	Skyddskoppympningen, *förslagsanslag*		100,000
73	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård, *förslagsanslag*		15,000
74	Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, *förslagsanslag*		75,000
75	Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden, *reservationsanslag*		50,000
76	Sjuktransporter med flygplan, *förslagsanslag*		190,000
77	Bidrag till centralt sjukhusarkiv		*23,000
			5,465,400
	Säger för medicinalstaten samt hälso- och sjukvården		**56,799,000**
	D. Överståthållarämbetet och landsstaten.		
	Överståthållarämbetet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	120,200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	18,200	
3	Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.	25,300	163,700
	Länsstyrelserna:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	5,340,300	
5	Reseersättningar, *förslagsanslag*	115,000	
6	Expenser, *förslagsanslag*	1,100,000	
7	Publikationstryck, *förslagsanslag*	85,000	6,640,300
	Fögderiförvaltningarna:		
8	Avlöningar, *förslagsanslag*	3,880,000	
9	Omkostnader, *förslagsanslag*	850,000	4,730,000
10	Ombyggnad av landsfiskalsbostaden i Arjeplogs distrikt, *reservationsanslag*		30,000
	Lappfogdarna m. fl.:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	78,400	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	72,200	150,600
	Säger för överståthållarämbetet och landsstaten		**11,714,600**

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	E. Polisväsendet.		
	Statspolisorganisationen:		
1	Statspolisintendenten, *förslagsanslag*	16,500	
2	Inköp av motorfordon och ridhästar, *reservationsanslag*, därav 55,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	142,500	
3	Underhålls-, drift- och expeditionskostnader, *förslagsanslag*, därav 130,700 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	366,000	
4	Gottgörelse till polisdistrikten, *förslagsanslag*, därav 49,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	2,140,000	
5	Tillfällig förstärkning av ordningsstatspolisens personal, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen, dock högst intill ett belopp av 62,800 kronor	62,800	
6	Utbildning i motorfordonskunskap, att avräknas mot automobilskattemedlen	4,000	2,731,800
7	Bidrag till reservpolisorganisationen m. m., *förslagsanslag*		200,000
8	Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m., *förslagsanslag*		1,850,000
9	Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m., *förslagsanslag*		*500,000
10	Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m., *förslagsanslag*		80,000
11	Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet, *förslagsanslag*, därav 68,500 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen		580,000
12	Särskild polisverksamhet för uppdagande av lönnbränning m. m.		20,000
13	Poliskollegierna, *förslagsanslag*		2,000
14	Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten, *förslagsanslag*		1,000
	Säger för polisväsendet		5,964,800
	F. Civila luftskyddet.		
	Luftskyddsinspektionen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	67,500	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	58,000	125,500
	Civilt luftskydd:		
3	Alarmeringsanordningar, *reservationsanslag*	300,000	
4	Gasskyddsutrustning, *reservationsanslag*	1,500,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Underhåll och kontroll av gasskyddsmateriell m. m., *förslagsanslag*	45,000	
6	Utbildning av luftskyddspersonal, *reservationsanslag*	100,000	
7	Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum, *reservationsanslag*	100,000	2,045,000
	Säger för civila luftskyddet		**2,170,500**
	G. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		*5,997,000
2	Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m., *förslagsanslag*		60,000
3	Bidrag till institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning		25,000
4	Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris, *förslagsanslag*		9,400
5	Vissa kostnader i anledning av allmänna val, *förslagsanslag*		120,000
6	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		400,000
7	Extra utgifter, *reservationsanslag*		100,000
8	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*1,470,000
9	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*6,200,000
	Säger för diverse		**14,381,400**
	Summa		**317,686,100**

*Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

VI. Kommunikationsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Kommunikationsdepartementet.		
	Kommunikationsdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	243,100	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	43,800	286,900
	Säger för kommunikationsdepartementet		286,900
	B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet.		
	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*, därav 267,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	534,000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*, därav 63,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	113,200	647,200
3	Statens väginstitut, att avräknas mot automobilskattemedlen		140,000
4	Vägorganisationen i länen, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen, dock högst intill ett belopp av 740,000 kronor		740,000
	Vägbyggnader och vägunderhåll:		
5	Bidrag till vägunderhållet på landet m. m., *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen, dock högst intill ett belopp av 20,800,000 kronor	*20,800,000	
6	Bidrag till halvpermanenta vägbeläggningar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	3,500,000	
7	Särskilda bidrag till vägdistrikten, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	25,000,000	
8	Avsättning till statens automobilskattemedelsfond, *förslagsanslag*	*43,075,000	
9	Bidrag till nyanläggning av landsvägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	7,000,000	
10	Bidrag till nyanläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs och Värmlands län, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	1,800,000	
11	Bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	1,200,000	
12	Byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	500,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
13	Bidrag till byggande av broar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	3,500,000	
14	Bro mellan Sverige och Norge över Svinesund, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	*300,000	
15	Stensättning av vägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	3,000,000	
16	Inköp av gatsten, *reservationsanslag*, därav 2,000,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen ..	4,000,000	
17	Anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	115,000	
18	Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	70,000	
19	Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägskorsningar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	*620,000	114,480,000
	Hamnar och farleder:		
20	Bidrag till hamn- och farledsundersökningar, *förslagsanslag*	8,000	
21	Bidrag till handelshamnar och farleder, *reservationsanslag*	300,000	
22	Utvidgning och förbättring av statens fiskehamnar och farleder, *reservationsanslag*	200,000	
23	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder, *reservationsanslag*	35,000	
24	Bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar, *reservationsanslag*	200,000	
25	Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	750 000	1,493,000
	Säger för väg- och vattenbyggnadsväsendet		117,500,200
	C. Vägtrafikväsendet.		
1	Besiktning av motorfordon, *förslagsanslag*		850,000
2	Registrering av motorfordon, *förslagsanslag*		1,000
3	Bidrag till vissa kommunikationsändamål, *reservationsanslag*		29,000
	Säger för vägtrafikväsendet		880,000
	D. Byggnadsväsendet.		
	Byggnadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	554,700	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	89,900	644,600
3	Bidrag till propagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande m. m., *reservationsanslag*		20,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Länsarkitektsorganisationen:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	547,000	
5	Omkostnader, *förslagsanslag*	75,000	622,000
6	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., *förslagsanslag*		15,000
7	Mätningar m. m. av kulturhistoriskt märkliga byggnader, *reservationsanslag*		3,500
8	Underhåll av vissa historiska byggnader m. m., *reservationsanslag*		175,000
9	Restaureringsarbeten å Stockholms slott, *reservationsanslag*		25,000
10	Iståndsättning av kajmuren vid uppfarten till Drottningholms slott, *reservationsanslag*		28,000
11	Iståndsättningsarbeten m. m. vid Gripsholms slott, *reservationsanslag*		37,000
	Säger för byggnadsväsendet		1,570,100
	E. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		* 261,900
2	Ersättning åt statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor, *förslagsanslag*		5,000
3	Postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser, *förslagsanslag*		5,600,000
4	Försvarsberedskap vid statens järnvägar, *reservationsanslag*		* 200,000
5	Extra besiktningar av luftfartyg m. m., *förslagsanslag*		2,500
6	Ersättningar för skador vid eldsläckning, *förslagsanslag*		* 10,000
7	Bidrag för turistreklam- och upplysningsverksamhet i utlandet, *reservationsanslag*		200,000
8	Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund		3,000
9	Bidrag till svenska brandskyddsföreningen		3,000
10	Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, att avräknas mot automobilskattemedlen		100,000
11	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar, *förslagsanslag*		10,000
12	Bidrag till upprättande av en regionplan för Göteborg med omgivningar, *reservationsanslag*		10,000
13	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		80,000
14	Extra utgifter, *reservationsanslag*		30,000
15	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		* 40,000
16	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		* 250,000
	Säger för diverse		6,805,400
	Summa		127,042,600

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

VII. Finansdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Finansdepartementet.		
	Finansdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	335,300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	55,000	390,300
	Säger för finansdepartementet		**390,300**
	B. Allmänna centrala ämbetsverk m. m.		
	Kammarkollegiet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	283,000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	32,400	315,400
	Statskontoret:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	454,200	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	81,500	535,700
	Kammarrätten:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	544,500	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	22,400	
7	Kammarrättens årsbok, *förslagsanslag*	6,000	572,900
	Statistiska centralbyrån:		
8	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, *förslagsanslag*	316,300	
9	Avlöningar till personal vid 1930 års allmänna folkräkning, *reservationsanslag*	8,000	
10	Avlöningar till personal vid särskild folkräkning, *reservationsanslag*	95,000	
11	Avlöningar till personal vid 1938 års valstatistik, *reservationsanslag*	14,600	
12	Avlöningar till personal vid 1937 års allmänna jordbruksräkning, *reservationsanslag*	100,000	
13	Ersättning till hushållningssällskapen i anledning av arbete för 1937 års allmänna jordbruksräkning, *reservationsanslag*	50,000	
14	Omkostnader, *förslagsanslag*	220,800	
15	Bibliotekets underhållande, *reservationsanslag*	4,000	808,700

		Kronor	Kronor
	Riksräkenskapsverket:		
16	Avlöningar, *förslagsanslag*	530,500	
17	Omkostnader, *förslagsanslag*	92,000	622,500
18	Allmänna civilförvaltningens lönenämnd m. m.		35,000
19	Statens bostadsnämnd		6,000
	Säger för allmänna centrala ämbetsverk m. m.		**2,896,200**
	C. Skatte- och kontrollväsen.		
	Tullverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, *förslagsanslag*	743,500	
2	Avlöningar till befattningshavare å tullstaten, *förslagsanslag*	13,775,000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	2,576,000	
4	Vissa byggnadsarbeten, *reservationsanslag*	80,000	
5	Anskaffning av viss fortskaffningsmateriel för kustbevakningen, *reservationsanslag*	280,000	17,454,500
	Kontrollstyrelsen:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	224,300	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	40,300	
8	Kontroll å tillverkningsavgifter, *förslagsanslag*	200,000	
9	Granskning av systembolagens ekonomiska förvaltning, *förslagsanslag*	83,000	547,600
	Mynt- och justeringsverket:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	373,400	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	68,400	441,800
12	Avsättning till bankinspektionens fond, *förslagsanslag*		70,000
13	Avsättning till fondinspektionens fond, *förslagsanslag*		45,000
	Jordbrukskassetillsynen:		
14	Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond	15,000	
15	Förstärkning av jordbrukskassetillsynens fond	45,000	60,000
16	Avsättning till sparbanksinspektionens fond, *förslagsanslag*		95,000
17	Tillsyn över sparbankernas förvaltning, *förslagsanslag*		200,000
18	Stämpelomkostnader, *förslagsanslag*		260,000
19	Kostnader för årlig taxering, *förslagsanslag*		3,400,000
20	Kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1938, *förslagsanslag*		100,000
21	Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden, *förslagsanslag*		1,000
22	Observations- och uppbördsprocenter m. m., *förslagsanslag*		20,000
	Säger för skatte- och kontrollväsen		**22,694,900**

		Kronor	Kronor
	D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.		
1	Ersättning till städerna för mistad tolag, *förslagsanslag*		8,300,000
2	Städers friheter, *förslagsanslag*		40,000
3	Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel		3,100,000
4	Vederlag för nedlagda utskänkningsrättigheter, *förslagsanslag*		20.000
5	Inlösen av skattefrälseräntor, *reservationsanslag*		100,000
6	Ersättning för skattefrälseräntor, *förslagsanslag*		18 000
7	Avlösning av frälseskatteräntor, *reservationsanslag*		500,000
8	Inlösen av landgille *reservationsanslag*		120,000
9	Avlösning av avgälder från de till skatte försålda s. k. halländska kyrkohemmanen, *reservationsanslag*		260.000
10	Avsättning till skatteutjämningsmedlens fond, *förslagsanslag*		17,400,000
	Säger för ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m		**29,858,000**
	E. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		* 434,900
2	Statens intressekontor		33,000
3	Staten åliggande kommunala och andra utskylder, *förslagsanslag*		25,000
4	Bidrag till vissa internationella byråer, *förslagsanslag*		8,000
5	Bidrag till svenska stadsförbundet		4,000
6	Bidrag till svenska landskommunernas förbund		4,000
7	Bidrag till central byrå för kommunal revision		4,000
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		350,000
9	Fortlöpande konjunkturundersökningar, *reservationsanslag*		60,000
10	Extra utgifter, *reservationsanslag*		40,000
11	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		* 900,000
12	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		* 2,900.000
	Säger för diverse		**4,762.900**
	Summa		**60,602,300**

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

VIII. Ecklesiastikdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Ecklesiastikdepartementet.		
	Ecklesiastikdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	320,100	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	63,600	383,700
	Säger för ecklesiastikdepartementet		383,700
	B. Arkiv, bibliotek och museer.		
	Riksarkivet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	202,200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	51,900	
3	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, *reservationsanslag*	12,000	
4	Bokbindning och konservering av arkivalier, *reservationsanslag*	23,300	
5	Fortsatt utgivande genom riksarkivet av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia, *reservationsanslag*	8,000	297,400
	Landsarkiven m. m.:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	134,400	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	47,000	
8	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, *reservationsanslag*	2,200	
9	Bokbindning och konservering av arkivalier, *reservationsanslag*	33,900	217,500
	Kungl. biblioteket:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	245,200	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	62,100	
12	Bokinköp och bokbindning, *reservationsanslag*	110,000	417,300
	Stifts- och landsbibliotek:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	31,400	
14	Omkostnader	2,000	
15	Bokinköp och bokbindning m. m., *reservationsanslag*	17,000	50,400
16	Bidrag till pedagogiska biblioteket		7,000

		Kronor	Kronor
	Nationalmuseet:		
17	Avlöningar, *förslagsanslag*	182,000	
18	Omkostnader, *förslagsanslag*	43,700	
19	Underhåll och ökande av samlingarna, *reservationsanslag*	66,000	
20	Vandringsutställningar m. m., *reservationsanslag*	8,500	300,200
	Livrustkammaren:		
21	Avlöningar, *förslagsanslag*	60,000	
22	Omkostnader, *förslagsanslag*	7,900	
23	Underhåll och ökande av samlingarna, *reservationsanslag*	2,000	69,900
	Naturhistoriska riksmuseet:		
24	Avlöningar, *förslagsanslag*	264.000	
25	Omkostnader, *förslagsanslag*	48,000	
26	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., *reservationsanslag*	92,200	404,200
	Statens etnografiska museum:		
27	Avlöningar, *förslagsanslag*	44,500	
28	Omkostnader, *förslagsanslag*	24,200	
29	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., *reservationsanslag*	5,900	74,600
30	Bidrag till nordiska museet		240,000
31	Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund		27,000
32	Bidrag till egyptiska museet		20,000
33	Bidrag till museal vård av Cypernexpeditionens fyndmaterial		15,000
34	Bidrag till musikhistoriska museet		11,500
35	Bidrag till svenska skolmuseet		3,500
	Säger för arkiv, bibliotek och museer		2,155,500
	C. Kyrkliga ändamål.		
	Domkapitlen och stiftsnämnderna:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	*233,300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	*72,400	
3	Uppförande av domkapitelshus i Växjö m. m., *reservationsanslag*	*15,000	320,700
4	Kleresistaten, *förslagsanslag*		8,000
5	Vissa ersättningar till kyrkofonden		5,046,400
6	Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet, *förslagsanslag*		65,000
7	Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m., *förslagsanslag*		17,300
8	Lappmarks ecklesiastikverk, *förslagsanslag*		3,500
9	Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket		3,600

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
10	Avlöningar till pastorer vid svenska församlingar i utlandet		30,000
11	Religiös och social verksamhet bland svenskar i vissa utländska hamnstäder, *förslagsanslag*		74,400
12	Kyrkors underhåll, *reservationsanslag*		2,100
13	Ersättningar till kyrkor, *förslagsanslag*		183,000
14	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord, *förslagsanslag*		7,000
	Säger för kyrkliga ändamål		**5,761,000**
	D. Akademier m. m.		
1	Bidrag till svenska akademien		8,300
2	Bidrag till vetenskapsakademien		53,600
	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:		
	Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag* 323,700		
4	Omkostnader, *förslagsanslag* 74,000		
5	Inredning och utrustning, *reservationsanslag* 25,000	422,700	
	Statens historiska museum m. m.:		
6	Underhåll och ökande av samlingarna, *reservationsanslag*	17,000	
	Riksantikvarieämbetet:		
7	Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken, *reservationsanslag*	56,600	
	Ostasiatiska arkeologiska samlingarna:		
8	Avlöningar 22,300		
9	Omkostnader, *förslagsanslag* 6,500	28,800	525,100
	Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	*168,000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	27,900	
12	Undervisningsmateriel m. m., *reservationsanslag*	26,000	
13	Stipendier m. m., *reservationsanslag*	15,500	237,400
14	Statens konstråd		11,000
	Musikaliska akademien med musikkonservatoriet:		
15	Avlöningar, *förslagsanslag*	207,600	
16	Omkostnader, *förslagsanslag*	13,900	
17	Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument, *reservationsanslag*	7,300	
18	Stipendier m. m., *reservationsanslag*	20,000	248,800
19	Teaterrådet		10,500
	Säger för akademier m. m.		**1,094,700**

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.		
	Universitetskanslersämbetet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	39,500	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	2,600	
3	Möblering m. m., *reservationsanslag*	4,000	46,100
	Uppsala universitet:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	*1,858,800	
5	Materiel m. m., *reservationsanslag*	*652,200	
6	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, *reservationsanslag*	148,500	
7	Stipendier åt studerande	6,200	
8	Vissa ersättningar m. m.	14,200	
9	Inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteket, *reservationsanslag*	9,500	
10	Anskaffning av vetenskaplig utrustning m. m. för vissa institutioner, *reservationsanslag*	77,000	2,766,400
	Lunds universitet:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	*1,625,800	
12	Materiel m. m., *reservationsanslag*	*404,000	
13	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, *reservationsanslag*	137,000	
14	Stipendier åt studerande	4,900	
15	Anskaffning av möbler och inventarier m. m. för vissa institutioner, *reservationsanslag*	107,600	2,279,300
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
16	Avlöningar, *förslagsanslag*	715,500	
17	Materiel m. m., *reservationsanslag*	135,500	
18	Bokinköp och bokbindning för biblioteket, *reservationsanslag*	24,800	
19	Utrustning för kemiska institutionen, *reservationsanslag*	6,000	881,800
	Tandläkarinstitutet:		
20	Avlöningar, *förslagsanslag*	187,300	
21	Omkostnader, *förslagsanslag*	142,000	329,300
	Universitetssjukhus:		
	Akademiska sjukhuset i Uppsala:		
22	Bidrag till driftkostnader, *förslagsanslag* 210,000		
23	Materiel m. m., *reservationsanslag* 23,100	233,100	
24	Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund	75,000	
	Karolinska sjukhuset:		
25	Avlöningar, *förslagsanslag* *520,000		
26	Omkostnader, *förslagsanslag* *366,000		
27	Utrustning, *reservationsanslag* *1,180,000	2,066,000	
	Serafimerlasarettet:		
28	Avlöningar, *förslagsanslag* *1,260,000		
29	Omkostnader, *förslagsanslag* *1,460,000	2,720,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
30	Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm..	*345,000	
31	Bidrag till pediatrisk klinik och poliklinik i Stockholm, *förslagsanslag*	90,700	5,529,800
	Gemensamma universitetsändamål:		
32	Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater.....	10,900	
33	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, *reservationsanslag*.....	42,000	
34	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer, *förslagsanslag*.....	1,700	
35	Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden, *förslagsanslag*.....	12,000	
36	Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet, *reservationsanslag*.....	35,000	
37	Universitetsstatistik.....	12,000	
38	Resestipendier åt ordinarie lärare m. fl. vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet, *reservationsanslag* ...	20,000	
39	Rese- och traktamentsersättningar åt universitetsrektorerna för vissa resor i universitetsärenden, *förslagsanslag*	1,100	
40	Extra undervisning vid de praktisk-teologiska övningskurserna vid universiteten i Uppsala och Lund	4,000	138,700
	Rasbiologiska institutet:		
41	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	* 39,000	
42	Omkostnader, *förslagsanslag*	* 7,800	
43	Materiel m. m., *reservationsanslag*	* 37,200	84,000
	Farmaceutiska institutet:		
44	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	77,100	
45	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	13,600	
46	Materiel m. m., *reservationsanslag*.....	8,700	99,400
47	Ortnamnskommissionen.....		32,000
48	Bidrag till sammanslutningar, som bedriva ortnamnsundersökningar		1,500
49	Landsmålsundersökningarna i riket, *förslagsanslag*		175.400
50	Understödjande av svensk folkminnesforskning		44.400
	Säger för universiteten, den medicinska undervisningen m. m.....		12,408,100
	F. Tekniska högskolor m. m.		
	Tekniska högskolan:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	859,700	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	243.600	
3	Materiel m. m., *reservationsanslag*.....	417,700	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*.....	35,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Stipendier, *reservationsanslag*	20,000	
6	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer, *förslagsanslag*	300	
7	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, *reservationsanslag*	2,000	
8	Inredningsarbeten m. m., *reservationsanslag*	29,800	1,608,100
	Chalmers tekniska högskola m. m.:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	356,500	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	71,000	
11	Materiel m. m., *reservationsanslag*	98,000	
12	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	25,000	
13	Stipendier vid högskolan, *reservationsanslag*	2,400	552,900
14	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid de tekniska högskolorna, *förslagsanslag*		3,000
	Säger för tekniska högskolor m. m.		**2,164,000**
	G. Skolöverstyrelsen.		
	Skolöverstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	546,900	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	118,200	665,100
	Säger för skolöverstyrelsen		**665,100**
	H. Allmänna läroverken m. m.		
	Högre lärarinneseminariet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	356,700	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	45,100	
3	Stipendier, *reservationsanslag*	1,700	403,500
	Allmänna läroverken:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	20,850 000	
5	Bokinköp och bokbindning, *reservationsanslag*	100,000	
6	Bidrag till ljus- och vedkassorna m. m., *förslagsanslag*	394,000	
7	Resestipendier åt lärare i främmande levande språk, *reservationsanslag*	15,000	
8	Ersättning för djäknepenningar m. m.	8,500	
9	Diverse oförutsedda behov, *förslagsanslag*	20,000	21,387,500
10	Undervisning genom infödda lärare i tyska, engelska och franska språken vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, *förslagsanslag*		23,000
11	Bidrag för undervisning i danska och norska språken vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter		3,000

		Kronor	Kronor
12	Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, *reservationsanslag*		29,000
	Kommunala läroverk:		
13	Understöd åt vissa kommunala gymnasier	13,700	
14	Bidrag till kommunala flickskolor, *förslagsanslag*	* 1,520,000	
15	Bidrag till kommunala mellanskolor, *förslagsanslag*	* 2,440,000	
16	Resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid kommunala flickskolor och kommunala mellanskolor, *reservationsanslag*	6,000	3,979,700
	Privatläroverk:		
17	Bidrag till högre goss- och samskolor, *förslagsanslag*	538,800	
18	Bidrag till högre flickskolor, *förslagsanslag*	1,365,000	
19	Bidrag till enskilda mellanskolor, *förslagsanslag*	77,300	
20	Bidrag till Olofskolan i Stockholm	10,000	
21	Resestipendier åt lärare i främmande levande språk, *reservationsanslag*	4,000	
22	Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa, *förslagsanslag*	11,600	
23	Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, *förslagsanslag*	44,000	2,050,700
24	Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i kvinnlig slöjd		19,000
25	Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala		70,000
26	Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål		12,000
27	Nämnden för granskning av läroböcker		*15,000
28	Centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet		*2,000
	Säger för allmänna läroverken m. m.		27,994 400
	I. Folkundervisningen.		
	Anstalter för lärarutbildning m. m.		
	Folkskoleseminarier:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1,864,400	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	265,900	
3	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	74,000	
4	Stipendier m. m., *reservationsanslag*	138,400	
5	Utrustning, *reservationsanslag*	25,000	2,367,700
	Småskoleseminarier:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	413,600	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	86,500	
8	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	14,300	
9	Stipendier, *reservationsanslag*	36,000	
10	Utrustning, *reservationsanslag*	10,000	560,400
11	Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda seminarielärare m. m., *förslagsanslag*		73,000
12	Bidrag till Ericastiftelsen för lärarutbildning		5,000
			3,006,100

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Folkskolinspektionen.		
	Folkskolinspektionen:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	522,400	
14	Reseersättningar, *förslagsanslag*	175,000	697,400
			697,400
	Folkskoleväsendet.		
	Folkskolor m. m.:		
15	Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor, *förslagsanslag*	89,500,000	
16	Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor, *förslagsanslag*	3,650,000	
17	Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid egentliga folkskolor m. m., *förslagsanslag*	400,000	
18	Bidrag till avlönande av lärare åt vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern, *förslagsanslag*	130,000	
19	Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter, *förslagsanslag*	200,000	
20	Bidrag till vissa kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrpersonalens barn, *förslagsanslag*	35,000	
21	Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor, *förslagsanslag*	170,000	
22	Understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning, *förslagsanslag*	* 20,300	
23	Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem, *förslagsanslag*	950,000	
24	Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn, *förslagsanslag*	600,000	
25	Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning, *reservationsanslag*	300,000	
26	Bidrag till skolhemsbyggnader och deras inredning, *reservationsanslag*	150,000	
27	Bidrag till undervisningslokaler m. m., *förslagsanslag*	7,500,000	
28	Understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor, *förslagsanslag*	75,000	
29	Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna, *förslagsanslag*	15,000	
30	Bidrag till svensk undervisning för svenska barn i utlandet	19,100	
31	Fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor, *reservationsanslag*	20,000	103,734,400
	Nomadskolor:		
32	Avlöningar, *förslagsanslag*	*125,000	
33	Omkostnader, *förslagsanslag*	95,000	
34	Stipendier åt lapsktalande elever vid folkskoleseminarierna i Luleå och Umeå, *förslagsanslag*	800	
35	Gratialer	800	221,600

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Fortsättningsskolor:		
36	Bidrag till avlöning åt lärare, *förslagsanslag*	5,000,000	
37	Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet, *förslagsanslag*	300,000	
38	Utbildningskurser för lärare, *reservationsanslag*	20,000	5,320,000
			109,276,000
	Högre folkskolor och folkhögskolor.		
	Högre folkskolor:		
39	Understöd, *förslagsanslag*	* 2,000,000	
40	Resestipendier åt lärare i främmande levande språk, *reservationsanslag*	1,500	2,001,500
	Folkhögskolor:		
41	Understöd, *förslagsanslag*	1,340,000	
42	Stipendier åt elever, *förslagsanslag*	650,000	1,990,000
			3,991,500
	Abnormundervisningen.		
	Läroanstalter för blinda:		
43	Avlöningar, *förslagsanslag*	205,100	
44	Omkostnader, *förslagsanslag*	198,200	403,300
	Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:		
45	Avlöningar, *förslagsanslag*	69,900	
46	Omkostnader, *förslagsanslag*	133,000	202,900
47	Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever, *reservationsanslag*		7,800
48	Järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, *förslagsanslag*		6,000
49	Fria frakter för arbetsmaterialier till blinda hantverkare, *reservationsanslag*		4,000
50	Understöd åt blivande blindlärare, *reservationsanslag*		1,000
51	Tryckning av blindskrifter, *reservationsanslag*		7,000
	Läroanstalter för dövstumma:		
52	Avlöningar, *förslagsanslag*	*725.000	
53	Omkostnader, *förslagsanslag*	*720,000	1,445,000
54	Bidrag till tysta skolan i Lidingö		*10,000
55	Bidrag till tidning för dövstumma		1,000
56	Bidrag till svenska föreningen för dövas väl		8,000
			2,096,000
	Säger för folkundervisningen		119,067,000
	J. Yrkesundervisningen.		
	Tekniska läroverk:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	* 795,000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	* 90,000	
3	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	* 89,400	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
4	Stipendier, *reservationsanslag*	* 9,500	
5	Undervisning i färgeriteknik vid tekniska elementarskolan i Norrköping	3,200	987,100
	Handelsgymnasier:		
6	Understöd	330,900	
7	Resestipendier åt lärare, *reservationsanslag*	1,000	331,900
	Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning:		
8	Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, *förslagsanslag*	2,400,000	
9	Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom, *förslagsanslag*	1,250,000	
10	Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning, *reservationsanslag*	495,000	
11	Stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning, *förslagsanslag*	650,000	
12	Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom, *förslagsanslag*	700,000	5,495,000
	Särskilda anstalter för yrkesundervisning:		
13	Bidrag till tekniska skolan i Stockholm, *förslagsanslag*	* 159,000	
14	Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m., *förslagsanslag*	24,400	
15	Bidrag till vävskolan i Borås, *förslagsanslag*	25,700	
16	Bidrag till John Lennings vävskola i Norrköping	18,000	
17	Bidrag till anskaffning av färgeri- och appreturutrustning vid John Lennings vävskola i Norrköping, *reservationsanslag*	25,000	252,100
18	Utbildande av lärare vid yrkesundervisningen, *reservationsanslag*		30,000
	Säger för yrkesundervisningen		7,096,100
	K. Folkbildningsåtgärder i övrigt.		
1	Bidrag till sällskapet för folkundervisningens befrämjande, *reservationsanslag*		1,500
2	Understöd åt folkbiblioteksväsendet, *förslagsanslag*		1,485,000
3	Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, *reservationsanslag*		247,000
4	Understöd för anordnande av flyttande folkhögskolekurser, *reservationsanslag*		60,000
5	Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader		35,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Bidrag till svenska landsbygdens studieförbund för organisations- och administrationskostnader		7,000
7	Understöd för anordnande av universitetscirklar, *reservationsanslag*		7,600
8	Understöd för anordnande av studieledarkurser, *reservationsanslag*		5,000
9	Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande, *reservationsanslag*		383,500
10	Bidrag till folkliga musikskolan i Arvika		15,000
	Statens studielån:		
11	Nämnden för statens studielån	7,200	
12	Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån, *förslagsanslag*	3,200	10,400
	Statens biografbyrå:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	52,700	
14	Omkostnader, *förslagsanslag*	10,300	63,000
15	Befrämjande av vissa i samband med biografväsendet stående ändamål, *reservationsanslag*		16,000
	Säger för folkbildningsåtgärder i övrigt		**2,336.000**
	L. Gymnastiska centralinstitutet.		
	Gymnastiska centralinstitutet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	144,400	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	6,900	
3	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	22,900	
4	Stipendier, *reservationsanslag*	3,000	
5	Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.	5,500	
6	Anordnande av kostnadsfria övningar i gymnastik för medlemmar av Stockholms förenade studentkårer	1,000	
7	Allmän arkitekttävling rörande nybyggnad för institutet, *reservationsanslag*	*30,000	213,700
	Säger för gymnastiska centralinstitutet		**213.700**
	M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.		
1	Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker, *reservationsanslag*		190,000
2	Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst		30,000
	Nusvensk ordbok:		
3	Understöd åt professorn K. O. Östergren för fortsatt utgivande av ordboken	8,000	
4	Teknisk hjälp vid ordbokens utgivning m. m., *reservationsanslag*	4,000	12,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Understöd åt kontraktsprosten L. P. R. Matsson för fullföljande av hans Rosa-forskningar		3,700
6	Understöd åt doktor P. Rosenius för fullföljande av hans arbete »Sveriges fåglar och fågelbon»		4,000
7	Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg		3,000
8	Bidrag till föreningen Pietas		1,000
9	Bidrag till svenska naturskyddsföreningen		1,500
10	Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden, *reservationsanslag*		12,000
11	Bidrag till utgivning och registrering av svenska folksagor, *reservationsanslag*		8,000
12	Bidrag till forskningar rörande lapskt språk och lapsk kultur, *reservationsanslag*		4,000
13	Bidrag till utgivande av svenska folkskolans historia, *reservationsanslag*		5,000
14	Bidrag till utredigering och tryckning av framlidne revisionssekreteraren Nils Anderssons efterlämnade samlingar av äldre svensk folkmusik, *reservationsanslag*		5,000
15	Bidrag till bearbetning av visst material från filosofie doktorn Sven Hedins expeditioner i det inre Asien åren 1927—1934, *reservationsanslag*		50,000
16	Bidrag till bearbetning av vissa norrskensobservationer, *reservationsanslag*		3,000
17	Resestipendier åt journalister, *reservationsanslag*		5,000
	Säger för understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.		337,200
	N. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		* 5,237,800
2	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Geneviévebiblioteket i Paris		1,500
3	Sveriges anslutning till den baltisk-geodetiska kommissionen, *reservationsanslag*		500
4	Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar, *reservationsanslag*		7,500
5	Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.		*40,000
6	Bidrag till skandinaviska konstnärsföreningen i Rom		1,000
7	Hyra för ett arbetsbord vid zoologiska stationen i Neapel		1,800
8	Bidrag till Institut d'études scandinaves vid Paris universitet		2,000
9	Uppehållande vid universitetet i Tartu av en professur i svenska språket och litteraturen		8,500
10	Understöd åt svenska läroverket i Hapsal		12,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
11	Understöd åt svenska folkhögskolan i Birkas		7,000
12	Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella astronomiska unionens kongress i Stockholm år 1938, *reservationsanslag*		6,000
13	Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella botaniska kongressen i Stockholm år 1940, *reservationsanslag*		15,000
14	Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella pennklubbskongressen i Stockholm år 1939, *reservationsanslag*		6,000
15	Befrämjande av internationellt-kulturellt samarbete genom studentutbyte, *reservationsanslag*		36,000
16	Bidrag till svenska kommittén för nordiskt akademiskt samarbete		5,000
17	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		250,000
18	Extra utgifter, *reservationsanslag*		150,000
19	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*550,000
20	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare vid folkskoleväsendet m. m., *förslagsanslag* .		*5,000,000
21	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*5,600,000
22	Dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter, *förslagsanslag*		*16,000,000
23	Reglering av vissa kursförluster, *förslagsanslag*		28,000
	Säger för diverse		**32,965,600**
	Summa		**214,642,100**

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

IX. Jordbruksdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Jordbruksdepartementet.		
	Jordbruksdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	241,200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	52,000	293.200
	Säger för jordbruksdepartementet		**293,200**
	B. Lantbruksstyrelsen m. m.		
	Lantbruksstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	378,400	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	84,900	463,300
	Lantbruksingenjörer och deras biträden:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	308,500	
4	Reseersättningar, *förslagsanslag*	250,000	558,500
	Statskonsulenter m. m.:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	38,000	
6	Reseersättningar, *förslagsanslag*	7,000	45,000
	Fiskeriintendenter m. m.:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	79,200	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	35,800	115,000
	Lantbruksattachéer:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	50,900	
10	Omkostnader	28,500	79,400
	Säger för lantbruksstyrelsen m. m.		**1,261,200**
	C. Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet.		
	Lantbruksakademien:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	12,900	
2	Bidrag till museum, bibliotek m. m.	14,200	27,100
	Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	82,600	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	41,800	124,400

		Kronor	Kronor
	Fasta försöksgårdar för jordbruket:		
5	Lanna Borregården i Skaraborgs län, *förslagsanslag*	5,300	
6	Offers gård i Västernorrlands län, *förslagsanslag*....	5,800	11,100
	Statens växtskyddsanstalt:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	128,300	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	76,800	205,100
9	Avkastningsbedömning rörande avelssvin.....		28,500
10	Försöksverksamhet med matpotatis, *reservationsanslag*		10,000
11	Bidrag till lokala gödslings-, sort- och ogräsförsök m. m.		123,000
12	Bidrag till fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor, *reservationsanslag*..		20,000
	Säger för lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet.....		549,200
	D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.		
	Lantbrukshögskolan:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	* 516,300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	* 185,900	
3	Materiel m. m., *reservationsanslag*.....	* 113,900	
4	Undervisningsmateriel, *reservationsanslag*.....	* 105,400	
5	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*.....	* 25,500	
6	Stipendier.....	* 11,000	
7	Underhåll av byggnader m. m., *reservationsanslag*..	* 50,300	
8	Byggnadsarbeten och vissa andra engångskostnader, *reservationsanslag*.....	*68,300	
9	Undersökning rörande trippelanalysmetodens användbarhet, *reservationsanslag*.....	* 6,300	
10	Anskaffande av kreatursbesättning, *reservationsanslag*	* 25,000	
11	Köpeskilling för vissa försöksgårdar, *förslagsanslag*..	* 100.000	1,207,900
	Lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	* 259,300	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	* 97,400	
14	Materiel m. m., *reservationsanslag*.....	* 16,000	
15	Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek, *reservationsanslag*.....	* 7,000	
16	Stipendier m. m.....	* 13,900	
17	Byggnadsarbeten, *reservationsanslag*.....	* 85,000	
18	Byggnadsarbeten m. m. för mejeriskola, *reservationsanslag*.....	* 31,500	
19	Byggnadsarbeten m. m. för försöksverksamhet, *reservationsanslag*.....	* 18,000	
20	Lokala trädgårdsförsök.....	* 4,000	532,100
21	Specialkurs för lantbruksstuderande m. m., *förslagsanslag*		39,200
22	Understöd åt lanthushållningsseminariet å Rimforsa, *förslagsanslag*.....		28,700

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Lägre lantbruksundervisning m. m.:		
23	Lantbruksskolan vid Ultuna, *förslagsanslag*	10,600	
24	Hovbeslagsskolan vid Alnarp, *förslagsanslag*	8,000	
25	Lägre mejeriskolor, *förslagsanslag*	*51.000	
26	Understöd åt lantmannaskolor, *förslagsanslag*	595,000	
27	Understöd åt lanthushållsskolor, *förslagsanslag*	360.300	
28	Understöd åt lantbruksskolor, *förslagsanslag*	154,500	
29	Bidrag till särskilda utbildningskurser, *reservationsanslag*	124,000	
30	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m., *förslagsanslag*	400,000	1,703,400
	Trädgårdsundervisningen:		
31	Understöd åt lantbruksakademiens trädgårdsskola	12,200	
32	Understöd åt trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige	36,000	
33	Bidrag till kurser i trädgårdsskötsel, *reservationsanslag*	52,000	
34	Stipendier för högre utbildning i trädgårdsfacket, *reservationsanslag*	2,400	102,600
35	Reseunderstöd för studier på jordbrukets område, *reservationsanslag*		6,000
36	Undervisning och studieresor för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor, *reservationsanslag*		* 113,100
	Säger för undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.		3,733,000
	E. Hästavel och boskapsskötsel m. m.		
	Statens hingstdepåer och stuteri:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	172,200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	195,700	
3	Byggnadsarbeten, *reservationsanslag*	60,000	427,900
4	Hästavelns befrämjande, *reservationsanslag*		354,000
5	Avsättning till stuteriväsendets fond, *förslagsanslag*		230,100
	Nötboskapsavelns befrämjande:		
6	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, *reservationsanslag*	290,000	
7	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet, *reservationsanslag*	209,000	
8	Understöd åt avelscentra för nötboskap av fjällras, *reservationsanslag*	20,000	519,000
9	Svinavelns befrämjande, *reservationsanslag*		57,000
10	Fåravelns befrämjande, *reservationsanslag*		16,700
11	Getavelns befrämjande, *reservationsanslag*		3,000
12	Fjäderfäavelns befrämjande		38,200
13	Biskötselns befrämjande, *reservationsanslag*		5.000
	Säger för hästavel och boskapsskötsel m. m.		1.650,900

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	F. Veterinärväsendet m. m.		
	Veterinärhögskolan:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	342,100	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	74,700	
3	Materiel m. m., *reservationsanslag*	40,300	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	6,200	
5	Stipendier	4,000	467,300
6	Veterinärinrättningen i Skara		8,500
	Statens veterinärbakteriologiska anstalt:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	* 292,000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	* 305,000	597,000
	Veterinärstaten:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	1,515,100	
10	Reseersättningar, *förslagsanslag*	48,000	1,563,100
	Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar:		
11	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur	2,700	
12	Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen, *förslagsanslag*	1,500,000	
13	Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen, *förslagsanslag*	* 87,000	
14	Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., *förslagsanslag*	5,000	
15	Statsbidrag vid försäkring, *förslagsanslag*	10,000	
16	Övriga utgifter, *förslagsanslag*	100,000	1,704,700
17	Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård, *förslagsanslag*		50,000
	Säger för veterinärväsendet m. m.		4,390,600
	G. Lanthushållning i allmänhet.		
1	Bidrag till hushållningssällskapen, *förslagsanslag*		*3,690,000
2	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar, *reservationsanslag*		120,000
	Befrämjande av mindre jordbruk:		
3	Premiering m. m., *reservationsanslag*	* 95,000	
4	Ordnad bokföring vid mindre jordbruk, *reservationsanslag*	25,900	120,900
	Befrämjande av fröodlingen m. m.:		
	Statens centrala frökontrollanstalt:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag* 262,400		
6	Omkostnader, *förslagsanslag* 139,300	401,700	
7	Understöd åt lokala frökontrollanstalter	6,000	
8	Befordrande av inhemsk fröodling, *reservationsanslag*	40,000	
9	Befordrande av inhemsk linodling, *reservationsanslag*	8,000	
10	Bidrag till Sveriges utsädesförening	274,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
11	Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för vissa förädlings- och odlingsförsök, *reservationsanslag* ..	* 50,000	
12	Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm	90,000	869,700
	Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	* 7,100	
14	Omkostnader, *förslagsanslag*	* 1,200	
15	Utrustning, *reservationsanslag*	* 40,000	48,300
	Kemiska stationer m. m.:		
16	Understöd åt kemiska stationer.....	* 49,000	
17	Understöd åt kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län.....	* 37,100	86,100
18	Bekämpande av växtsjukdomar, *förslagsanslag*.....		95,000
19	Bidrag till svenska mosskulturföreningen		75,100
20	Bidrag till svenska betes- och vallföreningen.....		60,000
21	Bidrag till svenska vall- och mosskulturföreningen		94,500
22	Bidrag till Sveriges pomologiska förening.....		12,000
23	Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader, *förslagsanslag*.....		1,000
24	Fraktlindring för kalk, *förslagsanslag*.....		525,000
25	Bidrag till gödselvårdsanläggningar, *reservationsanslag*		200,000
	Befrämjande av mejerihanteringen m. m.:		
26	Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter m. m., *förslagsanslag*.....	100,000	
27	Bidrag till svenska smörprovningarna, *reservationsanslag*.....	86,300	186,300
28	Avsättning till fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen, *förslagsanslag*		*3,000,000
29	Avsättning till jordbrukets prisregleringsfond, *förslagsanslag*		*36,500,000
	Jordbrukets kreditkassor:		
30	Revision av jordbrukskasserörelsen m. m., *reservationsanslag*.....	53,000	
31	Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen, *förslagsanslag*.....	350,000	403,000
32	Centralnämnden och lånenämnderna för ackordslåneärenden m. m., *förslagsanslag*.....		50,000
33	Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m., *förslagsanslag*		75,000
34	Maskin- och redskapsprovningsanstalterna vid Ultuna och Alnarp, *förslagsanslag*.....		55,500
	Bidrag till jordbrukstekniska föreningen:		
35	Verksamheten i allmänhet.....	* 19,000	
36	Särskild forskningsverksamhet	25,000	44,000
37	Befrämjande av landsbygdens elektrifiering, *reservationsanslag*.....		15,200
38	Vens elektrifiering, *reservationsanslag*		* 98,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
39	Bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten, *reservationsanslag*		25,000
40	Bidrag till jordbrukarungdomens förbund		90,000
41	Bidrag till samfundet för hembygdsvård		20,000
42	Bidrag till ladugårdsförbättringar, *reservationsanslag*		100,000
43	Främjande av frukt- och trädgårdsodlingen, *reservationsanslag*		* 100,000
	Säger för lanthushållning i allmänhet		46,759,600
	H. Egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.		
	Egnahemsbildning:		
	Statens egnahemsstyrelse:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag* 71,300		
2	Omkostnader, *förslagsanslag* 26,200	97,500	
3	Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare, *förslagsanslag*	1,298,000	
4	Bidrag till hushållningssällskap för jordanskaffningsverksamhet, *förslagsanslag*	1,000	
5	Avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare	800,000	
6	Byggande av nybyggesvägar, *reservationsanslag*	150,000	2,346,500
7	Statens jordnämnd, *reservationsanslag*		80,000
8	Jordanskaffningsverksamhet inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, *reservationsanslag*		500,000
	Kolonisation:		
9	Statens kolonisationsnämnder m. m.	25,500	
10	Understödjande av kolonisation å vissa kronoparker, *reservationsanslag*	111,500	
11	Understödjande av kolonisationsverksamheten å Alträsks kolonisationsområde, *förslagsanslag*	3,900	
12	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., *förslagsanslag*	200,000	340,900
	Grundförbättringar:		
13	Statens avdikningsanslag, *förslagsanslag*	2,700,000	
14	Bidrag till nyodling, betesförbättring, stenröjning och jordkörning å ofullständiga jordbruk, *förslagsanslag*	2,000,000	
15	Bidrag till täckdikningar, *reservationsanslag*	400,000	5,100,000
16	Jordbrukskommissioner, *förslagsanslag*		20,000
17	Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer, *förslagsanslag*		1,000
	Säger för egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.		8,388,400

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	I. Fiskeriväsendet.		
	Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	26,900	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	17,700	44,600
3	Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen		87,800
	Statens fartyg för fiskeundersökningar:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	58,800	
5	Underhålls- och driftkostnader, *reservationsanslag*	69,500	128,300
6	Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, *reservationsanslag*		127,000
7	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, *reservationsanslag*		100,000
8	Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten		8.000
9	Premier för deltagande i sillfiske vid Island, *förslagsanslag*		60,000
10	Bidrag till reglering av handeln med färsk strömming och sill m. m., *förslagsanslag*		130,000
11	Tillsyn till motverkande av skada å fiske genom vattenförorening, *förslagsanslag*		28,000
12	Omplantering av rödspätta, *reservationsanslag*		10,000
13	Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt, att avräknas mot automobilskattemedlen		90,000
14	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., *förslagsanslag*		25,000
15	Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., *reservationsanslag*		26,000
16	Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m., *reservationsanslag*		500,000
17	Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg, *reservationsanslag*		47,700
	Säger för fiskeriväsendet		1,412.400
	J. Skogsväsendet.		
	Skogshögskolan:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	180,200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	62,700	
3	Materiel m. m., *reservationsanslag*	500	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	7,000	
5	Stipendier	5,000	255,400
	Statens skogsförsöksanstalt:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	167.300	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	76,000	
8	Byggnadsarbeten vid anstaltens skogsmästarbostäder, *reservationsanslag*	3,200	

		Kronor	Kronor
9	Undersökningar rörande kvalitetsförbättring hos skogsträd m. m., *reservationsanslag*	20,000	266,500
10	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor m. m., *förslagsanslag*		144,300
11	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal, *förslagsanslag*		289,500
	Skogsvård m. m.:		
12	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å kronohemmans skogar samt husbehovsskogar, *förslagsanslag*	34,000	
13	Skogsvårdens befrämjande, *reservationsanslag*	1,080,000	
14	Ersättning för kostnader föranledda av 1932 års lappmarkslag m. m., *reservationsanslag*	890,000	
15	Statens skogsutdikningsanslag, *reservationsanslag*	200,000	
16	Statens skogsodlingsanslag, *reservationsanslag*	60,000	
17	Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, *reservationsanslag*	50,000	
18	Bidrag till skogsvårdsstyrelsernas förbund	36,000	
19	Bidrag till vissa föreningar	13,400	
20	Släckning av skogseld, *förslagsanslag*	25,000	2,388,400
21	Kostnader i samband med upplåtande av viss utsyningsrätt å kronoskogar i Västerbottens län, *reservationsanslag*		* 4,000
22	Merkostnader vid användning av inhemskt bränsle vid statens stationära värmeanläggningar, *förslagsanslag*		100,000
23	Merkostnader vid användning av inhemskt vedbränsle vid vissa kommunala och enskilda anläggningar, *reservationsanslag*		10,000
24	Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, *reservationsanslag*		200,000
25	Belöningar för rovdjurs dödande, *förslagsanslag*		40,000
	Säger för skogsväsendet		3,698,100
	K. Lantmäteriväsendet.		
	Lantmäteristyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	270,500	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	77,500	348,000
	Lantmäterikontoren i länen:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	889,700	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	189,500	1,079,200
	Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	1,302,800	
6	Reseersättningar, *förslagsanslag*	870,000	
7	Ersättning för publik renovation, *förslagsanslag*	30,000	2,202,800
	Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.:		
8	Bidrag till jorddelningsförrättningar, *förslagsanslag*	300,000	

* Beräknat belopp.

			Kronor	Kronor
9	Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, *förslagsanslag*		200,000	
10	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, *förslagsanslag*		175,000	
11	Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar, *förslagsanslag*		15,000	690,000
12	Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m., *förslagsanslag*			15,000
13	Vissa avstyckningss- och mantalssättningsförrättningar, *förslagsanslag*			35,000
14	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, *förslagsanslag*			20,000
15	Ströängars indragande till kronan, *förslagsanslag*			45,000
16	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, *förslagsanslag*			150.000
	Säger för lantmäteriväsendet			4,585,000
	L. Rikets allmänna kartverk, Sveriges geologiska undersökning och statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.			
	Rikets allmänna kartverk:			
1	Avlöningar, *förslagsanslag*		651,400	
2	Expenser och publikationstryck, *förslagsanslag*		109,000	
3	Kartarbeten m. m., *reservationsanslag*		* 284,000	
4	Anskaffning av flygplan m. m., *reservationsanslag*		* 322.000	
5	Inventarier m. m., *reservationsanslag*		12,000	1,378,400
	Sveriges geologiska undersökning:			
6	Avlöningar, *förslagsanslag*		202.500	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*		122,000	
8	Inredning, *reservationsanslag*		6,100	
9	Magnetiska undersökningar av Sveriges fastland, *reservationsanslag*		28,900	359,500
	Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt:			
	Verksamheten i allmänhet:			
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	240,900		
11	Observatörer, *reservationsanslag*	83,000		
12	Telegramkostnader m. m., *förslagsanslag*	105,000		
13	Underhåll av stationer m. m., *reservationsanslag*	21,500		
14	Övriga omkostnader, *förslagsanslag*	58,000		
15	Inredningsarbeten, *reservationsanslag*	60,000	568,400	
	Särskilda undersökningar:			
16	Geofysiska undersökningar i Riksgränsen, *reservationsanslag*	6,000		
17	Väderlekstjänst för luftfarten, *förslagsanslag*	202,400	208,400	776,800

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
18	Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko, *reservationsanslag*		9,200
	Säger för rikets allmänna kartverk, Sveriges geologiska undersökning och statens meteorologisk-hydrografiska anstalt		2,523,900
	M. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		* 863,000
2	Bidrag till internationella lantbruksinstitutet i Rom, *förslagsanslag*		10,000
3	Bidrag till internationella frysinstitutet i Paris, *förslagsanslag*		2,000
4	Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt, *förslagsanslag*		10,000
5	Bidrag till internationella meteorologiska sekretariatet, *förslagsanslag*		2,600
6	Bidrag till internationella kommissionens för undersökning av de högre luftlagren internationella publikation		800
7	Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella havsforskningens råds sammanträde år 1939, *reservationsanslag*		10,000
8	Bidrag till bestridande av kostnaderna för nionde internationella limnologkongressen år 1939, *reservationsanslag*		10,000
9	Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar, *förslagsanslag*		6,000
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		275,000
11	Extra utgifter, *reservationsanslag*		75,000
12	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*165,000
13	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*1,500,000
14	Reglering av vissa kursförluster, *förslagsanslag*		22,000
	Säger för diverse		2,951,400
	Summa		82,196,900

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

X. Handelsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Handelsdepartementet.		
	Handelsdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	178,000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	30,000	
3	Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000	238,000
	Säger för handelsdepartementet		**238,000**
	B. Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.		
	Kommerskollegium:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	* 569,100	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	* 147,500	716,600
	Bergsstaten:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	72,600	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	15,000	87,600
	Sprängämnesinspektionen:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	31,300	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	5,500	36,800
	Statens elektriska inspektion:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	* 75,000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	* 22,000	97,000
	Fartygsinspektionen:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	212,000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	52,000	264,000
	Skeppsmätningsväsendet:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	16,500	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	9,800	26,300
	Torvingenjörer:		
13	Avlöningar	6,000	
14	Omkostnader	4,000	10,000
	Instruktör i hemslöjd:		
15	Avlöning	3,500	
16	Reseersättningar, *förslagsanslag*	1,000	4,500

* Beräknat belopp

		Kronor	Kronor
	Navigationsskolorna:		
17	Avlöningar, *förslagsanslag*	348,400	
18	Omkostnader, *förslagsanslag*	19,600	
19	Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk	2,400	370,400
20	Praktisk utbildning av däcksbefäl för den svenska handelsflottan, *reservationsanslag*		13,000
	Säger för kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer		1,626,200
	C. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.		
	Statens provningsanstalt:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	320,300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	82,500	
3	Nyanskaffning av tekniska apparater m. m., *reservationsanslag*	20,000	422,800
	Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien:		
4	Akademien	40,000	
5	Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet, *reservationsanslag*	90,000	130,000
6	Utrustning m. m. för flygteknisk försöksanstalt, *reservationsanslag*		* 150,000
7	Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m., *reservationsanslag*		85,000
8	Undersöknings- och förberedande gruvarbeten inom Västerbottens län, *reservationsanslag*		350,000
9	Djupundersökningar vid Rackejaure malmfält, *reservationsanslag*		360,000
10	Geologisk-geofysisk undersökning av sydvästra Skånes kritområde, *reservationsanslag*		100,000
11	Vissa kostnader för statens gruvegendom, *förslagsanslag*		10,000
12	Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare, *förslagsanslag*		40,000
13	Befrämjande av hemslöjden, *reservationsanslag*		51,500
14	Befrämjande av hemslöjden inom Bohuslän, *reservationsanslag*		30,000
15	Bidrag till Svenska slöjdföreningen		10,000
16	Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri *reservationsanslag*		30,000
17	Resestipendier för yrkesutbildning, *reservationsanslag*		40,000
18	Bidrag till standardiseringsverksamheten		55,000
	Säger för bergsbruk, industri, hantverk och slöjd		1,864,300
	D. Sjöfart och handel.		
	Lotsverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen, *förslagsanslag*	217,700	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
2	Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten, *förslagsanslag*	4,372,000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	1,462,000	
4	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, *reservationsanslag*	812,000	6,863,700
5	Bottenundersökning m. m. av farleden mellan Kalmar och Färjestaden, *reservationsanslag*		9,000
	Sjöhistoriska museet:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	35,000	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	12,900	
8	Uppordnande av samlingarna m. m., *reservationsanslag*	8,000	
9	Monterutrustning och inredning m. m., *reservationsanslag*	10,000	
10	Underhåll av samlingarna, *reservationsanslag*	3,100	69,000
	Statens isbrytarverksamhet:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	90,500	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	165,500	256,000
13	Ersättning åt sjömanshusen		*356,000
14	Läkarundersökning av sjöfolk, *förslagsanslag*		65,000
15	Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall, *förslagsanslag*		100,000
16	Bidrag till handelshögskolan i Stockholm		40,000
17	Bidrag till handelshögskolan i Göteborg		15,000
18	Befrämjande av exporthandeln på avlägsna marknader, *reservationsanslag*		25,000
19	Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet		100,000
20	Förvaltningskostnader för statens sekundärlånefond för rederinäringen, *reservationsanslag*		3,000
	Säger för sjöfart och handel		**7,901,700**
	E. Patent- och registreringsväsendet m. m.		
	Patent- och registreringsverket:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	981,100	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	275,500	1,256,600
3	Bidrag till uppfinnarekontoret		8,000
4	Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register, *förslagsanslag*		130,000
5	Avsättning till försäkringsinspektionens fond, *förslagsanslag*		120,000
	Säger för patent- och registreringsväsendet m. m.		**1,514,600**
	F. Diverse.		
1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		*443,900
2	Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten, *förslagsanslag*		13,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
3	Bidrag till internationella byrån i Paris för utställningar, *förslagsanslag*		1,000
4	Bidrag till underhållande av en fyr å Kap Spartel, *förslagsanslag*		3,000
5	Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, *förslagsanslag*		3,000
6	Avsättning till fonden för idrottens främjande, *förslagsanslag*		6,000,000
7	Avsättning till lotterimedelsfonden, *förslagsanslag*		1,200,000
8	Statlig lagerhållning m. m., *förslagsanslag*		*1,930,000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		120,000
10	Traktatberedningen, *förslagsanslag*		35,000
11	Extra utgifter, *reservationsanslag*		10,000
12	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*280,000
13	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		*1,100,000
	Säger för diverse		**11,138,900**
	Summa		**24,283,700**

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

XI. Pensionsväsendet.

		Kronor	Kronor
	A. Civila pensionsväsendet.		
1	Pensionering av civila tjänstinnehavare, *förslagsanslag*		* 9,100,000
2	Pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, *förslagsanslag*		3,000,000
3	Dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, *förslagsanslag*		* 5,000,000
4	Dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl., *förslagsanslag*		* 2,500,000
5	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare, *förslagsanslag*		15,000
6	Understöd till vissa f. d. anställningshavare vid sinnessjukhusen, *förslagsanslag*		35,000
7	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga lasarettsläkare, *förslagsanslag*		3,000
8	Bidrag till sjuksköterskors pensionering, *förslagsanslag*		200
9	Statens bidrag till pensionering av barnmorskor, *förslagsanslag*		500
10	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete, *förslagsanslag*		480,000
11	Pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, *förslagsanslag*		170,000
12	Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt, *förslagsanslag*		1,500,000
13	Bidrag till kungl. hovkapellets pensionsinrättning		5,000
14	Bidrag till universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn		* 9,000
15	Bidrag till pensionsinrättningen för änkor och barn efter ämbets- och tjänstemän vid universitetet i Lund		* 7,200

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
16	Bidrag till pensionering av änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.		157,300
17	Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, *förslagsanslag*		55,000
18	Tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, *förslagsanslag*		460,000
19	Pensioner åt vissa f. d. befattningshavare vid lotsverket, *förslagsanslag*		12,000
20	Ersättning åt efterlevande till befattningshavare vid lotsverket, som avlidit till följd av olycksfall i tjänsten, *förslagsanslag*		12,000
21	Understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn		15,000
	Handelsflottans pensionsanstalt:		
22	Bidrag till pensionsanstalten, *förslagsanslag*	140,000	
23	Förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen, *förslagsanslag*	* 38,400	
24	Förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna	* 116,300	
25	Tilläggspensioner under år 1938 åt pensionstagarna, *förslagsanslag*	* 164,300	
26	Förvaltningsbidrag	* 6,100	465,100
27	Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, *förslagsanslag*		45,000
	Säger för civila pensionsväsendet		**23,046,300**
	B. Militära pensionsväsendet.		
1	Pensionering av militära befattningshavare, *förslagsanslag*		14,350,000
2	Vadstena krigsmanshuskassa, *förslagsanslag*		1,065,000
3	Pensionering av f. d. daglönare vid marinen, *förslagsanslag*		210,000
4	Pensionering av viss flottans gemenskap, *förslagsanslag*		180,000
5	Dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare m. fl., *förslagsanslag*		* 2,700,000
6	Dyrtidstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare, *förslagsanslag*		885,000
7	Pensionstillägg åt änkor och barn efter militära befattningshavare, *förslagsanslag*		100,000
8	Dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter militära befattningshavare, *förslagsanslag*		* 1,100,000
9	Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, *förslagsanslag*		1,280,000
	Säger för militära pensionsväsendet		**21,870,000**

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	C. Gemensamma anslag.		
1	Allmänna indragningsstaten, *förslagsanslag*		150,000
2	Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare, *förslagsanslag*		540,000
3	Pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, *förslagsanslag*		30,000
4	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		* 5,300,000
5	Ersättningar till f. d. befattningshavare vid av staten övertagna familjepensionskassor, *förslagsanslag*		55,000
6	Engångskostnader i samband med av staten övertagna familjepensionskassors avveckling, *förslagsanslag*		100
7	Pensioner enligt familjepensionsreglementet för arbetare, *förslagsanslag*		75,000
8	Diverse pensioner och understöd m. m., *förslagsanslag*		1,800,000
	Säger för gemensamma anslag		7,950,100
	Summa		52,866,400

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

XII. Oförutsedda utgifter.

		Kronor	Kronor
1	Oförutsedda utgifter, *förslagsanslag*		**1,000,000**

Egentliga statsutgifter.

XIII. Riksdagen och dess verk m. m.

		Kronor	Kronor
	Riksdagen:		
1	Arvoden till riksdagens ledamöter, *förslagsanslag*....	1,471,500	
2	Reseersättningar till riksdagens ledamöter, *förslagsanslag*.....	155,000	
3	Avlöningar till personal, *förslagsanslag*.....	487,000	
4	Kostnader för riksdagstrycket, *förslagsanslag*.....	541,500	
5	Utgivande av särskilda publikationer, *förslagsanslag*	20,500	
6	Övriga omkostnader, *förslagsanslag*.....	133,500	2,809,000
7	Allmänt kyrkomöte, *förslagsanslag*.....		120,000
	Riksdagens revisorer:		
8	Arvoden till revisorerna, *förslagsanslag*.....	33,600	
9	Avlöningar till personal, *förslagsanslag*.....	44,000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	26,000	103,600
	Riksgäldskontoret:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	498,800	
12	Kostnader vid emission av statslån m. m., *förslagsanslag*.....	108,000	
13	Övriga omkostnader, *förslagsanslag*.....	91,000	697,800
	Riksdagens hus:		
14	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	57,300	
15	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	110,000	167,300
	Riksdagsbiblioteket:		
16	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	*55,900	
17	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	*9,000	
18	Bokinköp och bokbindning, *reservationsanslag*.....	28,000	92,900
	Justitieombudsmannen och hans expedition:		
19	Avlöningar, *förslagsanslag*.....	53,500	
20	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	9,400	62,900
	Militieombudsmannen och hans expedition:		
21	Avlöningar, *förslagsanslag*	53,900	
22	Omkostnader, *förslagsanslag*.....	14,600	68,500
23	Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., *förslagsanslag*.....		53,400

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
24	Avsättning till tjänstepensionsfonden för vissa riksdagens verk		14,600
25	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, *förslagsanslag*		3,300
26	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond, *förslagsanslag*		* 80,100
27	Dyrtidstillägg åt befattningshavare m. fl., *förslagsanslag*		* 82,000
28	Dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare m. fl. pensionärer, *förslagsanslag*		* 10,000
29	Provisorisk avlöningsförstärkning åt befattningshavare, *förslagsanslag*		* 24,000
	Summa		4,389,400

* Beräknat belopp.

Utgifter för statens kapitalfonder.

I. Luftfartsfonden.[1]

		Kronor	Kronor
1	Underskott å luftfartsfonden		1,278,000

[1] Stat för luftfartsfonden, se Bilaga 1 till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 80.

Utgifter för statens kapitalfonder.

II. Riksgäldsfonden. [1]

		Kronor	Kronor
1	Underskott å riksgäldsfonden		**89,669,500**

[1] Stat för riksgäldsfonden, se Bilaga 2 till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 81.

Utgifter för statens kapitalfonder.

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

		Kronor	Kronor
	A. Statens affärsverksfonder.		
	Kommunikationsdepartementet:		
1	Förberedande arbeten för dubbelspårsanläggning mellan Järna och Katrineholm (I: C: 2), *reservationsanslag*	1,000,000	
2	Försvarsberedskap vid statens järnvägar (I: C: 8), *reservationsanslag*	* 2,000,000	3,000,000
	Säger för statens affärsverksfonder		**3,000,000**
	B. Luftfartsfonden.		
1	Belysningsanläggningar för luftfartsleder (II: 2), *reservationsanslag*		100,000
2	Radiofyrar för luftfarten (II: 3), *reservationsanslag*		270,000
	Säger för luftfartsfonden		**370,000**
	C. Statens allmänna fastighetsfond.		
	Justitiedepartementet:		
1	Uppförande av logementsbyggnad vid fångkolonien å Singeshult (III: 1), *reservationsanslag*	* 22,500	
2	Uppförande av säkerhetsanstalt för förvarade och internerade samt ny sinnessjukavdelning inom fängvården (III: 2), *reservationsanslag*	* 250,000	272,500
	Utrikesdepartementet:		
3	Inköp av fastighet för beskickningen i Bukarest (III: 3), *reservationsanslag*	* 59,000	
4	Ändrings- och reparationsarbeten å beskickningshuset i Oslo m. m. (III: 4), *reservationsanslag*	70,000	
5	Uppförande av ny byggnad för beskickningen i Tokio (III: 5), *reservationsanslag*	* 75,000	204,000
	Socialdepartementet:		
6	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus (III: 6), *reservationsanslag*	* 1,400,000	
7	Uppförande av nybyggnad åt statens institut för folkhälsan (III: 7), *reservationsanslag*	* 50,000	1,450,000

* Beräknat belopp.

Anm. I anslagsrubrikerna inom parentes angivna siffror hänvisa till motsvarande anslag till kapitalinvesteringar.

		Kronor	Kronor
	Kommunikationsdepartementet:		
8	Ändringsarbeten m. m. i fastigheten nr 29 Hantverkargatan i Stockholm (III: 8), *reservationsanslag*	44,000	
9	Anordnande av hiss i gamla landsstatshuset i Malmö (III: 9), *reservationsanslag*	22,000	
10	Ändrings- och moderniseringsarbeten i fastigheterna nr 2 och 4 Storkyrkobrinken i Stockholm (III: 11), *reservationsanslag*	25,000	91,000
	Ecklesiastikdepartementet:		
11	Till- och ombyggnad av landsarkivet i Göteborg (III: 12), *reservationsanslag*	* 3,000	
12	Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m. (III: 13), *reservationsanslag*	* 51,700	
13	Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för statens historiska museum m. m. (III: 14), *reservationsanslag*	75,000	
14	Inredning av vinden i gamla gymnasiebyggnaden i Karlstad m. m. (III: 15), *reservationsanslag*	20,000	
15	Uppförande av en byggnad för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala (III: 16), *reservationsanslag*	* 191,000	
16	Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala (III: 17), *reservationsanslag*	15,000	
17	Uppförande av byggnad för medicinsk-kemiska och farmakologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala (III: 18), *reservationsanslag*	* 75,000	
18	Införande av oljeeldning i rasbiologiska institutet (III: 19), *reservationsanslag*	* 3,000	
19	Fullföljande av universitetsbibliotekets i Uppsala om- och tillbyggnad m. m. (III: 20), *reservationsanslag*	* 20,000	
20	Ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala (III: 21), *reservationsanslag*	* 60,000	
21	Uppförande av byggnad för meteorologiska institutionen vid universitetet i Uppsala m. m. (III: 22), *reservationsanslag*	* 7,000	
22	Ombyggnads- och installationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Uppsala m. m. (III: 23), *reservationsanslag*	* 4,000	
23	Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Lund (III: 24), *reservationsanslag*	35,000	
24	Restaurering av vissa delar av gamla kemiska institutionen vid universitetet i Lund m. m. (III: 25), *reservationsanslag*	* 50,000	
25	Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet (III: 26), *reservationsanslag*	* 140,000	
26	Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. (III: 27), *reservationsanslag*	* 1,090,500	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
27	Konstnärlig utsmyckning av karolinska sjukhuset i Stockholm (III: 28), *reservationsanslag*	75,000	
28	Nybyggnad för laboratorium för brobyggnad och kommunikationsteknik vid tekniska högskolan i Stockholm (III: 29), *reservationsanslag*	* 8,000	
29	Nybyggnad för byggnadsakustiskt laboratorium vid tekniska högskolan i Stockholm (III: 30), *reservationsanslag*	* 3,500	
30	Om- och påbyggnad av bergsskolans lokaler vid tekniska högskolan i Stockholm (III: 31), *reservationsanslag*	* 8,000	
31	Ändringsarbeten i ugnsrummet i tekniska högskolans i Stockholm kemibyggnad (III: 32), *reservationsanslag*	* 2,500	
32	Uppförande av byggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m. vid Chalmers tekniska högskola (III: 34), *reservationsanslag*	* 100,000	
33	Inredning av tre laboratorier för fackavdelningen för kemi och kemisk teknologi vid Chalmers tekniska högskola (III: 35), *reservationsanslag*	8,800	
34	Nybyggnad för högre allmänna läroverket i Haparanda (III: 36), *reservationsanslag*	* 180,000	
35	Ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier (III: 37), *reservationsanslag*	* 226,500	
36	Ändringsarbeten m. m. vid vissa folk- och småskoleseminarier (III: 38), *reservationsanslag*	66,500	
37	Nybyggnad för småskoleseminariet i Haparanda (III: 39), *reservationsanslag*	* 75,000	
38	Uppförande av byggnad vid Gotska Sandöns fyrplats m. m. (III: 40), *reservationsanslag*	* 22,500	
39	Konstnärlig utsmyckning av byggnad vid Gotska Sandöns fyrplats (III: 41), *reservationsanslag*	2,000	2,618,500
	Jordbruksdepartementet:		
40	Byggnadsarbeten vid statens växtskyddsanstalt (III: 42), *reservationsanslag*	24,000	
41	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt (III: 43), *reservationsanslag*	38,500	
42	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan (III: 44), *reservationsanslag*	36,700	99,200
	Handelsdepartementet:		
43	Färdigställande av andra våningen i statens provningsanstalts huvudbyggnad (III: 45), *reservationsanslag*	7,500	
44	Tillbyggnad av statens provningsanstalts flygelbyggnad (III: 46), *reservationsanslag*	9,500	
45	Uppförande av byggnad för ett statens hantverksinstitut (III: 47), *reservationsanslag*	* 250,000	
46	Ändrings- och inredningsarbeten i patent- och registreringsverkets byggnad (III: 48), *reservationsanslag*	120,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
47	Uppförande av byggnader för flygteknisk försöksanstalt (III: 49), *reservationsanslag*	* 200,000	587,000
	Säger för statens allmänna fastighetsfond		**5,322,200**
	D. Statens utlåningsfonder.		
	Socialdepartementet:		
1	Lånefonden för lantarbetarbostäder (IV: 3), *reservationsanslag*	* 50,000	
2	Lånefonden för anordnande av hem för åldringar och änkor (IV: 4), *reservationsanslag*	* 100,000	
3	Statens bosättningslånefond (IV: 5), *reservationsanslag*	* 750,000	900,000
	Ecklesiastikdepartementet:		
4	Studielånefonden (IV: 8), *reservationsanslag*		120,000
	Jordbruksdepartementet:		
5	Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras (IV: 9), *reservationsanslag*	100,000	
6	Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras (IV: 10), *reservationsanslag*	200,000	
7	Statens kaninavelslånefond (IV: 11), *reservationsanslag*	10,000	
8	Gödselvårdslånefonden (IV: 12), *reservationsanslag* ..	135,000	
9	Lånefonden för underlättande av gemensam maskinanvändning i det mindre jordbruket (IV: 15), *reservationsanslag*	* 620,000	
10	Egnahemslånefonden (IV: 16), *reservationsanslag* ...	322,000	
11	Arrendeegnahemsfonden (IV: 17), *reservationsanslag*	275,000	
12	Arrendelånefonden (IV: 18), *reservationsanslag*	200,000	
13	Arbetarsmåbrukslånefonden (IV: 19), *reservationsanslag*	3,000,000	
14	Täckdikningslånefonden (IV: 20), *reservationsanslag* .	512,000	5,374,000
	Säger för statens utlåningsfonder		**6,394,000**
	E. Fonden för förlag till statsverket.		
	Försvarsdepartementet:		
1	Vissa engångskostnader för försvarsväsendets byggnader m. m. (VII: 1), *reservationsanslag*		12,270,000
	Säger för fonden för förlag till statsverket		**12,270,000**
	Summa		**27,356,200**

* Beräknat belopp.

Bilaga 1 till Utgifter för statens kapitalfonder.

Beräknat förslag till stat för luftfartsfonden för budgetåret 1938/39.

	Kronor
Utgifter.	
1. Underhåll och drift av luftfartsleder, *förslagsvis*	170,000
2. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för förhyrda lokaler och områden, *förslagsvis*	7,500
3. Ersättning till telegrafverket för radiotjänst åt luftfarten	267,000
4. Understöd av regelbunden luftfart	937,500
Summa	**1,382,000**
Inkomster.	
1. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och områden	2,900
2. Diverse inkomster	100
3. Utdelning å aktier i aktiebolaget Aerotransport	101,000
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget	1,278,000
Summa	**1,382,000**

Bilaga 2 till Utgifter för statens kapitalfonder.

Förslag till stat för riksgäldsfonden för budgetåret 1938/39.

		Kronor
Utgifter.		
A. *Räntor å den fonderade statsskulden.*		
Av staten upptagna obligationslån m. m.:		
1. Ränta å 1929 års 4½ % lån	9,250,628	
2. » » 1930 » 4½ % »	12,296,975	
3. » » 1931 » 4 % amorteringslån	4,855,116	
4. » » 1932 » 4½ % lån	5,245,484	
5. » » 1932 » 4 % »	1,200,000	
6. » » 1933 » 4 % » av den 15/3	3,406,996	
7. » » 1933 » 4 % amorteringslån	1,767,978	
8. Vinster å 1933 års premieobligationslån	6,020,000	
9. Ränta å 1933 års 4 % lån av den 1/10	2,880,000	
10. » » 1933 » 3½ % »	6,054,755	
11. » » 1934 » 3½ % amorteringslån	2,450,000	
12. » » 1934 » 3 % lån, *förslagsvis*	3,240,000	
13. » » 1935 » 2½ % »	1,250,000	
14. Vinster å 1936 » premieobligationslån	3,620,000	
15. Ränta å 1937 » 3 % amorteringslån av den 1/2	3,768,408	
16. » » 1937 » 3 % » » » 1/3	3,140,340	
17. » » statsskuldsförbindelser, *förslagsvis*	3,813,250	74,259,930
Lån hos statsinstitutioner och fonder:		
18. Ränta å lån hos statens pensionsanstalt, *förslagsvis*	5,250,000	
19. » » » » folkpensioneringsfonden, *förslagsvis*	1,365,000	
20. » » » » allmänna familjepensionsfonden, *förslagsvis*	525,000	
21. » » » » postverkets pensionsfond, *förslagsvis*	475,000	
22. » » » » telegrafverkets tjänstepensionsfond, *förslagsvis*	350,000	
23. » » » » telegrafverkets familjepensionsfond, *förslagsvis*	175,000	
24. » » » » statens järnvägars tjänstepensionsfond, *förslagsvis*	1,470,000	
25. » » » » statens järnvägars familjepensionsfond, *förslagsvis*	1,060,000	
26. » » tjänstepensionsfonden för vissa riksdagens verk, *förslagsvis*	9,400	
27. » familjepensionsfonden för vissa riksdagens verk, *förslagsvis*	11,100	
28. » lån hos postverkets förnyelsefond, *förslagsvis*	375,000	
29. » telegrafverkets förnyelsefond, *förslagsvis*	420,000	

		Kronor
30. Ränta å lån hos malmbanans förnyelsefond, *förslagsvis*	317,000	
31. » » » » vattenfallsverkens förnyelsefonder, *förslagsvis*	1,400,000	
32. » » » » statens allmänna fastighetsfonds förnyelsefonder, *förslagsvis*	185,000	
33. » » » » sparbankernas säkerhetskassa, *förslagsvis*	98,000	
34. » » Bergsjö bredspårsfond, *förslagsvis*	6,804	13,492,304
Övrig fonderad statsskuld:		
35. Ränta å Uppsala—Gävle järnvägsaktiebolags av staten övertagna reverslån av år 1930	138,090	
36. Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300,000	
37. Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	90,000	
38. Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7,500	
39. Ränta å Göta kanals reparationsfond	7,045	542,635
Säger för räntor å den fonderade statsskulden		**88,294,869**
B. *Räntor å den tillfälliga statsskulden:*		
1. Ränta å skattkammarväxlar, *förslagsvis*	100	
2. Ränta å vissa till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade medel, *förslagsvis*	250,000	**250,100**
C. *Ränta å beräknad ny upplåning:*		
1. Ränta å beräknad ny upplåning, *förslagsvis*		**700,031**
D. *Kapitalrabatter och kursförluster:*		
1. Kapitalrabatter, *förslagsvis*	300,000	
2. Kursförluster, *förslagsvis*	150,000	**450,000**
Summa		**89,695,000**
Inkomster.		
A. *Räntor:*		
1. Ränta å uppköpta statsobligationer	100	
2. Ränta å utlånade medel	100	200
B. *Uppgäld och kursvinster:*		
1. Uppgäld	100	
2. Kursvinster	100	200
C. *Diverse inkomster:*		
1. Preskriberade obligationer och kuponger m. m.	15,000	
2. Depositionsavgifter för premieobligationslånen	10,000	
3. Övriga diverse inkomster	100	25,100
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget		89,669,500
Summa		**89,695,000**

Kapitalbudgeten.

Inkomster å kapitalbudgeten.

		Kronor	Kronor
1	Kapitalmedel		208,842,100

Kapitalinvestering.

I. Statens affärsverksfonder.

		Kronor	Kronor
	A. Postverket.		
1	Inköp av inventarier för postverkets behov, *reservationsanslag*		975,000
2	Nybyggnad för postverkets räkning inom kvarteret Blåmannen i Stockholm, *reservationsanslag*		1,800,000
3	Inköp för postverkets räkning av tomt i Kalmar, *reservationsanslag*		61,800
4	Inköp för postverkets räkning av tomt i Luleå, *reservationsanslag*		23,600
	Säger för postverket		**2,860,400**
	B. Telegrafverket.		
1	Telefonstationsbyggnad i Djursholm, *reservationsanslag*		240,000
2	Telefonstationsbyggnad i Södertälje, *reservationsanslag*		338,000
3	Inköp för telegrafverkets räkning av tomtområde i Norrköping, *reservationsanslag*		42,000
4	Inköp för telegrafverkets räkning av tomt i Huskvarna, *reservationsanslag*		13,500
5	Inköp för telegrafverkets räkning av fastighet i Malmö, *reservationsanslag*		150,000
6	Tillbyggnad till telefonstationsbyggnaden i Hälsingborg, *reservationsanslag*		325,000
7	Telefonstationsbyggnad i Lundby i Göteborg, *reservationsanslag*		421,000
8	Telefonstationsbyggnad i Tranered, *reservationsanslag*		92,000
9	Inköp för telegrafverkets räkning av tomt i Kungälv, *reservationsanslag*		5,800
10	Inköp för telegrafverkets räkning av tomt i Karlstad, *reservationsanslag*		72,000
11	Inköp för telegrafverkets räkning av tomter i Borlänge, *reservationsanslag*		56,300
12	Inköp för telegrafverkets räkning av tomt i Leksand, *reservationsanslag*		7,000
13	Telefonstationsbyggnad i Bollnäs, *reservationsanslag*		298,000
14	Inköp för telegrafverkets räkning av tomtområde i Järpen, *reservationsanslag*		6,000
15	Telefonstationsbyggnad i Skellefteå, *reservationsanslag*		131,000

		Kronor	Kronor
16	Inköp och bebyggande för telegrafverkets räkning av fastigheter, *reservationsanslag*		300,000
17	Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende, *reservationsanslag*		30,000,000
18	Radioanläggningar för luftfarten, *reservationsanslag*		230,000
	Säger för telegrafverket		**32,727,600**
	C. Statens järnvägar.		
	Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar:		
	Bangårdar:		
1	Gångbroar och gångtunnlar, *reservationsanslag*	150,000	
	Dubbelspårsbyggnader och linjeomläggningar:		
2	Förberedande arbeten för dubbelspårsanläggning mellan Järna och Katrineholm, *reservationsanslag*	1,000,000	
3	Fortlöpande förstärkning av spåröverbyggnaden, *reservationsanslag*	4,200,000	
4	Skenfria vägkorsningar m. m., *reservationsanslag*	200,000	
5	Växel- och signalsäkerhetsanläggningar, *reservationsanslag*	1,000,000	
6	Telefonledningar och kabelarbeten, *reservationsanslag*	300,000	
7	Elektrifiering av banorna Ånge—Bräcke—Långsele, Bräcke—Östersund och Göteborg—Uddevalla, *reservationsanslag*	8,900,000	
8	Försvarsberedskap vid statens järnvägar, *reservationsanslag*	*2,000,000	
9	Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten, *reservationsanslag*	750,000	18,500,000
	Rullande materiel:		
10	Elektriska lokomotiv, *reservationsanslag*	1,800,000	
11	Motorvagnar, *reservationsanslag*	700,000	
12	Person- och resgodsvagnar, *reservationsanslag*	1,600,000	4,100,000
	Automobiltrafik:		
13	Anläggningar och förlag för automobiltrafik, *reservationsanslag*		2,400,000
	Säger för statens järnvägar		**25,000,000**
	D. Statens vattenfallsverk.		
	Kraftverken:		
	Trollhätte kraftverk:		
1	Rensningsarbeten i Göta älv för huvudreglering av Vänern, *reservationsanslag* 400,000		
2	Ny maskinstation i Trollhättan, *reservationsanslag* *500,000	900,000	

* Beräknat belopp.

			Kronor	Kronor
	Västerås kraftverk:			
3	Driftchefsbostad vid ångkraftstationen i Västerås, *reservationsanslag*		10,000	
	Norrländska kraftverken:			
4	En andra avloppstunnel vid Porjus kraftstation, *reservationsanslag*	500,000		
5	Kraftstation vid Stadsforsen i Indalsälven, *reservationsanslag*	5,000,000		
6	Påbyggnad av regleringsdammen vid Suorva, *reservationsanslag*	1,150,000		
7	Reglering av Holmsjön i Ljungans vattensystem, *reservationsanslag*	400,000		
8	Förberedande arbeten för ny kraftstation i Norrland, *reservationsanslag*	* 300,000	7,350,000	
9	Mindre utvidgningar av förefintliga kraftstationsanläggningar, *reservationsanslag*		1,000,000	
10	Stamlinjesystem Porjus—Västerås m. m., *reservationsanslag*		6,000,000	
11	Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk, *reservationsanslag*		9,000,000	24,260,000
	Säger för statens vattenfallsverk			24,260,000
	E. Statens reproduktionsanstalt.			
1	Utökad maskinell utrustning, *reservationsanslag*			48,000
	Summa			84,896,000

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

II. Luftfartsfonden.

		Kronor	Kronor
1	Mark till landningsfält för flygplan, *reservationsanslag*		50,000
2	Belysningsanläggningar för luftfartsleder, *reservationsanslag*		100,000
3	Radiofyrar för luftfarten, *reservationsanslag*		270,000
4	Inlösen av aktier i aktiebolaget Aerotransport, *reservationsanslag*		25,100
	Summa		**445,100**

Kapitalinvestering.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

		Kronor	Kronor
	Justitiedepartementet:		
1	Uppförande av logementsbyggnad vid fångkolonien å Singeshult, *reservationsanslag*	45,000	
2	Uppförande av säkerhetsanstalt för förvarade och internerade samt ny sinnessjukavdelning inom fångvården, *reservationsanslag*	*500,000	545,000
	Utrikesdepartementet:		
3	Inköp av fastighet för beskickningen i Bukarest, *reservationsanslag*	295,000	
4	Ändrings- och reparationsarbeten å beskickningshuset i Oslo m. m., *reservationsanslag*	70,000	
5	Uppförande av ny byggnad för beskickningen i Tokio, *reservationsanslag*	*150,000	515,000
	Socialdepartementet:		
6	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus, *reservationsanslag*	*2,800,000	
7	Uppförande av nybyggnad åt statens institut för folkhälsan, *reservationsanslag*	*100,000	2,900,000
	Kommunikationsdepartementet:		
8	Ändringsarbeten m. m. i fastigheten nr 29 Hantverkargatan i Stockholm, *reservationsanslag*	44,000	
9	Anordnande av hiss i gamla landsstatshuset i Malmö, *reservationsanslag*	22,000	
10	Inköp av fastighet för länsresidenset i Göteborg, *reservationsanslag*	230,000	
11	Ändrings- och moderniseringsarbeten i fastigheterna nr 2 och 4 Storkyrkobrinken i Stockholm, *reservationsanslag*	25,000	321,000
	Ecklesiastikdepartementet:		
12	Till- och ombyggnad av landsarkivet i Göteborg, *reservationsanslag*	*3,000	
13	Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m., *reservationsanslag*	258,500	
14	Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för statens historiska museum m. m., *reservationsanslag*	75,000	
15	Inredning av vinden i gamla gymnasiebyggnaden i Karlstad m. m., *reservationsanslag*	20,000	
16	Uppförande av en byggnad för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala, *reservationsanslag*	382,000	
17	Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala, *reservationsanslag*	15,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
18	Uppförande av byggnad för medicinsk-kemiska och farmakologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala, *reservationsanslag*	*75,000	
19	Införande av oljeeldning i rasbiologiska institutet, *reservationsanslag*	*3,000	
20	Fullföljande av universitetsbibliotekets i Uppsala om- och tillbyggnad m. m., *reservationsanslag*	*20,000	
21	Ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala, *reservationsanslag*	*60,000	
22	Uppförande av byggnad för meteorologiska institutionen vid universitetet i Uppsala m. m., *reservationsanslag*	*7,000	
23	Ombyggnads- och installationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Uppsala m. m., *reservationsanslag*	*4,000	
24	Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Lund, *reservationsanslag*	35,000	
25	Restaurering av vissa delar av gamla kemiska institutionen vid universitetet i Lund m. m., *reservationsanslag*	*50,000	
26	Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, *reservationsanslag*	*140,000	
27	Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m., *reservationsanslag*	2,181,000	
28	Konstnärlig utsmyckning av karolinska sjukhuset i Stockholm, *reservationsanslag*	75,000	
29	Nybyggnad för laboratorium för brobyggnad och kommunikationsteknik vid tekniska högskolan i Stockholm, *reservationsanslag*	*8,000	
30	Nybyggnad för byggnadsakustiskt laboratorium vid tekniska högskolan i Stockholm, *reservationsanslag*	*3,500	
31	Om- och påbyggnad av bergsskolans lokaler vid tekniska högskolan i Stockholm, *reservationsanslag*	*8,000	
32	Ändringsarbeten i ugnsrummet i tekniska högskolans i Stockholm kemibyggnad, *reservationsanslag*	*2,500	
33	Stokersanläggning m. m. i värmecentralen vid tekniska högskolan i Stockholm, *reservationsanslag*	56,000	
34	Uppförande av byggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m. vid Chalmers tekniska högskola, *reservationsanslag*	200,000	
35	Inredning av tre laboratorier för fackavdelningen för kemi och kemisk teknologi vid Chalmers tekniska högskola, *reservationsanslag*	8,800	
36	Nybyggnad för högre allmänna läroverket i Haparanda, *reservationsanslag*	360,000	
37	Ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier, *reservationsanslag*	433,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
38	Ändringsarbeten m. m. vid vissa folk- och småskoleseminarier, *reservationsanslag*	66,500	
39	Nybyggnad för småskoleseminariet i Haparanda, *reservationsanslag*	150,000	
40	Uppförande av byggnad vid Gotska Sandöns fyrplats m. m., *reservationsanslag*	45,000	
41	Konstnärlig utsmyckning av byggnad vid Gotska Sandöns fyrplats, *reservationsanslag*	2,000	4,746,800
	Jordbruksdepartementet:		
42	Byggnadsarbeten vid statens växtskyddsanstalt, *reservationsanslag*	24,000	
43	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt, *reservationsanslag*	38,500	
44	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan, *reservationsanslag*	36,700	99,200
	Handelsdepartementet:		
45	Färdigställande av andra våningen i statens provningsanstalts huvudbyggnad, *reservationsanslag*	7,500	
46	Tillbyggnad av statens provningsanstalts flygelbyggnad, *reservationsanslag*	9,500	
47	Uppförande av byggnad för ett statens hantverksinstitut, *reservationsanslag*	500,000	
48	Ändrings- och inredningsarbeten i patent- och registreringsverkets byggnad, *reservationsanslag*	120,000	
49	Uppförande av byggnader för flygteknisk försöksanstalt, *reservationsanslag*	*742,000	1,379,000
	Summa		**10,506,000**

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

IV. Statens utlåningsfonder.

		Kronor	Kronor
	Socialdepartementet:		
1	Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen, *reservationsanslag*	1,000,000	
2	Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden, *reservationsanslag*	*3,000,000	
3	Lånefonden för lantarbetarbostäder, *reservationsanslag*	*500,000	
4	Lånefonden för anordnande av hem för åldringar och änkor, *reservationsanslag*	*500,000	
5	Statens bosättningslånefond, *reservationsanslag*	*6,000,000	11,000,000
	Kommunikationsdepartementet:		
6	Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar, *reservationsanslag*	600,000	
7	Luftfartslånefonden, *reservationsanslag*	300,000	900,000
	Ecklesiastikdepartementet:		
8	Studielånefonden, *reservationsanslag*		120,000
	Jordbruksdepartementet:		
9	Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras, *reservationsanslag*	100,000	
10	Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras, *reservationsanslag*	200,000	
11	Statens kaninavelslånefond, *reservationsanslag*	10,000	
12	Gödselvårdslånefonden, *reservationsanslag*	500,000	
13	Statens fruktodlingslånefond, *reservationsanslag*	100,000	
14	Statens mejerilånefond, *reservationsanslag*	370,000	
15	Lånefonden för underlättande av gemensam maskinanvändning i det mindre jordbruket, *reservationsanslag*	*1,000,000	
16	Egnahemslånefonden, *reservationsanslag*	4,600,000	
17	Arrendeegnahemsfonden, *reservationsanslag*	1,100,000	
18	Arrendelånefonden, *reservationsanslag*	200,000	
19	Arbetarsmåbrukslånefonden, *reservationsanslag*	3,000,000	
20	Täckdikningslånefonden, *reservationsanslag*	1,600,000	12,780,000
	Summa		**24,800,000**

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

V. Fonden för låneunderstöd.

		Kronor	Kronor
	Socialdepartementet:		
1	Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet, *reservationsanslag*	500,000	
2	Lån till Stockholms stadsmission för inrättande vid skyddshemmet Skarvik-Tallåsen av nya avdelningar, *reservationsanslag*	180,000	
3	Lån till Stockholms kyrkliga skyddshemsförening för om- och tillbyggnadsarbeten m. m. vid skyddshemmet Hornö, *reservationsanslag*	*125,000	
4	Lån till stiftelsen Drottning Sophias skyddshem för vissa byggnadsarbeten m. m. vid skyddshemmet Bistaborg, *reservationsanslag*	*123,000	
5	Lån till vissa enskilda anstalter för kirurgisk tuberkulos, *reservationsanslag*	1,317,000	2,245,000
	Jordbruksdepartementet:		
6	Lån för utrustning av lokala kemiska stationer, *reservationsanslag*	*30,000	
7	Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m., *reservationsanslag*	50,000	
8	Lån till anordnande av värmeanläggningar för vedeldning, *reservationsanslag*	200,000	280,000
		Summa	**2,525,000**

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

VI. Fonden för statens aktier.

		Kronor	Kronor
	Handelsdepartementet:		
1	Tecknande av aktier i Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, *reservationsanslag*		100,000

Kapitalinvestering.

VII. Fonden för förlag till statsverket.

		Kronor	Kronor
	Försvarsdepartementet:		
1	Vissa engångskostnader för försvarsväsendets byggnader m. m., *reservationsanslag*		12,270,000
	Kommunikationsdepartementet:		
2	Förskott av kostnader för uppgörande av byggnadsplaner, *reservationsanslag*		300,000
	Finansdepartementet:		
3	Upphandling av varor för statens räkning, *reservationsanslag*		70,000,000
	Handelsdepartementet:		
4	Förskott å lotterimedelsfonden, *reservationsanslag*		3,000,000
		Summa	85,570,000

Totalsumman av de å driftbudgeten i riksstaten förekommande utgifterna uppgår till 1,208,559,900 kronor, vilket belopp med 19,040,800 kronor understiger det belopp, vartill statsverkets inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1938/39 här förut beräknats.

Totalsumman av de å kapitalbudgeten i riksstaten förekommande utgifterna uppgår till 208,842,100 kronor, med vilket belopp statsverkets inkomster å kapitalbudgeten för budgetåret 1938/39 här förut upptagits.

Riksstaten erhåller alltså följande utseende:

Riksstat för

		Kronor
Driftbudgeten.		
A. *Egentliga statsinkomster:*		
I. Skatter	942,960,000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	56,478,000	
III. Bidrag från folkpensioneringsfonden	46,500,000	
IV. Diverse inkomster	17,700,000	1,063,638,000
B. *Inkomster av statens kapitalfonder:*		
I. Statens affärsverksfonder	114,040,000	
II. Riksbanksfonden	3,000,000	
III. Statens allmänna fastighetsfond	8,600,000	
IV. Statens utlåningsfonder	13,217,600	
V. Fonden för låneunderstöd	1,120,000	
VI. Fonden för statens aktier	18,495,100	
VII. Statens pensionsfonder	5,425,000	
VIII. Övriga kapitalfonder	65,000	163,962,700
Summa		**1,227,600,700**

	Kronor
Kapitalbudgeten.	
Inkomster:	
I. Kapitalmedel	208,842,100
Summa	**208,842,100**

budgetåret 1938/39.

		Kronor
Driftbudgeten.		
A. *Egentliga statsutgifter:*		
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	1,769,000	
II. Justitiedepartementet	15,961,300	
III. Utrikesdepartementet	7,356,600	
IV. Försvarsdepartementet	180,459 800	
V. Socialdepartementet	317,686,100	
VI. Kommunikationsdepartementet	127,042,600	
VII. Finansdepartementet	60,602,300	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	214.642,100	
IX. Jordbruksdepartementet	82,196,900	
X. Handelsdepartementet	24,283,700	
XI. Pensionsväsendet	52,866,400	
XII. Oförutsedda utgifter	1,000,000	
XIII. Riksdagen och dess verk m. m.	4,389,400	1,090,256,200
B. *Utgifter för statens kapitalfonder:*		
I. Luftfartsfonden	1,278,000	
II. Riksgäldsfonden	89,669,500	
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	27,356,200	118,303,700
	Säger	1,208,559,900
Överskott att tillföras statens budgetutjämningsfond		19,040,800
	Summa	**1,227,600,700**

		Kronor
Kapitalbudgeten.		
Kapitalinvestering:		
I. Statens affärsverksfonder		84,896,000
II. Luftfartsfonden		445,100
III. Statens allmänna fastighetsfond		10,506,000
IV. Statens utlåningsfonder		24,800,000
V. Fonden för låneunderstöd		2,525,000
VI. Fonden för statens aktier		100,000
VII. Fonden för förlag till statsverket		85.570,000
	Summa	**208,842,100**

Samtliga de i denna proposition åberopade eller i övrigt med statsregleringen sammanhängande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Med åberopande av de förslag till riksdagen, varom, enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet för denna dag, vederbörande departementschefer hemställt i avseende å

dels *inkomsterna å driftbudgeten,*

dels *utgifterna å driftbudgeten,* första till och med elfte huvudtitlarna, oförutsedda utgifter, riksdagen och dess verk m. m., luftfartsfonden, riksgäldsfonden och avskrivning av nya kapitalinvesteringar, samt i avseende å *inkomsterna å kapitalbudgeten* och *kapitalinvesteringar*

föredrager chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, förslag till proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39, uppsatt i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts enligt samma protokoll fattade beslut.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna sistberörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter på sätt bilaga till detta protokoll utvisar.

Till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt finner Hans Maj:t Konungen gott lämna bifall och förordnar tillika, att omförmälda proposition skall i enlighet därmed avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.

Bilaga till

1938 års statsverksproposition.

Inkomster å driftbudgeten.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1938/39 jämte därmed sammanhängande frågor.

Härvid har jag att anmäla dels riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1937 med inkomstberäkning för nämnda budgetår, dels ock riksgäldskontorets skrivelse den 3 december 1937 med förslagsberäkningar över sådana riksgäldskontorets inkomster, som böra upptagas i riksstaten.

Den nya riksstatsuppställningen.

Med propositionen nr 225 till fjolårets riksdag framlades förslag till ändrad uppställning av riksstaten, grundat på en av särskilda sakkunniga (budgetsakkunniga) verkställd utredning i ämnet. Ändamålet med den föreslagna omläggningen, vilken ej föranledde någon erinran från riksdagens sida, var att i riksstaten vinna en klarare redovisning av budgetens innebörd ur balanseringssynpunkt än som erhållits med den hittills tillämpade riksstatsuppställningen. I detta syfte förordades i huvudsak följande anordningar.

Statsbudgeten skulle i riksstaten uppdelas i två fristående delbudgeter, driftbudgeten och kapitalbudgeten, vilken uppdelning vore

avsedd att ersätta den nuvarande uppdelningen i skattebudget och lånebudget. I fråga om såväl inkomsternas som utgifternas fördelning mellan de båda nya delbudgeterna förutsattes, att för olika budgetår en och samma fördelningsprincip skulle tillämpas. Följaktligen borde en med hänsyn till inkomsternas och utgifternas natur fast gränsdragning genomföras mellan å ena sidan driftbudgetens inkomster och utgifter samt å andra sidan kapitalbudgetens inkomster och utgifter.

Å driftbudgetens inkomstsida borde redovisas samtliga till statsregleringsfonden hänförliga löpande inkomster — alltså de inkomster som nu sammanfattas under beteckningen »Verkliga inkomster» — medan däremot kapitalmedel icke skulle ingå. Å utgiftssidan borde förutom de för närvarande under rubriken »Verkliga utgifter» redovisade utgifterna å en särskild huvudtitel upptagas jämväl anslag för täckning av den investeringsförlust, som uppstode i samband med genomförandet av helt eller delvis oräntabla nya kapitalinvesteringar. Dessa anslag skulle motsvara de enligt den nuvarande riksstatsuppställningen av andra statsinkomster än lånemedel anvisade egentliga kapitalökningsanslagen. Vid jämn avvägning av nämnda inkomster och utgifter vore budgeten, betraktad för sig, i så måtto att anse såsom balanserad, som dess realiserande — bortsett från själva utfallet — icke skulle medföra någon vare sig bokföringsmässig eller real rubbning av statens förmögenhetsställning.

Ett upprätthållande av statens förmögenhetsställning på längre sikt förutsatte, att man vid utformningen av budgeten toge hänsyn jämväl till förluster, som kunde visas hava uppstått i fråga om kapitalinvesteringar, hänförliga till tidigare budgetår. För uppvägande av häremot svarande real förmögenhetsminskning erfordrades, att särskilda täckningsanslag anvisades under efterföljande budgetår. Så har hittills brukat ske under utgifter för kapitalökning. Enligt förslaget skulle i stället bland utgifterna å driftbudgeten under en särskild huvudtitel upptagas anslag för avskrivning av dessa kapitalmedelsförluster med belopp, som enligt fastställd plan belöpte på respektive budgetår. Sedan detta tillägg gjorts å driftbudgeten, innebure jämn avvägning av dess inkomster och utgifter, att icke heller vid sidan av budgeten uppkommande förluster på längre sikt skulle medföra en förmögenhetsminskning.

Avvikelser från jämn balansering av driftbudgeten med dess här angivna, av de sakkunniga förordade utformning skulle enligt förslaget betraktas såsom budgetens över- eller underbalansering. Den differens mellan inkomster och utgifter som förelåge vid över- eller underbalansering skulle i riksstaten uppföras såsom överskott respektive underskott att regleras över en i stället för statsverkets kassafond inrättad ny fond, statens budgetutjämningsfond, vars utveckling skulle ge en uttömmande bild av de förändringar i statens förmögenhetsställning som förbundits med realiserandet av de fastställda riksstaterna under en följd av år. Om behållningen i budgetutjämningsfonden pressats ned genom underskott, borde den återställas genom efterföljande överbalansering.

Sedan man bestämt storleken av det överskott som borde föreligga respektive det underskott som kunde tillåtas med hänsyn till ställningen på budgetutjämningsfonden och det ekonomiska läget, reducerades driftbudgetens avvägning för ett visst budgetår till ett rent balanseringsproblem av principiellt samma natur som avvägningen av den nuvarande skattebudgeten vid balanseringen av inkomster och utgifter för varje budgetår.

Vid uppgörandet av förslaget till riksstat för budgetåret 1938/39 ha de nya regler vunnit tillämpning som underställdes fjolårets riksdag för yttrande och för vilkas allmänna innebörd jag här lämnat en redogörelse.

För de förändringar på olika punkter inom riksstaten som sålunda genomförts i huvudsaklig anslutning till budgetsakkunnigas förslag torde jag, i den mån de äro av teknisk natur, få lämna en redogörelse i samband med anmälan av de speciella delar av statsverkspropositionen vilka de direkt beröra.

Genomförandet av den nya riksstatsuppställningen med dess klara redovisning av de framlagda budgetförslagens innebörd ur balanseringssynpunkt och principiella anknytning till en medvetet åsyftad eller av omständigheterna framtvingad flerårsbalansering motiverar emellertid i detta sammanhang en diskussion av den närmare innebörden av de förändringar i finanspolitikens utformning som återspeglas i de å driftbudgeten redovisade överrespektive underskotten. Jag torde då först få erinra om vissa uttalanden beträffande riktlinjerna för utnyttjandet av den nya budgettekniken, som gjordes i samband med tillkomsten av den nya budgetuppställningen.

Budgetsakkunniga utgingo i sina överväganden från det sedan gammalt uppställda kravet på budgetens balansering, vilket krav ansetts innebära, att utgifter för i finansiell mening icke räntabla ändamål borde täckas av verkliga inkomster. På detta sätt skulle statens förmögenhetsställning vidmakthållas. Även för dem, som icke häri såge den väsentliga riktlinjen för statens budgetpolitik, hade detta vidmakthållande likväl synts i olika hänseenden så betydelsefullt, att avsteg från nämnda linje måste föranledas av alldeles särskilda skäl och under alla förhållanden genom själva budgetens uppställning kunna klart konstateras.

De sakkunniga framhöllo vidare, att det i och för sig vore av underordnad betydelse, om perioden för budgetens balansering erhölle större eller mindre längd. I den praktiska tillämpningen syntes det dock medföra uppenbara fördelar, att balansen mellan inkomster och utgifter upprätthölles för varje särskilt budgetår. Statsmakterna ställdes därigenom varje år inför tvånget att pressa in utgifterna inom ramen av enligt oförändrade grunder påräkneliga inkomster eller ock att genom ändring av nämnda grunder öka de verkliga inkomsterna. Den med flerårsbalansering förbundna risken, att för täckande av löpande utgifter upptagna lån icke sedermera återbetalades, förelåge ej heller vid ettårig budgetbalansering.

Rörande de skäl, som föranlett de sakkunniga att likväl förorda medgivande av flerårig budgetbalansering, anfördes av de sakkunniga bland annat följande:

Erfarenheten har — — — visat, att svårigheterna för en ettårig budgetbalansering stundom bliva så stora, att även de, som principiellt fasthålla vid denna kortare balanseringsperiod såsom det normala, anse att en utsträckning av den tidrymd, över vilken verkliga inkomster och verkliga utgifter skola väga jämnt mot varandra, ej kan undvikas. Sådana svårigheter föreligga framför allt vid häftiga växlingar mellan goda och dåliga tider, då spänningen mellan inkomsttillflödet till statskassan och utgiftsbehovet blir särskilt framträdande. Svårigheterna har man tidigare vid vissa tillfällen sökt övervinna genom att för budgetens balansering taga i anspråk olika slag av fondmedel. Då härvid icke formellt någon upplåning ägt rum, har kravet på ettårsbalansering icke öppet övergivits. Statens förmögenhetsställning har emellertid uppenbarligen försämrats, och om ingen anordning träffas för återställande av fonderna i deras förra skick, kan här tydligen yppa sig en risk för mindre återhållsamhet i fråga om utgifter än vid klar upplåning med stadgad skyldighet till återbetalning. Redan dessa överväganden hava gjort det naturligt att söka närmare fixera de omständigheter, under vilka en flerårig balanseringsperiod kan komma i fråga, och pröva de garantier som kunna skapas mot därmed förbundna risker.

Till samma slutsats kommer man, då balansering av budgeten över en flerårig tidsperiod förordas såsom ett led i en konjunkturutjämnande finanspolitik. I detta senare fall betraktas budgetunderskott under något eller några år icke såsom en nödfallsutväg, vartill man tvingas av den praktiska omöjligheten att i tillräcklig grad hålla nere utgifterna eller öka inkomsterna, t. ex. genom skattehöjning. Det anses tvärt om önskvärt att under en tid av minskad enskild verksamhet och kapitalinvestering uppehålla eller vidga ramen för de statliga utgifterna, samtidigt med att en höjning av beskattningen såvitt möjligt undvikes. Om sålunda motiveringen för att välja en flerårig balanseringsperiod får en i viss mån annan karaktär än enligt den först nämnda uppfattningen, är det samma praktiska problem som upprullas. Riskerna av en upplåning i sådan utsträckning, att det möter svårigheter att återföra statens förmögenhetsställning till vad den före upplåningen varit, kräva här ännu mera påtagligt uppmärksamhet.

Då de sakkunniga sökte besvara frågan, i vilka finanslägen ett frångående av regeln om ettårig balanseringsperiod skulle kunna medgivas, togo de i främst rummet sikte på de förhållanden, som sammanhängde med de ekonomiska konjunkturernas växlingar. De uttalade härutinnan följande:

De objektiva förhållanden som böra giva ledning vid avgörandet, när underbalansering kan tillåtas och när återbetalning genom överbalansering bör vara fullgjord, äro sålunda att söka i de enligt erfarenheten givna kännetecknen på olika delar av ett konjunkturförlopp, och framför allt i de kännetecken, som kunna hämtas ur förändringarna i det statsfinansiella läget. En budgetbrist får icke i och för sig tagas till intäkt för att underbalansering kan tillåtas eller förordas. Även under principiellt godkännande av metoden med flerårsbalansering, kan i det givna fallet balans böra eftersträvas genom minskning av utgifterna eller höjning av de verkliga inkomsterna. På samma sätt bevisar tillvaron av ett budgetöverskott ingalunda, att överbalansering med skuldbetalning eller förmögenhetsökning är önskvärd. Jämn balansering genom skattesänkning kan vara att föredraga.

Om däremot under krisartade förhållanden inom näringslivet klyftan mellan utgifter och inkomster plötsligt och kraftigt ökas vid oförändrade regler för uttagande av statens inkomster, eller om starka utgiftsökningar anses ofrånkomliga eller av konjunkturpolitiska skäl påkallade, torde läget få an-

ses vara sådant, att en budgetbalansering över en flerårsperiod kan övervägas. Kraftiga inkomstökningar och budgetöverskott vid oförändrade skattesatser under en uppgångsperiod torde å andra sidan ange den lämpliga tidpunkten för skuldavbetalningar eller fonderingar, varigenom statens förmögenhetsställning återställes.

Beträffande de garantier, som kunde skapas mot missbruk av den större rörelsefrihet som erhålles vid flerårsbalansering, hade de sakkunniga övervägt olika möjligheter. De anförde följande:

I sitt ursprungliga förslag hade riksräkenskapsverket tänkt sig lånefinansieringen och alltså underbalanseringen begränsad till vissa slag av utgifter, som i vidsträckt bemärkelse kunna anses för kapitalinvesteringar, ehuru av icke räntabel natur. Denna avgränsning har under de senare krisåren iakttagits såsom en provisorisk riktlinje vid krisutgifternas finansiering. De sakkunniga hava funnit sådana invändningar, även av budgetteknisk natur, kunna riktas mot denna linje, att de icke ansett den böra förordas. Därnäst har den tanken prövats, att garantier skulle skapas genom begränsning av de belopp, vartill underskotten sammanlagt finge uppgå. Även denna möjlighet har fått övergivas. Varje försök att fixera en gräns kan ur olika synpunkter göras till föremål för kritik. Gränserna måste göras relativt vida, om rörelsefriheten skall bli av verkligt värde. Farhågorna kunna icke heller avvisas, att en maximigräns får karaktär av mått på det normalt tillåtna, vilket icke är önskvärt. De sakkunniga behöva icke erinra om att det här är fråga om band, som statsmakterna hava att frivilligt pålägga sig själva, och icke om ett utifrån påtvingat förmynderskap. Under dessa förhållanden hava de sakkunniga kommit till den uppfattningen, att den främsta garantien är att söka däri, att sådana budgettekniska anordningar träffas, att vid varje tidpunkt full överblick är för handen rörande omfattningen av föreliggande underbalansering och därav följande lånefinansiering. Om härtill från början fogas klara riktlinjer rörande storleken och ordningen för den återbetalning av lånemedel, som är en ofrånkomlig del av ett system med fleråriga balanseringsperioder, synes den trygghet mot missbruk vara uppnådd som på det statsfinansiella området överhuvud taget står att vinna.

I särskilda yttranden av två av de sakkunniga betonades betydelsen av ett uppehållande av kravet på ettårsbalansering såsom det normala. Underbalansering borde, såsom i ett av dessa yttranden framhölls, komma ifråga endast när så på grund av konjunkturläget funnes oundgängligt samt därutöver allenast för den händelse undantagsvis sådana utomordentliga omständigheter som hänsyn till rikets säkerhet skulle det påfordra. Det vore önskvärt, att vid det nya systemets start detta klart utsades såsom direktiv för framtiden.

Av de myndigheter, som avgåvo yttranden över de sakkunnigas förslag, hävdade statskontoret ettårsbalanseringens företräden ur trygghetssynpunkt, medan däremot riksräkenskapsverket ansåg, att de med ettårs- respektive flerårsbalansering förbundna riskerna sannolikt ungefärligen uppvägde varandra.

Jämväl i riksdagens yttrande över förslaget berördes de principiella frågorna. Riksdagen anförde sålunda:

Inkomsterna.

En grundläggande princip för statsregleringsarbetet har hittills varit att ej täcka löpande statsutgifter genom lån. Tvärtom har eftersträvats en statsfinansernas konsolidering genom att från skattemedel bestritts även sådana utgifter som statliga nybyggnader och andra företag av bestående värde. Tvivelsutan innebär den nu föreslagna flerårsbalanseringen ett ej så oväsentligt avsteg från denna grundsats. Att annat än under lågkonjunktur bereda täckning för löpande utgifter genom upplåning torde böra undvikas. Det ligger vikt uppå, att den i propositionen angivna utvägen med underskottsbudgetår och budgetutjämningsfondens nedgång till »negativa värden» ej anlitas annat än under svåra finanslägen. En tillbörlig försiktighetsåtgärd för att skapa erforderlig motvikt är också statsfinansernas konsolidering under goda finansår. I första hand måste denna självfallet omfatta täckning av eventuellt förefintligt underskott från svaga finansår. Härvid bör även tillses, att budgetutjämningsfondens kapital återföres till belopp, erforderligt med hänsyn till att fonden alltjämt skall bibehålla sin karaktär av reservfond att tillgå då i budgeten uppstår brist genom att denna i verkligheten utfaller sämre än som vid riksstatens fastställelse antagits.

Utöver den konsolidering, varmed riksdagen i detta uttalande räknade, borde enligt riksdagens mening under gynnsamma finansår vissa avsättningar ske med tanke på kommande lågkonjunkturår.

I den diskussion som sålunda föregick tillkomsten av den nya riksstatsuppställningen fäste man sig väsentligen vid balanseringsproblemets formella sida. Man utgick från förutsättningen, att man icke genom en oförsiktig budgetpolitik borde öka statens relativa räntebörda eller — som man med en teknisk term uttryckte det — försämra statens förmögenhetsställning, och frågade sig, huruvida man för att erhålla garantier mot en sådan utveckling eventuellt borde vidhålla kravet på ettårsbalansering, även sedan budgetuppställningen lagts om för att möjliggöra en långtidsbalansering i bokföringstekniskt rationella former, eller — om flerårsbalansering medgåves — vilka regler för denna som i samma syfte borde fastställas.

Man torde med avseende å dessa frågor ej kunna komma längre än till att med budgetsakkunniga konstatera, att den främsta garantien mot en oförsiktig finanspolitik icke ligger i den ena eller andra formella bindning statsmakterna kunna vilja ålägga sig eller i den ena eller andra principen för budgetens balansering utan däri, att sådana budgettekniska anordningar träffas, att vid varje tidpunkt full överblick är för handen rörande budgetens innebörd ur balanseringssynpunkt.

Det synes vara skäl att, när den nya budgetuppställningen nu för första gången tillämpas, något uppehålla sig vid den tidigare ej närmare diskuterade frågan om budgetbalanseringens faktiska betydelse för statsfinansernas utveckling och för samhällsekonomien. Härigenom klarlägges innebörden i den av budgetsakkunniga valda förutsättningen samt erhålles en utgångspunkt för valet mellan olika handlingsalternativ, då det gäller avvägningen mellan inkomster och utgifter.

En överbalansering av budgeten, alltså en avvägning av riksstaten som utmynnar i ett överskott att tillföras budgetutjämningsfonden, medför

relativt ökad medelstillgång i statskassan. Så som medelsanskaffningen för statsutgifternas finansiering i vårt land är ordnad, betyder detta, att riksgäldskontoret ej behöver lita till upplåning i samma utsträckning som eljest. Överbalanseringen är ur denna synpunkt att betrakta som en form för avbetalning av statsskulden. På samma grunder kan en underbalansering betecknas som ett sätt för disposition av lånemedel till finansiering av verkliga utgifter.

I det här konstaterade sammanhanget mellan underbalansering och ökad upplåning utan motsvarighet i inkomstbringande investeringar respektive överbalansering och relativt minskad statlig upplåning — ett sammanhang som alltid föreligger, ehuru det blott under vissa förutsättningar kommer till direkt uttryck i förändringar i statsskuldens omfattning — ligger grunden till balanseringspolitikens betydelse för statsfinansernas utveckling och för det ekonomiska livet.

En ökning av den statliga upplåningen utan motsvarande tillskott till de produktiva investeringarna betyder under i övrigt oförändrade omständigheter en ökning i räntebördan på budgeten och alltså en tendens till förskjutning i riktning mot en ogynnsammare framtida relation mellan statens inkomster och utgifter. En relativ minskning av upplåningen leder till en motsvarande förskjutning i gynnsam riktning av balansen på budgeten. Det är dessa verkningar på lång sikt som i diskussionen sammanfattats under beteckningen försämringar respektive förbättringar i statens förmögenhetsställning.

Balanseringen är emellertid genom sin inverkan på omfattningen av den statliga upplåningen av betydelse ej endast för finanspolitiken på längre sikt utan även för utvecklingen av statsverksamhetens finansiella ram på kort sikt. Man kan uttrycka saken så, att en överbalansering av budgeten skapar ökat kreditutrymme för staten om man sedermera skulle behöva skrida till upplåning för täckande av ett budgetunderskott. Här avses då icke det förhållandet, att en minskning av upplåningen, möjliggjord genom överbalansering, bereder tillfälle till en senare ökning av upplåningen utan att statens förmögenhetsställning därigenom försämras i förhållande till utgångsläget; detta är ju endast en återspegling på kortare sikt av balanseringspolitikens nyss behandlade långtidsverkningar i statsfinansiellt hänseende. Vad som åsyftas är i stället, att en överbalansering är en förutsättning för att en framtida underbalansering skall kunna ske utan att därav följer tryck på kapitalmarknaden och en tendens till stegrade räntesatser.

Enklast belyses senast berörda verkan av balanseringspolitiken om man antar, att de kassatillskott som följa av en överbalansering hållas likvida, i vilket fall emellertid tydligen den statliga upplåningen på kapitalmarknaden ej röner inverkan av överbalanseringen. — En budgetutjämningsfond, som på detta sätt placeras som en avskild kassareserv, finnes upplagd i Finland, där anordningen på grund av landets föga omfattande kapitalmarknad kan vara av praktiskt värde. — Vid en senare underbalansering kan då finansieringen av mot överskotten svarande underskott ske utan att man behöver

skrida till upplåning; balanseringspolitikens resultat blir alltså i detta fall en utjämning i tiden av statens ianspråktagande av den fria kapitalmarknaden.

Alldeles samma resultat i här berörda avseende ernås även om någon positiv fond med avskilda, likvida tillgångar icke bildas, under förutsättning att riksbanken säljer obligationer ur sin portfölj av statspapper och på så sätt drar in medel från marknaden, i samma mån som statens upplåning till följd av överbalanseringen tenderar att reduceras. Ett sådant ingripande från riksbankens sida kan vara penningpolitiskt motiverat under de gynnsamma konjunkturer, då en överbalansering av budgeten kan ifrågakomma. Förfar riksbanken på angivet sätt, blir följden, att den senare i en depression med åtföljande underbalansering av budgeten och tendens till ökad statlig upplåning kan helt neutralisera dennas inverkan på kapitalmarknaden genom köp av statspapper, varigenom försörjningen med betalningsmedel ökas, utan att därför inflatoriska verkningar på längre sikt behöva befaras.

De invändningar mot en underbalansering som grunda sig på att staten i ett ansträngt konjunkturläge ej bör konkurrera om sparmedlen — i vilken grad de äro teoretiskt bärande kan här lämnas öppet — falla i själva verket bort, om underbalanseringen föregåtts av en överbalansering, även om denna ej föranlett riksbanken till ett ingripande i angiven riktning. Verkan blir dock då mindre påtaglig och — på grund av de psykologiska marknadsreaktionernas betydelse — därför även mera osäker.

När det stundom hävdas, att staten under goda tider bör »lägga upp reserver», grundas detta krav på önskvärdheten av att staten under dåliga tider ej skall behöva belasta det ekonomiska livet med ökade skatter eller ökad konkurrens på kapitalmarknaden. Av det sagda torde framgå, att detta önskemål i samma grad tillgodoses om en reduktion sker av statens upplåning i den fria marknaden, som om staten ökar sin kassabehållning.

Även om det vore riktigt att, såsom i den allmänna diskussionen ej sällan sker, göra den skillnaden mellan en ökning av kassafonden — eller, med den nya terminologin, budgetutjämningsfonden — och en avskrivning, att den förra åtgärden leder till en ökning av statens kassareserver medan den senare innebär skuldavbetalning, visar redan det anförda, att de båda åtgärderna i här ifrågavarande avseenden äro av samma värde och ha samma finanspolitiska konsekvenser. Emellertid är den antydda uppfattningen om olikheten mellan en ökning av kassafonden och en avskrivning av äldre kapitalinvesteringar ej riktig. Omedelbart tillför den ena åtgärden såväl som den andra staten ökade kassatillgångar och indirekt ha de samma inflytande på upplåningens omfattning. Det är därför betydelselöst om man redovisar en större behållning i budgetutjämningsfonden och en större rest av ej täckta lånemedelsförluster eller om man i stället väljer att reducera summan av oavskrivna förluster på budgetutjämningsfondens bekostnad. Vid diskussionen av dessa frågor är det av vikt att fasthålla, att med den svenska budgetordningen överensstämmelse ej föreligger mellan bokföringstransaktionerna å riksstaten och de faktiska kassa- och lånetransaktionerna. Mot dispositionen

av lånemedel på riksstaten svarar normalt en väsentligt mindre upplåning och mot den redovisade behållningen i budgetutjämningsfonden kunna svara avsevärt större kassabehållningar.

Det återstår att med några ord beröra balanseringens direkta inverkan på det ekonomiska livet. I den mån detta inflytande förmedlas av utvecklingen på kapitalmarknaden, har frågan redan behandlats. Balanseringen har emellertid en omedelbar återverkan även på inkomstbildningen och prisbildningen. Att så är fallet har under de senaste åren ofta framhållits i diskussionerna av underbalanseringens ekonomiska verkningar. Om statens utgifter till löner, materialinköp etc. överstiga statens inkomster av skatter och affärsrörelse m. m., vilket ju är fallet vid underbalansering, betyder detta, att man på finanspolitisk väg ger inkomstsumman i samhället ett tillskott som tenderar att hålla uppe eller höja priserna. Omvänt betyder en överbalansering — varmed även i detta sammanhang bör jämställas avskrivning av äldre kapitalinvesteringar — att staten tar in mera än den ger ut och alltså minskar inkomstsumman i samhället; finanspolitiken får då tydligen en pristryckande verkan. Det är under dessa omständigheter klart, att en överbalansering av budgeten under en högkonjunktur följd av en underbalansering under en depression medför en tendens till konjunkturutjämning inom näringslivet. Om betydelsen av denna tendens är det icke möjligt att göra något allmänt uttalande, då allt beror på styrkan av de inom näringslivet verksamma, konjunkturstyrande krafterna vid de tidpunkter då över- eller underbalanseringen kommer till stånd.

Det ekonomiska läget.

Innan jag övergår till en redogörelse för finansplanen torde jag, med stöd av en inom konjunkturinstitutet utarbetad översikt över det ekonomiska läget hösten 1937, vilken i dagarna ingivits till Kungl. Maj:t, få lämna en kort karakteristik av rådande konjunktursituation.

Det internationella läget vid slutet av 1937 företer en i många avseenden helt förändrad anblick i jämförelse med situationen för ett år sedan. Vid slutet av 1936 befunno sig det stora flertalet industriländer i en period av växande sysselsättning och stigande industriell produktion. Den starka ekonomiska expansionen från mitten av 1936 till mars 1937 beledsagades av en stark prisstegring, framför allt på vissa internationellt omsatta råvaror. Utvecklingen under hösten 1937 kännetecknades däremot av en inom flertalet länder stagnerande eller sjunkande industriell aktivitet och fallande råvarupris. Den tydliga tendens till internationell utbredning av högkonjunkturen, icke minst tack vare råvaruprisens stegring, som under hösten 1936 och våren 1937 kom till uttryck i en snabb stegring av världshandelns volym, gjorde sig under andra halvåret 1937 ej längre gällande.

Det allmänna omdömet om en avmattning i »världskonjunkturen» under innevarande höst bör emellertid förses med en betydelsefull reservation för vitt skiljaktiga konjunkturlägen inom olika länder. En bedömning av utsikterna för nästa år måste beakta den f. n. starkt särpräglade karaktären hos konjunkturen i varje enskilt land.

Det är i främsta rummet ett häftigt omslag i Förenta Staterna, som dominerat konjunkturbilden under det senaste halvåret. Hastigt fallande aktiekurser ha under hösten följts av en stark nedgång i industriproduktionen, som bragts ned i nivå med läget i början av 1936. Det rådande konjunkturläget i Förenta Staterna utmärkes av en låg verksamhetsnivå inom viktiga grenar av investeringsverksamheten, särskilt inom järn- och stålindustrien och byggnadsverksamheten. Det är främst i detta förhållande, som den bristande jämvikten inom den amerikanska ekonomien kommer till uttryck. I samband härmed, delvis som orsak till och delvis som verkan av den låga investeringsverksamheten, står en utbredd brist på förtroende hos det privata näringslivet. De stora behoven av bostäder, maskiner o. s. v., som blivit en följd av en förhållandevis låg investeringsverksamhet alltsedan 1930, kunna icke tänkas aktualiserade, så att de ge det nödvändiga underlaget för en fortsatt konjunkturuppgång, förrän detta förtroende i viss mån återställts.

Det är från denna synpunkt belysande att stabiliteten i det ekonomiska läget i England under hösten i hög grad framstår som en följd av den goda sysselsättningen inom investeringsverksamheten. Den goda ordertillgången inom järn- och verkstadsindustrierna är delvis direkt och indirekt en följd av den fortgående rustningsverksamheten. Delvis är den starka ställningen inom dessa industrigrenar att betrakta som en försenad verkan av den stora ökningen i efterfrågan under senare hälften av 1936 och första hälften av 1937, som resulterade i förlängda leveranstider och en stor orderstock. En betydande stabilitet inom den tunga industrien har dock icke hindrat, att avmattningssymptom kommit till synes även i det engelska konjunkturläget, utan att man därför kan tala om ett konjunkturavbrott. Tillgången på nya order visar inom de stålkonsumerande industrierna en avsevärd nedgång. Varvsindustriens utsikter ha försämrats genom fraktsatsernas fortgående fall. Det i jämförelse med föregående år sänkta värdet för lämnade byggnadslov visar hän på en fortsatt framtida minskning av byggnadsverksamheten. Därtill kommer, att under november en ökning i arbetslösheten ägt rum inom flertalet konsumtionsvaruindustrier.

I Tyskland har ingen minskning i aktiviteten givit sig till känna. Den till stor del av staten dirigerade investeringsverksamheten har visat en ständigt stigande aktivitet. Under det senaste året har även den industriella produktionen av konsumtionsvaror undergått en väsentlig stegring.

Frankrike ger prov på en fjärde, från de föregående helt skild typ av konjunktur. Någon väsentlig konjunkturuppgång har där överhuvud ännu ej kommit till stånd. Den industriella produktionsvolymen låg ännu i augu-

sti 1937 på en cirka 30 procent lägre nivå än under 1929. Devalveringen och den därpå följande monetära och finansiella expansionspolitiken ledde till en inflationistisk stegring av inkomster och pris utan att, som i flertalet övriga länder, åtföljas av en väsentlig stegring i produktion och sysselsättning. En permanent förtroendekris synes helt ha motverkat de krafter, som till följd av stora potentiella investerings- och konsumtionsbehov böra ha verkat i expansiv riktning. En höjning av produktionsindextalet under höstmånaderna kan emellertid vara tecken på återvändande förtroende.

Konjunkturutvecklingen under hösten i övriga länder har präglats av deras grad av beroende av »världskonjunkturen». Råvaruländernas konjunkturutsikter ha försämrats till följd av det sedan våren fortgående prisfallet på flertalet råvaror. I ett land som Holland, vars näringsliv är starkt beroende av handeln med råvaruländer, har sedan juli en stark nedgång i produktionsindextalet ägt rum. I andra länder har åter en stabilitet i den inhemska konjunktursituationen förebyggt eller delvis utjämnat ett depressivt inflytande från de försämrade konjunkturerna i Förenta Staterna och råvaruländerna. Sverige hör till denna grupp av länder.

I den starkt splittrade konjunktursituation som ovan i korthet belysts kommer utvecklingen i Förenta Staterna otvivelaktigt att bli utslagsgivande. Om höstens konjunkturomslag är inledningen till en djupgående konjunkturförsämring i Förenta Staterna, måste det ekonomiska läget i andra länder med någorlunda fritt näringsliv komma att påverkas i växande grad. Risken för en konjunkturnedgång i Förenta Staterna är av särskild betydelse, i den mån de inhemska drivkrafterna i konjunkturuppgången visa tecken till att försvagas. En fortsatt ökning i exporten blir då en nödvändig betingelse för högkonjunkturens bestånd.

Det är i nuvarande läge icke möjligt att bilda sig en bestämd uppfattning om konjunkturutsikterna i Förenta Staterna. Därtill bidrager främst oviss-heten kring de statliga åtgärderna i finans- och penningpolitiskt avseende. Vissa skäl, särskilt de stora potentiella investeringsbehoven, göra en konjunkturnedgång av samma styrka som efter 1929 osannolik. Nödvändiga anpassningsprocesser efter de spänningar, som uppstått under den föregående prisstegringen, kunna dock medföra en fördröjd och relativt långsam återhämtning. En sannolikt lägre genomsnittlig aktivitet inom det amerikanska näringslivet under 1938 kan, som nyss påpekats, väntas medföra en tendens till ökad avmattning i »världskonjunkturen». Den grad varmed olika länders läge kommer att influeras blir emellertid starkt beroende av den inhemska konjunktursituationen i varje särskilt fall.

Den starka ekonomiska expansionen i Sverige sedan 1933 har i stor utsträckning betingats av exportens fortgående stegring. En avmattning av konjunkturerna särskilt i Förenta Staterna och England kan i första hand väntas orsaka en stagnation i exportutvecklingen. Avsättningsförhållandena för trävaror, pappersmassa och papper ha också märkbart försämrats under hösten.

Verkningarna på det ekonomiska läget i Sverige under 1938 av en sannolik stagnation i den föregående starka ökningen i produktionen för export bero på stabiliteten i det inhemska konjunkturläget. Vid sidan av exportökningen har nämligen en stark stegring i den inhemska investeringsverksamheten utgjort förutsättningen för den allmänna ekonomiska expansionen inom landet. Bostadsbyggandet, produktionen av järn och stål och maskiner för inhemsk användning ha visat en fortgående stegring under konjunkturuppsvinget. I det internationella konjunkturomslaget under hösten 1929 motverkades nedgången i exporten för Sveriges del under 1930 av en kraftig ökning i byggnadsverksamheten. Från denna synpunkt synes nuvarande situation icke lika gynnsam. Betingelserna för en fortsatt stegring i den inhemska investeringsverksamheten ha i vissa hänseenden försämrats under året. Den starka prisstegringen under hösten 1936 och våren 1937 medförde en väsentlig höjning av prisen på viktiga investeringsvaror, särskilt på järn och stål. De nuvarande relativt höga byggnadskostnaderna ha försämrat räntabiliteten inom bostadsbyggandet. Inom den del av byggnadsverksamheten som kan statistiskt belysas har en betydande reduktion i de beviljade byggnadsloven registrerats. De relativt höga prisen på ett flertal järn- och stålfabrikat och maskiner kan väntas verka begränsande på investeringsverksamheten inom industrien, i synnerhet i den mån farhågor för minskade avsättningsmöjligheter under 1938 uppstått.

Om på detta vis en del av de för den svenska konjunkturutvecklingen betydelsefulla faktorerna peka i riktning mot en sannolik avmattning i högkonjunkturen under 1938, böra å andra sidan den låga räntan, företagens konsoliderade ställning och det starka valutaläget verka stabiliserande och i varje fall hindra uppkomsten av en deflationistisk press på näringslivet. Den ännu rådande goda ordertillgången inom viktiga grenar av den tunga industrien och den starkt underbyggda köpkraften inom landet, som medger goda avsättningsmöjligheter för konsumtionsvaruindustrierna, bör ge åt det svenska näringslivet en avsevärd motståndskraft mot en relativt kortvarig och ej alltför djupgående konjunkturförsämring i utlandet.

I rådande läge kan, som av det anförda framgått, möjligheten av en utpräglad konjunkturförsämring under nästföljande budgetår icke avvisas. Om den nuvarande depressionstendensen i Förenta staterna under en nära framtid övervinnes, synes å andra sidan en ny expansionsvåg ej osannolik. Under alla omständigheter bör fasthållas, att det svenska näringslivet trots vissa tecken till avmattning alltjämt befinner sig i en utpräglad högkonjunktur.

Finansplanen.

Statsutgifternas stegring. Då både omfånget och karaktären hos de senare årens utgiftsstegringar äro av betydelse vid omdömet om vårt statsfinansiella läge, och då en klar bild av vad som tilldragit sig, icke erhålles genom en enkel jämförelse mellan de sammanlagda utgiftssiffrorna för olika budgetår, finns anledning att här i grova drag lämna en redogörelse för de viktigaste posterna. Betydande delar av de beslutade anslagsökningarna framträda helt först i nästa budgetårs utgiftssummor, och det blir sålunda nödvändigt att välja dessa till ena jämförelseledet. Detta kan ske därför att 1938/39 års budgetförslag på de punkter, som i detta sammanhang äro av intresse, i stort sett icke innefattar andra utgiftsökningar än sådana som grunda sig på tidigare fattade beslut. Till utgångspunkt för jämförelsen väljes budgetåret 1931/32, då den av krisläget senare framkallade utgiftsstegringen ännu icke framträtt, och då inga skattehöjningar ännu vidtagits.

Verkliga utgifter i riksstaten 1931/32 äro upptagna till 745.9 miljoner kronor, medan motsvarande siffra i budgetförslaget 1938/39 utgör 1,181.2 miljoner kronor, alltså en ökning på 435.3 miljoner kronor. Icke mindre än 80 procent av denna ökning finner man under de fyra huvudtitlarna för försvars-, social-, ecklesiastik- och jordbruksdepartementen. Kring dessa huvudtitlar samlar sig också det väsentliga intresset. Rörande de övriga med en sammanlagd ökning på ungefär 84 miljoner kronor må det vara nog att erinra om följande. Icke mindre än 38 miljoner kronor falla på kommunikationsdepartementet och bero på stegringen av bilskattemedlens specialbudget. Införandet av lotterimedel och tipsmedel på budgeten liksom av pensionsfondernas avkastning har ökat summan för handelsdepartement och pensionshuvudtitel med 13 miljoner kronor. En ökning av räntor på statsskulden med 8 miljoner kronor svarar mot ökade investeringar i affärsverk och andra produktiva fonder. En särställning intager även ökningen av utjämningsskattens specialbudget med 12 miljoner kronor. Om därtill slutligen läggas vissa formella ökningar, t. ex. genom inrättandet av fastighetsfonden, återstår av de 84 miljoner kronorna endast ett tiotal miljoner, fördelade på ett stort antal poster.

De fyra huvudtitlarna med 80 procent av ökningssiffran, eller 351 miljoner kronor, ha naturligtvis också att uppvisa rent formella ändringar, som göra siffrorna ojämförbara. Om man rensar bort formella stegringar genom uppbördsmedel och fastighetsfond och dessutom finner det rimligt att frånräkna vissa avgifter för jordbruksregleringar samt det årliga bidraget från pensionsfonden, vilka icke direkt belasta skattedragarna, får man för dessa huvudtitlar i det nya budgetförslaget 703 miljoner kronor att jämföra med 444 miljoner kronor i riksstaten 1931/32. Ökningen skulle alltså uppgå till 259 miljoner kronor. Härav faller på försvarshuvudtiteln 49 miljoner kro-

nor, på socialdepartementet 130 miljoner kronor, på ecklesiastikdepartementet 55 miljoner kronor, på jordbruksdepartementet 25 miljoner kronor.

Det möter ingen svårighet att i grova drag skaffa sig en föreställning, om hur dessa ökningar fördela sig på väsentliga, stora poster. Någon specificering av de 49 miljoner kronorna på försvarshuvudtiteln torde icke vara erforderlig. Däremot är det av intresse att granska socialdepartementets 130 miljoner kronor. Av dessa gå mer än 17 miljoner kronor till luftskydd, polisväsen, länsstyrelser och sjukvårdsstat. Anslagen till arbetslöshetens bekämpande ligga omkring 8 miljoner kronor högre än 1931/32. Till bostadsbyggande, till fattigvård och barnavård, till blinda, till alkoholistvården gå inemot 13 miljoner kronor mera nu än 1931/32. Kostnaderna för sjukförsäkring och därmed sammanhängande ting ha stigit från 4 till 20 miljoner kronor. Slutligen den största posten, folkpensioneringens olika grenar, där ökningen från 47 till 114 miljoner kronor — sedan 46.5 miljoner kronor ur pensionsfonden frånräknats — uppgår till 67 miljoner kronor.

Ecklesiastikdepartementets ökning på 55 miljoner kronor härrör väsentligen från löneregleringar, överflyttning av skolkostnader från kommunerna till staten, samt en någorlunda jämnt fördelad utvidgning av undervisningsväsendet i allmänhet. För universitet och tekniska högskolor blir ökningen 5 miljoner kronor, för allmänna läroverken över 10 miljoner kronor, för folkundervisningen 35 miljoner kronor och för yrkesskolorna över 4 miljoner kronor.

Vad slutligen jordbrukets huvudtitel beträffar, faller av de 25 miljoner kronorna i ökning icke mindre än 20 miljoner kronor på avsättningen av margarinaccis för vissa jordbruksregleringar. De återstående 5 miljoner kronorna äro fördelade på ett flertal poster, däribland veterinärväsendet med närmare 2 miljoner kronor.

Till denna översikt kan fogas en erinran om att dessa betydande utgiftsökningar i största utsträckning kommit till stånd genom mycket eniga beslut. Delade meningar ha egentligen gjort sig gällande i fråga om folkpensionernas dyrortsgruppering och försvarsreformen. I vartdera fallet har striden ur statsfinansiell synpunkt rört sig om ett eller ett par tiotal miljoner kronor. Avståndet mellan de olika linjerna har alltså icke varit så stort att ett genomförande av de mindre långtgående förslagen skulle ha givit till resultat en budgetökning av väsentligen annan storleksordning. Denna anmärkningsvärda enighet ändrar emellertid ingenting i det faktum, att utgiftsökningarna äro så stora, att man, även under en ekonomisk uppgångstid, för deras täckning får nästan helt ta i anspråk en genom ett flertal skattehöjningar utvidgad inkomstram.

Skattehöjningarna. Innebörden av skattehöjningarna klargöres icke helt enkelt genom en jämförelse mellan skatteinkomsterna vid två olika tidpunkter. Förändringar ha ägt rum i skatteunderlaget, och konsumtionsskatternas höjning har med all sannolikhet påverkat konsumtionens omfattning.

Emellertid torde följande siffror likväl ge vissa hållpunkter för ett omdöme om vad som tilldragit sig.

Budgetåret 1931 32 uttogs inkomstskatten efter procenttalet 145. Med nuvarande skatteunderlag skulle avkastningen ha blivit 200 miljoner kronor. För 1938/39 med ett procenttal av 170 beräknas 235 miljoner kronor, alltså en ökning på 35 miljoner kronor. Extra inkomstskatten och särskilda förmögenhetsskatten, som icke funnos 1931/32, antagas ge 45 miljoner kronor. Arvsskattens höjning kan approximativt beräknas till omkring 12 miljoner kronor. Sammanlagt blir det för skatter på inkomst och förmögenhet 92 miljoner kronor. Om utjämningsskatten, som fördubblats, räknas med, tillkomma ytterligare 7.5 miljoner kronor.

För konsumtionsskatternas del får det vara nog att anföra beloppen för stegringen från 1931/32. Tobaksskatten har stigit från 67 till 96 miljoner kronor, varvid det är påtagligt att större delen av ökningen beror på den ökade konsumtionen och icke på skattesatsernas höjning. Omsättningsskatten på spritdrycker har gått upp från 40 till 96 miljoner kronor, alltså med 56 miljoner kronor, och maltskatten från 17.5 till 30 miljoner kronor, alltså med 12.5 miljoner kronor. Margarinaccisen, som är ny, ger 20 miljoner kronor. Höjningen av vissa finanstullar — däribland enbart för kaffe med över 7 miljoner kronor — kan icke antagas ge mindre än 10 miljoner kronor. Sammanlagda inkomsthöjningen på dessa poster är alltså 127.5 miljoner kronor.

Budgetarbetets förutsättningar. Det är två omständigheter som icke kunnat undgå att sätta sin prägel på budgetarbetet. Den ena är den stegring av statsutgifter och skattenivån, för vilken redogörelse nu lämnats. Den andra är den oklarhet som råder i fråga om den närmaste tidens ekonomiska utveckling och som tvingar till att även räkna med möjligheten av ett omslag i konjunkturen. Från dessa utgångspunkter ha följande överväganden lett fram till de riktlinjer, efter vilka det nya budgetförslaget utformats.

Konsekvenserna av de senaste årens utgiftsbeslut äro icke helt uttömda genom en hänvisning till utgiftsnivån i nästa års budget. För en del av anslagsposterna förutsättes nämligen en viss automatisk stegringstendens. Ett försök att i någon mån bedöma utgifternas utveckling under den närmaste framtiden återfinnes i en bilaga till statsrådsprotokollet. Vågar man på grundval härav formulera något omdöme om förhållandet mellan väntade utgifter och nu påräkneliga inkomster, får det bli, att utsikter finnas till fortsatt balans under förutsättning av en i stort sett uppehållen inkomstnivå. För nya utgifter i mera avsevärd omfattning skulle sålunda täckning kunna beredas endast genom utvidgning av den statliga inkomstramen. Det finns anledning till att icke just nu taga en sådan utvidgning i sikte. En betydande del av de beslutade utgiftsökningarna framträder, såsom nämnt, i sin fulla utsträckning först under nästkommande budgetår. Någon erfarenhet om det budgetära jämviktsläget på en ny och höjd nivå kan endast vara till gagn vid det fortsatta övervägandet av frågan, hur

statliga åtgärder och statliga utgifter bäst kunna lämna sitt bidrag vid strävandet att höja folkets levnadsstandard. Jag har förut erinrat om det anmärkningsvärda mått av enighet, som på detta område kommit till synes i de senaste årens beslut. Det är uppenbarligen önskvärt att för nya steg på samma väg söka vinna största möjliga anslutning. Detta torde bäst kunna ske genom att tillfälle beredes att i ett något större sammanhang ta i betraktande de olika åtgärder, som nått fram till aktualitet, väga dem mot varandra och mot de kostnader, som krävas för deras förverkligande. Någon annan väg torde för övrigt icke finnas för att komma fram till ett rimligt svar på frågan, vad samhället »har råd till» av sociala reformer eller vad medborgarna »ha råd till» att ge ut för sådana behov, som bättre tillfredsställas genom samfällda anordningar än av den enskilde på egen hand.

En sålunda motiverad strävan att för nästa år hålla budgeten praktiskt taget inom den utgiftsram, som framgår ur redan fattade beslut, hämtar snarast ett stöd ur betraktandet av det nuvarande konjunkturläget och utsikterna för den närmaste framtiden. Detta läge har jag ovan kännetecknat som en fortsatt högkonjuktur med vissa drag av osäkerhet, som kunna utlösas i ett hastigt övergående bakslag, men där möjligheten av en djupare depression icke kan lämnas ur räkningen. Såsom framgår av den här förut lämnade redogörelsen för den nya budgetordningen, skulle ett dylikt konjunkturomslag icke behöva mötas med stegrade skatter och radikala nedskärningar av utgifterna. En underbalansering av budgeten under något eller några år förutsättes uppvägd av tidigare konsolideringsåtgärder jämte regelbunden och hastig återbetalning av under krisåren upptagna lån. Denna hänvisning till det ekonomiska livets möjligheter till återhämtning och alltså till budgetramens styrka på något längre sikt innebär ett bemötande av den icke ovanliga invändningen mot vissa statsutgifter, att de överstiga vår bärkraft, därför att de icke vid oförändrad skattenivå kunna täckas av statsinkomsterna under nästa ekonomiska kris. Men med detta bemötande låter väl förena sig tankegången, att bestående utvidgningar av budgetramen bättre höra samman med ekonomiska uppgångstider än med förberedelser att möta en depression.

Detta hindrar som bekant icke, att just under depressionstider statliga åtgärder kunna vidtagas, som för mängder av medborgare innebära en höjd standard. Jag åsyftar därmed olika slag av statliga kapitalinvesteringar, t. ex. i bostadsbygge och annat mera. Det föreligger nämligen uppenbart en skillnad mellan dylika socialpolitiska åtgärder och sådana som bestå i en ren överflyttning av inkomst, t. ex. folkpensionerna. I senare fallet måste den reala inkomsten för folkhushållet betraktas såsom redan frambragt, och statens åtgärder innebära endast, att förfogandet över denna inkomst flyttas över från skattebetalarna till pensionstagarna. Men vid investeringar, t. ex. i bostadsbygge under en lågkonjunktur, med hjälp av annars outnyttjad produktionskraft, skapas ny real inkomst genom de statliga åtgärderna. Tillskottet i bostäder, varigenom standarden för vissa medborgaregrupper

höjes, har sålunda karaktär av produktionsökning och icke av en inkomstöverflyttning, som vissa medborgaregrupper uppfatta såsom en börda.

Förberedelser för denna art av socialpolitik liksom för kapitalinvesteringar över huvud falla därför också inom ramen för budgetarbetet i nuvarande konjunkturläge. Dess möjligheter till utveckling i två olika riktningar, antingen fortsatt god konjunktur, om än med en kortvarig stagnation, eller också allvarlig depression, kunna icke på utgiftssidan mötas med något mellanting mellan restriktiva och expansiva åtgärder. Det naturliga blir i stället att vid uppgörande av ordinarie anslagsäskanden i budgeten öva all den återhållsamhet, som är förenlig med ofrånkomliga praktiska hänsyn, men att samtidigt för ett möjligt krisläge ha i färdig beredskap arbetsplaner för kapitalinvesteringar, som med kortaste varsel kunna sättas i verket. De sakkunniga för inventering av lämpliga beredskapsarbeten ha på kraftigast möjliga sätt strukit under angelägenheten av att icke vänta med nödvändiga förberedande åtgärder, till dess krissituationen redan inträtt. Erfarenheterna från de sistförflutna depressionsåren tala i detta hänseende ett tydligt språk. Svårigheterna torde väsentligen kunna övervinnas genom att riksdagen sättes i tillfälle att granska uppgjorda investeringsplaner och å en särskild anslagsplan bevilja erforderliga medel till deras utförande, men att arbetenas igångsättande göres beroende av den ekonomiska konjunkturens utveckling.

Det lämpliga omfånget hos en sådan beredskapsbudget synes bättre kunna bedömas vid en något senare tidpunkt, och den närmare utformningen torde därför böra något anstå. Endast en anmärkning skall därför tillfogas rörande de möjliga psykologiska verkningarna av att ett konjunkturomslag på detta sätt tages allvarligt i betraktande såsom en möjlighet, från vilken man icke kan bortse. Det är riktigt att »psykologiska» faktorer av detta slag synas spela en betydande roll i vårt ekonomiska liv. Det säges med en viss sanning, att talet om kris påskyndar för att icke säga skapar en kris; att ge uttryck åt förtroende för det ekonomiska livets sundhet och åt övertygelsen att den goda konjunkturen kommer att fortsätta, anses därför ofta vara det riktiga, även om det icke helt skulle motsvara den talandes eller skrivandes verkliga uppfattning. Sannolikt vinnes på denna väg föga för motverkande av en pessimistisk stämningsvåg. Även den uppriktigt förhoppningsfulle blir misstänkt för att tala i pedagogiskt syfte. I ett läge som det nuvarande, där mycket kan anföras till stöd för antagandet, att ett bakslag på grund av händelser ute i världen icke behöver bli djupgående eller långvarigt, synes det icke tjäna något förnuftigt ändamål att låtsas blunda för den sämre möjlighet, som ändå uppenbarligen finns. Vad man från statsmakternas sida kan göra för att stärka förtroendet, synes främst böra bestå däri, att det klart säges ut att en ekonomisk nedgångstid icke kommer att mötas genom höjda skatter och en depressivt verkande nedskärning av statliga utgifter, och att förberedelser träffas för att genom investeringar från det allmännas sida i möjligaste mån fylla ut det bortfall av köpkraft, som kan bli följden av inskränkningar inom de enskilda företagen.

Till de av konjunkturläget betingade åtgärderna hör slutligen strävan efter

ytterligare konsolidering genom skapande av överskott. Den närmare innebörden av denna strävan både ur trängre statsfinansiell och mera allmänekonomisk synpunkt har tidigare blivit belyst under redogörelsen för den nya riksstatsuppställningen. Resultatet under en följd av år kan tydligen ta sig uttryck antingen i uppsamlandet av fonder, som synas påtagligt vittna om tillvaron av »reserver» att tillgripa i en svår tid, eller också i en täckning av förluster och avbetalning av skulder, som mindre uppenbart men lika effektivt stärker det statsfinansiella läget. På den förra vägen skulle det i nuvarande läge ha varit möjligt att, sedan vissa »normala» avskrivningar av måttlig omfattning blivit upptagna i nästa års budget, gå över till den nya budgetordningen med en budgetutjämningsfond av högst betydande storlek. Oräntabla investeringar från tidigare år skulle emellertid då ha kvarstått och krävt fortgående avskrivning i framtiden. Det har synts mera tilltalande att nu på en gång föra samman alla gamla skulder och förluster samt undersöka möjligheten av att i ett sammanhang företa en avskrivning med hjälp av olika uppsamlade tillgångar. Resultatet för vilket jag senare skall siffermässigt redogöra, har blivit att budgetutjämningsfonden skulle komma att börja sin bana med en positiv, men måttlig behållning, till vilken under budgetåret finge läggas det i riksstaten för 1938/39 beräknade överskottet. Vill man göra en jämförelse mellan detta läge och det som rådde före utbrottet av senaste kris, torde slutsatsen böra bli, att i den mån de budgetmässiga förhållanden, som pläga uttryckas i formeln statens förmögenhetsställning, äro av betydelse för omdömet om vår motståndskraft vid krisartade påfrestningar, vi icke stå sämre rustade nu inför eventualiteten av ett bakslag i konjunkturen, än vi gjorde vid 1930-talets början inför den svåraste kris vårt moderna näringsliv haft att genomgå.

Om budgetarbetets förutsättningar, vad beträffar inkomstsidan, kan jag fatta mig mycket kort. Här kan det tydligen icke vara tal om alternativa beräkningar under förutsättning av olika konjunkturutveckling. I stället förefaller det rimligt att välja en medelväg. Jag har alltså i stort sett kunnat följa riksräkenskapsverkets inkomstberäkningar. Skulle ett allvarligt bakslag i konjunkturen inträda, är det sannolikt att underskott kommer att uppstå. Visa sig farhågorna för ett omslag vara ogrundade, böra inkomsterna bli icke oväsentligt högre än de beräknade.

Inkomstberäkningen. Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning ger för driftbudgeten en samlad inkomstsumma på 1,223.13 miljoner kronor. Detta innebär en ökning utöver de belopp varmed motsvarande inkomsttitlar upptagits i nu gällande riksstat med sammanlagt 81.72 miljoner kronor. Med frånräknande av de för särskilda utgiftsändamål bundna, å specialbudgeter redovisade inkomsterna ävensom inkomsterna av statens pensionsfonder, vilka icke i innevarande budgetårs riksstat redovisas å inkomstsidan, stannar inkomststegringen vid 53.98 miljoner kronor.

Det största bidraget till den sammanlagda inkomstökningen erhålles från den ordinarie inkomst- och förmögenhetsskatten, vars avkastning beräknas

stiga med 35 miljoner kronor från 200 till 235 miljoner kronor. Stegringen av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten uppskattas till 2.5 miljoner kronor, medan för den särskilda förmögenhetsskatten icke beräknas någon ökning. Stämpelmedlen äro uppräknade med 5 miljoner kronor från 65 till 70 miljoner kronor. För tobaksskattens del räknar verket med en ökning av 3 miljoner kronor. För rusdrycksmedlen räknas med följande ökningar, nämligen för brännvinstillverkningsskatten med 2 miljoner kronor, partihandelsbolaget med 0.5 miljon kronor, omsättnings- och utskänkningsskatten med 3 miljoner kronor samt maltskatten med 1.5 miljon kronor. De i specialbudgeter ingående inkomsttitlarna utjämningsskatt, automobilskattemedel samt accis å margarin och vissa andra fettvaror visa ökningar på respektive 3 miljoner, 9 miljoner och 5 miljoner kronor.

Den sammanlagda inkomstökningen för uppbördstitlarna uppgår till något över 4 miljoner kronor, varav emellertid 3.5 miljoner kronor hänföra sig till jordbrukets specialbudgeter.

Riksbankens vinstmedel beräknas stiga med 2 miljoner kronor och inkomsterna från statens aktier i Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag äro av riksräkenskapsverket uppräknade med 3 miljoner kronor.

Inkomsterna från statens affärsverksfonder utvisa en nettominskning å 5.5 miljoner kronor. För postverket och domänverket redovisas minskning med tillhopa 8.5 miljoner kronor, medan övriga affärsverk utvisa ökning med 3 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets beräkning av utfallet under budgetåret 1938/39 av inkomst- och förmögenhetsskatterna, som förutsätter, att dessa uttagas efter samma grunder som innevarande budgetår, har jag under samma förutsättning ansett mig kunna godtaga. Jämväl i övrigt kan jag på de flesta punkter ansluta mig till verkets uppskattningar. Av chefen för handelsdepartementet förordad ändring i organisationen av penninglotteriväsendet, i samband varmed staten skulle avstå från stämpelavgiften å lottsedlarna, har föranlett mig att föreslå en uppräkning av inkomsttiteln lotterimedel med 4.2 miljoner kronor och en nedräkning av stämpelmedlen med 3 miljoner kronor. Envar av inkomsttitlarna tobaksskatt, rusdrycksförsäljningsmedel från partihandelsbolag och telegrafverket har jag vidare ansett mig kunna räkna upp med 1 miljon kronor i förhållande till riksräkenskapsverkets beräkning. Under huvudinkomsttiteln uppbörd i statens verksamhet har inkomst av myntning och justering ansetts böra höjas med 1 miljon kronor och vissa andra titlar underkastats smärre förändringar. Inkomsterna från statens utlåningsfonder och fonden för låneunderstöd har jag funnit böra jämkas uppåt med sammanlagt 0.1 miljon kronor. I anslutning till förslag om överföring av statens aktier i aktiebolaget Aerotransport till en särskild luftfartsfond skulle statens inkomster av detta aktieinnehav utgå från riksstatens inkomstsida, vilket medför en minskning å 0.1 miljon kronor.

Nettoresultatet av de av mig förordade modifikationerna i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning skulle bli en höjning med 4.47 miljoner kronor av

den inkomstsumma, vartill denna lett fram; härav faller emellertid 1.2 miljon kronor på den del av titeln lotterimedel som ingår i specialbudget.

Den sammanlagda inkomstsumman å driftbudgeten enligt den av mig förordade uppskattningen blir alltså 1,227.6 miljoner kronor, vilket innebär en ökning utöver motsvarande summa i riksstaten för löpande budgetår med 86.19 miljoner kronor.

Utgifterna. Riksstaten för innevarande budgetår upptager verkliga utgifter till ett sammanlagt belopp av 1,091.94 miljoner kronor. Denna utgiftssumma är jämförbar med det belopp som i riksstatsförslaget redovisas å driftbudgetens utgiftssida efter frånräknande av de anslag som upptagits å den nya huvudtiteln »Avskrivning av nya kapitalinvesteringar», eller sammanlagt 1,181.20 miljoner kronor. Stegringen av verkliga utgifter utgör sålunda 89.26 miljoner kronor.

Till viss del är ökningen att hänföra till specialbudgetstitlar. Sålunda ökas de mot automobilskattemedlen avräknade anslagen med 9 miljoner kronor, avsättningen till jordbrukets prisregleringsfond med 8.5 miljoner kronor och avsättningen till skatteutjämningsmedlens fond med 3.4 miljoner kronor. Vidare tillkommer, till följd av ändrad redovisning av lotterimedlen, en ny specialbudgetstitel, avsättning till lotterimedelsfonden, å 1.2 miljon kronor samt ökas avsättningen till fonden för idrottens främjande med 1 miljon kronor. Totalisatorbudgeten ökas med 0.25 miljon kronor. Tillsammantagna svara specialbudgetstitlarna för en ökning av verkliga utgifter med något över 23 miljoner kronor.

Drages denna ökning från den totala utgiftsstegringen, kvarstår en ospecificerad ökning å, avrundat, 66 miljoner kronor. Av denna betingas ett belopp å 5.55 miljoner kronor av övergången till bruttoredovisning av vissa anslag å elfte huvudtiteln. Efter korrigering för även denna blott skenbara ökning av nettobelastningen å budgeten erhålles en sammanlagd reell stegring av utgifter för annat än avskrivningsändamål å i runt tal 60 miljoner kronor.

I viss mån utom huvudtitlarna falla de halvt automatiska utgiftsstegringarna för dyrtidstillägg och ersättningsanslag till fastighetsfonden. Gemensamt svara ifrågavarande anslagsgrupper för en utgiftsökning å i runt tal 6.4 miljoner kronor. Därav betingas den större delen, eller 4.3 miljoner kronor, av en omräkning av anslagen till dyrtidstillägg efter en levnadskostnadsindex å 166, vilken ansetts motiverad med hänsyn till prisutvecklingen under förflutet år.

Om man frånräknar jämväl senast berörda ökning från den totala utgiftsstegringen erhålles ett belopp å cirka *54 miljoner kronor* att fördela å de olika huvudtitlarna och för dessa specifika utgiftsändamål. I allt väsentligt förklaras ökningen av automatiska utgiftsstegringar under femte och åttonde huvudtitlarna samt av vissa anslagshöjningar under fjärde huvudtiteln, som sammanhänga med 1936 års försvarsbeslut eller nödvändiggjorts av inträffade prisstegringar å olika förnödenheter. Nya utgiftsändamål spela sålunda en mycket ringa roll.

Bortses från anslagen till dyrtidstillägg samt från ersättningsanslagen till fastighetsfonden och specialbudgetstitlarna visa *första, andra* och *tredje huvudtitlarna* i huvudsak oförändrade utgiftssummor. Detsamma är förhållandet med *nionde huvudtiteln,* trots att denna inrymmer en automatisk höjning med 1 miljon kronor å anslaget till åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen; utrymme för denna ökning och för utgifter för nya ändamål av ungefär samma storleksordning har erhållits genom vissa icke automatiska besparingar. *Sjätte huvudtiteln* visar efter berörda reduktioner en minskning med 1.2 miljon kronor. Till huvudtitelns slutsumma bör emellertid för vinnande av större jämförbarhet med gällande riksstat läggas det å driftbudgeten i riksstatsförslaget redovisade underskottet å luftfartsfonden av 1.3 miljon kronor. Å *sjunde huvudtiteln* framträder en minskning med ungefär 1.7 miljon kronor. Bakom denna ligger en sänkning av anslaget till 1938 års allmänna fastighetstaxering med ett något lägre belopp samt en nedgång å 2 miljoner kronor till följd av att förstärkningsanslaget till skatteutjämningsmedlens fond bortfaller. Dessa förändringar balanseras till en väsentlig del av de automatiska utgiftsstegringarna till inlösen av vissa frälseräntor samt ersättning för mistad tolag.

Nettoresultatet av förändringarna å här berörda huvudtitlar är en m i n s k n i n g med något mer än *1 miljon kronor.*

Å *fjärde huvudtiteln* redovisas, bortsett från anslagen till dyrtidstillägg och till ersättning till fastighetsfonden, en ö k n i n g med cirka 5.5 *miljoner kronor.* Vid lantförsvaret inträda ökade kostnader på omkring 4 miljoner kronor fördelade på ett flertal anslag, bl. a. till munderingsutrustning, mathållning, furagering och övningar; denna ökning motväges emellertid av en ungefär motsvarande minskning av anslagen till materielanskaffning sammanhängande med 1936 års arméorganisation. För flygvapnets del redovisas en ökning å 3.30 miljoner kronor som i huvudsak hänför sig till materielanslagen. Anslagen till sjöförsvaret öka med sammanlagt 2.17 miljoner kronor, fördelade närmast å övnings- och underhållsanslagen samt anslaget till minmateriel.

Efter frånräknande av höjningen av dyrtidstilläggs- och ersättningsanslagen visar *femte huvudtiteln* en ö k n i n g med närmare 29 *miljoner kronor.* Då arbetslöshetsanslagen sänkts med 6.25 miljoner kronor och anslaget till bostadsbyggande å landsbygden med 3 miljoner kronor — för att nämna de viktigaste reduktionerna — har man emellertid att räkna med en bruttoökning av anslagen under huvudtiteln med i runt tal 38 miljoner kronor. Den största utgiftsstegringen utvisa folkpensioneringen och barnbidragen med tillhopa 19.4 miljoner kronor. Bidragen till sjukkassorna öka med 2.15 miljoner kronor. Anslagen till moderskapspenning och mödrahjälp visa en höjning med sammanlagt 2.8 miljoner kronor. För bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor räknas med en anslagsökning å 1.83 miljon kronor. Ett nytt anslag å 2.5 miljoner kronor tillkommer för ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott. Nya äro även anslagen till uppförande samt drift av förlossningsanstalter och väntehem å 1.63 miljon

kronor. Samtliga här angivna utgiftsstegringar äro av automatisk natur. Tillsammans uppgå de till något över 30 miljoner kronor. Av en vid protokollet fogad bilaga framgår, att de sammanlagda automatiska stegringarna å huvudtiteln uppgå till ett belopp som är över 5 miljoner kronor högre. Den icke automatiska utgiftsstegringen utgör i runt tal 2.5 miljoner kronor och torde till ungefär hälften falla på nya ändamål, såsom livräntetillägg åt vissa livräntetagare, statens institut för folkhälsan och arbetstidsförkortning vid sinnessjukhusen.

Åttonde huvudtiteln visar en utgiftsökning, som efter korrigering för omräkningen av ersättningsanslaget till fastighetsfonden uppgår till 16.33 miljoner kronor. En direkt jämförelse mellan dyrtidstilläggsanslagen låter sig i detta fall icke genomföra på grund av lärarlöneregleringen, med vilken följt en övergång från oreglerat till reglerat dyrtidstillägg för betydande personalgrupper. En uppskattning ger emellertid vid handen, att huvudtitelns slutsumma vid samma levnadskostnadsindex som lagts till grund för anslagsberäkningen under innevarande budgetår skulle visat en ökning på ungefär *15 miljoner kronor*. Av detta belopp kan ett netto å cirka 8 miljoner kronor hänföras till kostnaderna för genomförandet av löneregleringen vid statliga och kommunala läroanstalter. I övrigt betingas en utgiftsstegring å 1.26 miljon kronor av statens övertagande av dövstumundervisningen. Över 1 miljon kronor utgår i ökade understöd till kommunala anstalter för yrkesundervisning och verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom. Stipendier åt elever vid yrkes- och verkstadsskolor öka med 0.65 miljon kronor. Ett belopp av 0.4 miljon kronor utgår i ökade bidrag till undervisningslokaler vid folkskoleväsendet. Andra automatiska utgiftsstegringar av större omfattning avse karolinska sjukhuset och Chalmers tekniska högskola. Vidare har från femte huvudtiteln överförts anslaget till skolbarnsbespisning, vilket upptagits med 0.3 miljon kronor. Samtliga automatiska utgiftsstegringar under åttonde huvudtiteln uppgå till netto närmare 13 miljoner kronor. Återstående belopp fördelar sig på ett mycket stort antal smärre ändamål. Hälften torde kunna antagas hänföra sig till ofrånkomliga utgifter för äldre anslagsändamål. Ungefär 1 miljon kronor avser alltså nya ändamål, varav emellertid intet är av sådan ekonomisk betydelse, att det behöver anföras i detta sammanhang.

Å *tionde huvudtiteln* redovisas — efter frånräknande av specialbudgetstitlar samt dyrtidstilläggs- och ersättningsanslag — en sammanlagd stegring av utgifterna å något över *1 miljon kronor*. De viktigaste till höjningen bidragande anslagen avse vissa undersöknings- och förberedelsearbeten inom bergsbruket samt ersättning till sjömanshusen.

Elfte huvudtiteln företer en automatisk utgiftsökning å i runt tal *2 miljoner kronor*. Den långt större redovisade stegringen förklaras dels av höjda dyrtidstillägg, dels av den tidigare berörda övergången till bruttoredovisning av vissa anslag.

För räntor å statsskulden m. m. redovisas slutligen under utgiftshuvudtiteln *riksgäldsfonden* en utgiftsökning å cirka *2.5 miljoner kronor*.

Sammanfattande kan den lämnade specifikationen sägas visa, att i det framlagda budgetförslaget mellan 4 och 5 miljoner kronor disponeras för nya utgiftsändamål, med relativt jämn fördelning å femte, åttonde, nionde och tionde huvudtitlarna. Härvid är emellertid att märka, att vissa anslagsäskanden icke upptagits i statsverkspropositionen, dels därför att de icke nu giva upphov till utgifter, dels därför att det icke för närvarande kan avgöras, huruvida eller i vad mån de kunna komma att belasta redan nästkommande budgetår. Detta gäller dels utgifterna för ökat luftvärn, dels kostnadsökningen för vissa av de löneregleringar, varom förslag komma att föreläggas riksdagen.

Med avseende å utvecklingen under de olika huvudtitlarna må slutligen nämnas, att förslag avseende ändrad lönegradsplacering för grupper av befattningshavare icke framlagts, enär prövningen av 1936 års lönekommittés förslag till nytt civilt avlöningsreglemente ansetts böra avvaktas. Ej heller med avseende å lönegradsplaceringen för enstaka befattningar har det framstått som lämpligt att nu framlägga förslag till ändring i andra fall än då särskilda skäl ansetts utesluta ett uppskov.

Det återstår att behandla utvecklingen av de av skattemedel täckta utgifter som avse avskrivningsändamål. I riksstaten för innevarande budgetår uppgå dessa utgifter till 16.55 miljoner kronor för nyinvesteringar och 32.93 miljoner kronor för skuldavskrivning. För avskrivning av de nya investeringar som enligt det nu framlagda riksstatsförslaget skulle ske i statens kapitalfonder har under den nya huvudtiteln »Avskrivning av nya kapitalinvesteringar» upptagits sammanlagt 27.36 miljoner kronor, alltså 10.81 miljoner kronor mer än som anvisats till motsvarande ändamål i riksstaten för löpande budgetår.

Stegringen av skattemedelsutgifterna för nyinvesteringar förklaras helt av att en skärpning av finansieringsreglerna ansetts påkallad. Genomförandet av fullständig avskrivning av anslag till nya byggnader för försvarsväsendet medför sålunda ökade utgifter å 8.47 miljoner kronor. En motsvarande förändring med avseende å investeringar för luftfartsväsendets räkning leder till en ökad utgiftsbelastning å 0.37 miljon kronor. Skärpta avskrivningsregler för fastighetsfondens del betyda en ökning av de för nya kapitalinvesteringar erforderliga skattemedelsanslagen med 4.22 miljoner kronor. Då den utgiftsökning som är hänförlig till skärpningen av avskrivningsreglerna sålunda uppgår till 13.06 miljoner kronor, skulle den statliga investeringsverksamhet, vartill medel äskas i riksstatsförslaget, med tillämpning av hittills gällande finansieringsregler ha krävt ett tillskott av skattemedel å 14.30 miljoner kronor eller något mer än 2 miljoner kronor mindre än som disponerats för motsvarande ändamål å löpande riksstat.

Verkan av den samlade utgift å 13.06 miljoner kronor under huvudtiteln »Avskrivning av nya kapitalinvesteringar», som betingas av skärpningen av kraven på avskrivning, är tydligen en förmögenhetskonsolidering med motsvarande belopp utöver vad som skulle ha ernåtts vid tillämpning av äldre

finansieringsregler. Vid en jämförelse mellan nu löpande budget och det framlagda budgetförslaget bör alltså detta belopp på 13.06 miljoner kronor ställas mot den summa å 32.93 miljoner kronor som i nu gällande riksstat avsetts för avskrivning av lånemedelsförluster. Differensen utgör 19.87 miljoner kronor, och den konsolidering av statens förmögenhetsställning, som detta slags avskrivningar innebära, skulle såtillvida ha större omfattning i den gällande riksstaten än i nu framlagda budgetförslag. Vid oförändrade uttagningsgrunder beräknas emellertid, såsom tidigare framhållits, inkomsterna å driftbudgeten uppgå till 1,227.60 miljoner kronor. De anslag som avse i det föregående specificerade verkliga utgifter och utgifter för avskrivning av nya kapitalinvesteringar uppgå till sammanlagt (1,181.20 + 27.36 =) 1,208.56 miljoner kronor. Inkomstöverskottet skulle sålunda under angiven förutsättning utgöra 19.04 miljoner kronor eller approximativt samma belopp, som den förutnämnda differensen i fråga om avskrivningar.

Utfallet av löpande statsreglering. Behållningen å statsverkets kassafond den 1 juli 1937 uppgick till i runt tal 139.7 miljoner kronor. Av denna behållning skall enligt riksstaten för innevarande budgetår ett belopp av 48 miljoner kronor tagas i anspråk för möjliggörande av slutlig avskrivning av lånekapital, anvisat åt svenska spannmålsföreningen.

Enligt den av riksräkenskapsverket i skrivelse den 9 december 1937 framlagda beräkningen av budgetutfallet skulle i bokslutet för innevarande budgetår kassafonden tillföras ett överskott å riksstatens inkomsttitlar av i runt tal 43 miljoner kronor. Ämbetsverket framhåller, att detta gynnsamma resultat förutsätter, att någon mera avsevärd försämring i konjunkturläget icke inträder och att utvecklingen icke störes av mera omfattande arbetskonflikter under den återstående delen av budgetåret. För egen del skulle jag, med hänsyn till att endast ett par av de stora inkomstkällorna kunna väntas bli starkare påverkade av konjunkturutvecklingen under det närmaste halvåret, vara böjd för att icke vänta stora avvikelser från den av riksräkenskapsverket gjorda beräkningen. Om man för det ogynnsamma fallet sänker det beräknade beloppet till omkring 30 miljoner kronor och vid fortsatt gynnsam utveckling räknar med ett maximum av 50 miljoner kronor, torde den sannolika marginalen vara angiven.

Till följd av de inträffade prisstegringarna har man att räkna med starkt ökad belastning å vissa förslagsanslag. Under sistförflutna budgetår belastades kassafonden med en nettomerutgift å cirka 7.4 miljoner kronor. Även om man gör en låg uppskattning av den merutgift som är att påräkna under innevarande år, torde man icke komma under 10 miljoner kronor. Å andra sidan är det knappast sannolikt att siffran kan komma att stiga till 15 miljoner kronor. För att icke även här behöva införa alternativa belopp räknar jag med en merutgift på 12 miljoner kronor.

Vid nästa budgetårsskifte skulle kassafonden enligt här återgivna uppgifter och beräkningar komma att uppgå till i runt tal (139.7 — 48 + 30 — 12 =) 109.7 miljoner kronor enligt det lägre alternativet och till (139.7 — 48 + 50

— 12 =) 129.7 miljoner kronor enligt det högre. Emellertid kommer kassafonden vid bifall till förslag som jag framlägger vid anmälan av övergångsstat för budgetåret 1937/38 (propositionen nr 2) att tillföras ytterligare inkomster. Enligt nämnda förslag skulle kassafonden vid utgången av budgetåret erhålla tillskott å sammanlagt 68.1 miljoner kronor, eller 11.9 miljoner kronor i inlevererade royaltymedel från Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund, 44 miljoner kronor i inlevererade vinstmedel från riksbanken och 12.2 miljoner kronor i från rusdrycksmedelsfonden omförd behållning. Å andra sidan hemställes i propositionen nr 8 angående tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår om belastning av kassafonden med 9.7 miljoner kronor för finansiering av i propositionen framlagda anslagsäskanden.

Det samlade resultatet av här angivna förslag till årets riksdag skulle för kassafondens del bli ett tillskott till fondens behållning vid budgetårsskiftet å i runt tal 58 miljoner kronor. Härtill kommer en större reservation å cirka 8 miljoner kronor, som erhålles vid slutlig sanering av förlagsfonden.

Med utgångspunkt från vad här anförts skulle kassafonden vid budgetårets slut komma att uppgå till mellan 175 och 195 miljoner kronor.

Budgetutjämningsfonden. Såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen för den nya riksstatsuppställningen, kommer kassafonden från och med nästföljande budgetår att försvinna och uppgå i en budgetutjämningsfond med delvis andra uppgifter än den nuvarande fonden. Enligt den nya budgetordningen skall budgetutjämningsfonden ge en uttömmande bild av de förändringar i statens förmögenhetsställning, som inträda vid realiserandet av de fastställda riksstaterna. Den förutsättes kunna nedgå till negativa värden, om konjunkturförhållandena medföra en underbalansering med mycket betydande belopp av en eller flera riksstater. De budgetsakkunniga, som gåvo sitt förord åt denna anordning, ansågo sålunda, att den önskvärda konsolideringen under goda år icke borde eller behövde ta formen av stora positiva behållningar i budgetutjämningsfonden. Den uppfattningen torde icke ha saknat företrädare, att dylika hopsamlade överskott kunde leda till mindre försiktighet vid avvägningen av utgifterna. Sedan budgetutjämningsfonden nått en viss måttlig storlek, ungefär av den omfattning som på senare år ansetts vara lämplig för kassafonden, skulle alltså den fortsatta konsolideringen ske genom avskrivningar och skuldavbetalning, när icke en minskning av inkomsterna genom sänkt beskattning ansåges vara att föredraga framför ett stärkande av statens förmögenhetsställning. Då riksdagen gav sin anslutning till den nya budgetordningen, blev önskemålet om konsolidering under goda år starkt framhållet, och tankarna synas närmast ha gått i den riktningen, att betydande positiva behållningar borde eftersträvas. Emellertid måste även enligt riksdagens mening en sådan konsolidering »i första hand — — — självfallet omfatta täckning av eventuellt förefintligt underskott från svaga finansår».

Vid övergången till den nya budgetordningen är det uppenbarligen nödvändigt att avgöra, i vilken utsträckning dylika icke täckta underskott från

föregående år böra anses föreligga. En av grundprinciperna för systemet med budgetbalansering över mer än ettåriga perioder är ju nämligen, att underskotten böra hastigt täckas genom regelmässigt ordnade avskrivningar. Det synes emellertid knappast rimligt, att dessa strängare regler leda till en hård belastning av budgeten under nu närmast följande år för återbetalning av skulder eller täckning av förluster, som delvis ligga långt tillbaka i tiden. Det blir en omdömesfråga, var gränsen här lämpligen bör dragas. Det avgörande som jag härefter ämnar föreslå, förutsätter täckning av även äldre förluster i så betydande omfattning, att såsom redan nämnts den nya budgetutjämningsfonden kommer att börja med en mycket måttlig behållning. Frågan huruvida konsolideringen efter en viss punkt bör ta formen av positiv fondbildning eller av skuldavbetalning, behöver alltså icke nu upptagas till behandling.

Det har visat sig vara i tekniskt hänseende den enklaste och klaraste anordningen, att hela denna reglering av statens förmögenhetsställning sker över kassafonden och i form av en tilläggsstat till nu gällande riksstat. I denna tilläggsstat, som för tydlighetens skull benämnes övergångsstat, och som framlägges i Kungl. Maj:ts proposition nr 2, äro de närmare motiveringarna intagna för de särskilda avskrivningar och skuldregleringar, som här nedan i korthet redovisas.

Skuldregleringar och budgetens balansering. Under de senaste åren med uppgång i det ekonomiska livet och stegring i statens inkomster ha betydande belopp tagits i bruk för täckning av de underskott och förluster, som förorsakats av krispolitiken i dess olika former. På detta sätt ha såväl de lånemedelsfinansierade utgifterna för offentliga arbeten som förlusterna på spannmålsregleringen blivit täckta av verkliga inkomster. Därjämte har emellertid också täckning beretts för äldre förluster och oräntabla investeringar i statsverksamheten. Slutavbetalning å förlusterna på Kreditkassan av år 1922, alltså minnen från en tidigare ekonomisk kris, äger rum under nu löpande budgetår. Medel ha också anvisats för nedskrivning av statens järnvägars oräntabla lånekapital. Detta konsolideringsarbete skulle tydligen ha blivit fortsatt, även om ingen budgetomläggning företagits och tvingat fram ett avgörande av frågan, i vilken utsträckning tidigare förluster rimligen borde medtagas vid beräkning av omedelbart föreliggande avskrivningsbehov. Man kan säkerligen förutsätta, att av de kapitaltillgångar, som nu föreslås bli tillförda kassafonden, skulle såväl de 44 miljonerna från riksbankens avbetalningslånefond som de 12 miljonerna ur rusdrycksmedelsfonden ha tagits i bruk för avskrivningsändamål. Det är möjligt, att återstoden av förut hopräknade tillgångar skulle ha tillsvidare fått kvarstå i kassafonden, vilken alltså vid budgetårets utgång kunde ha beräknats till ett belopp mellan (175 — 56 =) 119 miljoner kronor och (195 — 56 =) 139 miljoner kronor. Något avgörande skulle väl i så fall ej ha ägt rum av frågan, huru stora avskrivningar man i fortsättningen behövde räkna med.

Då en övergång till en ny budgetordning nu skall äga rum, synes det vara

att föredraga att fatta ståndpunkt till frågan om de behövliga avskrivningarnas omfattning. Detta övervägande har, såsom framgår av de särskilda motiveringarna i övergångsstaten, lett till det resultatet, att ett belopp av 123.6 miljoner kronor upptagits för avskrivning omedelbart. I denna summa ingå som första post 34.9 miljoner kronor, utgörande riksgäldskontorets hela nu kända behov av avskrivningsmedel. Närmast därefter upptagas 12.7 miljoner kronor till täckning av de å förlagsfonden redovisade förskott, varmed vissa byggnadsarbeten vid försvarsväsendet finansierats. Lika självklart är kanske icke, att ett avsevärt belopp användes till avskrivning å statens allmänna fastighetsfond. Byggnadsarbetena å denna fond finansierades ursprungligen med lånemedel, varjämte en relativt låg årlig avskrivningskvot bestämdes. Jag förordar nu i annat sammanhang, att en betydande begynnelseavskrivning för framtiden blir regel. Om man i önskvärd grad skall vinna den förstärkning av ställningen å fonden som åsyftas med omläggningen erfordras emellertid, att de nya avskrivningsreglerna erhålla en i viss mån retroaktiv tillämpning. En engångsavskrivning bör sålunda verkställas å fastighetsfonden genom vilken behållningen å dess förnyelsefond bringas upp till vad den skulle ha varit om de nya avskrivningsreglerna vunnit tillämpning redan från fondens tillkomst. Den behövliga summan har beräknats till 20 miljoner kronor. Frågan om statens järnvägars lånekapital föreslås löst på så sätt, att omkring 32 miljoner kronor, utgörande hela statens investering i Ostkustbanan, jämte närmare 16 miljoner kronor för såsom oräntabla bokförda elektrifieringsarbeten, eller sammanlagt 48 miljoner kronor, avskrivas med anlitande av tillgängliga medel, under det att ett belopp på 122.2 miljoner kronor anses vara av sådan natur, att nedskrivning utan täckning är befogad. Slutligen upptagas till avskrivning vissa illikvida tillgångar å 1.7 miljon kronor, vissa anläggningar för luftfarten å 1.3 miljon kronor samt det i svenska spannmålsaktiebolaget investerade kapitalet på 5 miljoner kronor, eller tillsammans 8 miljoner kronor.

Täckningsmedel till ett sammanlagt belopp av (34.9 + 12.7 + 20 + 48 + + 8 =) 123.6 miljoner kronor skulle alltså hämtas ur de i kassafonden sammanförda medlen. Då dessa vid budgetårets slut beräknades uppgå till belopp, liggande mellan 175 och 195 miljoner kronor, skulle kvarstå för att överföras i den nya budgetutjämningsfonden mellan 50 och 70 miljoner kronor.

Till denna behållning får läggas det överskott som kan uppstå i 1938/39 års budget. Såsom förut blivit nämnt, beräknas inkomsterna för nästkommande budgetår vid oförändrade uttagningsgrunder till 1,227.60 miljoner kronor och utgifterna till 1,208.56 miljoner kronor. Jag förordar, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1938 skall utgå efter ett oförändrat procenttal å grundbeloppen av 170 och att jämväl särskild skatt å förmögenhet samt extra inkomst- och förmögenhetsskatt uttagas efter samma grunder som innevarande budgetår. Budgeten blir då överbalanserad med ett belopp av 19.04 miljoner kronor.

Beräkning av de särskilda inkomsttitlarna.

Såsom framgår av vad i det föregående anförts, har jag ansett mig böra i fråga om inkomstberäkningen för nästkommande budgetår på de flesta punkter ansluta mig till riksräkenskapsverkets förslag. Beträffande beräkningen av de särskilda inkomsttitlarna torde få anföras följande.

Egentliga statsinkomster.

Skatter. Under rubriken skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse återfinnes såsom den största posten *inkomst- och förmögenhetsskatten.*

I efterföljande tablå belysas förändringarna i inkomst- och förmögenhetsskatten under tiden från och med budgetåret 1929/30:

Budgetår	Beräknat grundbelopp av skatten		Skatt i procent av grundbeloppen	Debiterad skatt	Bruttoinkomst		Utgifter för inkomsttiteln (restitutioner m. m.)	Behållen inkomst
	Milj. kr.	Ökning (+) eller minskning (−) från föregående år			Milj. kr.	I procent av debiterad skatt		
		Milj. kr.	%	Milj. kr.		%	Milj. kr.	Milj. kr.
1929/30	106.72	+ 4.54	145	154.75	150.91	97.5	4.87	146.04
1930/31	116.90	+ 10.18	145	169.50	163.96	96.7	3.58	160.38
1931/32	116.22	− 0.68	145	168.52	161.90	96.1	4.55	157.35
1932/33	96.93	− 19.29	145	140.55	134.65	95.8	2.41	132.24
1933/34	83.15	− 13.78	165	137.20	132.30	96.4	4.84	127.46
1934/35	79.38	− 3.77	170	134.94	133.24	98.7	3.21	130.03
1935/36	92.54	+ 13.16	170	157.31	154.35	98.1	1.29	153.06
1936/37	111.44	+ 18.90	170	189.44	185.01	97.7	1.38	183.63

Såsom framgår av tablån har grundbeloppet av inkomst- och förmögenhetsskatten under budgetåret 1936/37 uppnått nästan samma belopp som under den senaste högkonjunkturen. Vid 1937 års taxering har skatten debiterats med 213.8 miljoner kronor. Då skatten uttagits med 170 procent av grundbeloppet, utgör motsvarande grundbelopp 125.8 miljoner kronor, vilket med omkring 9 miljoner kronor överstiger högsta under redovisningsperioden angivna grundbelopp.

Den behållna inkomsten av skatten för innevarande budgetår har av riksräkenskapsverket beräknats till omkring 206 miljoner kronor.

För en närmare analys av de vid tidigare taxeringar uppnådda taxeringsresultaten och för beräkning av utfallet av framtida taxeringar är en upp-

delning av den vid taxeringen uppskattade totala inkomsten på olika inkomstkällor av betydelse. I taxeringslängderna och i den på dessas uppgifter grundade taxeringsstatistiken föreligger emellertid tyvärr för närvarande sådan uppdelning allenast beträffande den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomsten. I avsaknad av en på direkta taxeringsuppgifter grundad motsvarande uppdelning av den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade inkomsten har den av riksräkenskapsverket verkställda beräkningen rörande det väntade utfallet av 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt måst genomföras med utgångspunkt från den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt för olika inkomstkällor uppskattade inkomsten. Utfallet av taxeringarna till kommunal inkomstskatt samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1934—1937 avseende å ena sidan andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och å andra sidan svenska aktiebolag framgår närmare av en i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning (s. 11) intagen tabell, som utarbetats med ledning av statistiska centralbyråns sammanställningar av taxeringsresultaten. Rörande taxeringen till kommunal inkomstskatt återfinnas i tabellen särskilda uppgifter för den uppskattade inkomsten från olika inkomstkällor, varemot uppgifterna rörande den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten avse endast taxerade belopp, utnyttjade ortsavdrag, beskattningsbart belopp samt debiterad skatt.

Med utgångspunkt från de i tabellen för 1937 års taxering redovisade taxeringsresultaten har riksräkenskapsverket verkställt beräkning rörande utfallet av 1938 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Riksräkenskapsverket har därvid till en början erinrat, att det påräkneliga utfallet av 1938 års taxering vore beroende av de ekonomiska förhållandena under kalenderåret 1937. Med hänsyn till konjunkturutvecklingen i Sverige under sistnämnda år har ämbetsverket vid sådant förhållande antagit, att taxeringsresultaten vid 1938 års taxering komma att högst avsevärt överstiga de vid 1937 års taxering uppnådda resultaten.

Efter övervägande av den utveckling, som de särskilda inkomstarterna kunde komma att utvisa, har riksräkenskapsverket beräknat, att vid 1938 års taxering skulle uppnås ett beskattningsbart belopp av 2,820 miljoner kronor för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och 720 miljoner kronor för nämnda bolag. Ökningen i förhållande till de vid 1937 års taxering framkomna beskattningsbara beloppen utgör för de förra 10.6 procent och för de senare 18.3 procent.

På grundval av de beskattningsbara beloppen beräknar riksräkenskapsverket den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten sålunda.

Medelskatteprocenten har vid 1937 års taxering för enskilda skattskyldiga utgjort 6.00 procent och för aktiebolag 10.00 procent. För 1938 års taxering har riksräkenskapsverket — under förutsättning att skatten utgår med 170 procent av grundbeloppen — räknat med en skatteprocent av för enskilda 6.05 procent och för aktiebolag 10.50 procent. Med nu angivna procentsatser beräknar verket den debiterade skatten för år 1938 till 170.6 miljoner

kronor för enskilda och till 75.6 miljoner kronor för svenska aktiebolag eller alltså sammanlagt till 246.2 miljoner kronor. Med förmälan att för perioden 1932/33—1936/37 bruttoinkomsten å titeln i medeltal för budgetår uppgått till 97.3 procent av den debiterade skatten och med tillämpande för budgetåret 1938/39 av detta genomsnittliga procenttal och ett restitutionsbelopp av 2.6 miljoner kronor har riksräkenskapsverket beräknat bruttoinkomsten till 239.6 miljoner kronor och den behållna inkomsten till 237 miljoner kronor. Med hänsyn till förevarande inkomsttitels storleksordning och beräkningens självklart stora osäkerhet har riksräkenskapsverket ansett det vara lämpligast att i riksstaten uppföra titeln med ett till jämnt 5-tal miljoner avrundat belopp. Ämbetsverket har fördenskull hemställt, att inkomst- och förmögenhetsskatten i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 beräknas till 235 miljoner kronor.

Den av riksräkenskapsverket verkställda beräkningen har ej givit mig anledning till erinran. I likhet med ämbetsverket finner jag en avrundning nedåt av dess resultat motiverad på grund av den betydande osäkerhetsmarginal varmed man har att räkna.

Med åberopande av det anförda och då jag i finansplanen föreslagit, att inkomst- och förmögenhetsskatt jämväl för år 1938 uttages med 170 procent av grundbeloppen, får jag sålunda, i överensstämmelse med riksräkenskapsverkets beräkning, föreslå, att inkomst- och förmögenhetsskatten i budgetförslaget uppföres med 235 miljoner kronor.

Särskild skatt å förmögenhet. Efter förslag av Kungl. Maj:t beslöt 1934 års riksdag att uttaga en särskild skatt å förmögenhet för år 1934. Förordning i ämnet utfärdades den 15 juni 1934 (nr 290). Jämväl under de följande åren har sådan skatt uttagits. Den senaste förordningen i ämnet utfärdades den 18 juni 1937 (nr 488). I riksstaten för budgetåret 1937/38 har denna inkomsttitel upptagits till 15 miljoner kronor. Vid 1937 års taxering har skatten debiterats med 14.97 miljoner kronor.

För budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket beräknat särskild skatt å förmögenhet till samma belopp som för innevarande budgetår eller 15 miljoner kronor.

Enligt vad av finansplanen framgår har jag funnit mig böra föreslå, att även under nästa budgetår särskild skatt å förmögenhet uttages efter samma grunder som för år 1937. Mot den av riksräkenskapsverket framlagda beräkningen av förevarande inkomsttitel har jag intet att erinra. Senare i dag kommer jag att anmäla förslag till författning i ämnet och får nu hemställa, att särskild skatt å förmögenhet i budgetförslaget uppföres med 15 miljoner kronor.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatten, som för år 1937 uttagits enligt förordningen den 18 juni 1937 (nr 485), är i gällande riksstat uppförd med ett belopp av 27.5 miljoner kronor. Såsom framgår av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning, har skatten vid 1937 års taxering debiterats med 26.84 miljoner kronor. I sin föreliggande skrivelse har verket beräknat den

behållna inkomsten å förevarande skattetitel för budgetåret 1938/39 till 30 miljoner kronor.

Såsom framgår av vad jag vid anmälan av finansplanen anfört, har jag funnit mig böra föreslå, att extra inkomst- och förmögenhetsskatt uttages för år 1938 efter samma grunder som för år 1937. Då jag icke har något att erinra mot den av riksräkenskapsverket gjorda beräkningen av skattens avkastning under nästa budgetår, får jag — som senare i dag kommer att anmäla förslag till författning i ämnet — hemställa, att extra inkomst- och förmögenhetsskatt i budgetförslaget uppföres med 30 miljoner kronor.

Utjämningsskatten är i gällande riksstat uppförd med 12 miljoner kronor och har för budgetåret 1938/39 av riksräkenskapsverket beräknats till 15 miljoner kronor. Ämbetsverket har därvid förutsatt, att skatten liksom vid 1937 års taxering kommer att uttagas med hela grundbeloppet.

Enligt gällande plan för finansiering av de till skattetyngda kommuner utgående skatteutjämningsunderstöden är den under budgetåret 1938/39 inflytande utjämningsskatten avsedd att, jämte vissa andra inkomster, användas för att bereda medel för i första hand den utdelning av skatteutjämningsunderstöd, som skall äga rum år 1939. Skatten torde jämväl vid årets taxering böra uttagas med hela grundbeloppet. Jag hemställer, i anslutning till riksräkenskapsverkets förslag, att utjämningsskatten i riksstatsförslaget uppföres med 15 miljoner kronor.

Envar av de båda inkomsttitlarna *utskiftningsskatt och ersättningsskatt* samt *bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter* bör i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag uppföras i riksstatsförslaget med ett belopp av 300,000 kronor.

Stämpelmedlen, vilka för budgetåret 1936/37 gåvo en behållen avkastning av 69.01 miljoner kronor, äro i riksstaten för innevarande budgetår uppförda med 65 miljoner kronor.

För budgetåret 1938/39 har generalpoststyrelsen under förutsättning av nu gällande skattesatsers bibehållande föreslagit, att stämpelmedlen måtte upptagas till 70.5 miljoner kronor. Denna beräkning har riksräkenskapsverket ansett sig böra i stort sett godtaga och i anslutning härtill föreslagit, att stämpelmedlen i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptagas med ett avjämnat belopp av 70 miljoner kronor.

Mot denna beräkning har jag intet att invända, under erinran likväl om den reduktion av uppbörden av stämpelmedel som kan väntas inträda i händelse av en försämring i konjunkturläget.

Under förevarande inkomsttitel redovisas statsverkets intäkt av stämpelavgift för lottsedlar. För lottsedel i penninglotteri utgör stämpelavgiften 20 öre för varje hel krona av det belopp, varå lottsedeln lyder. I de månatliga penninglotterierna, där lottsedeln lyder å 10 kronor, utgör stämpeln alltså 2 kronor för lottsedel. Då varje dragning i dessa lotterier från och

med innevarande månad skall omfatta 300,000 lotter, kan inkomsten av denna lottsedelsstämpel för helt år beräknas till 7.2 miljoner kronor.

Chefen för handelsdepartementet hemställer denna dag om avlåtande till riksdagen av proposition innefattande förslag till organisation av penninglotteriväsendet. Detta förslag innebär bland annat, att förvaltningen av de nuvarande månatliga penninglotterierna skall uppdragas åt ett för detta ändamål stiftat, av staten koncessionerat aktiebolag, däri staten innehar praktiskt taget hela aktiekapitalet. I fråga om det föreslagna lotteriföretagets inkomster och utgifter utgår förslaget från att någon stämpelavgift å lottsedlarna icke vidare skall uttagas, varemot statsverket skall tillgodoföras en större andel än nu av behållningen i lotteriet. Till frågan om de författningsändringar, som påkallas av borttagande av stämpelavgiften för lottsedlar, torde jag få senare återkomma. Den nya organisationen av penninglotterierna är avsedd att träda i verksamhet den 1 januari 1939. Vid godkännande av de föreslagna riktlinjerna för penninglotteriväsendet och bifall till förslaget om avskaffande av stämpelavgiften å lottsedlar kommer alltså att under nästa budgetår inlevereras stämpelavgift i de nuvarande lotterierna allenast för de 7 dragningarna under juni—december 1938. På grund härav torde den eljest påräkneliga inkomsten av stämpelmedlen böra sänkas med 3 miljoner kronor. Den obetydliga minskning som, med hänsyn till de förordade nya vinstplanerna i lotterierna, för budgetåret 1938/39 uppkommer i lotterivinstskatten, vilken även redovisas i form av stämplar, torde i detta sammanhang ej behöva tagas i beräkning.

Under åberopande härav hemställer jag, att stämpelmedlen i riksstatsförslaget upptagas med 67 miljoner kronor.

Automobilskattemedel. Riksräkenskapsverkets förslag att automobilskattemedlen i budgetförslaget upptagas med 115 miljoner kronor har jag icke funnit anledning att frångå, enär de ovissa konjunkturutsikterna motivera viss försiktighet vid beräkningen. Jag tillstyrker alltså, att automobilskattemedlen upptagas med 115 miljoner kronor, därav 31.5 miljoner kronor i fordonsskatt, 17.5 miljoner kronor i gummiringsskatt och 66 miljoner kronor i bensinskatt.

Tullmedlen beräknades för budgetåret 1936/37 till 152 miljoner kronor och hava i riksstaten för budgetåret 1937/38 upptagits till 165 miljoner kronor. Förstnämnda budgetår utgjorde den behållna inkomsten enligt budgetredovisningen 167.34 miljoner kronor.

För nästkommande budgetår har generaltullstyrelsen beräknat bruttoinkomsten av tullmedel till omkring 162 miljoner kronor och restitutionerna till 7 miljoner kronor, varför de nettoinkomster av tullmedel, som kunna förväntas inflyta under budgetåret 1938/39, av styrelsen upptagits till 155 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har anfört, att beräkningen av förevarande inkomsttitels framtida avkastning måste under föreliggande förhållanden bliva myc-

ket osäker, och att stora omkastningar i inkomsttillflödet icke vore uteslutna. Med hänsyn till tullmedelsinkomsternas starka uppgång under den förflutna delen av innevarande budgetår och i enlighet med de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning utgått, har ämbetsverket ansett sig kunna antaga, att den debiterade tulluppbörden för budgetåret 1938/39 skulle uppgå till inemot 175 miljoner kronor. Med utgångspunkt härifrån har riksräkenskapsverket beräknat den behållna inkomsten av tullmedel för nästa budgetår till 165 miljoner kronor.

Den av riksräkenskapsverket gjorda beräkningen finner jag mig böra godtaga och hemställer alltså, att tullmedlen i riksstatsförslaget uppföras med 165 miljoner kronor. Jag hänvisar med avseende å uppskattningen av denna starkt konjunkturkänsliga inkomsttitel till vad jag i finansplanen anför rörande principerna för den av mig föreslagna inkomstberäkningen.

Accis å silke bör, i anslutning till vad riksräkenskapsverket anfört, för nästa budgetår upptagas med samma belopp som i riksstaten för innevarande budgetår eller 2.5 miljoner kronor.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror är i riksstaten för innevarande budgetår beräknad till 15 miljoner kronor. Den behållna inkomsten för budgetåret 1936/37 utgjorde 14.26 miljoner kronor.

De grundläggande bestämmelserna i ämnet innefattas i förordningarna den 7 juni 1935 (nr 259) samt den 18 juni 1937 (nr 474). Enligt dessa författningar har Kungl. Maj:t tillagts befogenheten att intill utgången av juni 1939 förordna om accis å margarin och vissa andra fettvaror till belopp av högst 60 öre för kilogram. Med stöd av berörda bemyndigande har Kungl. Maj:t förordnat om uttagande av accis å margarin med 30 öre för kilogram under senare halvåret 1935, med 20 öre under tiden $^{1}/_{1}$—$^{26}/_{9}$ 1936, med 30 öre för kilogram under tiden $^{27}/_{9}$ 1936—$^{27}/_{7}$ 1937, med 40 öre för tiden $^{28}/_{7}$ 1937—$^{8}/_{12}$ 1937 och med 45 öre för tiden därefter och tillsvidare intill utgången av mars månad 1938. Från och med den 27 september 1936 utgår accis även å vissa andra fettvaror, nämligen konstister samt ersättningsmedel för smör och flott, förutsatt att dessa varor hålla mera än en procent vatten.

Statens jordbruksnämnd har framhållit svårigheterna att uppskatta intäkterna för budgetåret 1938/39 å inkomsttiteln ifråga. Nämnden, som emellertid saknade anledning förutsätta, att ändrade direktiv för margarinaccisens bestämmande komme att meddelas av statsmakterna för nästkommande budgetår, har ansett sig böra räkna med att intäkterna under inkomsttiteln komme att uppgå till minst 20 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen har beräknat, att accisen, med tillämpning av en skattesats av 40 öre per kilogram, skall komma att uppgå till omkring 23.5 miljoner kronor. Med hänsyn till fluktuationerna i fråga om skattesatserna samt de i övrigt ovissa faktorer, som påverka inkomsterna å förevarande titel, har riksräkenskapsverket funnit jord-

bruksnämndens mera försiktiga beräkning av inkomsttillflödet böra godtagas.

Efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet finner jag mig böra förorda, att inkomsttiteln accis å margarin och vissa andra fettvaror för nästkommande budgetår beräknas under antagande av i huvudsak de under år 1937 gällande grunderna. Enligt de för jordbruksregleringens genomförande under innevarande regleringsperiod gällande direktiven har accisen i viss mån gjorts beroende av smörprisets höjd inom landet. Med hänsyn till ovissheten om prisrörelserna å denna vara och utvecklingen av övriga faktorer, som påverka inkomsterna å förevarande titel, och under erinran därjämte att margarinaccisen redovisas å en specialbudget och att inkomsttitelns utfall alltså saknar betydelse för budgetens balansering, har jag ansett mig böra hemställa, att accis å margarin och vissa andra fettvaror i riksstatsförslaget upptages med av jordbruksnämnden och riksräkenskapsverket föreslaget belopp eller 20 miljoner kronor.

Tobaksskatten beräknades i riksstaten för budgetåret 1936/37 till 85 miljoner kronor och lämnade under sagda budgetår en behållen inkomst av 88.97 miljoner kronor.

För innevarande budgetår är tobaksskatten uppförd med 92 miljoner kronor.

För nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket — med höjning av en av aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet gjord uppskattning å 94 miljoner kronor — beräknat ifrågavarande inkomsttitel till 95 miljoner kronor.

Med hänsyn till den kraftiga ökningstendens, inkomsten av tobaksskatt visat under en följd av år, föreslår jag en höjning av den beräknade inkomsten med 1 miljon kronor utöver riksräkenskapsverkets uppskattning. Jag hemställer alltså, att tobaksskatten i riksstatsförslaget upptages till 96 miljoner kronor.

Till *rusdrycksmedlen* hänföras brännvinstillverkningsskatt, rusdrycksförsäljningsmedel från partihandels- och detaljhandelsbolag, omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker samt maltskatt. Dessa inkomsttitlar äro i gällande riksstat upptagna med härefter angivna belopp; vid sidan härav hava ställts de belopp, till vilka inkomsterna beräknats av riksräkenskapsverket för nästkommande budgetår.

	Riksstaten för 1937/38	Verkets förslag för 1938/39
	Miljoner kronor	
Brännvinstillverkningsskatt	15	17
Rusdrycksförsäljningsmedel:		
Partihandelsbolag	14.5	15
Detaljhandelsbolag	21	21
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker	93	96
Maltskatt	28.5	30
Summa	172.0	179

Beträffande *brännvinstillverkningsskatten* må anföras följande. Kontrollstyrelsen har beräknat inkomsterna å denna titel under budgetåret 1937/38 till drygt 16.5 miljoner kronor med reservation för en möjlig minskning å intill 1.6 miljon kronor vid viss disposition av jämlikt gällande avtal med Estland importerad sprit.

Vad angår inkomsten av brännvinstillverkningsskatten för budgetåret 1938/39 har styrelsen anfört, att denna skatt vore beroende av bränneriernas leveranser av beskattad sprit under den mot sagda budgetår svarande tiden samt att rörande dessas beräknade storlek inga uppgifter förelåge. Emellertid kunde antagas, att den i någon mån stegrade spritdryckskonsumtionen komme att föranleda viss motsvarande ökning i sagda leveranser, så att inkomsten å ifrågavarande skattetitel skulle kunna upptagas till 17.5 miljoner kronor för budgetåret 1938/39. Till beräkningen har fogats enahanda reservation som nyss angivits.

Riksräkenskapsverket har framhållit, att avkastningen av förevarande inkomsttitel vore beroende av den omfattning, i vilken Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen funne lämpligt inköpa och lagra brännvin. Dessa förhållanden synes ämbetsverket åtminstone för närvarande endast i mindre mån vara beroende av konjunkturläget, varför de av ämbetsverket antagna allmänna utgångspunkterna för inkomstberäkningen icke ägde tillämpning å förevarande inkomsttitel. Efter inhämtande av tillgängliga upplysningar har riksräkenskapsverket ansett sig kunna för budgetåret 1938/39 upptaga brännvinstillverkningsskatten till 17 miljoner kronor, med vilket belopp ämbetsverket hemställt, att inkomsttiteln skall uppföras i riksstatsförslaget.

Även med fasthållande vid de beräkningsgrunder, som tillämpades vid uppskattningen av berörda inkomsttitel i riksstaten för innevarande budgetår, torde ifrågavarande inkomst kunna upptagas med det av riksräkenskapsverket föreslagna beloppet. Jag får därför hemställa, att brännvinstillverkningsskatten måtte i riksstatsförslaget upptagas med 17 miljoner kronor.

Med avseende å beräkningen av övriga till rusdrycksmedel hänförliga inkomster har jag ingen annan erinran mot riksräkenskapsverkets förslag, än att rusdrycksförsäljningsmedel från partihandelsbolag, enligt vad jag under hand inhämtat, torde kunna upptagas med ett till 16 miljoner kronor förhöjt belopp.

Jag föreslår alltså, att i riksstatsförslaget brännvinstillverkningsskatten upptages med 17 miljoner kronor, rusdrycksförsäljningsmedel från partihandelsbolag med 16 miljoner kronor, rusdrycksförsäljningsmedel från detaljhandelsbolag med 21 miljoner kronor, omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker med 96 miljoner kronor samt maltskatten med 30 miljoner kronor.

Då jag i övrigt icke har något att erinra mot riksräkenskapsverkets beräkningar, skulle skatteinkomsterna komma att i förslaget till riksstat för budgetåret 1938/39 upptagas sålunda:

		Kronor
Mantalspenningar		1,200,000
Prästerskapets till statsverket indragna tionde		660,000
Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:		
Inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	235,000,000	
Särskild skatt å förmögenhet, *bevillning*	15,000,000	
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	30,000,000	
Utjämningsskatt, *bevillning*	15,000,000	
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	300,000	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	300,000	
Stämpelmedel, *bevillning*	67,000,000	362,600,000
Automobilskattemedel:		
Fordonsskatt, *bevillning*	31,500,000	
Gummiringsskatt, *bevillning*	17,500,000	
Bensinskatt, *bevillning*	66,000,000	115,000,000
Tullar och acciser:		
Tullmedel, *bevillning*	165,000,000	
Accis å silke, *bevillning*	2,500,000	
Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	20,000,000	
Tobaksskatt, *bevillning*	96,000,000	
Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	17,000,000	
Rusdrycksförsäljningsmedel, *bevillning:*		
Partihandelsbolag	16,000,000	
Detaljhandelsbolag	21,000,000	
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	96,000,000	
Maltskatt, *bevillning*	30,000,000	463,500,000
	Summa kronor	942,960,000.

Uppbörd i statens verksamhet. Med avseende å beräkningen av de under denna rubrik sammanförda inkomsttitlarna torde jag få anföra följande.

Riksräkenskapsverket har i enlighet med en av medicinalstyrelsen gjord beräkning föreslagit, att *inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium* — under vilken ändrade benämning de hittills under titeln »Avgifter för kontroll å handeln med farmaceutiska specialiteter» redovisade inkomsterna enligt verkets förslag borde uppföras i riksstaten — skola i riksstatsförslaget upptagas med 43,000 kronor. Såsom verket antytt kunna emellertid under viss förutsättning högre inkomster under titeln beräknas från och med nästkommande budgetår. Inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga hava nämligen den 15 oktober 1937 avgivit betänkande med förslag rörande omorganisation av statens farmaceutiska laboratorium. Förslaget innebär bland annat en avsevärd effektivisering av statens kontrollverksamhet beträffande handeln med farmaceutiska specialiteter. De årliga utgifterna

för denna verksamhet beräknas efter genomförd omorganisation uppgå till omkring 105,000 kronor, däri inberäknat kostnaderna för medicinalstyrelsens handläggning av specialitetsärendena. Till täckande av dessa utgifter hava de sakkunniga förordat, att nuvarande årsavgift för registrerade specialiteter ersättes med en årlig avgift för efterkontroll, bestämd till en femtedel av gällande ansökningsavgift jämte, i förekommande fall, av den tilläggsavgift, som skall utgå vid biologisk eller klinisk prövning eller bestämning av radioaktivitet, dock lägst med femton kronor för varje beredningsform, vari specialiteten är avsedd att försäljas. Av de sakkunniga verkställda beräkningar hava givit vid handen, att efter avverkandet av nuvarande arbetsbalans, vilket beräknas taga en tid av cirka två år i anspråk, inkomsten av årsavgiften för efterkontroll skulle uppgå till omkring 81,900 kronor, vartill skulle komma ansökningsavgifter till ett belopp av omkring 22,750 kronor. Sammanlagda årsinkomsten skulle alltså uppgå till inemot 105,000 kronor eller samma belopp, vartill de årliga utgifterna för specialitetskontrollen beräknats framdeles uppgå. Den nya avgiften förutsättes tillämpad från och med den 1 juli 1938 och kan i förening med nuvarande ansökningsavgift och årsavgifter för oregistrerade specialiteter beräknas för nästa budgetår medföra en inkomst för staten av cirka 75,000 kronor. Chefen för socialdepartementet har för avsikt att tillstyrka avlåtande till årets riksdag av ett på grundval av nämnda sakkunnigbetänkande utarbetat förslag innefattande bland annat de av den effektivare kontrollen å farmacevtiska specialiteter betingade avgiftsändringarna. I riksstatsförslaget torde i anslutning till berörda beräkning inkomsterna vid statens farmacevtiska laboratorium böra upptagas till 75,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har, i anslutning till en av medicinalstyrelsen verkställd beräkning, föreslagit, att *inkomster vid statens sinnessjukhus* skola i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptagas till 12,800,000 kronor. Chefen för socialdepartementet har emellertid för avsikt att i statsverkspropositionen förorda en begränsning av arbetstiden för sinnessjukhusens sjukvårds- och ekonomipersonal till 48 timmar per arbetsvecka, att träda i tillämpning från 1939 års ingång. Detta medför bland annat en ökning av sinnessjukhusens omkostnader för utspisning, linne-, gång- och sängkläder m. m., vilken ökning approximativt uppskattas till 100,000 kronor för nästa budgetår. Då emellertid personalen har att till sinnessjukhusen erlägga ersättning för åtnjutna naturaförmåner efter självkostnadspris, kommer nämnda merkostnad att motsvaras av en inkomst å ungefär enahanda belopp eller 100,000 kronor. På grund härav torde inkomster vid statens sinnessjukhus böra för nästa budgetår beräknas till 12,900,000 kronor.

Inkomster vid statens institut för folkhälsan. Inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga hava den 24 september 1937 avgivit betänkande med förslag angående inrättande av ett statens institut för folkhälsan (stat. off. utr. 1937: 31). Institutet, som avses organiserat å en avdelning för allmän

hygien, inklusive bostadshygien, en avdelning för yrkeshygien samt en avdelning för näringshygien och livsmedelskontroll, inklusive kontroll av vitaminer, skall tillhandagå icke blott statliga myndigheter utan även kommunala organ, korporationer och enskilda med råd, upplysningar och undersökningar inom området för sin verksamhet. I den mån andra än statens organ anlita institutet för dylika uppdrag, förutsättes ersättning utgå till institutet för dess självkostnader i anledning av uppdragets fullgörande, däri inberäknade utgifter för erforderlig personal, i enlighet med en av Kungl. Maj:t godkänd taxa. Huvudparten av inkomsterna antages inflyta från avdelningen för födoämneshygien och livsmedelskontroll. Upprättandet av koststater för olika slag av anstalter samt utförandet av livsmedelskemiska och vattenhygieniska undersökningar förväntas sålunda inbringa lägst 60,000 kronor. För vitaminundersökningar beräknas härjämte inflyta omkring 30,000 kronor för år. Inkomsterna från avdelningarna för allmän hygien och yrkeshygien, vilkas arbetskrafter förutses komma att till största delen tagas i anspråk för undersökningar åt statliga myndigheter, kunna däremot icke antagas komma att uppgå till några större belopp. De sakkunniga hålla före, att ett belopp av 5,000 kronor för vardera avdelningen skulle ungefärligen motsvara de verkliga inkomsterna av ifrågavarande verksamhet. Enligt dessa beräkningar skulle inkomsterna av institutets verksamhet alltså kunna vid full utbyggnad uppskattas till (60,000 + 30,000 + 5,000 + 5,000 =) 100,000 kronor per år. Under nästa budgetår, då verksamheten vid institutet förutsättes bedriven i viss begränsad omfattning, uppskattas inkomsterna av de sakkunniga till, lågt räknat, 10,000 kronor. På grundval av detta sakkunnigförslag kommer chefen för socialdepartementet att senare för Kungl. Maj:t anmäla fråga om proposition till riksdagen med förslag till inrättande av statens institut för folkhälsan. Med anledning härav torde i riksstaten böra upptagas en ny inkomsttitel, benämnd »inkomster vid statens institut för folkhälsan», å vilken för nästa budgetår bör beräknas en intäkt av 10,000 kronor.

Avgifter för besiktning av motorfordon. Riksräkenskapsverket har med höjning av en av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen gjord beräkning föreslagit, att inkomsttiteln avgifter för besiktning av motorfordon skulle i riksstatsförslaget upptagas med 1,200,000 kronor. Med hänsyn till att under år 1937 vissa besiktningsavgifter sänkts eller helt bortfallit synes mig försiktigheten bjuda att — i överensstämmelse med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag — för nästa budgetår räkna med samma inkomstbelopp som det å riksstaten för nu löpande budgetår upptagna eller 1,150,000 kronor.

Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen hava av riksräkenskapsverket med utgångspunkt från nu gällande avlöningsstater beräknats till 470,000 kronor. Med anledning av en av byggnadsstyrelsen gjord framställning har emellertid chefen för kommunikationsdepartementet tillstyrkt en utökning av den biträdande tekniska personalen å länsarkitektkontoren. I enlighet med den av

nämnde departementschef hävdade uppfattningen, att merkostnaderna för organisationen i stort sett skola motsvaras av inkomster från länsarkitekternas verksamhet, böra — under förutsättning av bifall till berörda under sjätte huvudtiteln framlagda förslag om personalökning — ifrågavarande inkomster för nästa budgetår upptagas till 60,000 kronor mera än vad riksräkenskapsverket föreslagit eller till 530,000 kronor.

Inkomst av myntning och justering. Denna inkomsttitel har av riksräkenskapsverket föreslagits upptagen till 2.5 miljoner kronor.

Under budgetåret 1936/37 uppgick ifrågavarande inkomst till i runt tal 3.75 miljoner kronor. Med hänsyn till den alltjämt mycket betydande efterfrågan på skiljemynt samt mynt- och justeringsverkets däremot svarande omfattande produktion anser jag mig kunna föreslå, att inkomst av myntning och justering i riksstatsförslaget upptages till 3.5 miljoner kronor.

Å inkomsttiteln *bidrag till bank- och fondinspektionen* redovisas *dels* bankaktiebolagens bidrag till bankinspektionens verksamhet, *dels* fondkommissionärernas avgifter till fondinspektionens verksamhet, *dels ock* jordbrukskasserörelsens bidrag till jordbrukskassetillsynen genom bank- och fondinspektionen.

Under inkomsttiteln har riksräkenskapsverket beräknat ett belopp av 175,000 kronor, därav 70,000 kronor skulle utgöra bidrag till bankinspektionen, 45,000 kronor bidrag till fondinspektionen och 60,000 kronor bidrag till jordbrukskassetillsynen. Mot ämbetsverkets beräkning av bidragen till bankinspektionen och fondinspektionen har jag icke något att erinra. Beträffande beräkningen av bidragen till jordbrukskassetillsynen må påpekas, att jordbrukskasserörelsen för innevarande budgetår bidrager med allenast 12,000 kronor av tillsynskostnaden, medan återstoden, beräknad till 48,000 kronor, gäldas från särskilt anslag under sjunde huvudtiteln. För nästa budgetår förordar jag, att jordbrukskasserörelsens bidrag, vilket skall successivt växa, bestämmes till 15,000 kronor. Ifrågavarande inkomsttitel bör vid angivna förhållanden uppskattas till (70,000 + 45,000 + 15,000 =) 130,000 kronor.

De å förevarande inkomsttitel inflytande intäkterna skola genom tre särskilda, å sjunde huvudtiteln uppförda avsättningsanslag omföras till bankinspektionens fond, fondinspektionens fond och jordbrukskassetillsynens fond. Avsättningsanslagen böra i enlighet med det anförda för nästa budgetår anvisas med 70,000 kronor till bankinspektionens fond, 45,000 kronor till fondinspektionens fond och 15,000 kronor till jordbrukskassetillsynens fond.

Inkomster vid statens lagerhus. I rikshuvudboken redovisas en fond för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus med ett kapital, som numera uppgår till i runt tal 1.05 miljon kronor. De till denna fond hänförliga inkomsterna tillgodoföras den å riksstatens inkomstsida under uppbörd i statens verksamhet uppförda titeln »Inkomster vid statens lagerhus», medan

förekommande utgifter bestridas från det under nionde huvudtiteln upptagna anslaget till statens lagerhus.

I samband med redogörelse för utvecklingen å riksgäldskontorets avskrivningskonto har jag till behandling upptagit den även tidigare aktuella frågan om avskrivning av det i berörda fond nedlagda statskapitalet. Jag har emellertid därvid framhållit, att enligt budgetredovisningarna för budgetåren 1932/33—1936/37 de å nämnda inkomsttitel under dessa budgetår redovisade inkomsterna icke blott täckt de utgifter, som under samma budgetår redovisats å det mot inkomsttiteln korresponderande anslaget, utan även lämnat full förräntning av det i fonden investerade kapitalet. Under sådana förhållanden har någon avskrivning av fondens tillgångar icke synts mig för närvarande kunna anses erforderlig. I anslutning till de ändrade grunderna för riksstatens uppställning bör emellertid från och med budgetåret 1938/39 vidtagas viss ändring med avseende å fondens redovisning å riksstaten. De utgifter, som för närvarande bestridas från det under nionde huvudtiteln uppförda anslaget till statens lagerhus, böra således framdeles täckas av de till fonden hänförliga inkomsterna. Det belopp åter, varmed inkomsterna för ett visst budgetår överstiga utgifterna under samma budgetår, bör tillgodoföras den å driftbudgeten upptagna inkomsthuvudtiteln »Övriga kapitalfonder». I anslutning härtill torde den under uppbörd i statens verksamhet upptagna titeln »Inkomster vid statens lagerhus» böra utgå ur riksstaten. Till frågan om beräkning av överskottet å fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus återkommer jag i det följande.

I övrigt har jag icke funnit anledning till erinran mot riksräkenskapsverkets beräkning av de under uppbörd i statens verksamhet upptagna inkomsttitlarna. Nämnda inkomsttitlar skulle i enlighet med det nu anförda i riksstaten upptagas sålunda:

	Kronor
Vattendomstolsavgifter	25,000
Inkomster vid fångvården	525,000
Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona	50,000
Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	1,400,000
Bidrag till pensionsstyrelsen	25,000
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	200,000
Inkomster vid statens skyddshem	200,000
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	310,000
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	25,000
Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	75,000
Inkomster vid statens sinnessjukhus	12,900,000
Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	38,000
Inkomster vid statens institut för folkhälsan	10,000
Avgifter för besiktning av motorfordon	1,150,000
Avgifter för registrering av motorfordon	1,300,000
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	19,000

	Kronor
Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen	530,000
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000
Inkomst av myntning och justering	3,500,000
Kontrollstämpelmedel	475,000
Bidrag till bank- och fondinspektionen	130,000
Bidrag till sparbanksinspektionen	95,000
Bidrag för illsyn över sparbankerna	200,000
Inkomster vid tandläkarinstitutet	275,000
Inkomster vid karolinska sjukhuset	335,000
Inkomster vid serafimerlasarettet	1,900,000
Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,250,000
Avgifter för granskning av biografbilder	165,000
Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	300,000
Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	225,000
Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	3,000,000
Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	16,500,000
Inkomster vid rikets allmänna kartverk	55,000
Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	60,000
Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000
Inkomster vid statens provningsanstalt	330,000
Fyr- och båkmedel	3,500,000
Lotspenningar	3,200,000
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,900,000
Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	110,000
Bidrag till försäkringsinspektionen	120,000
Summa	56,478,000.

Bidrag från folkpensioneringsfonden. Denna inkomsttitel uppfördes första gången i riksstaten budgetåret 1936/37. Titeln beräknades till 18 miljoner kronor, utgörande det belopp, som antogs komma att för första halvåret 1937 från folkpensioneringsfonden tillföras staten. För sagda budgetår utgjorde den behållna inkomsten å titeln 21.96 miljoner kronor. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsttiteln bidrag från folkpensioneringsfonden upptagits med 46 miljoner kronor.

För budgetåret 1938/39 har pensionsstyrelsen beräknat bidraget från folkpensioneringsfonden till 46.5 miljoner kronor. Mot denna beräkning har riksräkenskapsverket ej funnit skäl till erinran.

I överensstämmelse med vad ämbetsverken sålunda föreslagit torde inkomsttiteln bidrag från folkpensioneringsfonden böra i riksstatsförslaget uppföras med ett belopp av 46.5 miljoner kronor.

Diverse inkomster. De under denna rubrik uppförda inkomsttitlarna ha av riksräkenskapsverket föreslagits upptagna med de belopp, som härefter angivas.

Inkomsterna.

	Kronor
Bötesmedel	2,500,000
Totalisatormedel	1,250,000
Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar	7,000,000
Lotterimedel	1,000,000
Övriga diverse inkomster	2,000,000.

Under huvudinkomsttiteln diverse inkomster skulle alltså enligt verkets förslag beräknas ett belopp av 13,750,000 kronor.

Mot riksräkenskapsverkets beräkning av intäkten av *bötesmedel* har jag intet att erinra.

Riksräkenskapsverket har beräknat *totalisatormedlen* för nästkommande budgetår till 1,250,000 kronor eller ungefär det belopp, varmed inkomsterna influtit under budgetåret 1936/37. Mot denna beräkning har jag icke funnit anledning till erinran, och inkomsttiteln totalisatormedel torde således i riksstatsförslaget böra uppföras med 1,250,000 kronor, vilket innebär en höjning med 250,000 kronor i förhållande till det i innevarande budgetårs riksstat uppförda beloppet.

I anslutning till en av aktiebolaget Tipstjänst gjord beräkning har riksräkenskapsverket föreslagit, att inkomst av *vadhållning vid idrottstävlingar*, som för budgetåret 1937/38 i riksstaten beräknats till 6 miljoner kronor, skall uppföras i riksstatsförslaget med 7 miljoner kronor. Denna beräkning anser jag mig böra godtaga. I innevarande budgetårs riksstat bildar större delen av denna inkomsttitel med motsvarande utgiftsanslag under tionde huvudtiteln en specialbudget för gymnastikens och idrottens främjande. Specialbudgeten omfattar den del av inkomsten, som överskjuter 1 miljon kronor. Sistnämnda belopp disponeras för allmänna budgetändamål.

Riksdagens revisorer ha i sin den 15 december 1937 dagtecknade berättelse ifrågasatt, att ett större belopp av tipsmedel än tidigare skulle för framtiden tillföras allmänna budgeten. Då tiden icke medgivit en närmare utredning av frågan, föreslår jag likväl jämväl för budgetåret 1938/39, att ett belopp å 1 miljon kronor av ifrågavarande inkomster tillföres allmänna budgeten. I anslutning härtill har det nyss nämnda i specialbudgeten ingående anslaget under tionde huvudtiteln i riksstatsförslaget uppförts med 6 miljoner kronor.

Lotterimedel. För vart och ett av budgetåren 1933/34—1935/36 har under »Diverse inkomster» inräknats ett belopp av 2 miljoner kronor såsom inkomst av lotterimedel. I riksstaterna för budgetåren 1936/37 och 1937/38 hava lotterimedel uppförts som en särskild titel under diverse inkomster med ett beräknat belopp för vartdera budgetåret av 1 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket har i sin inkomstberäkning förutsatt, att av lotterimedel komme att för budgetåret 1938/39 för allmänna budgetändamål tagas i anspråk minst samma belopp, som inginge i riksstaten för innevarande budgetår, och fördenskull i beräkningarna upptagit lotterimedel med 1 miljon kronor.

Såsom jag förut omförmält framlägges i dag för Kungl. Maj:t förslag om proposition till riksdagen angående ändrad organisation av penninglotteriväsendet, vilket förslag innebär bland annat att förvaltningen av de månatliga penninglotterierna skall uppdragas åt ett särskilt, av staten för ändamålet bildat aktiebolag. I avseende å inkomster och utgifter för lotteriföretaget medför ett bifall till förslaget, att staten, som för närvarande har huvudsaklig inkomst av lotterierna i form av stämpelavgift å lottsedlarna, skulle avstå från uttagande av denna avgift men i stället erhålla större andel än nu i behållningarna av lotteridragningarna. Fördelningen av den årliga behållningen i penninglotteriet mellan statsutgifter i allmänhet och utgifter för tillgodoseende såsom hittills av vissa allmännyttiga ändamål torde emellertid enligt förslaget bliva i huvudsak densamma som för närvarande, om man beaktar att staten nu, som nämnts, tillföres jämväl inkomst av lotteriet i form av stämpelmedel. Beträffande den budgettekniska behandlingen av behållningen i lotteriföretaget har föreslagits, att hela behållningen skall beräknas å rikstatens inkomstsida å en särskild titel, vilken torde böra som nu benämnas lotterimedel. Det belopp i lotterimedel, som skall avses för allmänna budgetändamål, har ansetts lämpligen böra bestämmas till en fast summa för budgetår. För tillgodoseende genom Kungl. Maj:ts försorg av vissa allmännyttiga ändamål skulle då återstå den del av lotteribehållningen, som översköte nämnda belopp. Denna del skall över ett under tionde huvudtiteln uppfört förslagsanslag tillföras en särskild diversemedelsfond, lotterimedelsfonden, från vilken medel sedermera utanordnas för nämnda allmännyttiga ändamål. Lotteriföretagets årsbehållning har, med utgångspunkt från i medeltal 325,000 lotter under var och en av 12 dragningar, uppskattats till i runt tal 13.35 miljoner kronor. I enlighet med de av chefen för handelsdepartementet förordade grunderna skulle statsverket av denna behållning kunna för allmänna budgetändamål påräkna ett belopp av 7.5 miljoner kronor, medan återstoden eller 5.85 miljoner kronor skulle avsättas till lotterimedelsfonden. Då lotteriföretaget träder i verksamhet den 1 januari 1939, begränsas den totala behållningen för budgetåret 1938/39 till cirka 5.2 miljoner kronor. Den härav för allmänna budgetändamål avsedda delen torde i anslutning till vad nämnde departementschef anfört böra bestämmas till 4.0 miljoner kronor. Till lotterimedelsfonden skulle alltså komma att avsättas omkring 1.2 miljon kronor. I riksstatsförslaget äskas under tionde huvudtiteln ett förslagsanslag å detta belopp till avsättning till lotterimedelsfonden.

Under åberopande av vad sålunda föreslagits hemställer jag, att inkomsttiteln lotterimedel i riksstatsförslaget upptages med 5.2 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har beräknat titeln *övriga diverse inkomster* för nästa budgetår till avjämnat 2,000,000 kronor. Häri ingå av verket till 450,000 kronor beräknade återbetalningar å ackords- och stödlån åt jordbrukare. Vid anmälan under för flera huvudtitlar gemensamma frågor av spörsmålet om ändrad redovisning av vissa hittills under verkliga utgifter upptagna anslag, från vilka utlämnats låneunderstöd, förordar jag, att ackords-

lån åt jordbrukare skola upptagas till redovisning å fonden för låneunderstöd. Med hänsyn härtill torde något belopp för återbetalningar å dylika lån icke böra beräknas å förevarande inkomsttitel. I övrigt biträder jag riksräkenskapsverkets beräkning av titeln övriga diverse inkomster. Enligt vad jag inhämtat kan emellertid från stuteriväsendets fond för allmänna budgetändamål tagas i anspråk ett belopp av 200,000 kronor, vilket jämväl torde böra tillföras denna inkomsttitel.

Inkomsttiteln övriga diverse inkomster torde alltså i budgetförslaget böra upptagas med 1,750,000 kronor.

I anslutning till vad här anförts böra de under huvudinkomsttiteln diverse inkomster upptagna undertitlarna för nästa budgetår beräknas sålunda:

	Kronor
Bötesmedel	2,500,000
Totalisatormedel	1,250,000
Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar	7,000,000
Lotterimedel	5,200,000
Övriga diverse inkomster	1,750,000
Summa	17,700,000.

Inkomster av statens kapitalfonder.

Statens affärsverksfonder. I riksstaten för löpande budgetår äro överskotten av statens affärsverksamhet upptagna med sammanlagt 118.5 miljoner kronor, därav för postverket 18 miljoner kronor, för telegrafverket 34 miljoner kronor, för statens järnvägar 30 miljoner kronor, för statens vattenfallsverk 21 miljoner kronor, för domänverket 15.5 miljoner kronor samt för statens reproduktionsanstalt 35,000 kronor.

Vid beräknande av inkomsterna från statens affärsverksfonder för budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket beträffande affärsverkens utgifter för dyrtidstillägg förutsatt, att dyrtidstilläggen skola utgå efter en levnadskostnadsindex av 166. Denna beräkningsgrund överensstämmer med den som tillämpats vid bestämmande av dyrtidstilläggsanslagen å riksstatens utgiftssida.

Postverkets överskott för innevarande budgetår har, som nyss nämnts, upptagits i riksstaten med 18 miljoner kronor, vari ingår ett belopp på 2 miljoner kronor i vinstmedel från postsparbanken avseende år 1936. Enligt förnyade beräkningar rörande det överskottsbelopp från postverket, som kan beräknas bliva inlevererat till statskassan under detta budgetår, har generalpoststyrelsen funnit överskottet nu kunna beräknas till 17.5 miljoner kronor, inbegripet nämnda 2 miljoner kronor av postsparbankens vinstmedel.

Vid beräkningen av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39, har generalpoststyrelsen ansett sig kunna utgå ifrån, att nuvarande för näringslivet gynnsamma konjunk-

turläge skall fortfara även under hela innevarande år samt att poströrelsen på grund härav skall förete en viss uppgång. Beträffande driftkostnaderna förutsättes, att inga väsentliga rubbningar skola inträda i den nuvarande inhemska prisnivån. Styrelsen har vidare räknat med att nuvarande avlönings-, pensions- och dyrtidstilläggsbestämmelser komma att bibehållas oförändrade under år 1938. Vid beräkningen av det överskottsbelopp, som kommer att inlevereras till statskassan under nu ifrågavarande budgetår, har generalpoststyrelsen i överensstämmelse med vad som tidigare skett i motsvarande fall ansett sig böra grunda beräkningen på postverkets driftresultat under kalenderåret 1938.

Den viktigaste av postverkets inkomstgrupper, nämligen frankoteckensuppbörden beräknas komma att under år 1937 uppgå till omkring 71.2 miljoner kronor. Då motsvarande inkomstsiffra för år 1936 uppgick till ungefär 69.4 miljoner kronor, utgör alltså ökningen i runt tal 1.8 miljon kronor eller nära 2.6 procent. Emellertid inflöto under år 1936 vissa tillfälliga inkomster, vadan den ökning av frankoteckensuppbörden, som hänför sig till dennas normala stegring, enligt generalpoststyrelsens uppfattning torde vara något större. Den normala ökningen beräknas av styrelsen överstiga 3 procent. Jämväl för år 1938 räknar styrelsen med en ytterligare stegring av frankoteckensuppbörden av omkring 1.8 miljon kronor, motsvarande 2.5 procent av 1937 års frankoteckensuppbörd. För år 1938 beräknas således frankoteckensuppbörden till 73 miljoner kronor.

För postverkets övriga rörelsegrenar uppskattar styrelsen inkomsterna för år 1938 till 22.2 miljoner kronor.

Enligt generalpoststyrelsens beräkningar torde postsparbankens vinst för år 1937 på grund av ökade driftkostnader och lägre medelränta på det fast placerade kapitalet bliva mellan en och två miljoner kronor mindre än under år 1936. Vid sådant förhållande och då det under förhandenvarande omständigheter därjämte synes styrelsen önskvärt, att ytterligare avsättning till reservfonden må kunna ske, anser styrelsen, som i ämnet överlagt med postsparbanksfullmäktige, att något belopp av postsparbankens vinst för år 1937 icke bör disponeras för riksstatsändamål.

Generalpoststyrelsen beräknar sålunda postverkets bruttoinkomster till (73 + 22.2 =) 95.2 miljoner kronor. Efter avdrag för utgifter enligt förslag till driftkostnadsstat för år 1938 å 83 miljoner kronor skulle ett överskott å 12.2 miljoner kronor erhållas å postverkets rörelse för sagda år. Enahanda belopp skulle komma att inlevereras under budgetåret 1938/39.

Riksräkenskapsverket har anfört, att, om man bortser från ianspråktagandet av vinstmedel från postsparbanken, generalpoststyrelsen för år 1938 räknat med en stegring av bruttoinkomsterna med 2.7 miljoner kronor och en stegring av utgifterna med 6 miljoner kronor samt alltså en minskning av inkomstöverskottet av den egentliga postverksrörelsen med 3.3 miljoner kronor Under förutsättning att någon begränsning av den för år 1938 beräknade utgiftsstegringen icke låter sig genomföra, har riksräkenskapsverket funnit generalpoststyrelsens beräkning av överskottet å den egentliga post-

verksrörelsen icke i och för sig giva anledning till erinran. Riksräkenskapsverket har emellertid ansett, att ett om än minskat belopp av postsparbankens vinstmedel bör kunna tagas i anspråk för nästkommande statsreglering. Med iakttagande härav har riksräkenskapsverket hemställt, att inkomsterna av postverket i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 uppföras med 13 miljoner kronor.

I likhet med riksräkenskapsverket finner jag det önskvärt om även under nästa budgetår ett mindre belopp av postsparbankens vinst kunde tillföras riksstaten. Med hänsyn till vad generalpoststyrelsen i detta ämne anfört, torde detta belopp likväl lämpligen böra begränsas till 500,000 kronor. Även med denna begränsning anser jag mig dock kunna föreslå, att postverkets överskott i riksstaten för budgetåret 1938/39 uppföres med 13 miljoner kronor.

Telegrafverkets överskott uppgick för budgetåret 1936/37 till 36 67 milioner kronor och har i riksstaten för innevarande budgetår uppskattats till 34 miljoner kronor. I sin skrivelse med förslag till inkomstberäkning för budgetåret 1938/39 har telegrafstyrelsen beräknat telegrafverkets överskott för år 1937 till 34.78 miljoner kronor. Inkomsterna ha därvid beräknats till 130.43 miljoner kronor, innebärande en ökning från år 1936 med 9.55 miljoner kronor eller 7.9 procent. Driftkostnaderna ha upptagits till 95.65 miljoner kronor.

För år 1938 har telegrafstyrelsen räknat med någon avmattning i abonnenttillströmningen och trafikökningen jämfört med den rekordartade ökningen under år 1937. Av Kungl. Maj:t beslutade taxesänkningar ha beräknats medföra en minskning av telegrafverkets inkomster för år 1938 med omkring 2 miljoner kronor. Med hänsyn härtill ha inkomsterna för sistnämnda år av telegrafstyrelsen beräknats till 135.28 miljoner kronor, motsvarande en ökning från år 1937 med 4.85 miljoner kronor. I förslaget till stat för telegrafverkets driftkostnader för år 1938 har telegrafstyrelsen utgått från antagandet, att inga väsentliga rubbningar skola inträda i nuvarande inhemska prisnivå. Styrelsen har under denna förutsättning beräknat kostnaderna till omkring 101.83 miljoner kronor. Överskottet för år 1938 skulle sålunda enligt dessa beräkningar komma att uppgå till 33.45 miljoner kronor. Då överskottet å telegrafverkets rörelse för första halvåret 1939 enligt styrelsens uppfattning borde utvisa en stegring jämfört med motsvarande tid året förut, har styrelsen föreslagit, att inkomsttiteln telegrafverket i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptages till 34 miljoner kronor.

Av en i telegrafverkets inkomstberäkning återgiven tabellsammanställning framgår, att överskottet av verkets rörelse i procent å i medeltal disponerat kapital stigit från 6.28 år 1927 till 9.16 år 1934 samt därefter sjunkit till 8.87 för år 1936. Enligt styrelsens beräkning skulle motsvarande siffra utgöra för år 1937 8.05 och för år 1938 7.14.

Med hänsyn till å ena sidan de taxesänkningar, som funnits lämpligt vidtaga och om vilka riksräkenskapsverket icke haft att yttra sig, samt å andra sidan de ökade kostnaderna för materiel och löner, har det icke synts riks-

räkenskapsverket tillrådligt att mera avsevärt höja den av telegrafstyrelsen gjorda beräkningen av inkomstöverskottet för nästkommande budgetår. Ämbetsverket har emellertid erinrat, att telegrafstyrelsens i dess inkomstberäkningar meddelade uppskattningar av respektive löpande kalenderårs inkomster under en följd av år visat sig vara uppgjorda med alltför stor försiktighet. Med beaktande av den sålunda vunna erfarenheten ävensom den av telegrafstyrelsen omnämnda, rekordmässiga utvecklingen av telegrafverkets rörelse under senaste tid har riksräkenskapsverket ansett sig kunna göra det antagandet, att nettoöverskottet för kalenderåret 1937 kommer att ej obetydligt överskrida 35 miljoner kronor. Med utgångspunkt härifrån har i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 telegrafverkets överskott synts ämbetsverket kunna höjas med 1 miljon kronor utöver vad telegrafstyrelsen föreslagit eller till 35 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed föreslagit, att inkomsterna av telegrafverket för budgetåret 1938/39 beräknas till 35 miljoner kronor.

Med avseende å den ekonomiska betydelsen av de taxesänkningar, som under år 1937 beslutits, framgick av telegrafstyrelsens den 22 april 1937 dagtecknade framställning i ämnet till Kungl. Maj:t, att det var styrelsens förhoppning, att telegrafverkets rörelse under budgetåret 1938/39 skulle ha ökat så mycket i omfattning, att en minskning av verkets överskott utöver 1 miljon kronor — eller den reduktion varmed styrelsen räknade för budgetåret 1937/38 — icke skulle behöva befaras.

En höjning av telegrafstyrelsens nu föreliggande inkomstberäkning torde kunna vidtagas. Den fortgående ökningen i telegrafverkets rörelse, vilken bland annat föranlett avsevärt ökade anslagsäskanden för kapitalökning från styrelsens sida, synes mig sålunda berättiga till antagandet, att verkets överskott för budgetåret 1938/39 skall komma att uppgå till 36 miljoner kronor, med vilket belopp jag föreslår, att inkomsttiteln upptages i riksstatsförslaget.

Statens järnvägars överskott utgjorde enligt budgetredovisningen för budgetåret 1936/37 52.27 miljoner kronor. Härav utgjorde 7.82 miljoner kronor av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag inbetalda garantitilläggsmedel för åren 1934 och 1935 samt 0.17 miljon kronor på år 1935 belöpande tillägg som påförts bolaget men ej likviderats. De löpande inkomsterna av järnvägsdriften uppgingo alltså till 44.28 miljoner kronor. För innevarande budgetår kan enligt järnvägsstyrelsens uppskattning räknas med ett överskott å 36.8 miljoner kronor eller 6.8 miljoner kronor mera än som beräknats i riksstaten.

Vad beträffar utsikterna för framtiden, har järnvägsstyrelsen framhållit, att uppgången i järnvägstrafiken, sådan den tett sig, icke varit ett isolerat fenomen eller hänförligt till kommunikationspolitiska åtgärder utan burits upp av konjunkturvågen. Någon mer betydande tillbakagång i trafikrörelsen syntes följaktligen icke vara att befara annat än i samband med en försvagning av den allmänna ekonomiska konjunkturen. Efter en erinran

om ovissheten i det nuvarande konjunkturläget har styrelsen uttalat, att det i varje fall icke kunde komma ifråga att för instundande budgetår räkna med fortsatt stegring av järnvägstrafiken. Även den trafikrörelse, som förefunnits under hösten 1937, syntes ligga på en väl hög nivå för att denna lämpligen skulle kunna antagas hävdad under så lång tid, som det här vore fråga om. Enär emellertid å andra sidan ingen nedgång hittills registrerats vare sig inom samfärdseln eller för den industriella produktionen i vårt land, ville det synas järnvägsstyrelsen försvarligt att för år 1938 antaga samma inkomstbelopp, som av styrelsen påräknades för år 1937, med justering blott för trafiken å de järnvägslinjer, vilka under sistnämnda år inlemmats i statsbanenätet. För första halvåret 1939 räknades med lika höga inkomster som för samma månader 1938.

Järnvägsstyrelsen har räknat med att för statens järnvägar utom malmbanan bruttoinkomsterna skulle stiga från 205.2 miljoner kronor år 1937 till 206.5 miljoner kronor år 1938. Då utgifterna beräknats öka från 173.5 miljoner kronor till 187.6 miljoner kronor, skulle överskottet för denna del av järnvägsdriften sjunka från 31.7 till 18.9 miljoner kronor.

Vad beträffar malmbanan har järnvägsstyrelsen yttrat, att nyssnämnda antaganden, som närmast haft avseende å den allmänna trafiken, syntes skäliga även i fråga om lapplandsmalmen, trots att styrelsen där kunde bygga på från Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag erhållna uppgifter, vilka pekade på en ännu något större trafik. Den topptrafik, vilken sagda bolag nu planerade och för vars möjliggörande en avtalsändring bebådats, låge nämligen så nära övre gränsen av vad överhuvud kunde presteras, att inläggandet av någon marginal för oförutsedda störningar syntes påkallat i här förevarande sammanhang. Styrelsen har alltså för innevarande år gentemot år 1937 blott inlagt en inkomstökning motsvarande den vid årsskiftet 1937/1938 skeende höjningen i fraktsatserna. Enligt styrelsens beräkningar skulle inkomsterna av malmbanan uppgå till 36 miljoner kronor. Vid sidan av verkliga utgifter, beräknade till 16.3 miljoner kronor, har styrelsen upptagit en avdragspost för reglering för garantitillägg å 7.7 miljoner kronor, varigenom en del av löpande överskott å malmbanan skulle balanseras i inkomstutjämnande syfte. För år 1937 har styrelsen upptagit en motsvarande post å 6.5 miljoner kronor. Regleringsposten hänför sig till bestämmelserna i § 14 av 1927 års malmavtal om utjämning på femårsperioder av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag påvilande skyldighet att erlägga s. k. fraktillägg. För år 1938 skulle överskottet för malmbanan, om järnvägsstyrelsens beräkning godtages, bliva (36 — 16.3 — 7.7 =) 12 miljoner kronor.

Överskottet för statens järnvägar skulle under ovannämnda förutsättningar uppgå till (18.9 + 12 =) 30.9 miljoner kronor eller i runt tal 31 miljoner kronor, vilket sistnämnda belopp av järnvägsstyrelsen även beräknats för budgetåret 1938/39. Järnvägsstyrelsen har i enlighet härmed föreslagit, att i riksstaten för budgetåret 1938/39 såsom inkomst av statens järnvägar upptages ett belopp av 31 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har framhållit, att järnvägsstyrelsens beräkning i och för sig stode i överensstämmelse med de allmänna antaganden rörande konjunkturutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning utgått. Beträffande den av järnvägsstyrelsen föreslagna fortsatta balanseringen av en del av vinsten å malmbanan i inkomstutjämnande syfte, vilken anordning godtagits för nu löpande budgetår, har riksräkenskapsverket emellertid framhållit, att de speciella förhållanden, som innevarande budgetår motiverat en dylik fondering av vinstmedel från malmbanan, icke kunde tillmätas samma betydelse efter genomförandet av de utav riksdagen godtagna nya principerna för budgetens balansering. Enligt den nya uppställningen av riksstaten förutsattes nämligen, att om under ett budgetår uppkomme underskott budgeten för detta år även skulle framstå såsom icke balanserad. Vad nu sagts skola gälla för hela budgeten, syntes riksräkenskapsverket vara tillämpligt beträffande del av budgeten och sålunda även för varje särskild inkomsttitel. Riksräkenskapsverket har emellertid i nuvarande läge icke ansett sig böra påyrka någon omedelbar ändring i förevarande avseende. I enlighet med vad riksräkenskapsverket sålunda anfört, har ämbetsverket tillstyrkt, att statens järnvägars överskott i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 uppföres med 31 miljoner kronor.

Den av järnvägsstyrelsen och riksräkenskapsverket framlagda beräkningen framstår såsom försiktig, i så måtto som hänsyn icke tagits till möjlig fraktökning å malmbanan enligt bestämmelserna i § 13 mom. 2 i 1927 års malmavtal. Då ifrågavarande inkomsttitel är relativt konjunkturkänslig, torde emellertid anledning föreligga att räkna med en viss säkerhetsmarginal.

Förutsättningarna för fortsatt fondering av en del av vinsten å malmbanan ha, såsom riksräkenskapsverket framhållit, otvivelaktigt förändrats genom den nya riksstatsuppställningen. Tillräcklig anledning synes mig emellertid i här ifrågavarande speciella fall ej föreligga att frångå fonderingsplanen, så länge avsättningen ej nått sådan omfattning, att eventuellt hotande underskott å malmbanan kunna antagas helt täckta. Så är ännu ej fallet.

Med åberopande av det anförda föreslår jag, att överskottet å statens järnvägar i riksstatsförslaget upptages med 31 miljoner kronor.

Inkomsterna från *statens vattenfallsverk* ha av vattenfallsstyrelsen för budgetåret 1938/39 beräknats till 21,500,000 kronor, varav 20,750,000 kronor hänföra sig till kraftverken, 450,000 kronor till kanalverken och 300,000 kronor till fastighetsförvaltningen. Riksräkenskapsverket har häri icke föreslagit annan ändring än att inkomsten från kraftverken uppföres med 21,250,000 kronor.

Med stöd härav förordar jag, att inkomsterna från kraftverken, kanalverken och fastighetsförvaltningen för nästkommande budgetår beräknas till respektive 21,250,000, 450,000 och 300,000 kronor och alltså från statens vattenfallsverk såsom helhet till 22,000,000 kronor.

Överskottet från *domänverket,* som för budgetåret 1936/37 uppgått till 15.38 miljoner kronor, har i innevarande budgetårs riksstat upptagits till 15.5 miljoner kronor. I sin skrivelse med förslag till inkomstberäkning för budgetåret 1938/39 har domänstyrelsen beräknat överskottet för år 1937 — vilket tillfaller statsregleringen under budgetåret 1937/38 — till omkring 18 miljoner kronor. Överskottet har framkommit såsom skillnaden mellan beräknade inkomster å 61 miljoner kronor och beräknade utgifter å 43 miljoner kronor.

För år 1938 har domänstyrelsen räknat med inkomster å 59 miljoner kronor och utgifter å 47 miljoner kronor samt ett överskott å 12 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket framhåller, att vid bedömandet av den sålunda antagna inkomst- och utgiftsutvecklingen hänsyn bör tagas till den utvidgning av domänverkets industriverksamhet, som föranletts av övertagandet den 1 december 1937 av Kalix träindustriaktiebolags anläggningar (Karlsborgsverken). Med utgångspunkt från de av ämbetsverket gjorda allmänna antagandena rörande konjunkturutvecklingen har verket funnit sig böra godtaga domänstyrelsens beräkning av domänverkets överskott för år 1938 och alltså i inkomstberäkningen för budgetåret 1938/39 uppfört inkomsttiteln med 12 miljoner kronor.

Domänstyrelsen har senare inkommit med en i styrelsens inkomstberäkning förebådad framställning om avsättning till förnyelsefonden för återväxtkostnader av det belopp, varmed domänverkets överskott för år 1937 överstiger det i riksstaten beräknade beloppet. Enligt styrelsens framställning borde ett belopp av sammanlagt i runt tal 5.8 miljoner kronor avsättas för att under krisåren eftersatta fondavsättningar skulle bli helt täckta.

Med avseende å här berörda fonderingsfråga ha riksdagens år 1937 församlade revisorer gjort ett uttalande av i huvudsak följande innehåll.

Beträffande utgifter för sådana åtgärder för återväxt, som anses lämpliga att företaga för skogsvård å marker utan samband med avverkningen å dem, är det naturligt, att de gäldas ur en fond av den nuvarande förnyelsefondens beskaffenhet. I fråga om det berättigade i övrigt av en dylik fond få revisorerna anföra följande.

Varje belopp, som inflyter på grund av överavverkning, torde böra anses såsom en i penningar förvandlad del av skogskapitalet, alltså ett kapitaluttag, och bör hållas isär från den egentliga avkastningen från skogsdomänerna. Det vore önskvärt att *all* dylik »inkomst» behandlades för sig och fonderades, icke för fondbildning i och för sig, men i avvaktan på beslut angående det genom överavverkningen i penningar förvandlade kapitalets användning. Revisorerna anse, att överavverkningens verkliga belopp per år bör kunna fastställas för hela landet och att detta belopp i dess helhet bör tillföras fonden. Fondens behållning bör utnyttjas för, bland annat, återväxtkostnader av ovan angivet slag, för dikningar, vägarbeten och dylika utgifter för kapitalökning eventuellt även för inköp av mark. Att fondens medel däremot icke böra användas för gäldande av åtgärder, vidtagna i huvudsakligt syfte att häva arbetslöshet följer av det ovan sagda. I dylika fall bör ersättning för sådana ågärder tillföras domänfonden till den del kostnaderna kunna beräknas bliva oräntabla.

Med denna utgångspunkt vilja revisorerna instämma i vad 1936 års ut-

redning angående beredskapsarbeten anfört därom att förnyelsefonden för återväxtkostnader bör tillgodoföras de belopp, som enligt antagna grunder bort hava avsatts under åren 1930—1933, men icke blivit avsatta.

Riksdagsrevisorernas uttalande har remitterats till domänstyrelsen för yttrande. Jag har i frågans nuvarande läge vid beräkningen av domänverkets överskott icke ansett mig böra taga hänsyn till domänstyrelsens ifrågavarande framställning.

Med avseende å den principiella sidan av föreliggande spörsmål vill jag här endast framhålla, att starka skäl tala för att fondavsättningar, avsedda för finansiering av kapitalinvesteringar, centraliseras till budgeten. Detta önskemål erhåller ökad vikt vid omläggningen av riksstatens uppställning och statens kapitalredovisning, vars främsta syfte är att ge en samlad bild av utvecklingen av statens förmögenhetsställning.

Vid anmälan i fjolårets statsverksproposition av beräkningen av domänverkets överskott anförde jag med avseende å av domänstyrelsen tillämpade avskrivningsregler i huvudsak följande.

Genom det vid vinstberäkningen tillämpade bokföringsförfarandet, enligt vilket domänstyrelsen nedskriver hela virkeslagret under dess självkostnadsvärde, reduceras det av domänverket redovisade överskottet under tider av stigande lagerhållning för att å andra sidan ökas under tider av sjunkande lagerhållning. De skäl som kunna åberopas till stöd för det av domänstyrelsen tillämpade förfaringssättet synas mig icke tillräckligt starka för att motivera dess bibehållande i oförändrad form. Efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet vill jag därför förorda, att för framtiden endast viss del av virkeslagret nedskrives under självkostnadsvärdet, medan återstoden bokföres enligt av riksräkenskapsverket angivna principer.

Jämväl med avseende å denna bokföringsfråga ha riksdagens revisorer nu uttalat sig. Revisorerna funne det av domänstyrelsen hittills tillämpade förfaringssättet icke vara förenligt med rationella vinstberäkningsprinciper. Den reform, som ställts i utsikt, borde avse ej blott lagret vid sågar och virkesmagasin, utan jämväl lagret i skogarna. Revisorerna ha vidare anfört:

Vidkommande frågan om en viss del av lagret bör hållas nedskrivet under självkostnadsvärdet, t. ex. med en viss genomsnittsprocent, torde en sådan bokföring icke äventyra riktigheten av vinst- och förlustberäkningen, därest denna del tillmätes tillräckligt knappt. En sådan åtgärd skulle också underlätta domänfondens kassaställning vid övergången till det nya bokföringssättet. För övergångsåret kommer nämligen domänfonden att utvisa en bokvinst, som icke motsvaras av influtna medel. Emellertid vilja revisorerna giva uttryck åt den förväntan, att det här blir fråga om en anordning allenast för övergångsåret. Det intresse, i vilket vissa enskilda företagare hålla sina tillgångar bokförda till låga värden för att därigenom skapa »dolda fonder» föreligger nämligen icke i fråga om domänverket och med hänsyn till reda och överskådlighet i bokföringen torde icke vara tillrådligt att olika partier av samma slags vara upptagas till olika värden.

Då jämväl denna fråga befinner sig under utredning, har revisorernas uttalande ej ansetts böra påverka beräkningen av domänverkets överskott.

Under åberopande av det anförda får jag i anslutning till domänstyrelsens och riksräkenskapsverkets förslag förorda, att domänverkets överskott i riksstatsförslaget upptages till 12 miljoner kronor.

Statens inkomst av *statens reproduktionsanstalt* torde i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag böra uppföras med 40,000 kronor.

Affärsverksfondernas överskott skulle alltså i det föreliggande budgetförslaget upptagas med följande belopp:

		Kronor
Postverket, *bevillning*		13,000,000
Telegrafverket		36,000,000
Statens järnvägar		31,000,000
Statens vattenfallsverk:		
Kraftverken	21,250,000	
Kanalverken	450,000	
Fastighetsförvaltningen	300,000	22,000,000
Domänverket		12,000,000
Statens reproduktionsanstalt		40,000
	Summa kronor	114,040,000.

Riksbanksfonden. Inkomsttiteln andel i riksbankens vinst är i årets riksstat uppförd med 1 miljon kronor. Detta belopp avser statens beräknade andel i riksbankens vinst för år 1937. Det ankommer på 1938 års riksdag att på förslag av bankoutskottet fatta beslut, hur stor del av den i riksbankens bokslut för år 1937 framkommande vinsten, som skall inlevereras till statsverket.

I sin inkomstberäkning för budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket, med stöd av från riksbanken inhämtade uppgifter, upptagit förevarande inkomsttitel — som efter övergången till den nya riksstatsuppställningen bör benämnas Riksbanksfonden — med 3 miljoner kronor.

Frågan om riksbankens vinst har enligt ett mig tillställt protokollsutdrag behandlats av bankofullmäktige vid sammanträde den 28 oktober 1937. Protokollsutdraget är av följande innehåll:

Riksbankschefen *Rooth* anförde:

»Finansdepartementet har anhållit om uppgift å riksbankens beräknade vinst dels för år 1937, dels ock för år 1938.

Med anledning därav har verkställts en beräkning av vinsten för innevarande år, varvid man utgått ifrån den faktiska vinsten per den 30 sistlidna september, medan vinsten för fjärde kvartalet beräknats. Därvid hava de principer varit grundläggande, som tillämpades vid 1936 års bokslut, med i huvudsak endast den förändringen, att 1 % engelska Treasury Bonds upptagits till 97 % och 3½ % War Loan till 99 %. Under dessa förutsättningar torde nettovinsten för år 1937 komma att uppgå till omkring 3.6 miljoner kronor. I bruttovinsten för år 1937 ingår vinst å utrikesrörelsen med omkring 6,600,000 kronor.

Svårigheterna att beräkna vinsten för år 1938 äro väsentligt större. Vid denna beräkning hava följande principer tillämpats:

'Bokslutet uppgöres — med här nedan nämnda undantag — i huvudsaklig överensstämmelse med de principer, som tillämpades vid 1936 års bokslut.

Den nuvarande inhemska utlåningen, med undantag av utlåningen från avbetalningslånefonden, samt riksbankens behållning av svenska värdepapper beräknas bliva oförändrade; till den ökning av obligationsinnehavet, som blir en följd av övertagandet av bankostatens änke- och pupillkassa, tages ingen hänsyn, då den därav föranledda ökningen i varje fall delvis kommer att motvägas av ökade utgifter för änke- och pupillpensioneringen.

Utlåningen från avbetalningslånefonden beräknas till 38 milj. kronor.

De inhemska räntorna beräknas förbliva oförändrade.

Reservförrådsnämnden beräknas komma att till riksbanken sälja skattkammarväxlar å 55 miljoner kronor; räntan på dessa beräknas till i genomsnitt $^1/_2$ %; skattkammarväxlarna beräknas bliva diskonterade successivt under första halvåret 1938.

Riksbankens pundbehållning inklusive skeppningsväxlar och engelska treasury bills men exclusive andra statspapper i engelsk valuta beräknas till i genomsnitt 40 miljoner.

Räntan på engelska treasury bills och avistaräkningar i pund beräknas till $^1/_2$ % p. a.

På viss tid i England bundna tillgodohavanden beräknas uppgå till i genomsnitt £ 9 miljoner och räntan å dessa till $^7/_8$ % p. a.

Bankens räntabla dollartillgångar, förutom nedannämnda danska dollarobligationer, beräknas vara:

$ 5 milj. bundna depositioner à $^1/_4$ %,
$ 2 milj. bankers' acceptances à $^1/_4$ %,
$ 10 milj. treasury bills à 0.2 %.

De utländska värdehandlingarna äro — utom aktierna i Banken för internationell betalningsutjämning — skattkammarväxlar, skeppningsväxlar och bankaccepter.

£ 100,000 1 % treasury bonds,
£ 500,000 $3^1/_2$ % War loan,
£ 500,000 $2^1/_2$ % National Defence Loan,
£ 1,500,000 ryska skattkammarväxlar,
$ 300,000 danska 6 % obl. ff. $^1/_1$ 1942.

De ryska skattkammarväxlarna upptagas till 108 %, de danska obligationerna till 101 %, franska francs till 10 kr. per 100 frcs och pesetas till 20 kr. per 100 pesetas, medan övriga bokföringsvärden per $^{31}/_{12}$ 1937 bibehållas oförändrade.

Dyrtidstilläggen beräknas efter 166.

För inköp av tryckerimaskiner beräknas ett belopp av 200,000 kr.

För reparationer i Göteborg beräknas ett belopp av 150,000 kr.'

Under dessa förutsättningar kan nettovinsten för år 1938 beräknas komma att uppgå till omkring 2.1 miljoner kronor. Härvid har beräknats en vinst å utrikesrörelsen av omkring 5,500,000 kronor.

Därest räntorna å riksbankens engelska tillgodohavanden skulle uppgå till $^1/_4$ procent mera än vad nyss nämnts, skulle riksbankens vinst för år 1938 ökas med ytterligare 1.8 miljoner kronor.»

Föredraganden hemställde, att fullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot vad föredraganden sålunda anfört.

Herr *Stendahl* anförde:

»Vid framläggandet av 1937 års statsverksproposition anförde finansministern bland annat följande:

'Vid avgivande av förslag till beräkning av riksbankens vinst för år 1934 uttalade enligt ett till mig överlämnat protokollsutdrag för den 21 november

1933 bankofullmäktige — på sätt framgår av 1934 års statsverksproposition (Inkomster, sid. 57) — bland annat, att resultatet av riksbankens verksamhet i dess helhet bleve beroende av de pris, till vilka bankens innehav av guld och valutor komme att försäljas eller bliva bokförda, samt att intill dess läget på valutamarknaden stabiliserats, riksbanken borde balansera hela den vinst, som uppstode på dess inhemska, egentliga rörelse.

Denna uppfattning förklarade jag mig, vid anmälan av frågan om beräkningen av ifrågavarande inkomsttitel för budgetåret 1934/1935, icke kunna dela. Därest den fortsatta utvecklingen på penningmarknaden skulle medföra, att vid genomförandet av en valutastabilisering en större eller mindre förlust skulle uppstå å de guld- och valutareserver, riksbanken då innehade, syntes frågan om åtgärder för täckande av dylik förlust vid denna tidpunkt få upptagas till prövning av riksdagen. Med hänsyn till arten av en eventuell sådan förlust kunde jag icke finna nödvändigt, att den skulle täckas av riksbankens löpande inkomster. Och att för en dylik eventualitet i förväg reservera vinstmedel, vilka eljest skulle ha tagits i anspråk för budgetens finansiering, kunde jag i varje fall i dåvarande statsfinansiella läge icke finna riktigt. I överensstämmelse med denna uppfattning utgick jag i den i 1934 års statsverksproposition framlagda finansplanen vid behandlingen av frågan om utfallet av statsregleringen för budgetåret 1933/1934 från den förutsättningen, att hela riksbankens vinst för år 1933 och vissa från föregående år reserverade vinstmedel skulle inlevereras till statsverket.'

samt vidare:

'Av de av herr Stendahl, enligt nyss återgivna protokollsutdrag, åberopade uppgifterna framgår, att dagsvärdet av riksbankens guldreserver överstiger bokföringsvärdet med i runt tal 410 miljoner kronor, medan den å kursdifferenskontot balanserade bokförlusten uppgår till omkring 240 miljoner kronor. I sistnämnda förlust ingår även det belopp varmed inköpsvärdet å riksbankens valutor överstiger bokföringsvärdena, vilka ungefär motsvara de gamla pariteterna. Om hela saldot å kursdifferenskontot avdrages från nämnda 410 miljoner kronor, föreligger vid det nuvarande guldpriset en dold värdestegringsvinst av i runt tal 170 miljoner kronor. Även vid ett prisfall på guld av intill 18 procent skulle alltså riksbanken under i övrigt oförändrade omständigheter ha full täckning för den balanserade bokförlusten.

Sedan jämväl de länder, vilka dittills bibehållit en i huvudsak fri valutamarknad och den tidigare guldpariteten, under år 1936 devalverat, utan att därvid guldpriset i pund sterling eller dollars i väsentlig grad rubbats, torde en säkerhetsmarginal av den storlek riksbanken sålunda redovisar få anses fullt tillfredsställande.'

Förestående uttalanden föranledde ingen erinran från riksdagens sida.

Riksbankens innehav av valutor och guld samt kursdifferenskontot har utvecklats på följande sätt.

	främ. valutor bokför. värde	guld bokför. värde	guld dagsvärde	kursdiff. k. bokf. värde
		(i 1,000-tal kronor)		
31/12 1932	214,471	205,979	302,694	[1]25,392
31/12 1933	448,992	370,339	589,108	102,798
31/12 1934	555,277	351,255	622,805	95,688
31/12 1935	640,599	407,783	723,886	141,551
31/12 1936	719,943	529,205	942,213	241,292
30/4 1937	873,499	531,913	939,118	255,788
30/9 1937	1,078,290	536,281	948,350	274,011

[1] Efter nedskrivning: 19,000.

Av ovanstående uppställning framgår, att bokförda värdet av riksbankens innehav av valutor den $^{30}/_{9}$ 1937 utgjorde 1,078,290,000 kronor och att det under de senaste nio månaderna ökats med i det närmaste 360,000,000 kronor. Även om fullmäktige vid placerandet av detta enligt våra förhållanden enorma belopp iakttager all möjlig försiktighet kan det emellertid — särskilt vid nuvarande oroliga förhållanden i världen — ej undvikas att investeringen av dylika summor måste medföra mycket stora risker.

Enligt min mening gäller det därför icke blott att taga hänsyn till den förlust, som eventuellt kan komma att uppstå vid en eventuell stabilisering av den svenska kronan på ny basis, utan även till de risker, som enligt ovan äro förenade med bankens innehav av ett miljardbelopp i utländska valutor.

Jag måste därför vidhålla den ståndpunkt jag tidigare förfäktat, när frågan om riksbankens vinst behandlats av fullmäktige, nämligen att vinst å utrikesrörelsen för närvarande ej med säkerhet kan konstateras.»

Fullmäktige biföllo föredragandens hemställan.

Mot detta beslut anmälde herr *Stendahl* reservation under åberopande av vad han ovan anfört.

I samband med framläggandet av förslag till beräkning av inkomsttiteln andel i riksbankens vinst i fjolårets statsverksproposition ifrågasatte jag, huruvida icke lämpligen det av riksbanken tillämpade sättet för bokslutets uppgörande borde ändras, i vad det avsåge redovisningen av riksbankens handel med guld. Det syntes mig mest ändamålsenligt, att resultatet av denna del av riksbankens verksamhet för framtiden redovisades öppet och att frågan om dispositionen av eventuella vinster varje år vid bokslutet upptoges till prövning mot bakgrunden av en bedömning av då föreliggande risker.

Till den av mig sålunda framförda tanken, att principerna för riksbankens bokföring av guld borde upptagas till omprövning, uttalade bankoutskottet vid 1937 års riksdag sin anslutning.

Enligt vad jag under hand inhämtat ha bankofullmäktige för avsikt att till bankoutskottet vid årets riksdag inkomma med förslag till vissa förändringar i sättet för riksbankens bokföring av guld, genom vilka det av mig åsyftade resultatet skulle vinnas.

En omläggning av riksbankens bokföring i sådan riktning, att den å guldhandeln realiserade vinsten eller förlusten skulle redovisas öppet och ej längre, såsom nu är fallet, automatiskt fonderas för täckande av eventuella framtida förluster å riksbankens utrikes rörelse respektive tillsvidare balanseras, kan väntas i mera avsevärd grad påverka det disponibla överskottet å riksbanksfonden först sedan riksbankens guldförråd eventuellt undergått en ytterligare ökning av större omfattning. Den realisationsvinst som möjligen erhålles vid försäljning av det redan upplagda guldförrådet torde nämligen böra redovisas på samma sätt som hittills. Ett annat förfaringssätt skulle innebära, att man kunde komma att successivt tillgodogöra sig dessa vinster för budgetens balansering, vilket av olika skäl ej synes lämpligt.

Av det anförda följer, att inkomstberäkningen för nästföljande budgetår icke influeras av den ifrågasatta omläggningen av guldbokföringen och så-

lunda bör byggas uteslutande på de förutsättningar som angivits av riksbankschefen i hans nyss återgivna uttalande. Jag har under dessa omständigheter ej funnit anledning till ändring i riksräkenskapsverkets förslag och förordar alltså, att inkomsttiteln riksbanksfonden i riksstatsförslaget upptages till 3 miljoner kronor.

Statens allmänna fastighetsfond. Överskottet av statens allmänna fastighetsfond är i riksstaten för budgetåret 1937/38 beräknat till 7,900,000 kronor. Inkomst- och utgiftsstat för fonden har av Kungl. Maj:t fastställts den 18 juni 1937.

Å statens allmänna fastighetsfond redovisas för närvarande vissa kronans fastigheter, som stå under fångvårdsstyrelsens, utrikesdepartementets, medicinalstyrelsens och byggnadsstyrelsens förvaltning. För envar av nämnda förvaltningsmyndigheter är upprättad en särskild delfond.

Inom finansdepartementet har genom särskilt tillkallade sakkunniga verkställts utredning angående ändrad redovisning av Uppsala och Lunds universitets fastigheter. Utredningens resultat ha sammanfattats i en promemoria, i vilken förordas, att av universiteten disponerade fastigheter i viss utsträckning skola upptagas till redovisning å statens allmänna fastighetsfond. Över promemorian hava vederbörliga yttranden inhämtats. Sedan ärendet slutberetts, torde jag få underställa Kungl. Maj:t detsamma i och för proposition till riksdagen.

Utredning har jämväl verkställts rörande redovisning å statens allmänna fastighetsfond av karolinska sjukhusets fastigheter m. m. Även denna fråga torde sedermera få bliva föremål för Kungl. Maj:ts framställning till riksdagen.

Enligt de förslag, vari nämnda utredningar utmynnat, skola för redovisning av ifrågavarande fastigheter upprättas tre nya delfonder, nämligen Uppsala universitets delfond, Lunds universitets delfond och karolinska sjukhusets delfond; under den sistnämnda förutsättes jämväl serafimerlasarettet skola redovisas.

Enligt de förslag, som avgivits till Kungl. Maj:t av förvaltningsmyndigheterna för de nuvarande delfonderna av fastighetsfonden, skulle — under iakttagande jämväl av byggnadsstyrelsens i ärendet avgivna utlåtanden — överskottet å statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39 kunna beräknas till 7,824,100 kronor. I sin inkomstberäkning har riksräkenskapsverket upptagit överskottet för dessa fyra delfonder till nämnda belopp. I fråga om de föreslagna nya delfonderna har verket preliminärt beräknat inkomsten från dem till sammanlagt 800,000 kronor, därav 430,000 kronor för Uppsala universitets delfond, 330,000 kronor för Lunds universitets delfond och 40,000 kronor för karolinska sjukhusets delfond. Tillhopa skulle alltså överskottet för statens allmänna fastighetsfond beräknas till 8,624,100 kronor eller i avjämnat belopp 8,600,000 kronor.

Sedan, på sätt i det föregående antytts, frågan om utvidgning av redovisningen å statens allmänna fastighetsfond till nya fastighetskomplex blivit slut-

ligt utredd, torde böra för riksdagen framläggas proposition med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39. Vad angår de beräkningar, som skola ligga till grund för detta förslag, må framhållas, att de av myndigheterna avgivna statförslagen, särskilt i vad dessa avse reparations- och underhållskostnader, tarva omprövning med hänsyn bland annat till de ökade anspråk på medel till bestridande av dylika kostnader vilka föranledas av stegrade materialpriser och arbetslöner. Utredning pågår vidare bland annat i fråga om ändrade grunder för avsättning till förnyelsefond. På grund av nu anförda omständigheter måste de beräkningar rörande fastighetsfondens inkomster och utgifter som kunna framläggas i årets statsverksproposition bliva mycket approximativa. I anslutning till vad budgetsakkunniga förordat torde emellertid ett beräknat förslag till stat för fastighetsfonden för nästa budgetår få fogas vid statsverkspropositionen. Detta förslag har uppgjorts i anslutning till ett av riksräkenskapsverket den 9 december 1937 avgivet utlåtande över inkomna förslag till stater för fastighetsfondens delfonder. Statförslaget slutar å ett överskott, att tillföras driftbudgeten, å 8,600,000 kronor.

Jag hemställer, att nämnda överskott i riksstatsförslaget upptages med 8,600,000 kronor.

Statens utlåningsfonder. Inkomsterna av statens utlåningsfonder ha av riksräkenskapsverket beräknats till sammanlagt 14,234,200 kronor.

I samband med anmälan av frågan om avskrivning av statens utlåningsfonders icke räntabla kapital uttalar jag mig till förmån för en i förhållande till statens utlåningsfonder i egentlig mening fristående redovisning i riksstaten av fonden för låneunderstöd ävensom för en överflyttning till sistnämnda fond av till allmänna järnvägslånefonden, bibanelånefonden och allmänna byggnadslånefonden hänförliga kapitaltillgångar. Vad angår bibanelånefonden har riksräkenskapsverket biträtt ett av riksgäldsfullmäktige framfört förslag om överföring av tillgångarna å denna fond till allmänna järnvägslånefonden och sålunda icke i sin inkomstberäkning upptagit någon särskild inkomsttitel för bibanelånefonden. Såsom en konsekvens av mitt nyssnämnda förslag beträffande fonden för låneunderstöd har jag funnit mig böra föreslå den ändringen i riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsttitlarna under statens utlåningsfonder, att härunder icke skola upptagas allmänna järnvägslånefonden, allmänna byggnadslånefonden och fonden för låneunderstöd.

Riksräkenskapsverket har beräknat inkomsterna av lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen till 360,000 kronor. I anslutning till ett uttalande, som jag gör i samband med anmälan av frågan om avskrivning av utlåningsfondernas icke räntabla kapital, ämnar chefen för socialdepartementet föreslå, att de för fonden gällande utlåningsvillkoren från och med budgetåret 1938/39 ändras sålunda, att annuiteterna å lån från fonden, vilka för närvarande innefatta en avsättning till riskfond av 1 procent å det ursprungliga lånebeloppet, komma att avse allenast ränta och

amortering. I gengäld föreslås en höjning av räntan under amorteringstiden med 0.75 procent från 4 till 4.75 procent. De ändrade lånevillkoren föreslås skola bli ovillkorligt tillämpade blott beträffande efter ingången av budgetåret 1938/39 slutligt beviljade lån, medan för övriga lån de nya villkoren skola tillämpas endast under vissa förutsättningar. Med hänsyn till svårigheten att under sådana förhållanden beräkna den inkomstökning, som under budgetåret 1938/39 kan vara att förvänta på grund av räntehöjningen, anser jag mig icke böra föreslå någon ändring i riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsterna från fonden.

Lånerörelsen å statens sekundärlånefond för rederinäringen handhaves av en särskild nämnd och utgifterna för denna nämnd täckas från de å fonden inflytande inkomsterna. Då jag i annat sammanhang förordar, att dessa förvaltningskostnader från och med budgetåret 1938/39 anvisas att utgå å driftbudgeten och anslag för ändamålet äskas under tionde huvudtiteln med 3,000 kronor, torde jag här få föreslå, att inkomsttiteln för fonden, som av riksräkenskapsverket beräknats till 29,000 kronor, uppräknas till 32,000 kronor.

Utöver de inkomsttitlar, som riksräkenskapsverket redovisat i sin inkomstberäkning, torde å riksstatens inkomstsida böra — med formellt belopp av 100 kronor — uppföras titlar för inkomster från följande utlåningsfonder, vilka i statsverkspropositionen föreslås till inrättande, nämligen lånefonden för anordnande av hem för åldringar och änkor, lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras, statens kaninavelslånefond, lånefonden för underlättande av gemensam maskinanvändning i det mindre jordbruket och statens fiskredskapslånefond.

På grund härav och då jag i övrigt icke har något att erinra mot de av riksräkenskapsverket avgivna beräkningarna rörande inkomsterna av statens utlåningsfonder, föreslår jag, att nämnda inkomsttitlar i budgetförslaget upptagas med följande belopp:

	Kronor
Statens bostadslånefond	550,000
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	55,000
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	140,000
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	360,000
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	260,000
Lånefonden för lantarbetarbostäder	3,000
Lånefonden för anordnande av hem för åldringar och änkor	100
Statens bosättningslånefond	100,000
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	50,000
Vattenkraftslånefonden	200,000
Luftfartslånefonden	26,000
Studielånefonden	35,000

	Kronor
Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras	100
Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	100
Lånefonden för inköp av renar	100
Statens kaninavelslånefond	100
Statens fjäderfälånefond	2,500
Gödselvårdslånefonden	40,000
Statens kalkbrukslånefond	1,900
Statens fruktodlingslånefond	100
Statens mejerilånefond	100,000
Lånefonden för underlättande av gemensam maskinanvändning i det mindre jordbruket	100
Spannmålslagerhusfonden	55,000
Spannmålskreditfonden	100
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	250,000
Statens slakterilånefond	7,000
Kraftledningslånefonden	200,000
Egnahemslånefonden	8,900,000
Jordförmedlingsfonden	8,000
Arrendeegnahemsfonden	140,000
Arrendelånefonden	100
Arbetarsmåbrukslånefonden	100
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1,500
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	800
Statens avdikningslånefond	1,300,000
Täckdikningslånefonden	120,000
Allmänna nyodlingsfonden	5,000
Norrländska nyodlingsfonden	1,500
Fiskerilånefonden	110,000
Statens fiskredskapslånefond	100
Kommunskogslånefonden	1,000
Virkesmätningslånefonden	100
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	300
Hemslöjdslånefonden	1,800
Industrilånefonden	45,000
Statens hantverkslånefond	54,000
Rederilånefonden	60,000
Statens sekundärlånefond för rederinäringen	32,000
Summa	**13,217,600.**

Fonden för låneunderstöd. Å fonden för låneunderstöd har riksräkenskapsverket i överensstämmelse med vad riksgäldskontoret föreslagit beräknat ett överskott av 343,000 kronor.

Inkomsterna.

I samband med anmälan i propositionen om övergångsstat för budgetåret 1937/38 av frågan om avskrivning av statens utlåningsfonders icke räntabla kapital har jag uttalat mig till förmån för en i förhållande till statens utlåningsfonder i egentlig mening fristående redovisning i riksstaten av fonden för låneunderstöd. Denna fond intager nämligen en särställning i så måtto, att de kapitalmedel, som placeras i fonden, icke tillföras densamma för att användas i en fortgående lånerörelse utan redan vid investeringen förutsättas skola automatiskt återbäras, i den mån från respektive medel utlämnade lån inbetalas. Med hänsyn till dessa omständigheter har jag i berörda sammanhang ansett mig icke böra föreslå, att avskrivning verkställes av sådant oräntabelt lånemedelskapital, som tillföres fonden för låneunderstöd, utan i stället ifrågasatt andra former för reglering av förräntningsunderskott å fonden.

I berörda sammanhang har jag jämväl förordat, att de till allmänna järnvägslånefonden, bibanelånefonden och allmänna byggnadslånefonden hänförliga kapitaltillgångarna överföras till fonden för låneunderstöd. Vad angår bibanelånefonden har riksräkenskapsverket i likhet med riksgäldskontoret föreslagit, att denna fond skulle uppgå i allmänna järnvägslånefonden. Verket har sålunda i sin inkomstberäkning icke upptagit någon särskild titel för bibanelånefonden. Under allmänna järnvägslånefonden och allmänna byggnadslånefonden har verket beräknat överskott å respektive 670,000 kronor och 7,100 kronor.

Under för flera huvudtitlar gemensamma frågor har jag upptagit till behandling spörsmålet om ändrad redovisning av vissa för närvarande bland verkliga utgifter upptagna anslag, avseende låneunderstöd. I anslutning till de principer för redovisning av berörda låneunderstöd, som jag där tillstyrkt skola lända till efterrättelse vid budgetförslagets upprättande, föreslår chefen för jordbruksdepartementet, att under fonden för låneunderstöd skola framdeles redovisas vissa lån för främjande av beredning och avsättning av fisk, vilka låneunderstöd i gällande riksstat utlämnats från ett under nionde huvudtiteln uppfört anslag. Vidare förordar jag i berörda sammanhang, att de lån, som enligt vad chefen för jordbruksdepartementet tillstyrker kunna komma att utlämnas från behållningen å det under nionde huvudtiteln för budgetåret 1936/37 anvisade reservationsanslaget till ackordslån åt jordbrukare m. m., skola redovisas under fonden för låneunderstöd. Vid innevarande budgetårs utgång utestående sådana ackordslån torde böra upptagas till redovisning å nämnda fond. Enligt inhämtade uppgifter torde under budgetåret 1938/39 kunna påräknas en ränteavkastning å ackordslånen med i runt tal 90,000 kronor samt å lånen för främjande av beredning och avsättning av fisk med cirka 10,000 kronor.

Härefter erinrar jag, att Kungl. Maj:t jämlikt särskilt av 1936 års riksdag givet bemyndigande äger att från fonden för förlag till statsverket till fonden för låneunderstöd överföra vissa från anslag till allmänna arbeten m. m. utlämnade lån. Ifrågavarande överföring avser lån till kommunala beredskapsarbeten, lån till främjande av enskild företagsamhet, lån till vissa

åtgärder på skogshushållningens område m. m., lån till sammanslutningar av fiskare för främjandet av beredning och avsättning av fisk m. m. samt lån utlämnade från titeln vedeldningslånefonden. I den mån för nästa budgetår kan påräknas avkastning å dessa lån hava vederbörliga belopp upptagits i den av riksräkenskapsverket gjorda beräkningen av överskottet å fonden för låneunderstöd.

I propositionen om övergångsstat för budgetåret 1937/38 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen bland annat att bemyndiga Kungl. Maj:t att förordna om överförande från statsverkets fond av rusdrycksmedel till fonden för låneunderstöd av ett ur förstnämnda fond utlämnat lån till frälsningsarméns förlagsaktiebolag till bestridande av kostnader för byggnadsarbeten vid frälsningsarméns alkoholistanstalt å Kurön. Detta lån löper utan ränta.

Under åberopande av det anförda föreslår jag, att ifrågavarande inkomsttitel i riksstatsförslaget upptages med ett avjämnat belopp av 1,120,000 kronor.

Fonden för statens aktier. Under denna rubrik har riksräkenskapsverket uppfört följande inkomsttitlar, nämligen:

	Kronor
Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	16,500,000
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000
Aktiebolaget Jordbrukarbanken	200,000
Aktiebolaget Industrikredit	100
Aktiebolaget Aerotransport	100 000
Svenska spannmålsaktiebolaget	200 000
Summa	18,595,100.

Vad angår inkomsten från *Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag* ber jag få anföra följande.

Enligt 1927 års malmavtal bestå statens inkomster såsom delägare i nämnda bolag av dels en till en krona 50 öre för varje bortfraktad ton malm beräknad royalty (§ 4), dels rätt till vinstandel efter ett belopp per ton, som med 75 öre understiger halva nettovinsten per ton (§ 5). Enligt § 3 i samma avtal är bolagets brytningsrätt på det sätt begränsad, att bolaget äger från gruvfälten Kiirunavaara, Gellivare och Luossavaara för varje bokslutsår bortfrakta högst 9 miljoner ton järnmalm. Årskvantiteterna må dock överskridas med intill 10 procent under iakttagande av att de under en period av tre på varandra följande bokslutsår bortfraktade kvantiteterna icke må sammanlagt överstiga 27 miljoner ton.

I riksstaten för innevarande budgetår har statens inkomst från malmbolaget beräknats till 13.5 miljoner kronor, vilket motsvarar staten tillkommande royalty i händelse av genomsnittlig maximibrytning. Då under bokslutsåret 1 oktober 1936—30 september 1937 bortfraktats cirka 9·7 miljoner ton, uppgår statens intäkt av royalty under innevarande budgetår till ett något högre belopp eller 14.6 miljoner kronor.

Enligt malmbolagets bokslut för sistnämnda bokslutsår fanns efter avsättning till skattefond och reservfond samt utbetalning av stamaktieägarna i bolaget tillkommande utdelning motsvarande statens royalty en återstående vinst å 25·9 miljoner kronor disponibel för fördelning jämlikt bestämmelserna i 1927 års malmavtal. Malmbolagets styrelse förordade, att av detta belopp 25 miljoner kronor skulle överföras till en dispositionsfond och återstoden kvarhållas å vinst- och förlustkonto. Bolagsstämman biträdde detta förslag. Statens inkomst från malmbolaget under innevarande budgetår begränsar sig därför till nyssnämnda royalty å 14.6 miljoner kronor.

Inom finansdepartementet har utarbetats förslag till nytt avtal mellan staten och malmbolaget enligt vilket bolaget under en period av tre år räknad från och med nu löpande bokslutsår skulle berättigas till en sammanlagd brytning å 6 miljoner ton utöver den enligt 1927 års avtal medgivna. Särskilda regler föreslås skola gälla med avseende å dispositionen av bolagets vinst av denna merbrytning. Jag torde, sedan ärendet slutberetts, få anmäla det för Kungl. Maj:t för proposition till riksdagen.

I händelse ifrågavarande förslag till nytt malmavtal godkännes, har man att för nu löpande bokslutsår räkna med en maximibrytning å 11 miljoner ton. Däremot svarande inkomst av royalty skulle uppgå till i runt tal 16.5 miljoner kronor, eller det belopp varmed riksräkenskapsverket upptagit inkomsttiteln i sitt förslag till inkomstberäkning för nästföljande budgetår.

En tillförlitlig uppskattning av statens inkomst från malmbolaget under nästföljande budgetår kan i nuvarande läge icke verkställas. Ovisshet råder sålunda ej endast om brytningens omfattning utan även om bolagets möjligheter att under året ernå vinst utöver vad som erfordras för gäldande av utdelning till stamaktieägarna motsvarande statens royalty samt om den disposition av sådan vinst som med hänsyn till situationen hösten 1938 kan befinnas lämplig.

Under angivna omständigheter finner jag mig böra föreslå, att inkomsten i riksstatsförslaget uppföres med 16.5 miljoner kronor eller i runt tal det belopp som, enligt vad ovan visats, erhålles i royalty, i händelse föreliggande förslag till nytt malmavtal godkännes och kan av malmbolaget utnyttjas med en brytning av 11 miljoner ton.

Vidkommande riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsterna från *Aktiebolaget Aerotransport* får jag erinra om, att jag i annat sammanhang föreslår inrättandet från och med den 30 juni 1938 av en särskild luftfartsfond för redovisning av statens kostnader för den civila regelbundna luftfarten. Jag förordar därvid, att statens aktieinnehav i Aktiebolaget Aerotransport överföres från fonden för statens aktier till luftfartsfonden. Med denna överföring följer, att staten tillfallande avkastning av dessa aktier skall ingå såsom inkomst på luftfartsfondens stat. Med hänsyn härtill föreslår jag, att den under huvudinkomsttiteln »fonden för statens aktier» uppförda inkomsttiteln »Aktiebolaget Aerotransport» måtte utgå ur riksstaten.

Inkomsterna av *Svenska spannmålsaktiebolaget* ha av riksräkenskapsverket beräknats till 200,000 kronor för nästkommande budgetår.

I det mellan staten och bolaget gällande avtalet stadgas bland annat, att bolaget äger för bestridande av kostnaderna för dess verksamhet uppbära ersättning, som Kungl: Maj:t bestämmer, att ersättningen bör utgå med visst belopp för räkenskapsår samt att den bör bestämmas så, att skälig förräntning av bolagets aktiekapital möjliggöres. Detta kapital utgör 5 miljoner kronor, varav 4,999,500 kronor tillskjutits av staten, som täckt kostnaderna för aktieteckningen av lånemedel.

I samband med anmälan av övergångsstaten för budgetåret 1937/38 förordar jag framläggandet för riksdagen av förslag om avskrivning av det för aktieteckningen anvisade lånemedelskapitalet och i anslutning därtill avlyftande av statens garanti för förräntningen av aktiekapitalet i bolaget.

Därest detta förslag skulle bifallas, torde de nya bestämmelserna dock böra genomföras att gälla först från och med nästföljande verksamhetsår för bolaget.

Med hänsyn härtill föreligger ingen anledning att nu göra ändring i den av riksräkenskapsverket föreslagna inkomstberäkningen.

Då jag icke heller i övrigt funnit anledning till ändring i det av riksräkenskapsverket framlagda förslaget till inkomstberäkning för fonden för statens aktier, föreslår jag, att till denna hänförliga inkomsttitlar uppföras med följande belopp, nämligen:

	Kronor
Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	16,500,000
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000
Aktiebolaget Jordbrukarbanken	200,000
Aktiebolaget Industrikredit	100
Svenska spannmålsaktiebolaget	200,000
Summa	18,495,100.

Statens pensionsfonder. Riksräkenskapsverket har i sin inkomstberäkning för budgetåret 1938/39 för första gången uppfört jämväl inkomsttitlar för redovisning av ränteavkastningen å statens pensionsfonder. Denna avkastning har hittills, i den mån den ej tagits i anspråk för bidrag till vissa affärsverks pensionsutgifter, redovisats såsom uppbörd å anslag under elfte huvudtiteln.

Riksräkenskapsverket har inledningsvis erinrat om att enligt av 1934 års riksdag godkända principer under utgiftsanslag förekommande uppbördsmedel borde såvitt möjligt överflyttas till riksstatens inkomstsida samt därutinnan anfört följande:

Hos statskontoret redovisas för närvarande å särskilda diversemedelskonton dels civila och militära pensionsfonderna, dels ock allmänna familjepensionsfonden. Beträffande dispositionen av inkomsterna från dessa fonder finnes för nu löpande budgetår föreskrivet, att fondernas avskastning skall

såsom särskilda uppbördsmedel tillgodoföras förslagsanslagen till respektive pensionering av civila tjänstinnehavare, pensionering av militära befattningshavare och pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst. Enligt grunderna för det beslut, som 1934 års riksdag fattade angående ändrad uppställning av riksstatens utgiftssida, skulle emellertid, såvitt möjligt vore, under utgiftsanslag förekommande uppbördsmedel överflyttas till riksstatens inkomstsida. I enlighet härmed bör fördenskull avkastningen från de olika pensionsfonderna tillgodoföras å riksstatens inkomstsida för ändamålet uppförda särskilda inkomsttitlar. De olika anslagen till pensioner åt civila och militära befattningshavare ävensom deras efterlevande böra samtidigt uppräknas med de belopp, vilka komma att redovisas å riksstatens inkomstsida. Med nuvarande redovisning i rikshuvudboken av pensionsfonderna såsom diversemedelsfonder skulle för inkomsterna från dessa fonder avsedda inkomsttitlar uppföras å riksstaten under huvudavdelningen »Egentliga statsinkomster».

Ämbetsverket har emellertid gått ett steg utöver vad som följer automatiskt av en övergång till bruttoredovisning av ifrågavarande inkomster och utgifter samt förordat, att pensionsfonderna skola upptagas till redovisning bland statens kapitalfonder och alltså ej längre bokföras såsom diversemedelsfonder. Härav följer att fondernas ränteavkastning bör upptagas under huvudrubriken Inkomster av statens kapitalfonder å driftbudgetens inkomstsida, där den lämpligen kan fördelas å inkomsttitlar benämnda »Civila tjänstepensionsfonden», »Militära tjänstepensionsfonden» samt »Allmänna familjepensionsfonden» sammanfattade under den gemensamma överrubriken »Statens pensionsfonder».

Såsom motiv för den förordade omläggningen av fondernas redovisning åberopar ämbetsverket den ändring i civila och militära tjänstepensionsfondernas samt allmänna familjepensionsfondens natur som kan anses ha inträtt sedan staten numera övertagit praktiskt taget hela ansvaret för utbetalandet av såväl tjänste- som familjepensionerna.

Med avseende å beräkningen av de nya inkomsttitlarna anför riksräkenskapsverket följande.

Beträffande de påräkneliga inkomsterna å de nya inkomsttitlarna för budgetåret 1938/39 får riksräkenskapsverket hänvisa till statskontorets skrivelse till chefen för finansdepartementet den 15 oktober 1937 angående beräkning för budgetåret 1938/39 av vissa anslag under elfte huvudtiteln. I nyssnämnda skrivelse har statskontoret beräknat de särskilda uppbördsmedlen å anslagen till pensionering av civila tjänstinnehavare och militära befattningshavare samt till pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst till följande belopp:

Från civila pensionsfonden överförda medel:			
ränteavkastning	1,450,000		
pensionsavgifter och anslagsmedel motsvarande pensionsavdrag	2,200,000	3,650,000	
Efter avdrag av domänverket tillkommande bidrag från fonden		150,000	3,500,000
Avkastningen av militära pensionsfonden			175,000
Avkastningen av allmänna familjepensionsfonden			3,800,000.

Vad beträffar den under civila pensionsfonden redovisade inkomstposten för pensionsavgifter och anslagsmedel motsvarande pensionsavdrag må framhållas, att anslagsmedlen motsvarande pensionsavdrag först tillgodoföras civila pensionsfonden från anslaget till avsättning till civila pensionsfonden, varefter samma belopp överföres från fonden till förslagsanslaget till pensionering av civila tjänstinnehavare. Dessa anslagsmedel liksom pensionsavgifterna, vilka inbetalas direkt till fonden, kunna emellertid icke anses vara uppbördsmedel av beskaffenhet att böra redovisas såsom inkomster å den föreslagna nya inkomsttiteln civila pensionsfonden. Till riksstatens inkomstsida bör sålunda överflyttas allenast fondens ränteavkastning.

Med stöd av vad sålunda anförts, har ämbetsverket föreslagit, att inkomsterna från civila tjänstepensionsfonden, militära tjänstepensionsfonden och allmänna familjepensionsfonden för budgetåret 1938/39 skola beräknas till respektive 1,450,000 kronor, 175,000 kronor och 3,800,000 kronor. Sammanlagt beräknas alltså inkomsterna från statens pensionsfonder av ämbetsverket till 5,425,000 kronor.

Mot riksräkenskapsverkets förslag, att ifrågavarande inkomster nu skola upptagas till redovisning å riksstatens inkomstsida torde i princip icke kunna riktas någon invändning; jag bortser tills vidare helt från de svårigheter som betingas därav, att en del av fondernas ränteavkastning bör gottskrivas affärsverk eller står i visst samband med utformningen av olika specialbudgeter.

Med avseende å förslaget att pensionsfonderna skulle förvandlas från diversemedelsfonder till kapitalfonder blir ställningstagandet däremot helt beroende av den uppfattning man hyser i frågan om fondering av pensionsavgifter respektive pensionsavdrag. Orsaken härtill är att en avsättning av dessa avgifter och avdrag till respektive fonder efter genomförandet av den nya budgetordning, efter vilken riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 utformats, väl utan svårighet låter sig genomföra, om fondernas karaktär av diversemedelsfonder bibehålles, men däremot kan ske endast genom omföring från budgetutjämningsfonden — alltså på en budgettekniskt sett föga adekvat väg — för den händelse fonderna nu upptagas till redovisning bland statens kapitalfonder.

Innan jag går närmare in på riksräkenskapsverkets förslag torde jag därför få redogöra för fonderingsfrågans nuvarande läge.

Jag torde då först få erinra om vad jag anförde i frågan i samband med anmälan av proposition till 1937 års riksdag angående anslag för innevarande budgetår till pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst m. m. Detta uttalande var av följande innehåll:

Den vid förra årets riksdag beslutade familjepensioneringsreformen innebär, såvitt angår statstjänstemännen, att staten successivt övertager den nu huvudsakligen av enskilda kassor omhänderhavda familjepensioneringen för ordinarie befattningshavare och samtidigt genomför en sådan pensionering för vissa icke-ordinarie befattningshavare. Såsom framgår av bankoutskottets av riksdagen godkända utlåtande i ämnet (nr 75/1936) har förutsatts, att de från kassorna övertagna fondmedlen skola bibehållas såsom en

kapitaltillgång, vars avkastning begagnas för statens utgifter för familjepensioneringen.

I den mån reformen genomföres har staten att svara för familjepensionsutgifternas bestridande. Enligt vanliga principer böra dessa, såvitt fråga icke är om affärsverken, redovisas över riksstaten, varvid vederbörande anslag tillföras bidrag av fondmedlen. Med hänsyn härtill kan jag icke förorda det av statskontoret i skrivelsen den 31 oktober 1936 alternativt framlagda förslaget, enligt vilket pensionsutgifterna skulle utgå av vederbörande familjepensionsfonder.

Av statens skyldighet att svara för familjepensionsutgifterna och den därav föranledda budgettekniska anordningen för pensionsutgifternas bestridande synes följa, att frågan om fortsatt fondering får för de icke affärsdrivande verken bedömas ur de synpunkter som allmänt sett äro avgörande vid behandlingen av frågan om fondering å riksstaten. Uppenbart är att betänkligheter ur principiella synpunkter icke behöva hysas mot att här ifrågasatta fondering för speciellt ändamål nu underlåtes. — — —

Vad härefter angår affärsverken, torde böra beaktas, att det för dem kan synas i och för sig naturligt, att familjepensionsutgifterna redovisas särskilda från utgifterna för rörelsen i övrigt för att ej påverka dennas resultat. På grund härav ställer sig frågan, huruvida fondering under den närmast liggande framtiden bör äga rum eller ej, annorlunda för affärsverken än för den övriga statsförvaltningen. För min del har jag kommit till den uppfattningen, att familjepensionsutgifterna lämpligen borde vid varje affärsverk tills vidare bestridas av en vid verket inrättad familjepensionsfond, som från driftskostnadsstaten erhölle bidrag med belopp, motsvarande de å tjänstemännens löner gjorda familjepensionsavdragen. En sådan anordning låter sig emellertid icke nu genomföra annat än för statens järnvägar och telegrafverket, där särskilda familjepensionsfonder skola bildas. Familjepensionsutgifterna för de övriga affärsdrivande verken torde tills vidare böra bestridas från särskilda poster å verkens driftkostnadsstater, vilka skulle erhålla bidrag från allmänna familjepensionsfonden, motsvarande vederbörliga andelar i ränteavkastningen å fondens tillgångar.

Uttalandet lämnades av riksdagen utan erinran.

Sedermera har försäkringsinspektionen den 15 december 1937 inkommit med en inspektionen anbefalld utredning beträffande frågan, huruvida och i vilken omfattning fondering för framtiden bör ske av medel för bestridande av kostnaden för den statliga tjänstepensioneringen.

Efter ett påpekande av att inspektionen med hänsyn till andra krävande arbetsuppgifter sett sig nödsakad begränsa utredningen till mera allmänna synpunkter beträffande fonderingsfrågan men därvid beaktat såväl tjänste- som familjepensioneringen, har inspektionen anfört:

I en enskild pensionsanstalt med frivillig anslutning utgör fonderingen för pensionsutbetalningar i allmänhet en förutsättning för att anstalten skall kunna fullgöra sina pensionsförpliktelser. Därest nämligen tillströmningen av nytt klientel av en eller annan orsak skulle komma att upphöra, kan självfallet en dylik anstalt, därest en mot anstaltens förpliktelser svarande fondering icke genomförts, bliva urstånd att fullgöra sina åtaganden. I enskilda företag andra än pensionsanstalter torde fondavsättningar för ovillkorliga pensionsutfästelser få anses vara obligatoriska på grund av gällande lagbestämmelser om upprättande av balansräkning, även om företag utan fondering — i likhet med företag, som uraktlåtit införa en enstaka klar skuldpost

i balansräkningen — i många fall kunna vara fullt solventa för samtliga sina förpliktelser. Dylika avsättningar äro även vad beträffar villkorliga utfästelser önskvärda för att företagets driftsresultat och ställning icke skola komma att utåt framstå i en gynnsammare dager än som motsvaras av de verkliga förhållandena. Storleken av den erforderliga fondavsättningen är emellertid ej utan vidare given utan beroende av gjorda antaganden av olika slag beträffande räntefot, dödlighet, sättet för pensionens intjänande m. m.

Vad beträffar statens tjänstepensionsförpliktelser äro dessa, om man utgår från gängse beräkningsmetoder, för närvarande icke inom någon förvaltningsgren att anse såsom annat än till viss del täckta genom fondavsättningar. Å andra sidan får statens förmåga att verkställa staten åliggande pensionsutbetalningar, såvitt nu kan bedömas, anses oberoende av huruvida en särskild fondering för pensioneringsändamål överhuvud taget sker eller ej. Det avgörande härvidlag är självfallet styrkan hos statsfinanserna. Någon anledning att i detta sammanhang skilja mellan den del av pensionen, som bestrides av de anställdas egna avgifter (i form av pensionsavdrag) och den del, som bestrides av statsmedel, synes icke föreligga. För båda delarna av pensionen gäller, att en statlig fondering icke är nödvändig för pensionsförpliktelsernas fullgörande. Spörsmålet, huruvida en dylik fondering likväl bör ske, måste därför bedömas ur lämplighetssynpunkter. Vissa synpunkter kunna anföras till förmån för att fondering vidtages, medan andra skäl tala emot fondering.

Såsom ett skäl *för* fondering kan framhållas önskvärdheten av att åstadkomma en utjämning av statens pensionskostnader för olika budgetår. I 1930 års pensionssakkunnigas betänkande av år 1932 (sid. 204—205) återgives en förutberäkning av pensionskostnaderna för den civila statsförvaltningen vid olika tidpunkter. Av denna framgår, att redan den automatiska stegringen av pensionskostnaderna — beräknad alltså under förutsättning av en oförändrad tillämpning av de år 1932 gällande pensioneringsgrunderna — skulle beräknas medföra en ökning av tjänstepensionskostnaderna inklusive bidrag från pensionsfonderna från cirka 22 miljoner kronor år 1934 till cirka 48 miljoner kronor år 1950. För befattningshavare vid försvarsväsendet skulle enligt 1934 års militärpensionssakkunnigas betänkande av år 1934 (sid. 248—250) vid de äldre bestämmelsernas oförändrade tillämpning en automatisk ökning ske från 14 miljoner kronor år 1935 till 17 miljoner kronor år 1942, detta i trots av nedskärningen i försvarsorganisationen genom 1925 års riksdagsbeslut och utan hänsyn till ökningen av antalet beställningshavare genom 1936 års försvarsbeslut. På grund av numera vidtagna sänkningar av pensionsåldrarna får stegringen i pensionskostnaderna ännu större betydelse. Det finnes ingen anledning att antaga, att utvecklingen i stort sett skulle gå i annan riktning på övriga områden av det statliga tjänstepensionsväsendet än vad som framgår av de här angivna exemplen. I minst lika hög grad torde den automatiska stegringen av pensionsutbetalningarna komma att göra sig gällande på familjepensionsområdet.

Verkställes icke en utjämning genom fortsatt fondering för pensionsändamål, bör självfallet den automatiska stegringen i pensionsutgifterna beaktas vid dispositionerna i övrigt inom budgeten.

Särskilt vad beträffar affärsverken, där successiva avsättningar motsvarande värdet av pensionsförpliktelserna böra betraktas som verkliga driftskostnader, är det av vikt, att pensionskostnadernas betydelse beaktas vid verkställandet av olika ekonomiska utredningar angående driftsresultaten. Sker icke detta, erhållas missvisande resultat, och verksamheten framstår i en, ekonomiskt sett, bättre dager än som svarar mot det verkliga läget. Vid nuvarande fonderingssystem tages i affärsverkens räkenskaper endast

delvis hänsyn till pensionskostnader. Därest en verksamhetsgren inom statligt affärsväsen skulle komma att upphöra eller inskränkas, framstår ännu klarare vikten av att pensionskostnadernas betydelse beaktats redan under befattningshavarnas tjänstetid.

Det må dock i detta sammanhang framhållas, hurusom erfarenheterna från de gångna åren visa, att förutsättningarna för en utjämning genom fondering kunna synnerligen avsevärt rubbas genom pensionsregleringar innebärande sänkta pensionsåldrar eller på grund av penningvärdets fall höjda pensioner eller en utvidgning av pensionsrätten till nya grupper av befattningshavare. Ehuru på grund av dylika förändringar, som med all sannolikhet även i framtiden då och då komma att göra sig gällande, en fullständig utjämning på lång sikt näppeligen torde kunna åstadkommas, kunna givetvis konsekvenserna av sådana förändringar mildras genom en lämplig fondering. Här bör även erinras om att staten kan göra faktiska kapitalförluster å sina tidigare gjorda fondavsättningar, därest penningvärdet faller, eller genom kapitalförluster av annan art.

Vad beträffar skälen *mot* en fondering för pensionsändamål vill inspektionen särskilt understryka svårigheterna att under nuvarande förhållanden ge pensionsfonderna en lämplig placering. Varje försök till utjämning genom fondavsättningar kommer att bli i stort sett värdelöst, därest fonderna icke kunna givas en produktiv användning. Därest fondering skall ske i en eller annan form, är det därför enligt inspektionens mening av vikt, att reglerna angående fondernas placering erhålla en lämplig utformning. Beträffande det privata livförsäkringsväsendet såväl som den enskilda sparverksamheten i övrigt hava sedan en längre tid tillbaka rått stora svårigheter att verkställa erforderliga kapitalplaceringar, enär de för placering tillgängliga värdehandlingarna i form av obligationer, inteckningar etc. synas ha tillväxt långsammare än de fonder, som behöva placeras. Därest de statliga fonderna erhålla en mera avsevärd tillväxt och placeras enligt lika stränga bestämmelser i fråga om säkerhetens art som livförsäkringsbolagens försäkringsfonder, ökas givetvis konkurrensen beträffande objekten för nyplaceringar, varigenom betydande svårigheter skapas bland annat för utvecklingen av livförsäkringsverksamheten, för vilken viss i gällande lag närmare föreskriven fondering är nödvändig. I själva verket äro i regel bestämmelserna rörande placering av statliga pensionsfonder till och med strängare än bestämmelserna i fråga om nämnda försäkringsfonder.

Därest en statlig fondering skulle anses påkallad, synes böra undersökas, huruvida icke möjlighet finnes att mildra en konkurrens av ovan angiven art. Att den enskilda sparverksamheten, som endast genom sina egna tillgångar kan svara för sina förbindelser, genom lagstiftningen i stor utsträckning ålagts att välja så litet riskbetonade placeringar som möjligt torde i och för sig ej med nödvändighet behöva leda till att risker i lika hög grad undvikas beträffande placeringen av statliga fonder. Möjligen kan en inriktning av den statliga fonderingen på mera riskbetonade placeringsobjekt medföra olägenheter av annan art, ett spörsmål som icke utan närmare undersökning torde kunna bedömas. Beträffande försäkringsbolagens placeringar har den nu pågående försäkringsutredningen bland annat att undersöka huruvida och i vad mån gällande bestämmelser rörande de värdehandlingar, som få användas för redovisning av försäkringsfonden för livförsäkringar, böra revideras. Skulle en undersökning angående möjligheterna att på lång sikt ge de statliga pensionsfonderna en lämplig placering, vid vilken undersökning samtidigt borde beaktas bland annat livförsäkringens i lag föreskrivna fonderingsskyldighet, giva negativt resultat, bör enligt inspektionens mening nyavsättning till de statliga pensionsfonderna upphöra,

varvid förutsättes, att de redan föreliggande fondbehållningarna icke minskas.

Inspektionen har till slut sammanfattat de anförda synpunkterna sålunda.

1) En statlig fondering för pensionsändamål är icke nödvändig.

2) En utjämning av de statliga pensionskostnaderna i budgeten är visserligen önskvärd men synes icke böra åstadkommas genom fondering under annan förutsättning än att pensionsfonderna kunna erhålla en lämplig produktiv placering och att placeringsmöjligheterna för den enskilda sparverksamheten, bland annat livförsäkringsverksamheten, för vilken senare fondering är nödvändig, ej härigenom i alltför hög grad kringskäras.

3) Om fondering anses böra ske, synes en utredning nödvändig angående lämpliga placeringsobjekt för de statliga pensionsfonderna.

4) Under alla förhållanden böra, även om fondering icke genomföres, framtida pensionskostnader beaktas vid ekonomiska undersökningar angående statens affärsdrivande verksamhet.

I gällande pensionslagstiftning finnes icke utformat något enhetligt system beträffande fondering för pensionsändamål. Sålunda har inom den militära tjänstepensioneringen fondering icke alls förekommit sedan mitten av förra århundradet. Beträffande civila tjänstepensioneringen gäller, att avsättning till pensionsfond skall ske av tjänstemännens egna avgifter eller avdrag, medan slutligen enligt det system, som utformats för statens pensionsanstalt, fondering i princip skall ske icke blott av tjänstemännens utan även av huvudmännens och statens andelar i pensionskostnaden. I fråga om familjepensioneringen har i allmänna familjepensionsreglementet icke meddelats föreskrift angående fondering. För närvarande tillämpas den anordningen, att fondering av familjepensionsavdrag endast förekommer vid statens järnvägar och telegrafverket, där särskilda familjepensionsfonder finnas. Slutligen må påpekas, att under de senare budgetåren en begränsning av den författningsenliga fonderingen provisoriskt genomförts i fråga om såväl den civila tjänstepensioneringen, såvitt angår allmänna budgeten, som statens pensionsanstalt.

För min del finner jag lämpligt, att fondering av pensionsavgifter och pensionsavdrag äger rum vid de affärsdrivande verken. Till stöd härför får jag åberopa vad jag beträffande familjepensioneringen anförde i förut återgivna uttalande ävensom försäkringsinspektionens yttrande i ämnet. Däremot anser jag fonderingen av statstjänstemännens pensionsavgifter och pensionsavdrag i övrigt böra upphöra. De författningsändringar, som härav påkallas, torde jag framdeles få anmäla.

Med den ståndpunkt, jag sålunda intager i fonderingsfrågan, finner jag mig böra tillstyrka riksräkenskapsverkets förslag att upptaga ifrågavarande fonder såsom kapitalfonder.

Såsom förut påpekats har jag hittills helt bortsett från de svårigheter, som vid genomförandet av riksräkenskapsverkets förslag uppkomma med hän-

syn till specialbudgeterna samt därför att en del av fondernas ränteavkastning bör gottskrivas affärsverk.

Vad först angår civila tjänstepensionsfonden har denna hittills tillförts pensionsavgifter och pensionsavdrag från domänverket och statens reproduktionsanstalt. Pensionskostnaderna vid dessa verk bestridas emellertid icke från allmänna budgeten utan av de medel, från vilka verkens utgifter i övrigt bestridas. Dessa medel erhålla gottgörelse från civila tjänstepensionsfonden efter viss försäkringsteknisk beräkning. Om — såsom i det föregående förordats — fonderingen av pensionsavgifter och pensionsavdrag upphör i fråga om icke affärsdrivande verk men bibehålles beträffande de affärsdrivande verken, synes en naturlig följd böra bli att här ifrågavarande affärsverks andelar i pensionsfonden utbrytas för att redovisas såsom särskilda fonder. Jag är icke beredd att här taga slutlig ståndpunkt till denna fråga men anser mig böra räkna med en sådan anordning vid uppskattningen av inkomsttiteln.

Avkastningen av allmänna familjepensionsfonden skall enligt nu gällande bestämmelser för varje budgetår fördelas mellan förslagsanslaget till pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst samt postverkets, vattenfallsverkets och domänverkets driftskostnadsstater. Även beträffande denna fond bör en naturlig följd av den ståndpunkt, jag intagit i fonderingsfrågan, bli att nämnda affärsverks andelar i fonden utbrytas och redovisas såsom särskilda fonder. Även till frågan härom torde jag få framdeles återkomma.

Vad slutligen angår förvaltningar, vilkas utgifter bestridas från specialbudgeter, anser jag dessas pensionsutgifter böra för framtiden bestridas från anslag under elfte huvudtiteln.

Jag övergår härefter till beräkningen av de särskilda inkomsttitlarna.

Riksräkenskapsverket har upptagit inkomsterna av civila tjänstepensionsfonden med 1,450,000 kronor. Utbrytas affärsverkens andelar böra givetvis inkomsterna beräknas till lägre belopp. Då emellertid enligt min mening å inkomsttiteln bör redovisas icke blott fondens ränteavkastning under nästa budgetår utan jämväl fondens överskott för löpande budgetår, vilket enligt för närvarande tillämpade regler eljest skulle tillförts förslagsanslaget till pensionering av civila tjänstinnehavare, anser jag mig icke hava anledning att av denna grund frångå riksräkenskapsverkets beräkning.

Beträffande inkomsttiteln »Militära tjänstepensionsfonden» föranleder riksräkenskapsverkets förslag ingen erinran från min sida.

Under inkomsttiteln »Allmänna familjepensionsfonden» har riksräkenskapsverket upptagit allenast den del av fondens avkastning, som eljest skulle ha tillförts förslagsanslaget till pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst. Icke heller i denna del föranleder ämbetsverkets beräkning någon erinran från min sida.

Innan jag lämnar denna punkt torde jag få i korthet beröra en fråga, som behandlas i försäkringsinspektionens nyss återgivna yttrande och som i detta

sammanhang är av en viss praktisk betydelse, nämligen spörsmålet om sättet för placering av pensionsfondernas tillgångar.

Riksdagens år 1937 församlade revisorer ha i sin den 15 december 1937 dagtecknade berättelse, väsentligen av hänsyn till önskvärdheten av att förvaltningen av statens fondtillgångar underlättas, förordat en utredning av frågan om dessa tillgångars placering. Förslag till en sådan utredning har tidigare av mig framlagts i samband med anmälan den 8 oktober 1937 inför Kungl. Maj:t av en hemställan från statskontoret om rätt att placera fondmedel i riksgäldskontoret såsom lån mot ränta.

I anförande till statsrådsprotokollet i berörda ärende har jag, efter en erinran om en av statskontoret verkställd utredning i ämnet och om att de förslag vari denna utmynnade ej föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd, framhållit i huvudsak följande.

Frågan om en rationalisering av reglerna för fondförvaltning synes nu — åtminstone i vad den angår statskontorets egen verksamhet — ej längre kunna undanskjutas. Det torde ur praktiska synpunkter vara mest ändamålsenligt att först utarbeta tidsenliga regler för statskontorets fondförvaltning för att därefter taga upp till prövning övriga i statskontorets utredning berörda problem, nämligen de för ämbetsverkets fondförvaltning fastställda reglernas tillämplighet å fonder förvaltade av övriga statliga myndigheter samt lämpligheten av en överflyttning av förvaltningen av vissa av dessa fonder från vederbörande verk till statskontoret.

Vid meddelandet av nya regler för statskontorets fondförvaltning lärer åtskillnad böra göras mellan tvenne olika slag av fondtillgångar, nämligen å ena sidan fonder, vilkas avkastning närmast är att anse såsom fri statsinkomst, som användes och redovisas såsom annan statens inkomst, och å andra sidan sådana fonder, vilkas avkastning reserveras för speciella ändamål. I förra fallet saknas anledning att vid utlåning till enskilda godtaga en avkastning som ej på längre sikt ligger något över den ränta staten får erlägga vid sin egen upplåning. Vid lägre avkastning skulle det ställa sig förmånligare för staten att själv låna fondmedlen. Vid placering av ifrågavarande medel såsom lån till staten kommer tydligen räntan att ingå med samma belopp å riksstatens inkomst- som å dess utgiftssida. Räntesättningen reduceras sålunda i detta fall till ett formellt avräkningsproblem, varav bland annat följer, att anledning saknas att placera medlen i exempelvis statsobligationer i syfte blott att därigenom vinna en gynnsammare bokförräntning och att den ränta som fastställes vid eventuell insättning av fondmedlen i riksgäldskontoret icke får anses på något sätt prejudicerande för riksgäldskontorets räntepolitik på den fria kapitalmarknaden.

För fonder vilkas avkastning reserveras för speciella ändamål åter torde böra eftersträvas att vinna den högsta möjliga förräntning, som är förenlig med behörig hänsyn till kravet på tillfyllestgörande säkerhet vid tillgångarnas placering.

Ett grundläggande spörsmål vid en utredning om statskontorets fondplaceringar synes vid nu angivna förhållande bli, i vilken utsträckning av ämbetsverket förvaltade fonder äro att hänföra till den ena eller andra av ovanberörda två kategorier.

Med hänsyn, bland annat, till att frågan om de inom statskontorets fondförvaltning centrala tjänste- och familjepensionsfondernas ställning i budgettekniskt avseende ännu ej är definitivt ordnad, kan en utredning avse-

ende nyss angivna spörsmål ej nu leda till en slutgiltig lösning. Jag torde därför senare få anmäla frågan om igångsättande av den av mig förordade översynen av reglerna för statskontorets fondförvaltning.

Om av mig tidigare angivna principer med avseende å behandlingen av pensionsfonderna godtagas och den för allmänna budgetändamål disponibla fondavkastningen i anslutning härtill upptages till redovisning i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag, bli dessa tillgångar tydligen av sådan natur, att de — som jag i det här återgivna yttrandet framhållit — närmast komma i fråga för utlåning till staten. Denna utlåning synes lämpligen kunna taga formen av direkt placering i riksgäldskontoret mot en ränta, vars bestämmande kan betraktas som ett formellt avräkningsproblem, eftersom ränteavkastningen kommer att ingå på driftbudgetens inkomstsida och å dess utgiftssida med lika belopp.

Den av riksdagens revisorer samt i här återgivna departementschefsyttrande förordade utredningen torde få igångsättas, så snart riksdagen fattat ställning till redovisningsfrågan. I avvaktan härpå synes anledning icke föreligga att vidtaga någon justering i den framlagda inkomstberäkningen med hänsyn till att uppskattningen av ränteavkastningens storlek kan röna inverkan av en omläggning av sättet för placering av fonderna i här antydd riktning.

Under åberopande av det anförda får jag alltså föreslå, *dels* att i riksstaten för budgetåret 1938/39 uppföras följande tre nya inkomsttitlar, nämligen »Civila tjänstepensionsfonden», »Militära tjänstepensionsfonden» samt »Allmänna familjepensionsfonden», *dels* att inkomsterna å dessa titlar upptagas med respektive 1,450,000, 175,000 och 3,800,000 kronor.

Övriga kapitalfonder. Enligt den riksstatsuppställning, som avses skola tillämpas från och med budgetåret 1938/39, bör särskild inkomsttitel upptagas i riksstaten för inkomster av statens övriga kapitalfonder.

Riksräkenskapsverket har i sin inkomstberäkning föreslagit, att under denna titel skola redovisas inkomsterna från dels statsverkets fond av rusdrycksmedel, dels ock fonden för varukredit och fonden för förlag till statsverket.

Inkomsterna från rusdrycksmedelsfonden ha av statskontoret för nästa budgetår uppskattats till 460,000 kronor. De övriga inkomsterna, som skulle upptagas till redovisning under ifrågavarande titel, hava av riksgäldskontoret beräknats till 8,700 kronor för fonden för varukredit och 16,300 kronor för fonden för förlag till statsverket.

I anslutning härtill har riksräkenskapsverket föreslagit, att inkomsttiteln »Övriga kapitalfonder» skall för budgetåret 1938/39 beräknas till ett avjämnat belopp av 500,000 kronor.

I samband med anmälan denna dag av proposition med förslag till övergångsstat för budgetåret 1937/38 har jag tillstyrkt, att vid utgången av innevarande budgetår behållningen å statsverkets fond av rusdrycksmedel skall överföras till statsverkets kassafond, varvid förutsättes att rusdrycksmedelsfondens tillgångar i form av inteckningslån och obligationer kunna överflyt-

tas till andra av statskontoret i förräntningssyfte förvaltade fonder. Med hänsyn härtill torde under titel »Övriga kapitalfonder» icke böra beräknas någon avkastning från rusdrycksmedelsfonden under nästa budgetår.

I samband med beräkning av inkomsterna under uppbörd i statens verksamhet har jag förordat, att den nuvarande titeln inkomster vid statens lagerhus skall utgå ur riksstaten liksom det under nionde huvudtiteln upptörda anslaget till statens lagerhus. Dessa inkomster och utgifter hänföra sig nämligen till förvaltningen av den i riksbuvudboken upptagna fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus. På grund härav har jag tillstyrkt, att berörda inkomster och utgifter salderas och att allenast eventuellt förekommande överskott upptages å riksstaten. Detta överskott bör beräknas å förevarande titel. För förvaltningen av lagerhusen bör Kungl. Maj:t i fortsättningen fastställa en särskild inkomst- och utgiftsstat. Beträffande det för budgetåret 1938/39 påräkneliga överskottet å fonden i fråga erinrar jag, att inkomsterna och utgifterna vid statens lagerhus under budgetåret 1936/37 utgjort i runda tal respektive 173,000 kronor och 136,000 kronor, medförande ett överskott av 37,000 kronor. På grund härav synes det överskott, som under nästa budgetår skall tillföras titeln »Övriga kapitalfonder», kunna beräknas till i runt tal 40,000 kronor.

På grund härav och då jag icke har något att erinra mot riksgäldskontorets beräkning av överskotten å fonden för varukredit och fonden för förlag till statsverket, föreslår jag att inkomsttiteln »Övriga kapitalfonder» i riksstatsförslaget upptages med (40,000 + 8,700 + 16,300 =) 65,000 kronor.

Till statsrådsprotokollet i detta ärende torde få såsom bilagor fogas:

Bil. A. Riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1937 med inkomstberäkning för budgetåret 1938/39.

Bil. B. Tabellarisk översikt över riksstatens utveckling.

Bil. C. P. M. rörande de viktigare statsinkomsternas utveckling.

Bil. D. P. M. angående de automatiska utgiftsförändringarna.

Bil. E. P. M. angående utvecklingen av statens utgifter under budgetåren 1926/27—1936/37.

Jag hemställer nu, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1) besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1938 skall utgå med 170 procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbeloppen;

2) upptaga inkomsterna å driftbudgeten i riksstaten för budgetåret 1938/39 enligt följande

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

A. Egentliga statsinkomster.		Kronor	Kronor
I. *Skatter:*			
1. Mantalspenningar		1,200,000	
2. Prästerskapets till statsverket indragna tionde		660,000	
3. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	235,000,000		
b. Särskild skatt å förmögenhet, *bevillning*	15,000,000		
c. Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	30,000,000		
d. Utjämningsskatt, *bevillning*	15,000,000		
e. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	300,000		
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	300,000		
g. Stämpelmedel, *bevillning*	67,000,000	362,600,000	
4. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, *bevillning*	31,500,000		
b. Gummiringsskatt, *bevillning*	17,500,000		
c. Bensinskatt, *bevillning*	66,000,000	115,000,000	
5. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, *bevillning*	165,000,000		
b. Accis å silke, *bevillning*	2,500,000		
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	20,000,000		
d. Tobaksskatt, *bevillning*	96,000,000		
e. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	17,000,000		
f. Rusdrycksförsäljningsmedel, *bevillning:*			
α. Partihandelsbolag	16,000,000		
β. Detaljhandelsbolag	21,000,000		
g. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	96,000,000		
h. Maltskatt, *bevillning*	30,000,000	463,500,000	942,960,000
II. *Uppbörd i statens verksamhet:*			
1. Vattendomstolsavgifter		25,000	
2. Inkomster vid fångvården		525,000	
3. Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona		50,000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet		1,400,000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen		25,000	
6. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter		200,000	

	Kronor	Kronor
7. Inkomster vid statens skyddshem	200,000	
8. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	310,000	
9. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	25,000	
10. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	75,000	
11. Inkomster vid statens sinnessjukhus	12,900,000	
12. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	38,000	
13. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	10,000	
14. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,150,000	
15. Avgifter för registrering av motorfordon	1,300,000	
16. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	19,000	
17. Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen	530,000	
18. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000	
19. Inkomst av myntning och justering	3,500,000	
20. Kontrollstämpelmedel	475,000	
21. Bidrag till bank- och fondinspektionen	130,000	
22. Bidrag till sparbanksinspektionen	95,000	
23. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	
24. Inkomster vid tandläkarinstitutet	275,000	
25. Inkomster vid karolinska sjukhuset	335,000	
26. Inkomster vid serafimerlasarettet	1,900,000	
27. Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,250,000	
28. Avgifter för granskning av biografbilder	165,000	
29. Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	300,000	
30. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	225,000	
31. Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	3,000,000	
32. Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	16,500,000	
33. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	55,000	
34. Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	60,000	
35. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000	
36. Inkomster vid statens provningsanstalt	330,000	
37. Fyr- och båkmedel	3,500,000	
38. Lotspenningar	3,200,000	
39. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,900,000	
40. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	110,000	
41. Bidrag till försäkringsinspektionen	120,000	56,478,000
III. *Bidrag från folkpensioneringsfonden*		46,500,000
IV. *Diverse inkomster:*		
1. Bötesmedel	2,500,000	
2. Totalisatormedel	1,250,000	
3. Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar	7,000,000	
4. Lotterimedel	5,200,000	
5. Övriga diverse inkomster	1,750,000	17,700,000
Säger för egentliga statsinkomster		1,063,638,000

		Kronor	Kronor
B. Inkomster av statens kapitalfonder.			
I. *Statens affärsverksfonder:*			
1. Postverket, *bevillning*		13,000,000	
2. Telegrafverket		36,000,000	
3. Statens järnvägar		31,000,000	
4. Statens vattenfallsverk:			
a. Kraftverken	21,250,000		
b. Kanalverken	450,000		
c. Fastighetsförvaltningen	300,000	22,000,000	
5. Domänverket		12,000,000	
6. Statens reproduktionsanstalt		40,000	114,040,000
II. *Riksbanksfonden*			3,000,000
III. *Statens allmänna fastighetsfond*			8,600,000
IV. *Statens utlåningsfonder:*			
1. Statens bostadslånefond		550,000	
2. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby		55,000	
3. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer		140,000	
4. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen		360,000	
5. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden		260,000	
6. Lånefonden för lantarbetarbostäder		3,000	
7. Lånefonden för anordnande av hem för åldringar och änkor		100	
8. Statens bosättningslånefond		100,000	
9. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar		50,000	
10. Vattenkraftslånefonden		200,000	
11. Luftfartslånefonden		26,000	
12. Studielånefonden		35,000	
13. Lånefonden för inköp av ädla avelsston		100	
14. Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras		100	
15. Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras		100	
16. Lånefonden för inköp av renar		100	
17. Statens kaninavelslånefond		100	
18. Statens fjäderfälånefond		2,500	
19. Gödselvårdslånefonden		40,000	
20. Statens kalkbrukslånefond		1,900	
21. Statens fruktodlingslånefond		100	
22. Statens mejerilånefond		100,000	
23. Lånefonden för underlättande av gemensam maskinanvändning i det mindre jordbruket		100	
24. Spannmålslagerhusfonden		55,000	
25. Spannmålskreditfonden		100	
26. Statens sekundärlånefond för jordbrukare		250,000	
27. Statens slakterilånefond		7,000	

	Kronor	Kronor
28. Kraftledningslånefonden	200,000	
29. Egnahemslånefonden	8,900,000	
30. Jordförmedlingsfonden	8,000	
31. Arrendeegnahemsfonden	140,000	
32. Arrendelånefonden	100	
33. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
34. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1,500	
35. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	800	
36. Statens avdikningslånefond	1,300,000	
37. Täckdikningslånefonden	120,000	
38. Allmänna nyodlingsfonden	5,000	
39. Norrländska nyodlingsfonden	1,500	
40. Fiskerilånefonden	110,000	
41. Statens fiskredskapslånefond	100	
42. Kommunskogslånefonden	1,000	
43. Virkesmätningslånefonden	100	
44. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	300	
45. Hemslöjdslånefonden	1,800	
46. Industrilånefonden	45,000	
47. Statens hantverkslånefond	54,000	
48. Rederilånefonden	60,000	
49. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	32.000	13,217,600
V. *Fonden för låneunderstöd*		1,120,000
VI. *Fonden för statens aktier:*		
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	16,500,000	
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000	
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken	200,000	
4. Aktiebolaget Industrikredit	100	
5. Svenska spannmålsaktiebolaget	200,000	18,495,100
VII. *Statens pensionsfonder:*		
1. Civila tjänstepensionsfonden	1,450,000	
2. Militära tjänstepensionsfonden	175,000	
3. Allmänna familjepensionsfonden	3,800,000	5,425,000
VIII. *Övriga kapitalfonder*		65.000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder		163,962.700
Summa		1,227,600,700

Bilaga till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Beräknat förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39.

			Kronor
Inkomster.			
A. *Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*			
1. Fångvårdsstyrelsens	delfond	603,900	
2. Utrikesdepartementets	»	466,500	
3. Medicinalstyrelsens	»	4,372,000	
4. Byggnadsstyrelsens	»	8,271,000	
5. Uppsala universitets	»	889,000	
6. Lunds universitets	»	541,600	
7. Karolinska sjukhusets	»	86,200	15,230,200
B. *Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:*			
1. Fångvårdsstyrelsens	delfond	150,000	
2. Utrikesdepartementets	»	47,100	
3. Medicinalstyrelsens	»	798,000	
4. Byggnadsstyrelsens	»	420,000	
5. Uppsala universitets	»	15,700	
6. Lunds universitets	»	6,000	
7. Karolinska sjukhusets	»	54,300	1,491,100
C. *Diverse inkomster:*			
1. Fångvårdsstyrelsens	delfond	12,800	
2. Utrikesdepartementets	»	10,700	
3. Medicinalstyrelsens	»	103,500	
4. Byggnadsstyrelsens	»	134,200	
Uppsala universitets delfond:			
5. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning		220,000	
6. Övriga diverse inkomster		22,500	242,500
Lunds universitets delfond:			
7. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning		50,800	
8. Övriga diverse inkomster		100	50,900
9. Karolinska sjukhusets delfond			500 555,100
		Summa	**17,276,400**

			Kronor
Utgifter.			
A. *Reparations- och underhållskostnader m. m.:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		300.000	
2. Utrikesdepartementets »		200,000	
3. Medicinalstyrelsens »		1,250.000	
4. Byggnadsstyrelsens »		2,054,000	
Uppsala universitets delfond:			
5. Akademiska sjukhuset	134,000		
6. Övriga fastigheter	247,000	381,000	
7. Lunds universitets delfond		141,000	
Karolinska sjukhusets delfond:			
8. Karolinska sjukhuset	4,000		
9. Serafimerlasarettet	50,000	54,000	4,380,000
B. *Avsättning till förnyelsefond:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*		149,200	
2. Utrikesdepartementets » , *förslagsvis*		98,400	
3. Medicinalstyrelsens » , *förslagsvis*		1,208,000	
4. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*		1,500,000	
Uppsala universitets delfond:			
5. Akademiska sjukhuset, *förslagsvis*	118,500		
6. Övriga fastigheter, *förslagsvis*	217,600	336,100	
7. Lunds universitets delfond, *förslagsvis*		124,500	3,416,200
C. *Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade områden:*			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*		8,000	
2. Utrikesdepartementets » , *förslagsvis*		44,100	
3. Medicinalstyrelsens » , *förslagsvis*		14,000	
4. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*		729,000	
5. Uppsala universitets » , *förslagsvis*		100	
6. Lunds universitets » , *förslagsvis*		3,000	
7. Karolinska sjukhusets » , *förslagsvis*		47,000	845,200
D. *Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.:*			
1. Medicinalstyrelsens delfond, *förslagsvis*		25,000	
2. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*		10,000	35,000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		309,500	
2. Utrikesdepartementets »		181,800	
3. Medicinalstyrelsens »		2,776,500	
4. Byggnadsstyrelsens »		4,532.200	
5. Uppsala universitets »		430,000	
6. Lunds universitets »		330.000	
7. Karolinska sjukhusets »		40,000	8,600.000
		Summa	**17,276,400**

De av departementschefen sålunda i avseende å beräkningen av statens i det föregående omförmälda inkomster och därmed sammanhängande ämnen gjorda hemställanden och förslag, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.

379196. Stockholm, Isaac Marcus Boktryckeri-Aktiebolag, 1938.

Bilaga A.

Till KONUNGEN

Enligt den för riksräkenskapsverket gällande instruktionen åligger det detta ämbetsverk att årligen till Kungl. Maj:t avlämna förslag till beräknande av statsverkets inkomster vid nästföljande statsreglering ävensom med-

dela upplysningar rörande förhållanden i övrigt av beskaffenhet att böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande av proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Då riksräkenskapsverket nu har att avgiva förslag till beräkning av statens inkomster för budgetåret 1938/39, vill ämbetsverket inledningsvis erinra om utfallet av den för finansåret 1936/37 fastställda riksstaten.

På grundval av i riksräkenskapsverkets årsbok för budgetåret 1936/37 ingående sammanställningar lämnas i en härvid såsom bilaga A fogad tabell en summarisk redovisning av budgetutfallet för nämnda budgetår, vari jämte uppgifter för budgeten i dess helhet särskilda uppgifter meddelas för såväl skattebudgeten som lånebudgeten. Skattebudgeten, vilken i förevarande sammanhang är av det största intresset, har i tabellen uppdelats i dels den allmänna budgeten och dels de från densamma fristående, sinsemellan oberoende specialbudgeterna.

Skattebudgetens inkomster, vilka liksom motsvarande utgifter beräknats till 1,121.21 miljoner kronor, uppgingo enligt budgetredovisningen till 1,216.74 miljoner kronor, medan utgifterna belöpte sig till 1,061.41 miljoner kronor.

Vad den allmänna budgeten angår, hava de mot kassafonden reglerade inkomsttitlarna sammanlagt utfallit med en merinkomst å 76.37 miljoner kronor och en brist å 2.19 miljoner kronor. Motsvarande utgiftsanslag hava lämnat besparingar å 15.29 miljoner kronor, medan merutgifterna uppgått till 22.66 miljoner kronor. Kassafonden har alltså tillförts ett nettotillskott å 66.81 miljoner kronor samt uppgick vid budgetårets utgång efter avdrag av 64.25 miljoner kronor, som från fonden under budgetåret tagits i anspråk för statsregleringen, till 139.69 miljoner kronor. Å de till allmänna budgeten hörande reservationsanslagen hava till inkomstsidan icke omförda reservationer ökats med 84.15 miljoner kronor, huvudsakligen beroende på att det reservationsanslag å 60.50 miljoner kronor, som avsetts till avskrivning av till allmänna arbeten m. m. anvisat lånekapital, icke disponerats under budgetåret.

De skattebudgeten tillhörande specialbudgeterna, vilkas utgifter och inkomster beräknats till 204.02 miljoner kronor, utvisade sammantagna enligt budgetredovisningen 225.37 miljoner kronor i inkomster och 221.00 miljoner kronor i utgifter. Inkomstöverskottet, 4.37 miljoner kronor, motsvaras av nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reservationer.

Lånebudgetens sammanlagda inkomster hava uppgått till det i riksstaten beräknade beloppet, 116.47 miljoner kronor. Utgifterna uppgingo till 128.88 miljoner kronor. Utgifterna hava sålunda överstigit inkomsterna med 12.41 miljoner kronor, vilket belopp motsvarar den nettominskning, som uppkommit å lånemedelsanslagens reservationer.

Närmare uppgifter rörande utfallet av statsregleringen för budgetåret 1936/37 lämnas i riksräkenskapsverkets förenämnda årsbok.

Såsom bakgrund till beräkningen av inkomsttitlarnas avkastning under budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket i efterföljande sammanställning

upptagit tillflödet under budgetåren 1932/33—1936/37 å riksstatens inkomsttitlar avseende verkliga inkomster.

	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
	Miljoner kronor				
Egentliga statsinkomster:					
Skatter	603.86	615.71	689.54	760.43	854.31
Uppbörd i statens verksamhet	4.38	15.18	36.28	54.13	60.72
Bidrag från folkpensioneringsfonden	.	.	.	.	21.96
Diverse inkomster	5.22	6.61	11.27	12.13	11.19
Summa	623.46	637.50	737.09	826.69	948.18
Inkomster av statens produktiva fonder:					
Statens affärsverksamhet	76.26	78.53	121.39	125.02	146.34
Statens allmänna fastighetsfond	.	.	.	8.28	7.73
Fonden för statens aktier	0.19	11.60	1.60	12.10	28.29
Statens utlåningsfonder	12.97	15.88	16.47	14.11	15.05
Statsverkets fond av rusdrycksmedel	4.66	0.93	1.13	0.81	0.78
Summa	94.08	106.94	140.59	160.32	198.19
Andel i riksbankens vinst	14.00	27.00	7.00	4.25	2.75
Riksgäldskontorets inkomstmedel	9.40	11.11	18.17	4.00	0.58
Tillsammans	**740.94**	**782.55**	**902.85**	**995.26**	**1 149.70**

Den för budgetåret 1936/37 redovisade inkomstökningen är delvis beroende på att i riksstaten för detta budgetår uppförts en ny inkomsttitel, avseende bidrag från folkpensioneringsfonden, å vilken titel under tiden januari—juni månader 1937 influtit ett belopp av 21.96 miljoner kronor. Inkomstökningen i övrigt förklaras väsentligen av den under budgetåret fortgående högkonjunkturen.

Utvecklingen av egentliga statsinkomster och inkomster av statens produktiva fonder är i huvudsak avhängig av inkomsttillflödet å de titlar, som upptagas i nedanstående tablå.

	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
	Miljoner kronor				
Egentliga statsinkomster:					
Inkomst- och förmögenhetsskatt	132.24	127.46	130.03	153.06	183.63
Stämpelmedel	49.65	49.70	60.17	61.96	69.01
Automobilskattemedel	72.78	78.51	87.51	96.79	107.12
Tullmedel	117.19	113.43	136.19	148.07	167.34
Tobaksskatt	72.85	74.77	78.54	83.94	88.97
Rusdrycksmedel	139.33	143.57	152.22	166.84	170.55

	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
			Miljoner kronor		
Inkomster av statens produktiva fonder:					
Postverket	13.16	16.54	19.13	19.92	20.99
Telegrafverket	28.17	30.83	36.37	36.26	36.67
Statens järnvägar	11.35	4.15	36.86	40.45	52.27
Statens vattenfallsverk	16.57	16.88	18.09	20.02	21.01
Domänverket	6.98	10.11	10.91	8.33	15.38
Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	—	—	—	—	26.50
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1.60	11.60	1.60	12.10	1.60

Samtliga i sist intagna tablå under egentliga statsinkomster redovisade skattetitlar utvisa för budgetåret 1936/37 stegring. Den ökade inlevereringen från statens järnvägar avser delvis till tidigare budgetår hänförliga överskottsmedel. Nedgången i inlevereringen från aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet sammanhänger därmed, att under budgetåret 1935/36 förutom den ordinära aktieinkomsten ett belopp å 10.5 miljoner kronor, utgörande fonderade vinstmedel, inlevererades till statsverket. Inlevereringen från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag avser dels royalty för verksamhetsåren 1931/32—1934/35, 9.35 miljoner kronor, samt dels royalty och vinstutdelning för verksamhetsåret 1935/36, 9.31 respektive 7.84 miljoner kronor.

De största merinkomsterna i jämförelse med de för budgetåret 1936/37 beräknade inkomsterna hava uppkommit å titlarna inkomst- och förmögenhetsskatt, stämpelmedel, automobilskattemedel, tullmedel, avgifter för prisreglering på jordbrukets område, statens järnvägar, domänverket och Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag med respektive 11.63, 6.01, 4.12, 15.34, 5.14, 16.27, 5.38 och 6.50 miljoner kronor.

Vad härefter angår inkomstutvecklingen under det nu löpande budgetåret 1937/38, föreligga ännu räkenskapsmässiga uppgifter endast för tiden juli—oktober. De verkliga inkomsterna hava under denna tidsperiod utgjort 305.06 miljoner kronor, motsvarande under det sistförflutna budgetåret 264.35 miljoner kronor. Av de mera jämnt inflytande skatteinkomsterna utvisa stämpelmedel, automobilskattemedel, tullmedel, tobaksskatt och rusdrycksmedel stegring med respektive 6.16, 4.39, 11.71, 2.25 och 2.22 miljoner kronor. I övrigt torde endast behöva framhållas, att Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag under ifrågavarande del av innevarande budgetår till statsverket inlevererat royalty med 14.52 miljoner kronor emot 9.26 miljoner kronor under motsvarande tid budgetåret 1936/37.

Beträffande det beräknade utfallet av inkomsterna för budgetåret 1937/38 i dess helhet får riksräkenskapsverket hänvisa till bifogade sammanställning (bilaga B). Till ledning för denna beräkning har riksräkenskapsverket haft att tillgå från vederbörande myndigheter m. fl. lämnade uppgifter angående de påräkneliga inkomsterna.

Vad angår inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1937, framgår av statistiska centralbyråns sammanställningar av taxeringsresultaten, att den debiterade skatten höjts från 188.6 miljoner kronor vid 1936 års taxering till 213.8 miljoner kronor. Under förutsättning att av den vid 1937 års taxering erhållna debiterade skattesumman 97.5 procent inflyta samt för restitutioner avgå 2.5 miljoner kronor, skulle inkomst- och förmögenhetsskattens avkastning under budgetåret 1937/38 uppgå till omkring 206 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 200 miljoner kronor.

Enligt ovanberörda sammanställning av de beräknade inkomsterna för budgetåret 1937/38, vid vars upprättande hänsyn tagits allenast till de förändringar gentemot riksstaten, som redan nu kunna med någon grad av säkerhet påräknas, skulle samtliga inkomster stiga till 1,202.22 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 1,141.41 miljoner kronor. Å de titlar, som regleras mot kassafonden, skulle uppstå ett samlat överskott av 43.13 miljoner kronor.

Förutsättningen för att inkomstsidan i nu löpande riksstat skall utfalla så gynnsamt, som framgår av berörda bilaga, är givetvis, att någon mera avsevärd försämring i konjunkturläget icke inträder och att utvecklingen icke störes av mera omfattande arbetskonflikter under den återstående delen av budgetåret. Vad angår utgifterna, bruka dessa regelbundet utvisa merutgift. Utfallet av de mot kassafonden korresponderande inkomst- och utgiftstitlarna torde emellertid, såvitt nu kan bedömas, tillsammantagna komma att för innevarande år medföra en avsevärd förstärkning av kassafonden.

Vad den nu förestående statsregleringen angår, äro de ekonomiska förhållandena under det snart tilländalupna kalenderåret av avgörande betydelse särskilt för avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten, den extra inkomst- och förmögenhetsskatten samt utjämningsskatten.

Den redan tidigare gynnsamma konjunkturutvecklingen i Sverige har under år 1937 kännetecknats av en ytterligare förbättring. För inkomstbildningen har i synnerhet den starka prisstegringen varit av betydelse. Kommerskollegii index för grosshandelspriser, som i medeltal för år 1936 var 120, har sålunda under innevarande år oavbrutet stigit till och med juli och uppgick för nämnda månad till 140, vid vilken nivå indexen kvarstått till och med september. Sedermera har indexen gått något tillbaka, för oktober till 139 och för november till 137. Vid granskningen av prisutvecklingen för olika varugrupper framgår, att prisstegringen varit väsentligt större för exportvaror än för importvaror.

Enligt Sveriges industriförbunds säsongutjämnade produktionsindex har den industriella produktionen under innevarande år stigit långt över fjolårets nivå. Generalindex för de i beräkningen ingående industrigrenarna — som i genomsnitt för år 1936 låg vid 108 — har för sistlidna oktober månad uppnått siffran 123. Motsvarande indextal för de olika industrigrupperna utgjorde för massa- och pappersindustri 123 (år 1936 i genomsnitt 107), för järn- och stålindustri 125 (107), för maskinindustri 136 (113), för livsme-

delsindustri 114 (104), för textil- och sömnadsindustri 114 (108) samt för annan konsumtionsvaruindustri 120 (107).

Ett uttryck för produktionsstegringen och den höjda omsättningen inom landet är att finna i ökningen av godstrafiken å statens järnvägar. Bortsett från lapplandsmalm har sålunda godsmängden under innevarande års nio första månader varit omkring 14 procent större än under motsvarande period år 1936.

Arbetstillgången inom industrien har enligt socialstyrelsens beräkningar under de tre förflutna kvartalen av innevarande år utvisat en avgjord förbättring i jämförelse med motsvarande kvartal år 1936. I jämförelse med närmast föregående kvartal har emellertid arbetstillgången under det senast förflutna kvartalet gått något tillbaka. Den ökade arbetstillgången motsvaras av en minskning av arbetslöshetssiffrorna. Totalantalet hjälpsökande arbetslösa, som vid utgången av oktober år 1936 uppgick till 24,712, hade vid utgången av sistlidna oktober sjunkit till 12,411. Uppgifterna röran-de arbetslösheten inom fackförbunden utvisa en liknande utveckling.

Den gynnsamma konjunkturutvecklingen under innevarande år framträder starkt i utrikeshandelns ökade omfattning. Den totala handelsomsättningen uppgick under de tio första månaderna av innevarande år till 3,337.2 miljoner kronor mot 2,525.9 miljoner kronor under samma period föregående år. Importvärdet har stigit från 1,315.9 miljoner kronor år 1936 till 1,734.4 miljoner kronor år 1937 eller med 31.8 procent och exportvärdet från 1,210.0 miljoner kronor år 1936 till 1,602.8 miljoner kronor år 1937 eller med 32.5 procent. Importöverskottet, som under de tio första månaderna av år 1936 uppgick till 105.9 miljoner kronor, har under år 1937 stigit till 131.6 miljoner kronor.

Årets skörderesultat beräknas i genomsnitt vara åtskilligt över medelmåttan, innebärande någon förbättring mot fjolåret. Avsättningen av skogsprodukter har under året ytterligare ökats.

Vid bedömandet av den framtida ekonomiska utvecklingen må särskilt framhållas det intima samband, som råder mellan konjunkturförhållandena i skilda länder. Den under år 1936 fortgående förbättringen av det internationella konjunkturläget har under förra hälften av innevarande år ytterligare accentuerats. Under förhösten hava emellertid konjunkturutsikterna undergått en påtaglig försämring. Det redan tidigare inträdda prisfallet å vissa konjunkturkänsliga råvaror har från mitten av augusti månad påskyndats. Omslaget i prisutvecklingen har framkallat oro för det nuvarande konjunkturlägets bestånd. Produktionen, som under förra delen av innevarande år i flertalet länder fortsatt att stiga, har under de senaste månaderna i Europa hållit sig på i stort sett oförändrad nivå men i Förenta Staterna gått starkt tillbaka. Världshandeln, som tidigare utvisat stark stegring, synes likaledes hava stagnerat under senare hälften av innevarande år.

Vad särskilt angår konjunkturutvecklingen i Sverige, hava, frånsett försämringen å fondbörsen, mera bestämda tecken på att den rådande högkon-

junkturen inom den närmaste framtiden skall avbrytas ännu icke framträtt. Under de senaste månaderna har likväl — som följd av det försämrade ekonomiska världsläget — den tidigare konjunkturförbättringen försvagats. En tendens till prissänkning har på sista tiden framträtt beträffande ett flertal för näringslivet viktiga varuslag samtidigt som minskad köplust särskilt från utländska avnämare gjort sig gällande. Sysselsättningen inom industrien synes emellertid hittills hava påverkats endast obetydligt. Utrikeshandeln utvisar alltjämt stark expansion i jämförelse med fjolåret. Beträffande sjöfartsnäringen har den tidigare stegringen av fraktsatserna gjort sig gällande till och med september, efter vilken tidpunkt ett svagare prisläge inträtt.

Med hänsyn till den obestämdhet, som sålunda kännetecknar det nuvarande ekonomiska läget såväl i utlandet som i Sverige, har riksräkenskapsverket för tiden intill nästkommande budgetårs utgång ansett sig böra räkna med en viss avmattning av det hittillsvarande konjunkturuppsvinget. Någon mera avsevärd konjunkturförsämring har riksräkenskapsverket däremot icke förutsatt skola inträda.

Med utgångspunkt härifrån har riksräkenskapsverket vid beräknandet av inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1938/39 i fråga om de titlar, som äro beroende av konjunkturförhållandena under kalenderåret 1938 och förra hälften av år 1939, gjort det antagandet, att inkomsttillflödet skall under budgetåret 1938/39 i stort sett uppnå samma nivå som under innevarande budgetår. Riksräkenskapsverket förutsätter emellertid härvid, att vissa särskilt konjunkturkänsliga titlar såsom stämpelmedel, tullmedel och domänverket skola under nästkommande budgetår utvisa nedgång, medan åter andra titlar såsom automobilskattemedel och tobaksskatt skola — trots väntad stagnation i konjunkturutvecklingen — fortsätta att stiga. Beträffande vissa affärsverk såsom postverket och statens järnvägar slutligen lära ökade kostnader för löner och dyrtidstillägg även vid stigande bruttoinkomster förorsaka reducering av överskotten.

Rörande tillämpningen för olika inkomsttitlar av de allmänna förutsättningar rörande inkomstutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning sålunda utgått, hänvisas till framställningen under varje särskild titel. Beträffande beräkningen av affärsverkens överskott vill riksräkenskapsverket förutskicka, att denna verkställts under den förutsättningen, att dyrtidstilläggen skola utgå efter en levnadskostnadsindex av 166.

Innan riksräkenskapsverket övergår till beräkningen av de särskilda inkomsttitlarnas avkastning, vill ämbetsverket erinra om den ändrade uppställning av riksstaten, varom innevarande års riksdag fattat beslut. Enligt den nya uppställningen uppdelas riksstaten i två fristående avdelningar, nämligen driftbudgeten och kapitalbudgeten. Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning lärer skola omfatta allenast inkomsterna å driftbudgeten. Rörande beteckningen av de olika inkomsttitlarna och dessas sammanförande

under samlingsrubriker har riksräkenskapsverket i den efterföljande framställningen och i den härvid fogade tabellen med specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1938/39 (bilaga C) följt de anvisningar, som återfinnas i budgetsakkunnigas den 19 december 1936 avgivna promemoria med förslag till omläggning av riksstatens uppställning, vilken promemoria legat till grund för den beslutade nya uppställningen av riksstaten.

A. Egentliga statsinkomster.

I. Skatter.

Mantalspenningar.

Denna inkomsttitel har i riksstaten och budgetredovisningen för de senaste budgetåren beräknats till, respektive redovisats med följande belopp:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	1,050,000	1,049,390	9,759
» 1933/34	1,000,000	1,067,801	18,411
» 1934/35	1,050,000	1,122,826	55,025
» 1935/36	1,050,000	1,135,495	12,669
» 1936/37	1,100,000	1,166,150	30,655
» 1937/38	1,150,000	.	.

Med hänsyn till inkomstutvecklingen å förevarande titel under tidigare budgetår torde mantalspenningarna för budgetåret 1938/39 kunna beräknas till 1,200,000 kronor. I den härvid såsom bilaga C fogade tabellen med specifikation av statens inkomster för budgetåret 1938/39, i det följande benämnd inkomsttabellen, har riksräkenskapsverket fördenskull uppfört mantalspenningar med *1,200,000* kronor.

Prästerskapets till statsverket indragna tionde.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1932/33	1,730,000	1,743,177	184,720
» 1933/34	1,555,000	1,565,144	178,033
» 1934/35	1,410,000	1,418,510	146,634
» 1935/36	1,240,000	1,251,024	167,486
» 1936/37	1,050,000	1,059,587	191,437
» 1937/38	850,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 2 november 1937 har kammarkollegiet beträffande beräkningen av inkomsterna å förevarande titel för budgetåret 1938/39 hänvisat till ett av kammarkollegiet och statskontoret den

21 mars 1934 avgivet underdånigt utlåtande angående påskyndat avskrivande av prästerskapets till statsverket indragna tionde, vari bland annat anförts:

»I likhet med 1927 års prästlöneregleringssakkunniga hålla ämbetsverken före att ett blivande beslut om avskrivning av tiondeavgifterna bör omfatta samtliga vid en viss tidpunkt utestående, ej till betalning förfallna avgifter. Tillräckliga skäl att verkställa avskrivningen i olika omgångar på sådant sätt, att i varje omgång efterskänkes allenast viss större eller mindre del av kvarstående avgifter, synas icke föreligga. Ämbetsverken anse för den skull, att avskrivningen icke bör vidtagas, förrän det statsfinansiella läget är sådant, att budgeten finnes kunna bära förlusten av ifrågavarande inkomst i dess helhet.»

Enligt i utlåtandet meddelade uppgifter skulle med nu gällande bestämmelser om indragning till statsverket av ifrågavarande avgifter inkomsterna å förevarande inkomsttitel för tiden från och med nästkommande budgetår uppgå till ungefärligen följande belopp:

Budgetår	Kronor	Budgetår	Kronor
1938/39	654,700	1941/42	225,800
1939/40	499,800	1942/43	139,600
1940/41	353,500	1943/44	82,400

Riksräkenskapsverket, som utgår från att någon avskrivning av prästerskapets till statsverket indragna tionde för närvarande icke kommer att medgivas, har i inkomsttabellen uppfört förevarande inkomsttitel med ett avjämnat belopp av *660,000* kronor.

Inkomst- och förmögenhetsskatt.

De beräknade och behållna inkomsterna av inkomst- och förmögenhetsskatten hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	122,000,000	132,240,378	— 25,111,106
» 1933/34	120,000,000	127,455,318	— 4,785,060
» 1934/35	126,000,000	130,028,457	+ 2,573,139
» 1935/36	140,000,000	153,062,990	+ 23,034,533
» 1936/37	172,000,000	183,633,614	+ 30,570,624
» 1937/38	200,000,000	.	.

De under respektive budgetår å titeln redovisade bruttoinkomsterna och utgifterna angivas i efterföljande sammanställning. Utgifterna utgöras huvudsakligen av restitutioner.

	Bruttoinkomster		Utgifter	Behållen inkomst
	Milj. kr.	I procent av debiterad inkomst	Milj. kr.	Milj. kr.
1932/33	134.65	95.8	2.41	132.24
1933/34	132.30	96.4	4.84	127.46
1934/35	133.24	98.7	3.21	130.03
1935/36	154.35	98.1	1.29	153.06
1936/37	185.01	97.7	1.38	183.63

Det procenttal av grundbeloppet, efter vilket inkomst- och förmögenhetsskatten utgått, har fastställts till 145 för budgetåret 1932/33, 165 för budgetåret 1933/34 samt 170 för budgetåren 1934/35—1937/38.

För en närmare analys av de vid tidigare taxeringar uppnådda taxeringsresultaten och för beräkning av utfallet av framtida taxeringar är en uppdelning av den vid taxeringen uppskattade totala inkomsten på olika inkomstkällor av stor betydelse. I taxeringslängderna och i den på dessas uppgifter grundade taxeringsstatistiken föreligger emellertid sådan uppdelning allenast beträffande den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomsten. I avsaknad av en på direkta taxeringsuppgifter grundad motsvarande uppdelning av den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade inkomsten har fördenskull den i det följande verkställda beräkningen rörande det väntade utfallet av 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt genomförts med utgångspunkt från den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt för olika inkomstkällor uppskattade inkomsten.

Utfallet av taxeringarna till kommunal inkomstskatt samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1934—1937 avseende å ena sidan andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och å andra sidan svenska aktiebolag framgår närmare av efterföljande, med ledning av statistiska centralbyråns sammanställningar av taxeringsresultaten utarbetade tabell.

Rörande taxeringen till kommunal inkomstskatt återfinnas i tabellen särskilda uppgifter för den uppskattade inkomsten från olika inkomstkällor. Erinras må, att de för inkomst av jordbruksfastighet och för inkomst av annan fastighet meddelade uppgifterna avse allenast inkomst, som överskjuter fem procent av fastighetsvärdet.

Den i tabellen redovisade inkomsten av jordbruksfastighet utvisar under redovisningsperioden en fortgående stark stegring. Härav torde kunna dragas den slutsatsen, att jämväl den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade totala inkomsten av jordbruksfastighet år från år i avsevärd mån höjts.

Den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomsten av annan fastighet åter har sedan 1934 års taxering undergått relativt mindre förändringar. Den vid 1937 års taxering redovisade nedgången tyder på att jämväl den vid samma års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade totala inkomsten av annan fastighet reducerats.

Utfallet av taxeringarna till kommunal inkomstskatt samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1934—1937.

	1934	1935	1936	1937	1935	1936	1937
	Miljoner kronor				Procentuell stegring (+) eller minskning (—) från föregående år		
Taxeringen till kommunal inkomstskatt.							
Andra skattskyldiga än svenska aktiebolag.							
Inkomst av jordbruksfastighet	110.7	165.9	198.2	229.2	+ 49.9	+ 19.5	+ 15.6
» » annan fastighet	15.3	15.1	16.3	15.4	— 1.3	+ 7.9	— 5.5
» » rörelse m. m.	454.3	509.8	583.1	641.9	+ 12.2	+ 14.4	+ 10.1
» » tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet	3,611.9	3,874.5	4,172.5	4,456.8	+ 7.3	+ 7.7	+ 6.8
» » kapital	309.3	297.4	385.3	337.0	— 3.8	+ 29.6	— 12.5
Summa	4,501.5	4,862.7	5,355.4	5,680.3	+ 8.0	+ 10.1	+ 6.1
Taxerad inkomst	4,306.7	4,651.9	5,130.0	5,436.1	+ 8.0	+ 10.3	+ 6.0
Svenska aktiebolag.							
Inkomst av jordbruksfastighet	1.3	6.1	6.1	6.3	+369.2	—	+ 3.3
» » annan fastighet	1.6	1.3	1.1	1.2	— 18.7	— 15.4	+ 9.1
» » annan förvärvsverksamhet	238.0	329.6	383.2	502.2	+ 38.5	+ 16.3	+ 31.1
» » kapital	13.2	16.4	19.1	25.7	+ 24.2	+ 16.5	+ 34.6
Summa	254.1	353.4	409.5	535.4	+ 39.1	+ 15.9	+ 30.7
Taxerad inkomst	249.1	346.1	406.7	533.6	+ 38.9	+ 17.5	+ 31.2
Taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.							
Andra skattskyldiga än svenska aktiebolag.							
Taxerat belopp	4,538.3	4,902.3	5,480.6	5,722.0	+ 8.0	+ 11.8	+ 4.4
Utnyttjade ortsavdrag	2,702.3	2,875.1	3,049.2	3,172.1	+ 6.4	+ 6.1	+ 4.0
Beskattningsbart belopp	1,836.0	2,027.2	2,431.4	2,549.9	+ 10.4	+ 19.9	+ 4.9
Debiterad skatt	*108.6*	*120.2*	*144.5*	*152.9*	*+ 10.7*	*+ 20.2*	*+ 5.8*
Svenska aktiebolag.							
Beskattningsbart (=taxerat) belopp	292.3	409.2	478.2	608.8	+ 40.0	+ 16.9	+ 27.3
Debiterad skatt	*25.5*	*36.0*	*44.1*	*60.9*	*+ 41.2*	*+ 22.5*	*+ 38.1*

Beträffande övriga inkomstkällor avvika de vid taxeringen till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomsterna allenast i mindre mån från de vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade motsvarande inkomsterna.

För andra skattskyldiga än svenska aktiebolag har såväl inkomsten av rörelse m. m. som inkomsten av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet sedan 1934 års taxering oavbrutet stegrats. Den årliga inkomstökningen har emellertid varit väsentligt större för den förra inkomstkällan än för den senare. Inkomsten av kapital åter har under redovisningsperioden omväxlande stegrats och minskats. Särskilt anmärkningsvärd är den betydande nedgång av kapitalinkomsten, som redovisats vid 1937 års taxering.

För svenska aktiebolag har inkomsten av annan förvärvsverksamhet, som omfattar mer än 93 procent av den för bolagen uppskattade totala inkomsten, för varje år utvisat en mycket betydande stegring, och har inkomsten vid 1937 års taxering i jämförelse med 1934 års taxering mer än fördubblats. Även aktiebolagens inkomst av kapital har under redovisningsperioden oavbrutet starkt ökats.

De i tabellen redovisade taxeringsresultaten avseende taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt utvisa för såväl andra skattskyldiga än svenska aktiebolag som svenska aktiebolag genomgående en oavbruten stegring. Den ojämförligt största ökningen av taxeringsresultaten faller emellertid på aktiebolagen.

Vad därefter angår det påräkneliga utfallet av 1938 års taxering är detta beroende av de ekonomiska förhållandena under innevarande kalenderår. Såsom riksräkenskapsverket i sin inkomstberäkning inledningsvis närmare angivit, har den redan tidigare gynnsamma konjunkturutvecklingen i Sverige under år 1937 kännetecknats av en ytterligare mycket betydande förbättring. Vid sådant förhållande lära ock taxeringsresultaten vid 1938 års taxering komma att högst avsevärt överstiga de vid innevarande års taxering uppnådda taxeringsresultaten.

Med utgångspunkt från de i tabellen för 1937 års taxering redovisade taxeringsresultaten har riksräkenskapsverket verkställt beräkning rörande utfallet av 1938 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Rörande grunderna för beräkningen av taxeringsresultatet avseende andra skattskyldiga än svenska aktiebolag må anföras följande.

Inkomsten av jordbruksfastighet lärer, på grund av den under innevarande år ökade avsättningen av skogsprodukter, komma att vid 1938 års taxering icke obetydligt ökas. Inkomsten av annan fastighet åter torde vid samma taxering, trots tillkomsten av ett stort antal nya bostadslägenheter, icke komma att utvisa någon stegring. För den vid taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade fastighetsinkomsten i dess helhet räknar riksräkenskapsverket med en stegring vid 1938 års taxering av omkring 4 procent.

Inkomsten av rörelse m. m. har vid 1937 års taxering till kommunal inkomstskatt stigit med 10.1 procent. Stegringen av den till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade rörelseinkomsten beräknas icke hava varit fullt lika stor. Den under innevarande år inträdda prisstegringen och den därmed sammanhängande ökningen av produktionens och handelns omfattning torde

hava medfört en avsevärd ytterligare stegring av rörelseinkomstens storlek. Riksräkenskapsverket har ansett sig kunna uppskatta den vid 1938 års taxering väntade stegringen av rörelseinkomsten till omkring 10 procent.

Inkomsten av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet utvisade vid 1937 års taxering till kommunal inkomstskatt en stegring med 6.8 procent. Under innevarande år hava lönerna inom stora arbetsområden ökats på grund av dels höjning av lönesatserna, dels utökning av antalet sysselsatta arbetare. Med stöd av från socialstyrelsen erhållna uppgifter har ökningen av den samlade lönesumman under år 1937 för den egentliga industrien, byggnadsverksamheten, småindustrien och hantverket samt vägarbeten uppskattats till 10 à 12 procent. Inom skogsbruket beräknas arbetsinkomsternas stegring under innevarande år hava varit väsentligt större. Även inom jordbruket och vissa andra näringsgrenar torde arbetsinkomsterna likaledes komma att uppvisa icke obetydlig uppgång. Löne- och pensionsinkomsterna för i allmän tjänst anställda hava däremot icke ökats i samma omfattning. För de olika verksamhetsgrenarna sammantagna räknar riksräkenskapsverket med en genomsnittlig inkomststegring motsvarande 9 procent.

Vad slutligen angår inkomsten av kapital, vilken vid 1937 års taxering till kommunal inkomstskatt sänkts med 12.5 procent, torde kunna antagas, att den redovisade inkomstminskningen framkallats dels därav, att i den för 1936 års taxering redovisade kapitalinkomsten ingå stora till efterbeskattning hänförliga belopp, dels ock av verkställda konverteringar av äldre lån, vilka konverteringar bidragit till sänkning av 1937 års taxeringsresultat. För 1938 års taxering förutsätter riksräkenskapsverket, att den fortgående utökningen av det räntebärande kapitalets storlek samt den höjda utdelningen å aktier skola medföra inkomststegringar, vilka ungefärligen uppväga den inkomstminskning, som kan förväntas inträda på grund av ytterligare konvertering av äldre lån.

Enligt de av riksräkenskapsverket sålunda gjorda antagandena angående de under innevarande år inträdda förskjutningarna av de olika inkomstkällornas avkastning kan den uppskattade sammanlagda inkomsten vid 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt beräknas stiga med omkring 8 procent. Med utgångspunkt härifrån har riksräkenskapsverket beräknat den vid 1938 års taxering väntade stegringen av det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet till likaledes omkring 8 procent. Då enligt tabellen det vid 1937 års taxering för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet uppgick till 5,722.0 miljoner kronor, skulle alltså motsvarande taxerade belopp vid 1938 års taxering beräknas till omkring 6,180 miljoner kronor.

Från det taxerade beloppet skola avgå ortsavdrag, vilka avdrag vid 1938 års taxering beräknats ökade med omkring 6 procent eller till i runt tal 3,360 miljoner kronor.

Det beskattningsbara beloppet vid 1938 års taxering för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag skulle alltså enligt förestående beräkning uppgå till 2,820 miljoner kronor.

Beträffande därefter det väntade utfallet av 1938 års taxering avseende svenska aktiebolag har riksräkenskapsverket verkställt följande beräkning, vilken ansetts kunna grundas direkt på den samlade taxerade inkomsten.

Det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade (= beskattningsbara) beloppet utvisade vid 1937 års taxering en stegring med 27.3 procent. Den under innevarande år inträdda allmänna prisstegringen har medfört fortsatt, starkt forcerad produktionsökning inom såväl de för den inhemska marknaden som de för exportmarknaden arbetande industrierna. Det med produktionsökningen sammanhängande fullständigare utnyttjandet av industrianläggningarnas kapacitet lärer härvid särskilt för storföretagen hava gynnsamt påverkat relationen mellan inkomster och utgifter. Frånvaron av mera omfattande öppna arbetskonflikter har likaledes bidragit till den gynnsamma utvecklingen. Å andra sidan har den efter hand inträdda höjningen av lönesatserna ökat produktionskostnaderna. Årets sammanlagda vinstresultat torde med all sannolikhet komma att utvisa en mycket betydande förbättring. Riksräkenskapsverket har uppskattat den väntade stegringen av bolagsinkomsterna vid 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt till 18 procent, motsvarande $^2/_3$ av den procentuella inkomststegringen vid 1937 års taxering. Enligt denna beräkning skulle alltså det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade (= beskattningsbara) beloppet, vilket vid 1937 års taxering uppgick till 608.8 miljoner kronor, komma att stiga till i runt tal 720 miljoner kronor.

Sedan riksräkenskapsverket sålunda för 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt beräknat det beskattningsbara beloppet för såväl andra skattskyldiga än svenska aktiebolag som svenska aktiebolag, har ämbetsverket att beräkna det belopp, varmed skatten kan komma att debiteras, samt den del därav, varmed skatten kan förväntas inflyta.

Medelskatteprocenten, som vid 1936 års taxering uppgick till 5.94 procent för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och till 9.22 procent för svenska aktiebolag, steg vid 1937 års taxering till respektive 6.00 och 10.00 procent. För nästkommande års taxering har riksräkenskapsverket — under förutsättning att skatten utgår med 170 procent av grundbeloppet — räknat med en skatteprocent av 6.05 procent för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och 10.50 procent för svenska aktiebolag.

Med nu angivna procentsatser skulle den år 1938 debiterade skatten uppgå till 170.6 miljoner kronor för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och 75.6 miljoner kronor för svenska aktiebolag eller alltså sammanlagt till 246.2 miljoner kronor.

Vad angår storleken av den inkomst- och förmögenhetsskatt, som kan komma att inflyta under budgetåret 1938/39, får riksräkenskapsverket hänvisa till förut intagna tablå, vilken utvisar, i vad mån den debiterade skatten under de senaste budgetåren influtit, ävensom beloppen för under respektive budgetår restituerad skatt. För perioden 1932/33—1936/37 uppgingo i medeltal för budgetår bruttoinkomsten å titeln till 97.3 procent av den debiterade

skatten och restitutionerna till 2.6 miljoner kronor. Med tillämpande för budgetåret 1938/39 av samma genomsnittliga procenttal och restitutionsbelopp skulle bruttoinkomsten uppgå till 239.6 miljoner kronor och den behållna inkomsten till 237.0 miljoner kronor.

Resultatet av riksräkenskapsverkets förestående beräkning rörande det väntade utfallet av 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt och den för budgetåret 1938/39 påräkneliga inkomsten av inkomst- och förmögenhetsskatt kan sammanfattas sålunda:

		Andra skattskyldiga än svenska aktiebolag	Svenska aktiebolag	Samtliga skattskyldiga
Taxerat belopp	Milj. kr.	6,180	720	6,900
Utnyttjade ortsavdrag	» »	3,360	—	3,360
Beskattningsbart belopp	» »	2,820	720	3,540
Skatt i procent av grundbeloppet		170	170	170
Skatteprocent i medeltal		6.05	10.50	
Debiterad skatt	Milj. kr.	170.6	75.6	246.2
Inflytandeprocent		·	·	97.3
Bruttoinkomst	Milj. kr.	·	·	239.6
Restitutioner	» »	·	·	2.6
Behållen inkomst	» »	·	·	237.0

Med hänsyn till förevarande inkomsttitels storleksordning och beräkningens självklart stora osäkerhet har riksräkenskapsverket ansett det vara lämpligast att i riksstaten uppföra titeln med ett till jämnt 5-tal miljoner avrundat belopp. Ämbetsverket hemställer fördenskull, att i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 inkomst- och förmögenhetsskatt beräknas till *235,000,000* kronor.

Särskild skatt å förmögenhet.

Å förevarande inkomsttitel, som uppförts i riksstaten från och med budgetåret 1934/35, hava de beräknade och behållna inkomsterna utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1934/35	12,000,000	11,228,937	·
» 1935/36	11,700,000	12,498,024	1,269,087
» 1936/37	13,000,000	13,560,966	1,062,942
» 1937/38	15,000,000	·	·

De enligt förordningen om särskild skatt å förmögenhet åren 1934—1937 verkställda taxeringarna hava givit följande resultat:

Taxeringsår	Beskattningsbar förmögenhet Milj. kr.	Stegring %	Debiterad skatt Milj. kr.	Skatteprocent i medeltal
1934	6,557	·	11.25	0.172
1935	7,087	8.1	12.52	0.177
1936	7,904	11.5	13.64	0.173
1937	8,454	7.0	14.97	0.177

Riksräkenskapsverket beräknar, med ledning av förestående uppgifter, den behållna inkomsten av särskild skatt å förmögenhet under budgetåret 1937/38 till 14.9 miljoner kronor.

Såväl den beskattningsbara förmögenheten som den uträknade förmögenhetsskatten har allt sedan denna beskattningsforms tillkomst utvisat en fortgående stegring. Med hänsyn till den under innevarande år inträdda nedgången av aktievärdena räknar riksräkenskapsverket emellertid icke med någon mera avsevärd ytterligare uppgång av den beskattningsbara förmögenheten vid 1938 års taxering. Vid sådant förhållande har ämbetsverket funnit tillräcklig anledning icke föreligga att för nästkommande budgetår vidtaga höjning av det nuvarande riksstatsbeloppet.

Riksräkenskapsverket har alltså i inkomsttabellen uppfört särskild skatt å förmögenhet med *15,000,000* kronor.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång— kronor
Budgetåret 1932/33	11,500,000	11,035,164	.
» 1933/34	9,000,000	8,675,244	— 2,359,920
» 1934/35	8,000,000	7,659,771	— 1,015,473
» 1935/36	8,000,000	8,648,928	+ 989,157
» 1936/37	23,000,000	24,203,913	+ 15,554,985
» 1937/38	27,500,000	.	.

Stegringen av extra inkomst- och förmögenhetsskatten under budgetåret 1936/37 är väsentligen beroende på ändrade grunder för skatten.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, som författningsenligt uttages allenast av andra skattskyldiga än aktiebolag, utgår endast å till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara belopp överstigande 6,000 kronor.

Det till extra inkomst- och förmögenhetsskatt debiterade skattebeloppet, som vid 1936 års taxering uppgått till 24.41 miljoner kronor, har enligt 1937 års taxering höjts till 26.84 miljoner kronor eller med 10.0 procent. Motsvarande höjning av det till inkomst- och förmögenhetsskatt för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag debiterade skattebeloppet utgjorde 5.8 procent.

Enligt riksräkenskapsverkets förestående beräkning rörande utfallet av 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt skulle den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten vid nämnda taxering för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag stiga med 11.6 procent. Med utgångspunkt härifrån och med ledning av de ovan meddelade procenttalen avseende stegringen vid 1937 års taxering av den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten å ena sidan och den debiterade extra inkomst- och förmögenhetsskatten å andra sidan har riksräkenskapsverket funnit sig kunna förutsätta, att det vid 1938 års taxering till extra inkomst- och förmögenhetsskatt debiterade skattebeloppet skall komma att stiga med omkring 14 procent i jämförelse

med det vid innevarande års taxering debiterade beloppet. I enlighet härmed skulle den debiterade skatten stiga till 30.6 miljoner kronor. Den behållna inkomsten å titeln torde vid sådant förhållande kunna upptagas till ett nedåt avjämnat belopp av 30.0 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört extra inkomst- och förmögenhetsskatt med *30,000,000* kronor.

Utjämningsskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	4,100,000	4,976,537	— 102,757
» 1933/34	4,100,000	3,926,067	— 1,050,470
» 1934/35	7,400,000	7,148,322	+ 3,222,255
» 1935/36	8,200,000	8,515,151	+ 1,366,829
» 1936/37	9,700,000	10,729,233	+ 2,214,082
» 1937/38	12,000,000	.	.

Utjämningsskatten, som författningsenligt utgår med viss del av ett vid taxeringen uträknat grundbelopp, har under hela redovisningsperioden uttagits med hela grundbeloppet.

Den starkt stegrade inkomsten fr. o. m. budgetåret 1934/35 är beroende på att av 1934 års riksdag utjämningsskattens grundbelopp fastställdes skola utgöra två tredjedelar av den kommunala progressivskattens grundbelopp mot förut en tredjedel.

Utfallet av debiteringen till utjämningsskatt åren 1934—1937 avseende å ena sidan andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och å andra sidan svenska aktiebolag framgår närmare av efterföljande sammanställning, vari till jämförelse intagits jämväl de till inkomst- och förmögenhetsskatt debiterade skattebeloppen.

Taxeringsår	Debiterad inkomst- och förmögenhetsskatt		Debiterad utjämningsskatt	
	Milj. kr.	Stegring %	Milj. kr.	Stegring %
Andra skattskyldiga än svenska aktiebolag:				
1934	108.6	.	6.28	.
1935	120.2	10.7	7.10	13.1
1936	144.5	20.2	8.88	25.1
1937	152.9	5.8	9.71	9.3
Svenska aktiebolag:				
1934	25.5	.	0.97	.
1935	36.0	41.2	1.50	54.6
1936	44.1	22.5	1.95	30.0
1937	60.9	38.1	3.20	64.1

På grund av att utjämningsskatten till sin allmänna konstruktion nära ansluter sig till inkomst- och förmögenhetsskatten, uppvisa förändringarna från år till år av de debiterade skattebeloppen för de båda skattetitlarna en viss parallellism. Enligt riksräkenskapsverkets beräkning rörande utfallet av 1938 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt skulle det debiterade skattebeloppet för denna skatt vid nämnda taxering stiga för andra skattskyldiga än svenska aktiebolag med 11.6 procent och för svenska aktiebolag med 24.1 procent. Med utgångspunkt härifrån och med ledning av de ovan meddelade procenttalen avseende stegringen av de till inkomst- och förmögenhetsskatt å ena sidan samt de till utjämningsskatt å andra sidan debiterade skattebeloppen har riksräkenskapsverket — under förutsättning att skatten uttages med hela grundbeloppet — beräknat stegringen vid 1938 års taxering av det för utjämningsskatten debiterade skattebeloppet avseende andra skattskyldiga än svenska aktiebolag efter 13.5 procent och avseende svenska aktiebolag efter 30 procent. I överensstämmelse härmed skulle den vid nämnda taxering debiterade utjämningsskatten uppgå till (11.0 + 4.2 =) 15.2 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill i inkomsttabellen uppfört utjämningsskatt med ett avrundat belopp av *15,000,000* kronor.

Utskiftningsskatt och ersättningsskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	100,000	209,975	+ 127,975
» 1933/34	100,000	302,774	+ 92,799
» 1934/35	300,000	200,381	— 102,393
» 1935/36	300,000	233,637	+ 33,256
» 1936/37	250,000	455,108	+ 221,471
» 1937/38	250,000	.	.

De å förevarande inkomsttitel redovisade inkomsterna utgjordes under budgetåren 1932/33 och 1933/34 allenast av utskiftningsskatt. Från och med budgetåret 1934/35 har under denna inkomsttitel redovisats jämväl den av 1933 års riksdag beslutade ersättningsskatten.

Vid 1937 års taxering har enligt uppgift från statistiska centralbyrån utskiftningsskatt debiterats med ett belopp av 331,615 kronor samt ersättningsskatt med 70,358 kronor, eller sammanlagt 401,973 kronor.

Ehuru såväl utskiftningsskatt som ersättningsskatt kunna förväntas fluktuera avsevärt, får riksräkenskapsverket med hänsyn till inkomsttillflödet å titeln under sistförflutna budgetår och det väntade inkomsttillflödet under innevarande budgetår för sin del förorda, att utskiftningsskatt och ersättningsskatt i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptages med ett till *300,000* kronor förhöjt belopp.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	500,000	357,119	— 42,895
» 1933/34	400,000	294,023	— 63,096
» 1934/35	350,000	290,251	— 3,772
» 1935/36	350,000	327,576	+ 37,325
» 1936/37	350,000	288,929	— 38,647
» 1937/38	350,000	.	.

Med hänsyn till den behållna inkomsten å förevarande titel under de senast förflutna budgetåren har riksräkenskapsverket för budgetåret 1938/39 ansett sig böra föreslå en nedsättning av det för innevarande budgetår i riksstaten upptagna beloppet med 50,000 kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter med *300,000* kronor.

Stämpelmedel.

De beräknade och behållna inkomsterna å denna titel hava uppgått till:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	45,000,000	49,653,529	843,849
» 1933/34	52,000,000	49,700,377	46,848
» 1934/35	55,000,000	60,169,179	10,468,802
» 1935/36	57,000,000	61,962,763	1,793,584
» 1936/37	63,000,000	69,005,300	7,042,537
» 1937/38	65,000,000	.	.

Enligt i statistiska centralbyrån utarbetade uppgifter å beloppen av de stämplar, som använts till nedanstående handlingar, hava dessa belopp under åren 1934—1936 utgjort:

	1934	1935	1936
	Miljoner kronor		
Handlingar till lagfartsprotokollet	8.57	9.22	8.68
Handlingar till intecknings- och tomträttsprotokollen	1.59	2.51	2.73
Handlingar till äktenskapsförordsprotokollet	0.04	0.04	0.04
Handlingar till boupptecknings protokollet	28.11	26.45	26.51
Till länsstyrelser avgivna deklarationer om gåva m. m.	1.16	1.44	2.09
Summa	39.47	39.66	40.05
Därav:			
Arvsskatt och skatt för gåva	29.27	27.88	28.62
I övrigt	10.20	11.78	11.43

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 26 november 1937 har statistiska centralbyrån beträffande beräkningen av arvsskatt och skatt för gåva för budgetåret 1938/39 anfört följande:

»Riksräkenskapsverket har i sin den 10 december 1935 dagtecknade inkomstberäkning för budgetåret 1936/37 uppfört stämpelmedel med 62,000,000 kronor, därav 29,000,000 kronor arvsskatt och skatt för gåva. Enligt skrivelse den 12 november 1936 till riksräkenskapsverket har statistiska centralbyrån beräknat, att sistnämnda skatter skulle komma att inflyta med omkring 33,000,000 kronor under vart och ett av budgetåren 1936/37 och 1937/38. Sedermera har riksräkenskapsverket i skrivelse den 26 augusti 1937 till Konungen meddelat, att arvs- och gåvoskatternas avkastning under budgetåret 1936/37 beräknats till ett avrundat belopp av 33,825,000 kronor. Ämbetsverket har vidare i sin den 9 december 1936 dagtecknade inkomstberäkning för budgetåret 1937/38 uppfört stämpelmedel med 63,000,000 kronor utan att emellertid därvid företagits särskild uppskattning, huru stor del av nämnda belopp kunde komma att utgöra arvsskatt och skatt för gåva.

Till statistiska centralbyrån inkomna uppgifter rörande innevarande års skattetaxeringar utvisa en ökning från år 1936 av 6.2 procent utav det sammanlagda till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet. Motsvarande belopp för år 1936 innefattade i sin ordning en ökning från år 1935 av 12.2 procent. De avrundade beloppen av arvs- och gåvoskatternas avkastning, sådana dessa belopp enligt skrivelser till Konungen den 25 augusti 1936 och den 26 augusti 1937 av riksräkenskapsverket beräknats för budgetåren 1935/36 och 1936/37, ha undergått en ökning från förstnämnda till sistnämnda budgetår av 9.5 procent.

Uppenbarligen kunna icke några säkra beräkningar göras beträffande arvs- och gåvoskatternas belopp på grundval av skattetaxeringarnas utfall. Man torde emellertid kunna utgå från, att en höjning av de taxerade beloppen indicerar en ökning av arvs- och gåvoskatternas avkastning, därest icke andra faktorer tala mot en sådan ökning. Ett sådant antagande jävas icke av ovan anförda relativtal.

Så vitt för statistiska centralbyrån är känt, föreligga inga andra omständigheter än de här ovan siffermässigt angivna, av vilka med någon grad av visshet skulle kunna dragas slutsatser rörande arvs- och gåvoskatternas avkastning under budgetåren 1937/38 och 1938/39.

Under förutsättning att gällande föreskrifter om arvsskatt och skatt för gåva förbliva oförändrade, finner sig statistiska centralbyrån kunna med stöd av vad ovan anförts beräkna, att nämnda skatter komma att under vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 inflyta med ett belopp, som med omkring 4 procent överstiger det för budgetåret 1936/37 av riksräkenskapsverket beräknade, eller omkring 35,000,000 kronor.«

Den huvudsakliga uppbörden å förevarande inkomsttitel utgöres av stämpelmedel, som av postverket inbetalas till statskontoret. Denna uppbörd utgjorde, efter avdrag av belopp som restituerats genom statskontoret, 61.43 miljoner kronor för budgetåret 1935/36 samt 67.43 miljoner kronor för budgetåret 1936/37. Härförutom redovisade länsstyrelserna den uppbörd av stämpelmedel jämte ränta, som inflyter i de fall, då anstånd med stämpelskattens erläggande medgivits jämlikt bestämmelserna i § 47 av förordningen om arvsskatt och skatt för gåva. Nu berörda uppbörd hos länsstyrelser-

na har under budgetåren 1935/36 och 1936/37 — efter avdrag för restitutioner — utgjort respektive 0.53 och 1.57 miljoner kronor.

I riksräkenskapsverket tillhandakommen skrivelse den 13 november 1937 har generalpoststyrelsen rörande stämpelmedlens beräkning för budgetåret 1938/39 anfört bland annat följande:

»I efterföljande tablå äro månad för månad angivna de stämpelmedelsbelopp, som av generalpoststyrelsen inlevererats till statskontoret under år 1936 samt under månaderna januari—oktober 1937; dessutom lämnas i tablån uppgift om det belopp, som kommer att levereras under november 1937.

Månad	År 1936		År 1937		Ökning (+) resp. minskning (—) från föregående år	
	Uppbörd per		Uppbörd per			
	månad milj. kr.	kvartal milj. kr.	månad milj. kr.	kvartal milj. kr.	i milj. kr.	i procent
Januari	5.23		7.17[1]			
Februari	3.74		5.07			
Mars	4.87	13.84	4.85	17.09	+ 3.25	+ 23.48
April	4.73		5.33			
Maj	6.49		6.49			
Juni	4.84	16.06	7.69[2]	19.51	+ 3.45	+ 21.48
Juli	5.06		6.79			
Augusti	5.88		7.82[3]			
September	3.31	14.25	5.61[4]	20.22	+ 5.97	+ 41.89
Oktober	5.22		5.33			
November	6.25		6.59			
December	5.23	16.70				
Januari—november	55.62		68.74		+ 13.12	+ 23.59
Juli—november	25.72		32.14		+ 6.42	+ 24.96
Hela året	60.85		—			
Första halvåret	29.90		36.60		+ 6.70	+ 22.41

Såsom framgår av tablån har generalpoststyrelsen under tiden januari—november 1937 till statskontoret inlevererat 13.12 miljoner kronor mera stämpelmedel än som av styrelsen överlämnats under motsvarande tid år 1936. Motstycke till en sådan ökning av stämpelmedelsuppbörden finnes icke under de senaste 15 åren. Under ifrågavarande 11 månader hava redovisats bl. a. tre större arvsskattebelopp, — — — sammanlagt 6.12 miljoner kronor. Hälften av den angivna ökningen faller sålunda på dessa tre inkomster av tillfällig natur. Men även om dessa tillfälliga inkomster frånräknas, utgör ökningen under nu ifrågavarande tidsperiod, 6.0 miljoner kronor, 10.79 procent, vilken stegring huvudsakligen torde få tillskrivas uppgången i konjunkturläget och därmed sammanhängande ökning av de beskattningsbara beloppen.

Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår — juli-november 1937 — visar stämpelmedelsuppbörden genom postverket en ökning av

[1] Härav *ett* arvsskattebelopp å 1.48 miljoner kronor.
[2] Härav *ett* arvsskattebelopp å 1.83 miljoner kronor.
[3] Härav *ett* arvsskattebelopp å 2.50 miljoner kronor.
[4] Härav ytterligare inbetalning med 0.31 miljoner kronor å under not 3 nämnda arvsskattebeloppet.

6.42 miljoner kronor i förhållande till uppbörden för motsvarande tid under budgetåret 1936/37. Härtill har bidragit — — — engångsbelopp å 2.81 miljoner kronor, som inlevererats till statskontoret under tredje kvartalet 1937.

Ökningen av vinstskatt å tippningsvinster har under innevarande budgetår, jämfört med motsvarande tidsperiod föregående år, uppgått till 0.017 miljoner kronor. Under budgetåret 1936/37 inlevererades till statskontoret dylik vinstskatt med 1.098 miljoner kronor. Statsverkets inkomst av tippningsrörelsen synes för innevarande budgetår böra beräknas till 1.1 miljoner kronor.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 29 oktober 1937 utökas antalet lottsedlar i varje dragning i penninglotteriet under januari—juli 1938 med 20,000 st. (från 280,000 till 300,000). I samband härmed ökas beloppet av vinster över 25 kronor vid varje dragning från 1.845 miljoner kronor till 2 miljoner kronor. För innevarande budgetår medför detta — under förutsättning att samtliga lottsedlar säljas — en ökning av stämpelavgift och vinstskatt med 0.262 miljoner kronor. Därest samma antal lottsedlar och vinster bibehålles under budgetåret 1938/39 utgör motsvarande ökning för sistnämnda budgetår 0.666 miljoner kronor.

I anslutning till det ovan anförda beräknar generalpoststyrelsen numera stämpelmedelsuppbörden genom postverket för budgetåret 1937/38 på följande sätt:

I normal uppbörd	58.5	miljoner kronor
II tillfällig uppbörd		
a) större belopp (100,000—1,000,000, resp. över 50,000 kronor.)	9.5	» »
b) vinstskatt å tippningsvinster	1.1	» »
c) på grund av ökning av antalet lotter i penninglotteriet	0.26	» »
III engångsuppbörd (arvsskatt— — —)	2.81	» »
tillsammans	72.17	miljoner kronor

eller avrundat 72 miljoner kronor.

Om till sistnämnda summa lägges det belopp av omkring 1 miljon kronor, som plägar inflyta genom länsstyrelserna, erhålles den summa, 73 miljoner kronor, vartill stämpelmedelsuppbörden i dess helhet under budgetåret 1937/38 numera anses kunna beräknas.

För budgetåret 1938/39 torde ej finnas anledning att räkna med lägre normal stämpelmedelsuppbörd genom postverket än för innevarande budgetår, under förutsättning att nuvarande konjunkturer bliva oförändrade. Å andra sidan saknas för närvarande anledning till antagande, att denna uppbörd under nästkommande budgetår skulle ytterligare stegras. Generalpoststyrelsen har här helt bortsett från de ändringar i stämpelmedelsuppbördens storlek, som kunna bliva en följd av ifrågasatt inrättande av ett statslotteri. Stämpelmedelsuppbörden genom postverket under nästkommande budgetår torde därför under ovan angivna förutsättningar för närvarande kunna uppskattas till:

I normal uppbörd	58.5	miljoner kronor
II tillfällig uppbörd		
a) större belopp	9.5	» »
b) vinstskatt å tippningsvinster	1.1	» »
c) på grund av ökning av antalet lotter i penninglotteriet	0.6	» »
Tillsammans	69.7	miljoner kronor

eller avrundat 69.5 miljoner kronor.

Med inräknande av uppbörden genom länsstyrelserna skulle således inkomsterna av stämpelmedlen för budgetåret 1938/39 kunna upptagas i riksstaten till 70.5 miljoner kronor, allt under förutsättning av nu gällande skattesatsers bibehållande.»

Sedan beloppet av de stämpelmedel, som av generalpoststyrelsen komma att inlevereras till statskontoret under december månad, numera är till siffran känt, kan den under första hälften av innevarande budgetår inflytande totala stämpelmedelsuppbörden fastställas med relativt stor noggrannhet. För att möjliggöra en direkt jämförelse mellan den sålunda påräkneliga stämpelmedelsuppbörden under juli—december 1937 och den för varje halvår sedan den 1 juli 1932 redovisade stämpelmedelsuppbörden, lämnas i efterföljande sammanställning närmare uppgifter rörande stämpelmedelsuppbörden under månaderna juli—december och januari—juni för vart och ett av budgetåren 1932/33—1936/37 samt för juli—december 1937.

	Juli—december	Januari—juni	Hela budgetåret
	Miljoner kronor		
1932/33	22.78	26.87	49.65
1933/34	21.28	28.42	49.70
1934/35	28.25	31.92	60.17
1935/36	31.97	29.99	61.96
1936/37	31.19	37.82	69.01
1937/38 (beräknat belopp)	38.70	.	.

Verkningarna av de utav 1933 års riksdag beslutade höjningarna av tarifferna för arvsskatt och skatt för gåva hava gjort sig gällande i full utsträckning först mot slutet av år 1933. Av de i tablån redovisade halvårsuppgifterna över stämpelmedelsuppbörden hänföra sig följaktligen allenast uppgifterna från och med halvåret januari—juni 1934 till tid, under vilken arvsskatt och skatt för gåva helt utgått enligt de nu gällande högre tarifferna.

Den sammanlagda stämpelmedelsuppbörden under kalenderåret 1937 skulle enligt tablån uppgå till omkring 76.5 miljoner kronor och sålunda överstiga det under kalenderåret 1936 influtna beloppet med omkring 15.3 miljoner kronor. För budgetåret 1936/37 uppgick den behållna inkomsten å titeln till 69.01 miljoner kronor.

För beräkningen av inkomsterna utav stämpelmedel under återstående del av nu löpande budgetår och under budgetåret 1938/39 saknas säkra hållpunkter. Stämpelmedelsuppbördens storlek påverkas normalt i avsevärd grad av tillfälliga omständigheter. Därjämte är denna inkomsttitel i hög grad konjunkturbetonad. Under sådana förhållanden synes det riksräkenskapsverket icke vara försvarligt att för budgetåret 1938/39 räkna med så hög avkastning av stämpelmedlen, som dessa lämnat under det nu löpande kalenderåret. Med hänsyn till vad generalpoststyrelsen anfört har riksräkenskapsverket fördenskull ansett sig böra i stort sett godtaga generalpoststyrelsens beräkning av stämpelmedlen för nästkommande budgetår.

I anslutning härtill har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört stämpelmedel med ett avjämnat belopp av *70,000,000* kronor.

Automobilskattemedel.

De under denna samlingsrubrik ingående inkomsterna hava för nedan angivna budgetår varit följande:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	80,000,000	72,780,799	14,008,691
» 1933/34	72,000,000	78,506,798	5,725,999
» 1934/35	75,000,000	87,506,159	8,999,361
» 1935/36	88,000,000	96,793,753	9,287,594
» 1936/37	103,000,000	107,124,424	10,330,671
» 1937/38	106,000,000	.	.

Ifrågavarande inkomster, som tidigare redovisats under den gemensamma titeln automobilskattemedel, hava i riksstaten från och med budgetåret 1935/36 fördelats på titlarna fordonsskatt, gummiringsskatt och bensinskatt. Fördelningen av de sammanlagda intäkterna av automobilbeskattningen på ovannämnda tre slag av skatter under budgetåren 1932/33—1936/37 framgår av efterföljande tablå.

	Fordonsskatt kronor	Gummiringsskatt kronor	Bensinskatt kronor
Budgetåret 1932/33	20,752,385	8,231,487	43,796,927
» 1933/34	21,876,111	11,455,526	45,175,161
» 1934/35	23,872,762	13,796,029	49,837,368
» 1935/36	26,345,408	15,210,181	55,238,164
» 1936/37	29,414,548	15,953,341	61,756,535

Genom beslut av 1932 års riksdag har från och med den 1 januari 1933 en omläggning av fordonsbeskattningen genomförts, innebärande en höjning av skattebeloppen med samtidig ökning av det skattefria viktsavdraget för automobiler, höjning av skattesatserna för motorcyklar samt införande av skatt å släpvagnar.

Skatten å automobilgummiringar utgick under tiden 4 juni 1927—30 april 1932 efter 2 kronor för kilogram. Från och med den 1 maj 1932 har skatten utgått efter 3 kronor 50 öre för kilogram.

Bensinskatten utgick från och med den 4 juni 1927 efter 6 öre för liter. Enligt beslut av 1931 års riksdag uttogs därjämte från och med den 4 juni 1931 en tilläggsskatt av 2 öre för liter. Från och med den 1 maj 1932 utgår bensinskatten med 10 öre för liter.

Genom beslut av 1924 års riksdag blev jämväl motorsprit belagd med skatt, vilken skatt likväl ännu ej vunnit tillämpning. Jämlikt beslut vid 1937 års riksdag är skatten å motorsprit suspenderad till den 1 juli 1940.

Från och med den 1 januari 1937 skall enligt vid 1935 års riksdag fattat beslut en skatt av 7 öre för liter uttagas å vissa för drivande av automobil

använda brännoljor. Inkomst av denna skatt, som redovisas under bensinskatt, kommer för första gången att inflyta under budgetåret 1937/1938.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1937 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknat automobilskattemedelsinkomsterna under budgetåren 1937/38 och 1938/39 till respektive 114.0 miljoner kronor och 117.0 miljoner kronor, fördelade sålunda:

	1937/38 Kronor	1938/39 Kronor
Fordonsskatt	31,300,000	32,000,000
Gummiringsskatt	17,200,000	18,000,000
Bensinskatt	65,500,000	67,000,000

Rörande beräkningens utförande har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i underdånig skrivelse den 10 november 1937 anfört följande:

»Under budgetåren 1932/33—1936/37 utgjorde de under tiden 1 juli—30 september influtna automobilskattemedlen 20.2, 20.2, 20.7, 20.7 och 19.3 procent eller i medeltal 20.2 procent av under respektive budgetår influtna totalbelopp.

Under tiden 1 juli—30 september 1937 hava influtit 24,056,508 kronor 99 öre. Om detta belopp antages utgöra 20.2 procent av under innevarande år inflytande automobilskattemedel, skulle summan av dessa komma att uppgå till i runt tal 119 miljoner kronor.

I ovannämnda redan influtna medel ingå emellertid cirka 500,000 kronor utgörande skatt å vissa för drivande av automobil använda brännoljor. Då denna skatt icke förekom under föregående år, måste detta belopp frändragas de influtna medlen för att jämförelse skall kunna ske med föregående budgetår. Under ovannämnda kvartal har dessutom influtit 1 miljon kronor mera i automobilgummiringsskatt än under motsvarande tid år 1936. Då det torde kunna beräknas, att gummiringsskatten för hela budgetåret knappast kommer att stiga med mera än 1 miljon kronor, skulle således hela ökningen falla på ifrågavarande kvartal. För att få fullt jämförbara siffror bör alltså det redovisade beloppet minskas med 1,250,000 kronor (500,000 bensinskatt + 750,000 automobilgummiringsskatt) till i runt tal 22,800,000 kronor. Om detta belopp skulle utgöra 20.2 procent av de under budgetåret 1937/38 inflytande automobilskattemedlen, komma dessa således att uppgå till cirka 113 miljoner kronor. Till detta belopp skall ytterligare läggas 1 miljon kronor i skatt å vissa för drivande av automobil använda brännoljor, varför automobilskattemedlen för innevarande budgetår således kunna beräknas komma att uppgå till 114 miljoner kronor.

Ökningen från föregående budgetår skulle således komma att uppgå till i runt tal 7 miljoner kronor. För budgetåret 1934/35 var ökningen 9 miljoner kronor, för 1935/36 likaledes 9 miljoner kronor och för 1936/37 10.5 miljoner kronor; en ökning å 7 miljoner kronor för innevarande budgetår torde därför icke kunna anses osannolik.

Storleken av de under budgetåret 1938/39 inflytande automobilskattemedlen blir naturligtvis i viss mån beroende av om den nu rådande högkonjunkturen kommer att fortsätta under budgetåret. Huruvida och i vad mån detta kommer att ske undandrager sig självfallet styrelsens bedömande. Styrelsen anser sig emellertid kunna antaga, att — även om en avmattning i konjunkturutvecklingen skulle komma att inträda — automobilskattemedlen dock med hänsyn till automobilismens allmänna utveckling komma att ökas jämväl

under budgetåret 1938/39. Styrelsen tilltror sig därför kunna uppskatta summan av under ifrågavarande budgetår inflytande medel till 117 miljoner kronor.»

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas uppbörden för budgetåren 1937/38 och 1938/39 av fordonsskatt till respektive 29.87 miljoner kronor och 30.31 miljoner kronor samt av gummiringsskatt till 4.03 miljoner kronor för vartdera budgetåret.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1937 rörande beräkningen av tullmedlen m. m. har generaltullstyrelsen, på därom av riksräkenskapsverket framställd begäran, även yttrat sig angående beräkningen av genom tullverket inflytande automobilgummiringsskatt och bensinskatt. Styrelsen har härom anfört följande:

»Vad angår de automobilskattemedel, som uppbäras genom tullverket, hava årsbeloppen av den debiterade uppbörden av automobilgummiringsskatt och bensinskatt samt restitutionerna av dessa skatter under senaste femårsperioden uppgått till i avjämnade tusental kronor:

Budgetår	Automobilgummiringsskatt		Bensinskatt	
	uppbörd	restit.	uppbörd	restit.
1932/33	4,838	—	45,007	594
1933/34	9,100	1	46,030	894
1934/35	11,306	3	50,669	1,062
1935/36	12,448	12	56,562	1,603
1936/37	14,087	46	61,868	2,208

Under månaderna juli—oktober 1936/37 och 1937/38 hava motsvarande belopp uppgått till i jämna tusental kronor:

1936/37	3,963	3	23,919	843
1937/38	5,409	15	26,655	466

Inkomsterna av automobilgummiringsskatt hava alltsedan budgetåret 1932/33 intill utgången av budgetåret 1936/37 varit i stark tillväxt. Även uppbörden av bensinskatt har efter förstnämnda budgetår visat ständigt fortgående ökning. Vad beträffar de fyra första månaderna av innevarande budgetår visar uppbörden av såväl automobilgummiringsskatt som bensinskatt betydande ökning i jämförelse med samma månader av budgetåret 1936/37.

I fråga om automobilgummiringsskatten torde böra räknas med ännu någon tids stegring i uppbörden. Med hänsyn till storleken av uppbördsbeloppet för de tilländagångna fyra månaderna av innevarande budgetår synes uppbördssiffran för budgetåret 1937/38 dock icke böra upptagas till mera än 16 miljoner kronor, motsvarande samma stegring i uppbörden som från budgetåret 1935/36 till budgetåret 1936/37, nämligen omkring 2 miljoner kronor. Nyssnämnda uppbördsbelopp, 16 miljoner kronor, synes ock vara det högsta, vartill bruttouppbörden av automobilgummiringsskatt kan förväntas komma att uppgå under budgetåret 1938/39.

Vidkommande bensinskatten tyda flera omständigheter på att hittillsvarande tillväxt i uppbördssiffrorna för densamma likaledes kommer att tills vidare fortgå. En höjning i det för budgetåret 1936/37 givna uppbördsbe-

loppet synes därför vid beräkning av motsvarande belopp för budgetåret 1937/38 böra företagas. Uppskattningsvis kan, med beaktande av uppbördsstegringen under såväl de senaste tre budgetåren som den hittills tilländagångna delen av innevarande budgetår, bruttouppbörden under budgetåret 1937/38 angivas till 67 miljoner kronor. För budgetåret 1938/39 torde motsvarande uppbörd kunna beräknas till 68 miljoner kronor.

Från de obetydliga restitutionerna av automobilgummiringsskatt torde här kunna bortses. Restitutionerna av bensinskatt synas med hänsyn till den ökade uppbörden kunna för budgetåret 1937/38 beräknas till något högre belopp än restitutionerna för budgetåret 1936/37, eller till ett avrundat belopp av 3 miljoner kronor. Med 3.5 miljoner kronor synas restitutionerna för budgetåret 1938/39 böra upptagas.

Nettouppbörden hos tullverket för budgetåren 1937/38 och 1938/39 av ifrågavarande slag av skatter skulle följaktligen komma att utvisa följande belopp, nämligen automobilgummiringsskatt för vartdera av budgetåren 16 miljoner kronor och bensinskatt för respektive budgetår 64 miljoner kronor och 65 miljoner kronor.»

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 beräknat inkomsten för budgetåret 1938/39 av skatt å inom riket tillverkad bensin till 2 miljoner kronor. I en till grund för styrelsens beräkning liggande promemoria anföres:

»Statsverkets inkomster under de senaste budgetåren av skatt å här i landet tillverkad bensin framgå av följande sammanställning över de myckenheter bensin, som under nedannämnda budgetår utlämnats från tillverkningsställe:

	Utlämnad bensin liter vid + 15° C	Debiterad bensinskatt Kronor
Budgetåret 1932/33	14,680,245.5	1,468,024.55
» 1933/34	14,465,896	1,446,589.60
» 1934/35	15,969,132	1,596,913.20
» 1935/36	12,336,246	1,233,624.60
» 1936/37	17,567,777	1,756,777.70

Enligt inhämtade upplysningar beräknas tillverkningen av inhemsk bensin komma att tills vidare i fortsättningen bliva av något ökad omfattning. För innevarande budgetår skulle på grund därav utlämningen av inhemsk bensin kunna uppskattas till omkring 18 miljoner liter, och för budgetåret 1938/39 har densamma antagits kunna uppgå till omkring 20 miljoner liter. För budgetåren 1937/38 och 1938/39 torde därför statsverkets inkomst av bensinskatt, i vad avser inom riket tillverkad bensin, böra beräknas till 1.8 miljoner kronor, respektive 2.0 miljoner kronor.

Vad angår skatt å motorsprit är någon inkomst av densamma icke att påräkna för här ifrågavarande budgetår, enär fortsatt uppskov med ikraftträdandet av denna skatt stadgats enligt förordningen den 30 april 1937 (nr 186).»

Vid beräkningen av automobilskattemedlen för budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket att utgå från, att de nu gällande skattesatserna bibehållas oförändrade.

Vad först angår *fordonsskattens* avkastning är denna direkt avhängig av motorfordonsbeståndets storlek och sammansättning. Antalet registrerade motorfordon vid slutet av vart och ett av åren 1932—1936 framgår av efterföljande sammanställning.

	Person-automobiler	Lastautomobiler och omnibusar	Motor-cyklar
1932	101,817	43,275	52,164
1933	98,889	42,068	47,757
1934	102,145	44,679	46,721
1935	109,096	45,717	45,950
1936	119,303	48,740	44,359

Av tablån framgår, att under kalenderåret 1936 en avsevärd stegring av antalet registrerade automobiler inträtt, medan antalet motorcyklar något minskats. Av inkomsttillflödet å titeln »Avgifter för registrering av motorfordon» under de tre första kvartalen år 1937 framgår, att motorfordonsbeståndet jämväl under innevarande år fortsatt att stiga.

Uppbörden av *gummiringsskatt* har såväl under sistförflutna budgetår som under den gångna delen av nu löpande budgetår visat fortsatt stegring. Enligt generaltullstyrelsens ovan intagna tablå kompletterad med senare erhållna uppgifter för november månad har sålunda den i tullverkets räkenskaper debiterade gummiringsskatten för de fem första månaderna av innevarande budgetår uppgått till 6.37 miljoner kronor, medan för motsvarande period av budgetåret 1936/37 den debiterade uppbörden utgjort allenast 4.78 miljoner kronor.

Beträffande därefter *bensinskattens* avkastning har stegring inträtt såväl under sistförflutna budgetår som under den gångna delen av innevarande budgetår. Generaltullstyrelsens ovan intagna tablå ävensom senare erhållna uppgifter för november månad utvisa, att den i tullverkets räkenskaper debiterade bensinskatten för de fem första månaderna av innevarande budgetår uppgått till 31.4 miljoner kronor mot 29.0 miljoner kronor under motsvarande period av närmast föregående budgetår.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i sin förut återgivna underdåniga skrivelse beräknat, att de sammanlagda automobilskattemedlen för innevarande budgetår skulle komma att uppgå till 114 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 106 miljoner kronor. De inflytande automobilskattemedlen för budgetåret 1938/39 har styrelsen uppskattat till 117 miljoner kronor.

För egen del har riksräkenskapsverket ansett sig kunna i huvudsak godtaga väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkning av inkomsttillflödet under innevarande budgetår.

Vad beträffar de påräkneliga inkomsterna för budgetåret 1938/39 anser sig riksräkenskapsverket böra framhålla, huru vanskligt det visat sig vara att mera noggrant beräkna inkomsterna under denna titel. Även om enligt riksräkenskapsverkets uppfattning man har anledning antaga, att un-

der nästkommande budgetår en avmattning kommer att ske i automobilismens snabba utveckling, torde man likväl kunna påräkna, att de samlade automobilskattemedlen komma att ytterligare något stiga under budgetåret 1938/39. Med hänsyn till förevarande inkomsttitels storleksordning och beräkningens stora osäkerhet har riksräkenskapsverket ansett det vara lämpligast att i riksstaten uppföra titeln med ett till helt 5-tal miljoner kronor avjämnat belopp. Riksräkenskapsverket har vid sådant förhållande i anslutning till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkning upptagit de samlade automobilskattemedelsinkomsterna för budgetåret 1938/39 till ett nedåt avjämnat belopp av 115 miljoner kronor. De olika inkomsttitlarna fordonsskatt, gummiringsskatt och bensinskatt har riksräkenskapsverket härvid beräknat till respektive 31.5, 17.5 och 66.0 miljoner kronor.

I enlighet med vad riksräkenskapsverket sålunda anfört, får ämbetsverket hemställa, att inkomsterna av fordonsskatt, gummiringsskatt och bensinskatt för budgetåret 1938/39 beräknas till respektive *31,500,000* kronor, *17,500,000* kronor och *66,000,000* kronor och alltså för de samlade automobilskattemedlen till *115,000,000* kronor.

Tullmedel.

De beräknade och redovisade inkomsterna å denna titel hava utgjort:

		Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret	1932/33.....	148,000,000	117,192,961	— 20,339,029
»	1933/34.....	117,000,000	113,434,233	— 3,758,728
»	1934/35.....	121,000,000	136,193,008	+ 22,758,775
»	1935/36.....	137,000,000	148,069,160	+ 11,876,152
»	1936/37.....	152,000,000	167,337,600	+ 19,268,440
»	1937/38.....	165,000,000	.	.

Vid bedömandet av förestående siffror samt den å sid. 30 intagna sammanställningen bör uppmärksammas, att tulluppbörden avseende spannmål och socker starkt påverkats av de vidtagna importregleringarna. Erinras må även, att den av 1932 års riksdag beslutade tillfälliga kaffeskatten, uppgående till 1.56 miljoner kronor, redovisats å förevarande titel för budgetåret 1932/33.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1937 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen av tullmedelsinkomsterna under innevarande och under nästkommande budgetår anfört följande:

»Bruttouppbörden av tullmedel belöpte sig under budgetåret 1936/37 till i runt tal 179.4 miljoner kronor mot under budgetåret 1935/36 allenast 155.2 miljoner kronor. Ökningen i uppbörden hänförde sig på en månad när till envar av budgetårets samtliga månader och var störst under budgetårets sista kvartal. Under envar av de gångna månaderna av innevarande budgetår inträdde en ytterligare stegring i uppbörden, i det att denna, som uppgick till respektive 15.4, 17, 18 och 18 miljoner kronor, nådde omkring 2.5, 4, 1.7

och 1.8 miljoner kronor högre än uppbörden för motsvarande månader av budgetåret 1936/37.

Tullmedelsuppbörden har således en längre tid varit stadd i kraftig tillväxt. Särskilt de två senast förflutna månaderna visa osedvanligt höga uppbördssiffror. Ökningen från den ena till den andra av dessa månader kan ock betecknas såsom större än normal. Icke osannolikt är därför, att uppbörden ännu någon tid kan komma att hålla sig vid denna gynnsamma nivå. Det kan dock knappast förutsättas, att ett sådant högt läge blir bestående under hela det innevarande budgetåret. Mera sannolikt är, att man har att räkna med en viss avmattning i uppbörden redan under senare hälften av budgetåret. Begränsas nedgången i uppbörden så, att bruttosiffran för varje månad under senare delen av budgetåret 1937/38 kommer att ligga något över motsvarande månadssiffra under det senaste såsom högkonjunktur mindre accentuerade budgetåret 1935/36, kan bruttouppbörden för hela innevarande budgetår upptagas till omkring 175 miljoner kronor, utgörande 20 miljoner kronor mera än bruttouppbörden för budgetåret 1935/36.

Debiterad tulluppbörd för olika varugrupper.

Miljoner kronor.

Varuslag	1928 /29	1929 /30	1930 /31	1931 /32	1932 /33	1933 /34	1934 /35	1935 /36	1936 /37
Spannmål, omalen	14.0	12.4	7.3	8.7	4.4	2.0	1.6	1.8	2.3
Spannmål, malen	1.5	1.6	0.9	0.6	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Frukter och bär:									
färska	5.0	4.1	2.6	5.0	6.3	3.9	4.8	3.7	4.0
torkade	5.7	2.1	2.1	2.1	2.1	2.2	2.5	2.2	2.2
Kaffe, orostat	15.5	13.6	13.8	16.2	20.3	19.8	20.0	21.6	21.7
Socker, raffinerat	2.2	2.2	2.2	1.8	0.3	—	—	—	—
Socker, oraffinerat	7.0	6.5	4.5	5.1	2.7	0.3	0.9	0.3	0.7
Sirap och melass	1.0	1.0	0.9	0.8	0.5	0.4	0.4	0.4	0.4
Konserver	1.8	2.0	1.9	1.8	1.4	1.3	1.3	1.6	1.7
Brännvin och sprit	4.3	4.4	4.7	4.2	2.6	2.7	2.8	3.0	3.2
Vin	5.4	5.7	5.8	5.0	3.0	2.7	3.2	3.6	4.2
Silke	1.5	1.9	2.6	4.5	4.9	7.1	8.4	9.0	10.6
Vävnader av silke	4.0	5.4	7.1	5.9	3.5	4.1	4.5	4.8	5.4
Strumpstolsarbeten av silke	1.2	1.4	1.4	1.0	0.4	0.4	0.5	0.4	0.5
Vävnader av ull, andra slag	2.7	3.2	3.7	3.2	1.9	2.0	2.1	2.7	3.4
Linoleummattor	1.7	1.9	1.5	1.4	1.0	1.4	1.6	1.8	2.0
Hattar	1.8	2.2	2.4	1.8	1.4	1.5	1.6	2.0	1.9
Andra arbeten, ej s. n. av mjuk kautschuk	2.4	2.8	3.0	2.6	1.7	2.6	2.7	2.5	2.3
Balkjärn, vägande under 60 kg. per löpande meter	2.4	2.6	2.9	2.3	1.5	2.3	4.3	4.1	5.9
Järnplåtar, varmvalsade av 3 mm. tjocklek eller däröver	1.7	2.4	1.7	0.9	0.7	0.9	1.7	2.0	2.9
Maskiner, ej s. n.	2.5	3.1	2.9	2.5	1.7	2.2	3.0	3.2	3.8
Åkdon och fordon, ej s. n.	7.9	6.9	5.3	3.4	2.0	3.0	5.2	6.0	8.7
För tillverkning av automobiler avsedda delar och tillbehör	3.0	1.5	1.6	1.0	0.9	0.7	3.7	3.1	3.4
Säger	96.2	90.9	82.8	81.8	65.6	63.9	77.2	80.2	91.6
Övrig tulluppbörd	64.7	71.7	70.4	62.0	51.6	54.4	64.6	75.0	87.8
Summa tulluppbörd	160.9	162.6	153.2	143.8	117.2	118.3	141.8	155.2	179.4

Det torde kunna förmodas, att uppbördsläget under senare delen av innevarande budgetår icke kommer att nämnvärt förskjutas under budgetåret 1938/39. Under denna förutsättning skulle de månatliga siffrorna alltså böra

beräknas till något högre belopp för sistnämnda budgetår än för budgetåret 1935/36. Bruttouppbörden för budgetåret 1938/39 skulle med aktgivande härå kunna uppskattas till omkring 162 miljoner kronor.

Restitutionerna av tullmedel uppgingo under budgetåret 1936/37 till omkring 10 miljoner kronor, varav 1.8 miljoner kronor för utförselbevis. Under juli—oktober månader av budgetåret 1937/38 belöpte tullmedelsrestitutionerna sig till sammanlagt omkring 2.5 miljoner kronor, därav allenast 0.02 miljoner kronor för utförselbevis; och för hela innevarande budgetår kunna restitutionerna uppskattas till inalles 8 miljoner kronor. Detta belopp synes, med hänsyn härtill och till storleken av den beräknade bruttouppbörden av tullmedel för budgetåret 1938/39 ävensom till väntad nedgång i användningen av utförselbevis till mera normal omfattning än under budgetåret 1936/37, böra för nästkommande budgetår uptagas till 7 miljoner kronor.

Om hänsyn icke tages till möjligheten av sådana väsentliga förändringar i importhandeln, som kunna följa av det rådande utrikespolitiska läget eller av andra särskilda omständigheter, och ej heller till större ändringar i gällande tullsatser, skulle följaktligen de nettobelopp av tullmedel, som kunna förväntas inflyta under budgetåren 1937/38 och 1938/39, utgöra respektive 167 miljoner kronor och 155 miljoner kronor.»

I föregående tabell lämnas i sammandrag en av generaltullstyrelsen utarbetad översikt av den debiterade tulluppbörden under vart och ett av budgetåren 1928/29—1936/37, med särskilt angivande av de varuslag, för vilka tullen under något av nämnda år uppgått till minst 1 miljon kronor.

Enligt från generaltullstyrelsen likaledes meddelade uppgifter har den debiterade tulluppbörden för varje månad från och med budgetåret 1928/29 till och med november månad 1937 uppgått till följande belopp:

Debiterad tulluppbörd månadsvis.

Miljoner kronor.

	1928 /29	1929 /30	1930 /31	1931 /32	1932 /33	1933 /34	1934 /35	1935 /36	1936 /37	1937 /38
Juli	11.0	11.5	12.3	11.9	9.2	7.1	10.4	11.2	12.9	15.4
Augusti	13.8	13.1	13.3	13.1	11.4	9.2	11.8	12.8	13.0	17.0
September	15.1	16.5	14.7	14.9	11.5	10.5	12.3	13.8	16.3	18.0
Oktober	14.9	15.2	15.2	14.9	10.9	10.4	13.9	15.6	16.2	18.2
November	14.2	15.2	13.5	15.1	10.9	10.7	13.0	15.0	14.8	16.9
December	14.1	13.4	11.4	11.9	9.8	9.0	10.3	11.7	13.7	
Januari	11.4	11.6	10.2	10.2	7.9	8.9	10.0	11.8	11.9	
Februari	8.6	12.8	10.6	10.1	8.0	9.2	10.5	11.4	13.6	
Mars	9.9	12.8	12.9	10.3	10.2	10.7	12.1	13.4	16.3	
April	19.0	14.8	13.4	11.3	9.2	11.4	13.2	13.5	19.1	
Maj	16.0	14.0	13.7	10.1	10.3	11.1	13.1	13.3	16.1	
Juni	12.9	11.7	12.0	10.0	7.9	10.1	11.2	11.7	15.5	
Summa	160.9	162.6	153.2	143.8	117.2	118.3	141.8	155.2	179.4	

Såsom framgår av tabellen har den sammanlagda debiterade tulluppbörden efter budgetåret 1933/34 successivt starkt stegrats. För budgetåren 1934/35, 1935/36 och 1936/37 har stegringen uppgått till respektive 19.9, 9.4 och 15.6 procent. För månaderna juli—oktober av budgetåret 1937/38 har den

debiterade tullmedelsuppbörden i jämförelse med motsvarande period av budgetåret 1936/37 stigit med 12.3 miljoner kronor eller 16.8 procent.

Det framtida utfallet av tullmedelsinkomsterna är i första hand beroende av världskonjunkturernas allmänna utveckling. Såsom inledningsvis framhållits, måste denna utveckling — särskilt med hänsyn till det utrikespolitiska läget — anses vara synnerligen oviss. Ett utpräglat osäkerhetstillstånd råder sålunda i fråga om de olika ländernas åtgärder i monetärt och handelspolitiskt hänseende. Beräkningen av förevarande inkomsttitels framtida avkastning måste vid sådant förhållande bliva mycket osäker, och stora omkastningar i inkomsttillflödet äro icke uteslutna.

Med hänsyn till tullmedelsinkomsternas starka uppgång under den förflutna delen av innevarande budgetår och i enlighet med de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning utgått, har ämbetsverket ansett sig kunna antaga, att den debiterade tulluppbörden för hela innevarande budgetår kommer att överstiga 180 miljoner kronor samt att motsvarande tulluppbörd för budgetåret 1938/39 skall uppgå till inemot 175 miljoner kronor. Med utgångspunkt härifrån har riksräkenskapsverket beräknat den behållna inkomsten av tullmedel för budgetåret 1937/38 till omkring 173 miljoner kronor och för budgetåret 1938/39 till 165 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket hemställer, att i enlighet med ämbetsverkets förestående beräkningar inkomsttiteln tullmedel i riksstaten för budgetåret 1938/39 uppföres med ett belopp av *165,000,000* kronor.

Accis å silke.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	1,000,000	442,005	.
» 1933/34	500,000	962,661	520,656
» 1934/35	1,000,000	1,518,486	555,825
» 1935/36	1,500,000	1,795,715	277,229
» 1936/37	2,000,000	1,968,483	172,768
» 1937/38	2,500,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1937 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen av ifrågavarande uppbörd anfört följande:

»De debiterade silkeaccismedlen, som under budgetåret 1935/36 uppgått till omkring 1.8 miljoner kronor, hava under budgetåret 1936/37 stigit till 2 miljoner kronor brutto. Under tiden juli—oktober av innevarande budgetår har bruttouppbörden utgjort 1,011,822 kronor mot 979,329 kronor under samma månader av nästlidna budgetår. För vartdera av budgetåren 1937/38 och 1938/39 torde med hänsyn härtill och särskilt till under hand inhämtade upplysningar angående omfattningen av den väntade inhemska konstsilkeproduktionen uppbörden av dessa medel kunna upptagas till i runt tal 2.5 miljoner kronor.

Restitutioner av silkeaccismedel hava under budgetåret 1935/36 icke förekommit och under budgetåret 1936/37 stannat vid 36 kronor, varför sådana kunna lämnas å sido vid ovan angivna inkomstberäkning för budgetåren 1937/38 och 1938/39.»

Riksräkenskapsverket beräknar, i anslutning till vad generaltullstyrelsen sålunda anfört, inkomsttiteln accis å silke för budgetåret 1938/39 till *2,500,000* kronor.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror.

Å förevarande inkomsttitel, som uppförts i riksstaten från och med budgetåret 1933/34, hava de beräknade och behållna inkomsterna utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1933/34	5,000,000	7,079,307	.
» 1934/35	9,500,000	14,293,593	+ 7,214,286
» 1935/36	15,000,000	15,357,859	+ 1,064,266
» 1936/37	15,000,000	14,258,360	— 1,099,499
» 1937/38	15,000,000	.	.

Rörande beräkningen av inkomsterna å denna titel under budgetåren 1937/38 och 1938/39 har statens jordbruksnämnd i skrivelse till riksräkenskapsverket den 24 november 1937 anfört följande:

»Accis å margarin har uttagits sedan den 24 juli 1933. För närvarande utgår accis även å vissa andra fettvaror, nämligen konstister samt ersättningsmedel för smör och flott, förutsatt att dessa varor hålla mera än en procent vatten. Gällande bestämmelser i ämnet hava meddelats i förordningarna den 7 juni 1935 (nr 259) samt den 18 juni 1937 (nr 474) — enligt vilka författningar Kungl. Maj:t tillagts befogenhet att intill utgången av juni 1939 förordna om accis å margarin och vissa andra fettvaror till belopp av högst 60 öre för kilogram — samt i kungörelsen den 21 juli 1937 (nr 748).

Accisens storlek under olika tider framgår av följande sammanställning.

Tid	Avgift
$^{24}/_{7}$ 1933—$^{31}/_{7}$ 1934	20 öre för kg.
$^{1}/_{8}$ 1934—$^{31}/_{12}$ 1935	30 » » »
$^{1}/_{1}$—$^{26}/_{9}$ 1936	20 » » »
$^{27}/_{9}$ 1936—$^{27}/_{7}$ 1937	30 » » »
$^{28}/_{7}$ 1937—	40 » » »

Försäljningen inom landet av margarin har ökat under den tid accis uttagits, vilket belyses av nedanstående uppgifter:

	Försäljning	
År	Ton (runda tal)	Jan.—Sept. ton (runda tal)
1933	50,000	
1934	53,000	
1935	55,000	40,500
1936	56,000	41,600
1937		43,200

Försäljningen av margarin har sålunda under innevarande år uppgått till omkring 4,800 ton i månaden. De å förevarande inkomsttitel behållna inkomsterna ökades successivt t. o. m. budgetåret 1935/36 men under budget-

året 1936/37 inträdde åter en minskning. Detta förhållande framgår av följande siffror. Till jämförelse hava de i riksstaten beräknade intäkterna medtagits.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor
Budgetåret 1933/34	5,000,000	7,079,307
» 1934/35	9,500,000	14,293,593
» 1935/36	15,000,000	15.357,859
» 1936/37	15,000,000	14,258,360

Jämväl för budgetåret 1937/38 har i riksstaten beräknats, att å ifrågavarande inkomsttitel skall inflyta ett belopp av 15 miljoner kronor.

Om under återstående delen av löpande budgetår accisen utgår med nuvarande belopp av 40 öre för kilogram, motsvarande 400 kronor för ton, skulle man under förutsättning av i huvudsak oförändrad margarinkonsumtion kunna räkna med att till inkomsttiteln komme att inflyta cirka (4,800 × 300 + 4,800 × 11 × 400 =) 22,500,000 kronor. Då accisen enligt de för jordbruksregleringens genomförande under innevarande regleringsperiod gällande direktiven i viss mån gjorts beroende av smörprisets höjd inom landet samt det icke är uteslutet att nu gällande smörpris och därmed margarinaccisen kommer att sänkas före budgetårets slut, synes man dock icke böra räkna med att större belopp än 20,000,000 kronor kommer att inflyta å inkomsttiteln under innevarande budgetår.

Vad angår budgetåret 1938/39 föreligga givetvis svårigheter att uppskatta intäkterna å inkomsttiteln. Nämnden saknar emellertid anledning förutsätta, att ändrade direktiv för margarinaccisens bestämmande komma att meddelas av statsmakterna för nästkommande budgetår. Nämnden anser sig därför böra räkna med att intäkterna under inkomsttiteln komma att uppgå till minst 20,000,000 kronor.»

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 beräknat inkomsterna å denna titel till 23.5 miljoner kronor. I en till grund för denna beräkning liggande promemoria anföres:

»Efter vad som inhämtats, beräknas margarinförsäljningen under innevarande kalenderår uppgå till omkring 58,000 ton. Denna kvantitet torde lämpligen böra läggas till grund för beräkningen av statsverkets inkomst av margarinaccisen för budgetåret 1937/38. Med en skattesats per kilogram av 30 öre för tiden intill den 28 juli 1937 och av 40 öre för tiden därefter skulle alltså sagda inkomst kunna för nämnda budgetår beräknas inflyta med i runt tal 21.5 miljoner kronor. Vad angår budgetåret 1938/39 synes sannolikt, att försäljningen av margarin under den mot nämnda budgetår svarande tiden kan komma att uppgå till cirka 59,000 ton. Under förutsättning av accisens bibehållande vid 40 öre per kilogram skulle med sagda utgångspunkt å denna riksstatstitel kunna beräknas inflyta ett belopp av i runt tal 23.5 miljoner kronor.»

Med hänsyn till fluktuationerna i fråga om skattesatserna samt de i övrigt ovissa faktorer, som påverka inkomsterna å förevarande titel, har riksräkenskapsverket funnit jordbruksnämndens förestående, mera försiktiga beräkning av inkomsttillflödet under innevarande och nästkommande budgetår böra godtagas.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört inkomsttiteln accis å margarin och vissa andra fettvaror med *20,000,000* kronor.

Tobaksskatt.	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	70,000,000	72,852,101	2,719,999
» 1933/34	73,000,000	74,769,996	1,917,895
» 1934/35	75,000,000	78,541,511	3,771,515
» 1935/36	79,000,000	83,940,871	5,399,360
» 1936/37	85,000,000	88,967,615	5,026,744
» 1937/38	92,000,000	.	.

Tobaksskattens avkastning har under ovan angivna budgetår oavbrutet stegrats. Den under budgetåret 1932/33 inträffade stegringen är emellertid delvis att återföra på höjning av skattesatserna under år 1933.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 har aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet anfört, att beloppet av den tobaksskatt, som inlevererats eller kommer att inlevereras under tiden januari—november 1937, uppgår till 84.9 miljoner kronor. Det belopp, som kommer att inlevereras i tobaksskatt under innevarande december månad, uppskattar bolaget till omkring 7.1 miljoner kronor. För hela innevarande kalenderår beräknar alltså bolaget tobaksskatten till cirka 92.0 miljoner kronor. Med hänsyn till den alltjämt fortgående ökningen i omsättningen, vilken ökning emellertid under den senaste tiden fortgått i något långsammare takt än tidigare, har bolaget ansett tobaksskatten approximativt kunna beräknas till 93 miljoner kronor för budgeåret 1937/38 och till 94 miljoner kronor för budgetåret 1938/39. Vid sina beräkningar bar bolaget utgått från oförändrade priser och skattesatser samt förutsatt, att konjunkturerna förbliva oförändrat gynnsamma intill utgången av budgetåret 1938/39.

Närmare uppgifter rörande kvantitet och värde å totalförsäljningen av tobaksvaror under kalenderåren 1927—1936 ävensom den på respektive år belöpande tobaksskatten lämnas i nedanstående tabell:

Totalförsäljningen av tobaksvaror (värde och kvantitet) samt därå belöpande tobaksskatt.

År	Skatt	Värde	Kvantitet	Kvantitativ fördelning på olika varuslag					
				Cigarrer	Cigarr-cigarretter	Cigarretter	Röktobak	Tuggtobak	Snus
	Milj. kr.	Milj. kr.	Ton	%	%	%	%	%	%
1927	60.5	129.9	7,942	4.0	5.4	10.0	13.5	2.5	64.6
1928	62.4	130.0	7,950	3.9	5.6	11.8	13.5	2.3	62.9
1929	64.0	131.3	7,885	3.7	6.0	13.2	13.5	2.2	61.4
1930	66.5	135.5	8,016	3.4	6.5	14.5	13.1	1.9	60.6
1931	67.2	133.6	8,087	3.1	6.2	16.1	13.0	1.8	59.8
1932	72.7	135.6	8,222	2.7	6.0	17.0	13.8	1.6	58.9
1933	74.0	134.1	8,052	2.5	5.9	16.9	14.3	1.5	58.9
1934	77.5	139.8	8,087	2.5	6.0	18.8	14.7	1.3	56.7
1935	82.3	148.1	8,214	2.3	6.2	20.7	15.1	1.3	54.4
1936	87.7	157.5	8,409	2.2	6.3	22.3	15.5	1.2	52.5

Av sammanställningen framgår, att storleken av de omsatta totala varukvantiteterna under åren 1927—1936 undergått jämförelsevis ringa förändringar. Påfallande är emellertid den förskjutning, som under ovan angivna tidsperiod ägt rum i fråga om förbrukningen av de olika varuslagen. Särskilt framträdande är den oavbrutna minskningen av snusförbrukningens andel av den totala konsumtionen eller från 64.6 procent år 1927 till 52.5 procent år 1936. Mot denna minskning av snusförbrukningen svarar emellertid en ökning av cigarrettkonsumtionen, vars andel av den totala förbrukningen ökats från 10.0 procent år 1927 till 22.3 procent år 1936. Den förskjutning, som sålunda ägt rum mellan de olika varuslagen och vilken förskjutning alltjämt synes fortfara, har verksamt bidragit till ökningen av såväl den totala tobaksförsäljningens värde som skatteavkastningens storlek.

Den till statsverket inlevererade tobaksskatten, efter avdrag av utgiven gottgörelse för inköpt svensk tobak, för varje månad från och med budgetåret 1928/29 framgår av nedanstående tabell:

Till statsverket inlevererad tobaksskatt.

Miljoner kronor.

	1928 /29	1929 /30	1930 /31	1931 /32	1932 /33	1933 /34	1934 /35	1935 /36	1936 /37	1937 /38
Juli	5.43	[1]10.50	5.80	5.85	6.50	6.78	6.81	7.27	7.75	8.54
Augusti	5.34	5.77	6.11	6.29	6.36	6.35	6.75	7.56	8.11	8.53
September	5.67	5.81	5.72	5.92	6.50	6.67	7.03	7.44	7.47	8.03
Oktober	5.16	5.21	5.53	5.73	6.15	6.20	6.30	6.64	7.53	8.00
November	5.34	5.45	5.55	5.86	5.62	5.64	6.36	6.72	7.36	7.52
December	5.03	4.93	4.86	4.97	5.68	5.98	6.24	6.73	6.44	
Januari	5.32	5.78	6.43	6.48	6.94	6.81	7.26	7.64	8.56	
Februari	4.86	5.17	4.97	5.40	5.62	5.86	6.19	6.55	6.76	
Mars	4.50	4.78	4.68	6.15	5.15	5.43	5.70	6.27	6.38	
April	5.03	5.07	5.06	5.89	6.15	6.32	6.26	6.49	7.19	
Maj	4.89	5.45	5.48	5.61	5.77	5.82	6.61	7.05	7.57	
Juni	5.89	5.83	5.60	5.98	6.41	6.91	7.03	7.58	7.85	
Summa	62.45	69.75	65.79	70.13	72.85	74.77	78.54	83.94	88.97	

Under den förflutna delen av innevarande budgetår har tobaksskatten uppgått till 40.62 miljoner kronor mot 38.22 miljoner kronor under motsvarande tid av nästföregående budgetår, vilket innebär en ökning med omkring 6 procent. Under förutsättning att tobaksskattens avkastning för hela budgetåret ökas med angivna procenttal, skulle inkomsten å förevarande titel komma att uppgå till något mera än 94 miljoner kronor för budgetåret

[1] Omläggning av inleveransen av tobaksskatten. Fr. o. m. juli 1929 inbetalas skatten med en viss bestämd del i förskott under den löpande månaden, i stället för att den tidigare inbetalts helt och hållet månadsvis i efterskott.

1937/38. För budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket med hänsyn såväl till den ovan omförmälda fortgående stegringen av värdet å konsumtionen som till de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka ämbetsverket utgått vid sin inkomstberäkning, ansett sig kunna beräkna tobaksskattens avkastning till något högre belopp än för nu löpande budgetår eller till 95 miljoner kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört tobaksskatt med *95,000,000* kronor.

Brännvinstillverkningsskatt.

		Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret	1932/33.....	16,200,000	16,081,734	— 1,263,515
»	1933/34.....	16,000,000	15,778,265	— 303,469
»	1934/35.....	17,000,000	13,954,371	— 1,823,894
»	1935/36.....	23,000,000	22,388,848	+ 8,434,477
»	1936/37.....	14,500,000	15,615,534	— 6,773,314
»	1937/38.....	15,000,000	.	.

Stegringen av inkomsterna under budgetåret 1935/36 föranleddes av att enligt beslut vid 1935 års riksdag anståndstiden med brännvinstillverkningsskattens erläggande förkortats från sex till en månad, varigenom en tillfällig merinkomst av omkring 8 miljoner kronor uppkommit.

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 uppskattat statsverkets inkomst av brännvinstillverkningsskatt under budgetåret 1938/39 till 17.5 miljoner kronor. I en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad, till grund för beräkningen liggande promemoria anföres följande:

»Denna skatteinkomst är i riksstaten för innevarande budgetår upptagen med 15 miljoner kronor. Med utgångspunkt från nu tillgängliga uppgifter rörande brännvinstillverkningens beräknade omfattning under innevarande budgetår kan antagas, att denna tillverkningsskatt, efter avdrag av restitutioner av normal storlek, kommer att lämna en behållen inkomst av drygt 16.5 miljoner kronor för budgetåret 1937/38. Emellertid är att märka, att, därest den import av sprit från Estland, som för närvarande äger rum och som omfattar en årlig kvantitet av 2.5 miljoner normalliter, kommer att föranleda sådan särskild avsättning av potatissprit såsom skattefri sprit, som förutsättes i Kungl. Maj:ts av 1937 års riksdag godkända proposition nr 321, skatteinkomsten genom häremot svarande ökade restitutioner kommer att minskas med intill 1.6 miljoner kronor per år. Hittills under innevarande budgetår har emellertid någon av nu berörda förhållande ökad användning av potatissprit såsom skattefri sprit icke ägt rum. Skulle detta icke heller bliva fallet under den återstående delen av budgetåret, kan alltså en behållen skatteinkomst av 16.5 miljoner kronor påräknas för budgetåret 1937/38. Om däremot importen av estländsk sprit verkligen skulle föranleda den ursprungligen tilltänkta dispositionen av potatissprit till skattefritt ändamål, komme ifrågavarande skatteinkomst för nämnda budgetår att inflyta med allenast det i riksstaten upptagna beloppet av 15 miljoner kronor, vilket på sin tid även beräknades med hänsyn till dylik påföljd av sagda import.

Vad angår inkomsten av brännvinstillverkningsskatten för budgetåret 1938/39 är denna beroende av bränneriernas leveranser av beskattad sprit under den mot sagda budgetår svarande tiden. Rörande dessas beräknade storlek föreligga nu inga uppgifter. Emellertid kan antagas, att den i någon mån stegrade spritdryckskonsumtionen kommer att föranleda viss motsvarande ökning i sagda leveranser, så att inkomsten å ifrågavarande skattetitel skulle kunna upptagas till 17.5 miljoner kronor för budgetåret 1938/39. Detta belopp är beräknat med hänsyn till restitutioner av normal omfattning. Skulle emellertid importen av estländsk sprit, vilken, såvida överenskommelsen med Estland icke uppsäges, är avsedd att pågå även under nämnda budgetår, föranleda i det föregående omnämnd disposition av en motsvarande kvantitet potatissprit, kan en minskning med 1.6 miljoner kronor inträda i den ovan beräknade skatteinkomsten av 17.5 miljoner kronor. För sådant fall bör inkomsten av brännvinstillverkningsskatten för budgetåret 1938/39 upptagas med allenast 16 miljoner kronor. Ehuru det för närvarande synes ovisst, vilka verkningar med avseende å brännvinstillverkningsskatten som sagda spritimport slutgiltigt kan föra med sig, torde måhända övervägande skäl — främst den omständigheten, att sagda import hittills icke medfört ökade restitutioner av brännvinstillverkningsskatt — tala för att inkomsten företrädesvis bör beräknas enligt det högre beloppet 17.5 miljoner kronor.»

Avkastningen av förevarande inkomsttitel är beroende av den omfattning, i vilken aktiebolaget Vin- & spritcentralen finner lämpligt inköpa och lagra brännvin. Dessa förhållanden torde åtminstone för närvarande endast i mindre mån vara beroende av konjunkturläget, varför de av riksräkenskapsverket antagna allmänna utgångspunkterna för inkomstberäkningen icke äga tillämpning å förevarande inkomsttitel. Efter inhämtande av tillgängliga upplysningar har riksräkenskapsverket ansett sig kunna för budgetåret 1938/39 upptaga brännvinstillverkningsskatten till 17.0 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket får sålunda förorda, att inkomsttiteln brännvinstillverkningsskatt i riksstatsförslaget uppföres med *17,000,000* kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel.

Vad inkomsterna från *partihandelsbolag* beträffar, hänföra sig dessa till aktiebolaget Vin- & spritcentralen jämte vissa agentbolag. Statsverkets beräknade och behållna inkomster från berörda bolag hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33.....	12,000,000	12,017,566	+ 2,826,449
» 1933/34.....	9,000,000	9,393,889	— 2,623,677
» 1934/35.....	11,000,000	11,000,000	+ 1,606,111
» 1935/36.....	10,000,000	11,118,910	+ 118,910
» 1936/37.....	12,000,000	13,395,205	+2,276,295
» 1937/38.....	14,500,000	.	.

Kontrollstyrelsen har i sin skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 uppskattat statsverkets inkomster av partihandelsbolag för budgetåret 1938/39 till 15.0 miljoner kronor.

I en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad, den 9 november 1937 dagtecknad skrivelse har aktiebolaget Vin- & spritcentralen beräknat förevarande inkomsttitel till 15.0 miljoner kronor samt rörande beräkningen anfört följande:

»Vad först beträffar inleveransen från Spritcentralen under budgetåret 1937/38, i vilket hänseende i riksstaten upptagits ett belopp av 14.5 miljoner kronor, tillåta vi oss allenast meddela, att, såvitt av tillgängliga siffror rörande resultatet av rörelsen för den nu tilländalupna delen av innevarande år kan slutas, nettovinsten torde möjliggöra en inleverans till det i riksstaten beräknade beloppet.

Storleken av inleveransen under budgetåret 1938/39 är i första hand beroende av utvecklingen av bolagets rörelse under år 1938. I detta hänseende är det av betydelse att undersöka, huru försäljningen gestaltat sig under den tilländalupna delen av år 1937. Siffror till belysande härav föreligga för de tre första kvartalen och te sig på sätt nedanstående tablå utvisar, vilken angiver omsättningens volym för de tre första kvartalen åren 1936 och 1937, varvid såsom bas för index valts försäljningen under år 1934.

	1936	1937
första kvartalet	113.7	120.9
andra »	111.0	119.8
tredje »	112.3	121.3
första—tredje kvartalen	112.3	120.7

Totalförsäljningen under trekvartalsperioden 1937 har således varit större än under motsvarande tid under år 1936 och såsom en följd härav har också antagits, att nettovinsten år 1937 kommer att bli större än under år 1936, ett antagande, som, efter Spritcentralens anmälan i ämnet, lett till höjning i riksstaten av den beräknade inleveranssumman under år 1938 till förut angivna siffra av 14.5 miljoner kronor från 12 miljoner kronor under år 1937. Däremot tyda siffrorna för år 1937 icke på någon fortskridande uppåtgång utan i stället på en viss stabilisering av omsättningens volym. Försiktigheten torde därför bjuda att icke räkna med större omsättning år 1938 än under år 1937.

Nettovinsten för år 1937 beräknas, såsom redan nämnts, komma att möjliggöra en inleverans av 14.5 miljoner kronor. Med hänsyn till att sistnämnda siffra framkommit, sedan avdrag gjorts för en beräknad avsättning till reservfonden med 0.5 miljoner kronor, en avsättning, som icke kommer att få någon motsvarighet vid dispositionen av nettovinsten för år 1938, enär reservfonden genom 1937 års avsättning kommer att uppnå sitt i koncessionsavtalet stadgade maximibelopp, bör inleveransen kunna ökas med en summa av 0.5 miljoner kronor. Under förutsättning av att de vinstbestämmande faktorerna för rörelsen år 1938 icke undergå någon nämnvärd förändring — en förutsättning vars hållbarhet för närvarande icke kan närmare bedömas med hänsyn bl. a. till det ovissa läget på olika ekonomiska områden — skulle för år 1938 således kunna förutses en inleverans av 15 miljoner kronor.

Med hänsyn till det anförda torde beloppet under riksstatstiteln 'Rusdrycksförsäljningsmedel *a* Partihandelsbolag' för budgetåret 1938/39 kunna upptagas till 15 miljoner kronor.»

Den av aktiebolaget Vin- & spritcentralen verkställda beräkningen av statens inkomster av partihandeln med rusdrycker under budgetåret 1938/39 har icke givit riksräkenskapsverket anledning till erinran.

I fråga om *detaljhandelsbolagens* vinst vid försäljning av rusdrycker hava de beräknade samt redovisade statsinkomsterna utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33.....	22,000,000	23,625,329	— 645,876
» 1933/34.....	16,000,000	16,017,408	— 7,607,921
» 1934/35.....	18,000,000	17,742,391	+ 1,724,983
» 1935/36.....	20,000,000	19,487,580	+ 1,745,189
» 1936/37.....	20,000,000	20,978,989	+ 1,491,409
» 1937/38.....	21,000,000	.	.

I förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen beräknat rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen för budgetåret 1938/39 till 21.0 miljoner kronor. Rörande grunderna för beräkningen anföres i en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad promemoria följande:

»Nämnda medel äro i riksstaten för budgetåret 1937/38 upptagna med 21.00 miljoner kronor. Statsverkets behållna inkomst av samma medel var under budgetåret 1936/37 20.98 miljoner kronor och under budgetåret 1935/36 19.49 miljoner kronor mot 20.00 miljoner kronor båda budgetåren i riksstaten beräknade. Enligt vad nu inom kontrollstyrelsen kan bedömas, torde inleveransen till statsverket under budgetåret 1937/38 komma att uppgå till minst det i riksstaten upptagna beloppet eller 21.00 miljoner kronor.

Utslagsgivande för beräkningen av det belopp, med vilket rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen böra upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39, är, förutom den förestående omorganisationen av systembolagen, den blivande allmänna konjunkturutvecklingen. Den totala spritdrycksförsäljningen för konsumtionsändamål har under de tio första månaderna år 1937 uppgått till 26.95 miljoner liter. Motsvarande kvantitet var år 1936 25.60 miljoner och år 1935 24.51 miljoner liter. Från år 1936 föreligger alltså en ökning å 5.3 procent och från år 1935 en ökning å 10.0 procent. Med samma ökning i genomsnitt under november och december från år 1936 räknat som under augusti, september och oktober (5.0 procent), skulle totalförsäljningen under år 1937 komma att bliva 33.28 miljoner liter. Under de tio första månaderna år 1937 har jämfört med samma tid år 1936 utminuteringen ökat med 4.9 procent, systembolagens egen utskänkning ökat med 12.7 procent och övrig utskänkning ökat med 4.6 procent. För vinförsäljningen är motsvarande ökning 17.3 procent.

Sannolikt torde man alltjämt en tid framåt kunna räkna med en fortsatt ökning av den totala rusdrycksförsäljningen. Lika antagligt torde däremot ej vara att stegringen i genomsnitt under år 1938 kommer att bliva lika avsevärd som under år 1937. Under förutsättning av ytterligare något förbättrade konjunkturer synes spritdrycksförsäljningen under år 1938 kunna anslås till i runt tal 34.00 miljoner liter. Ehuruväl den ökade omsättningen normalt skulle möjliggöra en ökad inleverans av vinstmedel till statsverket, synes dock nämnda inleverans, med hänsyn till vissa av den förestående omorganisationen av systembolagen betingade engångs- m. fl. utgifter och föreliggande behov av ökade avskrivningar och medelsreservationer, för år 1938 tillsvidare ej kunna beräknas till högre belopp än för år 1937.

Statsverkets vinstmedel från systembolagen för år 1938, d. v. s. rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen för budgetåret 1938/39, torde därför tillsvidare kunna beräknas inflyta med 21.00 miljoner kronor.»

Till den i promemorian verkställda beräkningen av inkomsten från detaljhandelsbolagen har riksräkenskapsverket kunnat ansluta sig.

Riksräkenskapsverket föreslår fördenskull, att rusdrycksförsäljningsmedlen för budgetåret 1938/39 i riksstaten uppföras med *15,000,000* kronor för partihandelsbolag och *21,000,000* kronor för detaljhandelsbolag.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	68,000,000	67,496,972	22,646,855
» 1933/34	78,000,000	78,528,728	11,031,756
» 1934/35	83,000,000	83,450,841	4,922,113
» 1935/36	86,000,000	87,613,161	4,162,320
» 1936/37	89,000,000	92,168,701	4,555,540
» 1937/38	93,000,000	.	.

De i tablån redovisade starka stegringarna av omsättnings- och utskänkningsskattens avkastning under budgetåren 1932/33 och 1933/34 äro delvis föranledda av vidtagna höjningar i skattesatserna. Sålunda infördes den 1 februari 1932 en särskild grundavgift för omsättningsskatten med 60 öre för liter. Från och med den 1 juli 1932 höjdes grundavgiften till 1 krona för liter och procentsatsen för omsättningsskatten från 55 till 60 procent å detaljhandelsbolagens inköpspris. Den 1 februari 1933 slutligen höjdes grundavgiften till 1 krona 60 öre för liter, varjämte omsättningsskatten utsträcktes att avse jämväl sprit, som användes för tekniska eller likartade ändamål.

Kontrollstyrelsen har i sin skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 beräknat denna skatt för budgetåret 1938/39 till 96.0 miljoner kronor. I en till grund för denna beräkning liggande promemoria anföres:

»Nämnda medel äro i riksstaten för budgetåret 1937/38 upptagna med 93.00 miljoner kronor. Statsverkets behållna inkomst av samma medel var under budgetåret 1936/37 92.17 miljoner kronor mot 89.00 miljoner kronor i riksstaten beräknade. Det stora överskottet förklaras av den oväntat starka konjunkturförbättringen. Inleveransen för juni—oktober 1937, d. v. s. statsverkets behållna inkomst under juli—november 1937, utgör omkring 39.60 miljoner kronor mot 37.54 miljoner kronor under samma tid år 1936. Stegringen under de fem första månaderna av innevarande budgetår utgör alltså omkring 2.06 miljoner kronor eller 5.5 procent. Med samma stegring under jämväl de sju återstående månaderna av budgetåret skulle den behållna inkomsten under hela budgetåret komma att stiga till omkring 97 miljoner kronor. Då, såsom vid beräkningen av rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen förutsatts, stegringen i totalkonsumtionen ej torde komma att bliva i genomsnitt lika stor under år 1938 som under år 1937, synes man emellertid för återstoden av innevarande budgetår ej böra beräkna det stegrade inkomsttillflödet av omsättnings- och utskänkningsskatten högre än till omkring 3.5 procent, jämfört med de höga beloppen för motsvarande tid närmast föregående budgetår. Mot sistnämnda stegringsprocent under återstoden av budgetåret skulle svara en behållen inkomst å omkring 56.50

miljoner kronor och för hela budgetåret alltså omkring 96 miljoner kronor. Under nämnda förutsättning skulle följaktligen riksstatstiteln enligt dessa självfallet endast mycket ungefärliga kalkyler komma att uppvisa ett överskott å omkring 3.00 miljoner kronor. Efter vad man nu kan finna torde därför, med den vid beräkningen över rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen förutsatta stegringen i totalkonsumtionen, en uppräkning av denna skattetitel vara möjlig. Då emellertid kalkylerna i detta fall måste baseras på ett konjunkturläge under en tidsperiod som sträcker sig fem månader längre fram i tiden än motsvarande tidsperiod för rusdrycksförsäljningsmedlen och inkomsttillflödet å denna skattetitel röner stark inverkan av utskänkningen, eller av den gren av försäljningen som såväl tidigast som starkast påverkas av förändringar i konjunkturläget, synes dock skattetiteln tillsvidare ej böra upptagas med högre belopp än den nu sannolika inleveransen för löpande budgetår.

Omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker (inbegripen omsättningsskatten å inhemskt vin) torde alltså, under förutsättning av oförändrade skattesatser, för budgetåret 1938/39 tillsvidare böra beräknas till 96.00 miljoner kronor.»

Kontrollstyrelsens beräkning av omsättnings- och utskänkningsskattens avkastning under budgetåret 1938/39 finner riksräkenskapsverket stå i god överensstämmelse med de allmänna förutsättningar rörande inkomstutvecklingen, från vilka ämbetsverket i sin inkomstberäkning utgått.

Riksräkenskapsverket får sålunda tillstyrka, att omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker för budgetåret 1938/39 i riksstaten upptages till *96,000,000* kronor.

Maltskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	22,000,000	20,106,779	1,921,637
» 1933/34	28,000,000	23,850,767	3,743,988
» 1934/35	27,000,000	26,073,441	2,222,674
» 1935/36	28,000,000	26,229,253	155,812
» 1936/37	28,000,000	28,389,691	2,160,438
» 1937/38	28,500,000	.	.

Maltskatten, vilken från och med den 1 mars 1932 utgått efter 85—95 öre för kilogram malt, som vid skattepliktigt bryggeri användes för tillverkning av maltdryck, höjdes från och med den 14 februari 1933 med 40—50 öre. Efter sistnämnda tidpunkt utgår alltså maltskatten med 125—145 öre för kilogram malt.

I en av kontrollstyrelsen till riksräkenskapsverket med merberörda skrivelse den 13 november 1937 överlämnad promemoria anföres följande:

»För budgetåret 1937/38 är inkomsten av maltskatten i riksstaten upptagen med 28.5 miljoner kronor. Till följd av de förbättrade konjunkturerna har maltdryckskonsumtionen visat fortsatt uppgång, vilket även återspeglas av siffrorna för den till grund för maltskatten liggande maltavverkningen i de skattepliktiga bryggerierna. I nedanstående tabell angives storleken av malt-

avverkningen i de skattepliktiga bryggerierna månadsvis för 12-månadersperioder, vilka på grund av det medgivna anståndet med skatteinbetalningen kunna anses ungefärligen svara mot det budgetår, då skatten inflyter (i ton):

Månad	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38
April	2,249	1,647	1,934	2,021	2,031	2,391
Maj	2,236	2,120	2,222	2,196	2,167	2,315
Juni	2,241	1,918	1,945	2,001	2,302	2,303
Juli	2,280	1,915	2,033	2,151	2,307	2,258
Augusti	2,156	1,649	1,685	1,635	1,761	2,144
September	1,845	1,550	1,648	1,761	1,824	2,098
Oktober	1,465	1,061	1,504	1,365	1,499	1,553
November	1,623	1,311	1,531	1,423	1,610	
December	1,666	1,187	1,393	1,477	1,554	
Januari	2,320	1,446	1,704	1,537	1,710	
Februari	1,547	1,539	1,547	1,694	1,863	
Mars	1,089	1,802	1,860	1,893	2,047	
Summa	22,717	19,145	21,006	21,154	22,675	

Av tabellen framgår, att den mängd skattepliktigt malt, som kan beräknas i huvudsak komma att ligga till grund för skatteinkomsten, frånsett restitutioner, under de första 7 månaderna av innevarande budgetår — eller 15,062 ton — överstiger motsvarande kvantitet för budgetåret 1936/37 — eller 13,891 ton — med 1,171 ton eller med omkring 8.5 procent. Därest motsvarande ökning antages bliva för handen jämväl i fråga om de 5 återstående månaderna av innevarande budgetår, skulle maltskatten för budgetåret 1937/38 kunna beräknas lämna en behållen inkomst av 30.5 miljoner kronor.

Vad angår inkomsten av maltskatten för budgetåret 1938/39 bör vid en uppskattning av densammas storlek kunna räknas med en viss fortsatt stegring i maltdryckskonsumtionen, dock ej i vidare mån än att den behållna skatteinkomsten för nämnda budgetår skulle komma att utgöra omkring 31.5 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket finner kontrollstyrelsens förestående beräkning av maltskattens avkastning under budgetåren 1937/38 och 1938/39 vara väl hög. Särskilt synes den i beräkningen förutsatta ytterligare stegringen av inkomsttillflödet under nästkommande budgetår vara oförenlig med de av riksräkenskapsverket antagna allmänna förutsättningarna rörande konjunkturutvecklingen. Ämbetsverket har fördenskull beräknat inkomsten av maltskatten för innevarande budgetår till 30 miljoner kronor samt uppskattat motsvarande inkomst för nästkommande budgetår till enahanda belopp.

Riksräkenskapsverket hemställer sålunda, att inkomsttiteln maltskatt för budgetåret 1938/39 i riksstaten upptages till *30,000,000* kronor.

II. Uppbörd i statens verksamhet.

Vattendomstolsavgifter.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	25,000	11,677	— 6,563
» 1933/34	25,000	39,403	+ 27,726
» 1934/35	25,000	16,258	— 23,145
» 1935/36	25,000	19,721	+ 3,463
» 1936/37	25,000	56,508	+ 36,787
» 1937/38	25,000	.	.

Såsom av sammanställningen framgår, hava vattendomstolsavgifterna visat sig fluktuera betydligt. För de senast förflutna fem budgetåren hava de behållna inkomsterna i medeltal för år utgjort 28,713 kronor. Ehuru den behållna inkomsten för budgetåret 1936/37 avsevärt överstigit det i riksstaten beräknade inkomstbeloppet, saknas enligt riksräkenskapsverkets mening tillräckliga skäl att vidtaga ändring i det nuvarande riksstatsbeloppet.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen upptagit vattendomstolsavgifter till *25,000* kronor.

Inkomster vid fångvården.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	560,000	471,324	.
» 1936/37	550,000	563,884	92,560
» 1937/38	525,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 har fångvårdsstyrelsen beträffande beräkningen av inkomsterna å denna titel under budgetåren 1937/38 och 1938/39 anfört, bland annat, följande:

»Vad först angår beräkningen av inkomsterna för budgetåren 1937/38 och 1938/39 å inkomsttiteln 'Inkomster vid fångvården' får fångvårdsstyrelsen åberopa vad styrelsen anfört i skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 september 1937 angående anslag till fångvården att äskas vid 1938 års riksdag. Styrelsen anförde däri följande.

'I riksstaten för budgetåret 1937/38 har under uppbörd i statens verksamhet inkomsttiteln 'Inkomster vid fångvården' upptagits till 525,000 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts brev den 11 juni 1937 hava ifrågavarande inkomster beräknats sålunda:

1. Bidrag från vissa städer och kommuner		kronor	4,045
2. Övriga uppbördsmedel		»	7,155
3. Överskott av särskilda rörelsegrenar:			
Jordbruksdriften	kronor 13,800		
Verkstadsdriften	» 500,000	»	513,800
		Säger för inkomster kronor	525,000.

För budgetåret 1938/39 torde posten bidrag från vissa städer och kommuner böra beräknas till oförändrat belopp 4,045 kronor. Överskottet å jordbruksdriften har styrelsen efter samråd med Sveriges allmänna lantbruksällskap ansett kunna för nämnda budgetår beräknas till 13,500 kronor. Härifrån torde dock böra avgå överslagsvis beräknat underskott å jordbruksdriften vid det nya ungdomsfängelset å Skenäs 2,500 kronor. Detta underskott skulle föranledas bland annat därav, att under den första tiden sedan lagen om ungdomsfängelse trätt i kraft antalet manliga ungdomsfångar å Skenäsanstalten torde bliva så ringa att för jordbruket därstädes fri arbetskraft måste i väsentlig omfattning anlitas. Vid sådant förhållande skulle nettoöverskottet å jordbruksdriften kunna beräknas till 11,000 kronor.

För att läggas till grund vid beräkningen av överskottet å verkstadsdriften bifogar styrelsen en tablå beträffande inkomster och utgifter för sagda rörelsegren omfattande budgetåren 1929/30—1936/37. Med stöd av siffrorna i denna tablå har styrelsen ansett överskottet å verkstadsdriften böra för budgetåret 1938/39 beräknas till samma belopp som för näst föregående budgetår eller 500,000 kronor.

— —

Inkomstposten 'Övriga uppbördsmedel' torde för budgetåret 1938/39 kunna upptagas till 6,955 kronor.

Enligt vad styrelsen sålunda föreslagit skulle för budgetåret 1938/39 'Inkomster vid fångvården' beräknas till sammanlagt 522,000 kronor.'

Då styrelsen nu har att yttra sig beträffande 'Inkomster vid fångvården' för budgetåren 1937/38 och 1938/39 får styrelsen — — — anföra. Med avseende å överskottet å verkstadsdriften, som beräknats med stöd av resultatet av denna rörelsegren under ett antal tidigare budgetår, må framhållas, att den senaste tidens relativa nedgång i fångantalet kan komma att medföra en minskning av överskottet å verkstadsdriften. Någon beräkning rörande en dylik minskning kan icke nu framläggas; för vartdera av budgetåren 1937/38 och 1938/39 torde överskottet i allt fall icke böra upptagas till högre belopp än tidigare beräknade 500,000 kronor.»

Av den uti skrivelsen åberopade tablån framgår, att verkstadsdriftens inkomster, utgifter samt överskott för budgetåren 1929/30—1936/37 uppgått till nedan angivna belopp i tusental kronor:

Budgetår	Inkomster	Utgifter	Överskott
1929/30	1,258	833	425
1930/31	1,557	1,136	421
1931/32	1,444	902	542
1932/33	1,893	1,284	609
1933/34	2,143	1,693	450
1934/35	1,958	1,419	539
1935/36	1,847	1,355	492
1936/37	1,790	1,265	525

Nettoöverskottet av verkstadsdriften har sålunda under ovan angivna tidsperiod utgjort i medeltal omkring 500,000 kronor för budgetår räknat.

Enligt fångvårdsstyrelsens ovanberörda skrivelse skulle de sammanlagda inkomsterna å förevarande titel under budgetåret 1938/39 uppgå till 522,000 kronor. Det synes emellertid riksräkenskapsverket saknas anledning vidtaga ändring i det nuvarande riksstatsbeloppet, 525,000 kronor. Om med hänsyn härtill överskottet av verkstadsdriften upptages med ett till 503,000

kronor förhöjt belopp, skulle inkomsterna vid fångvården för budgetåret 1938/39 kunna beräknas sålunda:

1. Bidrag från vissa städer och kommuner		kronor	4,045
2. Övriga uppbördsmedel		»	6,955
3. Överskott av särskilda rörelsegrenar:			
Jordbruksdriften	kronor 11,000		
Verkstadsdriften	» 503,000	»	514,000
		Summa kronor	525,000.

I enlighet härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen upptagit inkomster vid fångvården till *525,000* kronor.

Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1935/36	55,000	55,035	.
» 1936/37	55,000	52,502	2,533
» 1937/38	50,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1937 har styrelsen för uppfostringsanstalten å Bona beräknat anstaltens uppbörd under budgetåret 1938/39 till nedan angivna, med fjolårets beräkning sammanfallande belopp:

1. Hyror för tjänstemannabostäder		kronor	11,200
2. Till befattningshavare försålt bränsle och elektrisk energi		»	3,500
3. Till befattningshavare från förråd försålda livsmedel		»	8,000
4. Till befattningshavare från förråd försålda materialier		»	2,000
5. Inkomster av filmförevisningar		»	600
6. Övriga uppbördsmedel		»	600
7. Överskott av särskilda rörelsegrenar:			
Jord-, trädgårds- och skogsbruk	kronor 20,500		
Verkstads- och bageridrift	» 3,600	»	24,100
		Summa kronor	50,000.

I överensstämmelse med den sålunda verkställda beräkningen har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona med *50,000* kronor.

Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	1,050,000	1,104,281	— 22,163
» 1933/34	1,060,000	1,035,298	— 68,983
» 1934/35	1,020,000	1,058,431	+ 23,133
» 1935/36	1,100,000	1,207,764	+ 149,333
» 1936/37	1,150,000	1,325,886	+ 118,122
» 1937/38	1,300,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1937 har riksförsäkringsanstalten beträffande beräkningen av inkomsterna å förevarande titel under budgetåret 1938/39 anfört bland annat följande:

»1. *Tilläggsavgifter.* I försäkringsavgifter enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete beräknas med ledning av nu föreliggande uppgifter under budgetåret 1937/38 komma att inflyta till riksförsäkringsanstalten omkring 16.0 miljoner kronor. Lindring i försäkringsavgifter enligt 15 § i samma lag beräknas till omkring 1.6 miljoner kronor. Tilläggsavgifterna, vilka utgöra 5 procent å summan av dessa båda belopp, 17.6 miljoner kronor, kunna således för detta budgetår beräknas till omkring 880,000 kronor.

För budgetåret 1938/39 torde summan av försäkringsavgifterna och lindringsbeloppen kunna beräknas till omkring 18.0 miljoner kronor och tilläggsavgifterna alltså till omkring 900,000 kronor.

2. *Bidrag.* Under budgetåret 1937/38 skall enligt försäkringsinspektionens skrivelse till statskontoret den 1 november 1937 i bidrag erläggas 448,722 kronor 15 öre.

Summan av de försäkringsavgifter, som under år 1937 komma att inflyta till de ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolagen, kan antagas komma att uppgå till omkring 15.6 miljoner kronor, däri inberäknat förekommande lindringsbelopp enligt 15 § olycksfallsförsäkringslagen. Bidragen, som utgöra 3 procent av försäkringsavgifterna, kunna således beräknas komma att under budgetåret 1938/39 uppgå till omkring 468,000 kronor.

3. *Ersättning från riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond.* Enligt kungl. brev den 27 juni 1930 skall från denna fond för varje budgetår utgå ett belopp av 22,000 kronor såsom ersättning till statsverket för anstaltens bestyr med förvaltningen av fonden.

4. *Ersättning från riksförsäkringsanstaltens trafiklivräntefond.* Enligt kungl. brev den 19 december 1930 utgår från denna fond viss ersättning till statsverket för anstaltens bestyr med dess trafikförsäkringsrörelse. Denna ersättning, som under budgetåret 1937/38 inflyter med 1,354 kronor 82 öre, kan under budgetåret 1938/39 beräknas inflyta med omkring 1,500 kronor.

Inkomsterna under ifrågavarande riksstatstitel kunna sålunda i avrundade tal uppskattas för budgetåret 1937/38 till 1,350,000 kronor och för budgetåret 1938/39 till 1,400,000 kronor.»

Enligt anstaltens ovanberörda beräkningar skulle inkomsterna för budgetåret 1938/39 alltså uppgå till följande belopp:

1. Tilläggsavgifter	kronor	900,000
2. Bidrag	»	468,000
3. Ersättning från riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond	»	22,000
4. Ersättning från riksförsäkringsanstaltens trafiklivräntefond	»	1,500
	Summa kronor	1,391,500.

Riksräkenskapsverket har i anslutning till anstaltens beräkning i inkomsttabellen upptagit inkomsttiteln bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet med ett avjämnat belopp av *1,400,000* kronor.

Bidrag till pensionsstyrelsen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1935/36	125,000	257,358	.
» 1936/37	85,000	113,476	143,882
» 1937/38	25,000	.	.

Pensionsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1937 rörande beräkningen av förevarande inkomster för budgetåret 1938/39 anfört följande:

»Enligt kungl. brev den 6 december 1935, varav avskrift bifogats styrelsens skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1936, skall den frivilliga försäkringens bidrag till pensionsstyrelsen, vilket numera motsvarar riksstatstiteln 'Bidrag till pensionsstyrelsen' i dess helhet, hädanefter beräknas till ett sådant belopp, att det täcker de med handhavandet av nämnda försäkring från och med år 1936 förenade kostnaderna. Grunderna för nämnda beräkning, vilka skola fastställas av Kungl. Maj:t, hava ännu ej utformats, varför här liksom föregående år endast en approximativ uppskattning av beloppet kan lämnas. För budgetåret 1937/38 uppskattades bidraget, vilket då avsåg att täcka kostnaderna för styrelsens förvaltning av den frivilliga försäkringen under år 1936, till 25,000 kronor. För budgetåret 1938/39 torde bidraget i fråga, avseende täckandet av motsvarande kostnader under år 1937, lämpligen böra upptagas till enahanda belopp, 25,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har i inkomsttabellen uppfört inkomsttiteln bidrag till pensionsstyrelsen med *25,000* kronor.

Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	150,000	94,954	.
» 1936/37	150,000	222,139	127,185
» 1937/38	200,000	.	.

Det i ovanstående sammanställning för budgetåret 1935/36 upptagna behållna inkomstbeloppet, 94,954 kronor, giver på grund av vissa felföringar, förorsakade av övergången från nettoredovisning till bruttoredovisning, icke ett korrekt uttryck för det verkliga inkomsttillflödet. Enligt ifrågavarande anstalters huvudböcker och från anstalterna under hand inhämtade uppgifter hade såsom inkomster under denna titel rätteligen bort för budgetåret i fråga redovisas omkring 202,000 kronor.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket hava vederbörande anstaltsmyndigheter beräknat inkomsterna för budgetåret 1937/38 till 121,000 kronor vid tvångsarbets- och alkoholistanstalterna å Svartsjö, 19,000 kronor vid tvångsarbets- och alkoholistanstalterna i Landskrona samt 51,700 kronor vid alkoholistanstalten å Venngarn. Enligt dessa beräkningar skulle alltså in-

komsterna å förevarande titel för nu löpande budgetår komma att uppgå till 191,700 kronor.

I berörda skrivelser hava anstaltsmyndigheterna vidare för budgetåret 1938/39 beräknat hithörande inkomster till i efterföljande sammanställning angivna belopp:

	Anstalterna å Svartsjö kronor	Anstalterna i Landskrona kronor	Anstalten å Venngarn kronor	Summa kronor
Hyra för tjänstemannabostäder	21,000	6,000	10,000	37,000
Ersatt kostförbättring	12,500	4,100	6,500	23,100
Till tjänstemän försålt bränsle, elektrisk energi m. m.	10,800	500	2,500	13,800
Vårdavgifter för intagna alkoholister m. m.	18,500	2,700	16,400	37,600
Överskott av särskilda rörelsegrenar:				
Jordbruks- och trädgårdsdrift	47,000	100	13,800	60,900
Verkstadsdrift	3,000	400	4,600	8,000
Tvättinrättningen i Landskrona ..	—	7,100	—	7,100
Summa	112,800	20,900	53,800	187,500

Med hänsyn till storleken av de inkomster, som rätteligen bort under de två sistförflutna budgetåren redovisas å förevarande titel, synes anledning ej föreligga att för budgetåret 1938/39 vidtaga någon ändring av det nuvarande i riksstaten upptagna beloppet. Beträffande fördelningen av de sålunda beräknade inkomsterna för budgetåret 1938/39 under de olika anstalterna och inkomstrubrikerna får riksräkenskapsverket hänvisa till nedanstående tablå, vilken uppgjorts med beaktande av dels inkomsttillflödet under sistförflutna budgetår dels ock vad anstaltsmyndigheterna i sina ovanberörda skrivelser anfört.

	Anstalterna å Svartsjö kronor	Anstalterna i Landskrona kronor	Anstalten å Venngarn kronor	Summa kronor
Hyra för tjänstemannabostäder	21,000	6,000	10,000	37,000
Ersatt kostförbättring	12,500	4,100	6,500	23,100
Till tjänstemän försålt bränsle, elektrisk energi m. m.	10,800	500	2,500	13,800
Vårdavgifter för intagna alkoholister m. m.	18,500	2,700	16,400	37,600
Överskott av särskilda rörelsegrenar:				
Jordbruks- och trädgårdsdrift	53,000	100	17,800	70,900
Verkstadsdrift	4,200	500	5,800	10,500
Tvättinrättningen i Landskrona ..	—	7,100	—	7.100
Summa	120,000	21,000	59,000	200,000

I överensstämmelse härmed har ämbetsverket i inkomsttabellen uppfört inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter med *200,000* kronor.

Inkomster vid statens skyddshem.

I proposition nr 177 till 1937 års riksdag angående anslag till skyddsuppfostran m. m. erinrade chefen för socialdepartementet ifråga om avlönings- och omkostnadsstaten för de statliga skyddshemmen budgetåret 1937/38, bland annat, att skyddshemsinspektören vid sin beräkning av det för driften av de statliga skyddshemmen under första halvåret 1938 föreliggande anslagsbehovet förutsatt, att inkomster till ett sammanlagt belopp av omkring 106,000 kronor skulle disponeras för utgifternas bestridande. Ehuru en dylik ordning avveke från eljest tillämpade budgetprinciper, ansåge sig departementschefen, efter samråd med chefen för finansdepartementet, icke böra motsätta sig att för den ifrågavarande övergångsperioden medgivande därtill lämnades. Redan för budgetåret 1938/39 syntes emellertid inkomsterna ifråga böra redovisas över budgeten och anslaget upptagas till sitt bruttobelopp.

I anledning av vad chefen för socialdepartementet sålunda anfört, bör således för instundande budgetår å riksstaten upptagas en särskild inkomsttitel för nu ifrågavarande inkomster, vilken titel torde benämnas »Inkomster vid statens skyddshem».

I en till socialstyrelsen överlämnad promemoria har skyddshemsinspektören beräknat inkomsterna vid statens skyddshem under budgetåret 1938/39 till 192,195 kronor.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill och med lämplig avrundning beräknat inkomsttiteln inkomster vid statens skyddshem till *200,000* kronor.

Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	200,000	255,628	.
» 1936/37	200,000	314,088	58,460
» 1937/38	310,000	.	.

Medicinalstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1937 beräknat uppbörden av ifrågavarande inkomster under budgetåret 1937/38 till 310,000 kronor och under budgetåret 1938/39 till enahanda belopp.

Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium för budgetåret 1938/39 till *310,000* kronor.

Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	20,000	23,827	.
» 1936/37	20,000	26,720	2,893
» 1937/38	23,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1937 har medicinalstyrelsen beräknat ifrågavarande uppbörd under vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 till 25,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed beräknat inkomster vid statens rättskemiska laboratorium under budgetåret 1938/39 till *25,000* kronor.

Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium.

Förevarande inkomster hava hittills redovisats under titel »Avgifter för kontroll å handeln med farmacevtiska specialiteter». För vinnande av likformighet med benämningen å inkomsttitlarna för övriga statliga laboratorier har riksräkenskapsverket ändrat benämningen å denna titel till »Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium». De beräknade och influtna beloppen å förevarande inkomsttitel hava utgjort:

		Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret	1934/35	44,000	44,185	.
»	1935/36	35,000	12,910	—31,275
»	1936/37	12,500	19,325	+ 6,415
»	1937/38	50,000	.	.

Medicinalstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1937 beräknat uppbörden av ifrågavarande avgifter under budgetåret 1938/39 till 43,000 kronor.

I detta sammanhang får riksräkenskapsverket erinra, hurusom särskilt tillkallade sakkunniga i ett den 15 oktober 1937 till statsrådet och chefen för socialdepartementet avgivet betänkande rörande omorganisation av statens farmacevtiska laboratorium föreslagit ändrade bestämmelser rörande de avgifter, vilka skola erläggas för av laboratoriet verkställda undersökningar m. m. Under förutsättning att de sakkunnigas förslag härutinnan genomföres från och med nästkommande budgetår skulle inkomsterna under titeln komma att avsevärt ökas.

Riksräkenskapsverket har emellertid, i enlighet med medicinalstyrelsens beräkning, i inkomsttabellen preliminärt uppfört inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium med *43,000* kronor.

Inkomster vid statens sinnessjukhus.

		Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret	1935/36	13,000.000	12,123,031	.
»	1936/37	12,700.000	12,706,622	583,591
»	1937/38	12,900,000	.	.

Medicinalstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1937 beräknat den behållna uppbörden å förevarande titel under budgetåret 1938/39 till 12.8 miljoner kronor. I en till grund för denna beräkning liggande promemoria anföres:

»Till utgångspunkt för ifrågavarande beräkning har tagits de verkliga inkomsterna (nettoinkomsterna) på motsvarande anslagspost under budgetåret 1936/37. Beläggningen, som under sistnämnda tid uppgick till 19,384 patienter har för budgetåret 1938/39 beräknats komma att uppgå till 19,600 patienter.

För de delposter, vilka ingå i förevarande anslagspost hava nettoinkomsterna under budgetåret 1936/37 uppgått till följande belopp:

Patientavgifter	kronor	10,006,289: 10
Bränsle, lyse och vatten m. m.	»	264,061: 74
Tvätt och renhållning	»	137,955: 07
Utspisning	»	1,278,814: 87
Linne, gång- och sängkläder	»	328,954: 81
Underhållsbidrag från Danviks hospital	»	14,000: —
Övriga uppbördsmedel	»	368,997: 37
Överskott av trädgård och jordbruk	»	307,548: 63
Summa	kronor	12,706,621: 59

Under förutsättning att de för det gångna budgetåret fastställda vårdavgifterna komma att tillämpas även under budgetåret 1938/39 skulle inkomstposten patientavgifter kunna beräknas höjd till 10,050,000 kronor.

Bränsle, lyse och vatten har beräknats höjd på grund av något höjda bränslepriser till 290,000 kronor.

Inkomsterna för tvätt och renhållning har beräknats komma att uppgå till ungefär samma belopp som under det gångna budgetåret eller till 140,000 kronor.

Delposten utspisning torde med hänsyn till att befattningshavarnas antal ökats kunna beräknas komma att uppgå till 1,300,000 kronor.

Linne, gång- och sängkläder har beräknats något höjd med hänsyn till personalens ökning eller till 330,000 kronor.

Underhållsbidrag från Danviks hospital är tills vidare fastställt till 14,000 kronor för år.

Delposten övriga uppbördsmedel har höjts i proportion till patientantalet och avrundats till 370,000 kronor.

Slutligen har trädgårds- och jordbruksrörelsen beräknats medföra ungefär samma nettoinkomster som under det gångna budgetåret och med hänsyn till slutsummans avrundning beräknats till 306,000 kronor.

I följd härav synes anslagsposten inkomster vid statens sinnessjukhus för budgetåret 1938/39 kunna beräknas till följande belopp:

Patientavgifter	kronor	10,050,000
Bränsle, lyse och vatten	»	290,000
Tvätt och renhållning	»	140,000
Utspisning	»	1,300,000
Linne, gång- och sängkläder	»	330,000
Underhållsbidrag från Danviks hospital	»	14,000
Övriga uppbördsmedel	»	370,000
Överskott av trädgård och jordbruk	»	306,000
Summa	kronor	12,800,000.»

I anslutning till medicinalstyrelsens beräkning för budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomster vid statens sinnessjukhus med *12,800,000* kronor.

Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1935/36	35,000	36,612	.
» 1936/37	35,000	36,441	171
» 1937/38	38,000	.	.

Skolöverstyrelsen har med skrivelse till riksräkenskapsverket den 6 november 1937 överlämnat från vederbörande anstalter infordrade uppgifter rörande beräkning av inkomsterna under budgetåret 1938/39. Enligt dessa uppgifter har inkomsten från uppfostringsanstalten för sinnesslöa gossar beräknats till 23,600 kronor och inkomsten från uppfostringsanstalten för sinnesslöa flickor till 14,200 kronor. Sammanlagt skulle alltså uppbörden å förevarande inkomsttitel under nästkommande budgetår uppgå till 37,800 kronor.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill i inkomsttabellen uppfört inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa med ett avjämnat belopp av *38,000* kronor.

Avgifter för besiktning av motorfordon.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	1,050,000	1,122,859	+ 139,503
» 1933/34	1,000,000	970,578	— 152,281
» 1934/35	1,000,000	1,158,996	+ 188,418
» 1935/36	1,100,000	1,104,711	— 54,285
» 1936/37	1,250,000	1,239,773	+ 135,062
» 1937/38	1,150,000	.	.

Förevarande besiktningsavgifter äro så avvägda, att de skola ungefärligen täcka utgifterna för besiktning av motorfordon. De före budgetåret 1934/35 i tablån redovisade behållna inkomstbeloppen giva på grund av nettoredovisning hos vissa länsstyrelser och omföring mellan budgetåren m. m. icke ett korrekt uttryck för det verkliga inkomsttillflödet.

Enligt till riksräkenskapsverket inkomna uppgifter från överståthållarämbetet och länsstyrelserna beräknas inkomsterna å denna titel för budgetåret 1937/38 bliva 1,140,860 kronor.

Från och med den 1 januari 1937 hava de periodiska efterbesiktningarna av lastbilar i yrkesmässig trafik upphört, medan å andra sidan från och med sistnämnda datum införts avgift för eftersyn vid s. k. flygande besiktning ge-

nom statspolis eller besiktningsman. Uppbörden av dylika eftersynsavgifter torde emellertid endast till viss del uppväga den minskning i den totala uppbörden, som föranledes av att den periodiska efterbesiktningen av lastbilar upphört. En eventuell nedgång i den behållna inkomsten å förevarande titel under budgetåret 1937/38 jämfört med budgetåret 1936/37 torde få ses mot bakgrunden av nu angivna förhållanden.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som från och med den 1 oktober 1937 såsom central myndighet har att handlägga ärenden rörande besiktningen av motorfordon, har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 22 november 1937 meddelat, att styrelsen ansett sig kunna för budgetåret 1938/39 räkna med en uppbörd å förevarande inkomsttitel av 1,150,000 kronor.

Med hänsyn till inkomsterna under sistförflutna budgetår samt den alltjämt fortgående ökningen av motorfordonsbeståndet har riksräkenskapsverket för budgetåret 1938/39 ansett sig kunna föreslå en höjning av det senast fastställda riksstatsbeloppet med 50,000 kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört avgifter för besiktning av motorfordon med *1,200,000* kronor.

Avgifter för registrering av motorfordon.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	900,000	680,073	— 107,368
» 1933/34	650,000	801,921	+ 121,848
» 1934/35	750,000	901,498	+ 99,577
» 1935/36	900,000	1,029,794	+ 128,296
» 1936/37	1,000,000	1,210,778	+ 180,984
» 1937/38	1,250,000	.	.

Såsom framgår av ovanstående tablå, har uppbörden av förevarande avgifter alltsedan budgetåret 1933 34 utvisat en oavbruten, mycket stark stegring, vilken fortgått jämväl under det nu löpande budgetårets första månader. Sålunda har under månaderna juli—oktober 1937 den behållna inkomsten å titeln ifråga uppgått till 472,893 kronor mot 391,595 kronor under motsvarande tid föregående år.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsterna å titeln komma att uppgå till 1,175,500 kronor för budgetåret 1937/38 och 1,176,500 kronor för budgetåret 1938/39.

Vad angår inkomsterna under nu löpande budgetår, torde dessa med hänsyn till den stegring av uppbörden, som inträtt under den förflutna delen av budgetåret, för hela budgetåret 1937/38 kunna beräknas till 1,400,000 kronor. Då enligt de av riksräkenskapsverket antagna allmänna förutsättningarna rörande konjunkturutvecklingen den fortgående ökningen av automobilbeståndet icke kan förväntas fortfara i samma omfattning som tidigare, anser sig riksräkenskapsverket för nästkommande budgetår icke böra

räkna med högre inkomster av ifrågavarande avgifter än 1,300,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen uppfört avgifter för registrering av motorfordon med *1,300,000* kronor.

Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1935/36	32,000	33,575	.
» 1936/37	20.000	21,000	12,575
» 1937/38	20,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1937 har byggnadsstyrelsen angående den beräknade inkomsten å denna inkomsttitel för vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 anfört följande:

»Enligt Kungl. brev till byggnadsstyrelsen den 17 april 1936 angående fortsatt anordnande genom statsverkets försorg av bränslekontroll över vissa landstingsanläggningar under åren 1937—1939 m. m. utgöra de av dessa landsting utfästa bidragen till den statliga bränslekontrollen för kalenderåret 1938 19,700 kronor och för 1939 18,750 kronor att inbetalas i förskott årsvis före utgången av åren 1937 respektive 1938. Då någon ändring härutinnan hittills icke inträffat, beräknar byggnadsstyrelsen inkomsterna för denna inkomsttitel under budgetåret 1937/38 till 19,700 kronor och under budgetåret 1938/39 till 18,750 kronor.»

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill i inkomsttabellen uppfört bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet med ett avjämnat belopp av *19,000* kronor.

Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	400,000	102,983	.
» 1936/37	400,000	312,414	209,431
» 1937/38	470,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1937 har byggnadsstyrelsen rörande beräkningen av ifrågavarande uppbörd under budgetåret 1938/39 anfört följande:

»I riksstaten för innevarande budgetår hava inkomsterna för denna riksstatstitel beräknats till 470,000 kronor. Jämlikt nådigt brev den 25 juni 1937 beräknas av denna summa 280,000 kronor inflyta från den å länsarkitektkontoren bedrivna arkitektverksamheten och resten eller 190,000 kronor i form av granskningsavgifter.

Under budgetåret 1936/37 inflöto vid länsarkitektsinstitutionen 312,745 kronor 13 öre mot i riksstaten upptagna 400,000 kronor. Att beloppet för

innevarande budgetår beräknas till 470,000 kronor är beroende på att för detta budgetår i avlöningsstaten för länsarkitektsorganisationen upptagits en ny post, 'Avlöningar till tillfälliga biträden', å 70,000 kronor, som emellertid beräknas kunna intjänas genom länsarkitektkontorens arkitektverksamhet. Sistnämnda avlöningspost har med hänsyn till rådande svårigheter att uppbringa den erforderliga arbetskraften på vissa håll ännu icke kunnat utnyttjas. Trots detta uppgå inkomsterna vid länsarkitektsinstitutionen under första kvartalet av innevarande budgetår till 101,555 kronor 35 öre, varav 57,542 kronor 82 öre från arkitektverksamheten och 44,012 kronor 53 öre i granskningsavgifter. Föregående budgetår voro motsvarande belopp respektive 52,811 kronor 74 öre, 19,943 kronor 99 öre och 32,867 kronor 75 öre. Styrelsen anser sig därför, i synnerhet om tillräcklig tillfällig arbetshjälp å länsarkitektkontoren kan erhållas, kunna räkna med att inkomsterna för budgetåret 1937/38 skola komma att uppgå till det i riksstaten upptagna beloppet 470,000 kronor.

I underdånig skrivelse den 27 augusti 1937 föreslog byggnadsstyrelsen en utbyggnad av länsarkitektsorganisationen och avgav i samband därmed för budgetåret 1938/39 förslag till avlöningsstat för länsarkitektsorganisationen, slutande å 595,000 kronor. I samma skrivelse har styrelsen ifrågasatt, huruvida icke åtminstone en del av de merkostnader, som en utbyggnad av organisationen på sätt styrelsen föreslagit skulle medföra, borde beräknas stanna på statsverket och merkostnaderna alltså icke i full utsträckning uppföras i riksstaten såsom en beräknad motsvarande inkomst. Styrelsen framhöll vidare, att det vore förenat med svårigheter att närmare fixera storleken av den väntade ökningen i intäkterna. Det syntes emellertid styrelsen, att de direkta anspråken på nämnda inkomst åtminstone tills vidare icke borde ställas högre än till omkring 500,000 kronor per år.

Under förutsättning av bifall till styrelsens berörda förslag torde inkomsterna å förevarande riksstatstitel för budgetåret 1938 39 kunna beräknas till 500,000 kronor. Skulle emellertid styrelsens förslag till organisationens utbyggnad icke eller endast delvis bifallas, synes försiktigheten bjuda att för nästa budgetår icke räkna med större inkomstbelopp än för innevarande budgetår eller 470,000 kronor.»

Med utgångspunkt från nu gällande avlöningsstater för länsarkitektsorganisationen har riksräkenskapsverket, i anslutning till vad byggnadsstyrelsen ovan anfört, i inkomsttabellen uppfört inkomster vid länsarkitektsinstitutionen med *470,000* kronor.

Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.

Uppbörden å förevarande inkomsttitel plägar alltid sammanfalla med riksstatsbeloppet, vilket för budgetåren 1932/33—1934/35 varit uppfört med 31,000 kronor och från och med budgetåret 1935/36 beräknats till 41,000 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 har kontrollstyrelsen uppskattat förevarande inkomster under budgetåret 1938/39 till 41,000 kronor. I en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad, till grund för beräkningen liggande promemoria anföres följande:

»För budgetåret 1937/38 äro nu ifrågavarande avgifter upptagna med ett belopp av 41,000 kronor, vari såsom av Kungl Maj:ts brev den 17 septem-

ber 1937 framgår avgifterna för kontroll å handeln med skattefri sprit under nämnda budgetår ingå med 31,000 kronor.

Då några omständigheter av beskaffenhet att föranleda ändring av nu ifrågavarande avgifter icke förväntas inträda under vare sig detta eller nästkommande budgetår, torde såsom avgifter för denaturering av skattefri sprit och för kontroll å handeln med sådan sprit böra för såväl budgetåret 1937/38 som budgetåret 1938/39 beräknas enahanda belopp, 41,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har i inkomsttabellen uppfört avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m. med *41,000* kronor.

Inkomst av myntning och justering.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	1,250,000	1,344,775	+ 289,366
» 1933/34	1,000,000	1,113,137	— 231,638
» 1934/35	1,200,000	2,890,248	+ 1,777,111
» 1935/36	1,200,000	2,911,055	+ 20,807
» 1936/37	1,800,000	3,750,269	+ 839,214
» 1937/38	2,500,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 6 november 1937 har mynt- och justeringsverket beträffande beräkningen av inkomsterna å förevarande titel under ett vart av budgetåren 1937/38 och 1938/39 anfört bland annat följande:

»I betraktande av nu rådande osedvanligt stora efterfrågan på skiljemynt och med ledning av hittills under året verkställd utmyntning torde för innevarande budgetår inkomst av myntning och justering med all sannolikhet kunna beräknas uppgå till minst 2,500,000 kronor.

Enär nämnda inkomst givetvis är beroende av det vid olika tidpunkter växlande behovet av skiljemynt och därför knappast kan med någon större grad av sannolikhet i förväg beräknas, torde försiktigheten måhända bjuda, att för budgetåret 1938/39 inkomsten å ifrågavarande riksstatstitel ej uppföres med högre belopp än 2,000,000 kronor.»

Ehuru någon möjlighet att med större säkerhet beräkna ifrågavarande inkomsttitels avkastning för närvarande ej torde föreligga, har riksräkenskapsverket — med hänsyn till storleken av den behållna inkomsten under de tre senast förflutna budgetåren samt mynt- och justeringsverkets uppskattning av inkomsterna under nu löpande budgetår — ansett, att även med iakttagande av nödig försiktighet inkomsttiteln för budgetåret 1938/39 bör kunna bibehållas vid det i nu gällande riksstat upptagna beloppet.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed i inkomsttabellen uppfört inkomst av myntning och justering med *2,500,000* kronor.

Kontrollstämpelmedel.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	550,000	373,279	— 144,284
» 1933/34	375,000	379,593	+ 6,314
» 1934/35	375,000	413,836	+ 34,243
» 1935/36	400,000	408,293	— 5,543
» 1936/37	400,000	465,823	+ 57,530
» 1937/38	425,000	.	.

I fråga om beräkning av inkomsterna å denna titel under budgetåren 1937/38 och 1938/39 har mynt- och justeringsverket i skrivelse till riksräkenskapsverket den 6 november 1937 anfört följande:

»En jämförelse mellan influtna kontrollstämpelmedel i Stockholm under tredje kvartalet av vartdera av åren 1934, 1935 och 1936 visar följande uppbördssiffror för respektive tidsperioder nämligen 62,697 kronor, 65,748 kronor och 70,739 kronor, under det att motsvarande siffra för samma kvartal av innevarande år är 77,072 kronor.

Med stöd av dessa siffror anser sig verket kunna beräkna inkomsten under vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 å riksstatstiteln 'Kontrollstämpelmedel' till 425,000 kronor.»

Den sammanlagda kontrollstämpelmedelsuppbörden under de fyra första månaderna av innevarande budgetår har stigit från 101,610 kronor under motsvarande tid föregående budgetår till 113,405 kronor. Med utgångspunkt härifrån uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna av kontrollstämpelmedel under budgetåret 1937/38 till 475,000 kronor samt beräknar inkomsterna för budgetåret 1938/39 till samma belopp.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört kontrollstämpelmedel med *475,000* kronor.

Bidrag till bank- och fondinspektionen.

För budgetåret 1936/37 och tidigare budgetår finnas i riksstaten upptagna tvenne inkomsttitlar, av vilka den ena avser bidrag till bankinspektionen och den andra bidrag till fondinspektionen. Från och med budgetåret 1937/38 redovisas å den gemensamma inkomsttiteln bidrag till bank- och fondinspektionen dels de bidrag, vilka bankaktiebolagen hava att erlägga till inspektionens verksamhet, dels det bidrag, vilket jordbrukskasserörelsen skall erlägga till bestridande av kostnaderna för av bankinspektionen utövad tillsyn å rörelsen, dels slutligen fondkommissionärernas avgifter till fondinspektionens verksamhet. Mot inkomsttiteln bidrag till bank- och fondinspektionen svara för budgetåret 1937/38 tre under sjunde huvudtiteln uppförda anslag, nämligen ett anslag för avsättning till bankinspektionens fond, ett anslag för avsättning till fondinspektionens fond och ett anslag för avsättning till jordbrukskassetillsynens fond. För budgetåret 1937/38 hava i riksstaten inkom-

sterna av bidrag till bank- och fondinspektionen beräknats till 127,000 kronor. Härav hänföra sig 70,000 kronor till bidrag från bankaktiebolagen, 45,000 kronor till bidrag från fondkommissionärer samt 12,000 kronor till tillskott från jordbrukskasserörelsen. Utgifterna för bankinspektionens tillsyn över jordbrukskassorna hade för nämnda budgetår av inspektionen beräknats komma att uppgå till omkring 60,000 kronor, till vilket belopp riksräkenskapsverket även vid sin beräkning av inkomsterna för budgetåret 1937/38 beräknade jordbrukskasserörelsens bidrag till jordbrukskassetillsynen. I avbidan på ytterligare prövning av frågan om grunderna för jordbrukskasserörelsens deltagande i kostnaderna för bank- och fondinspektionen fastställdes vid 1937 års riksdag det villkoret, att jordbrukskasserörelsen för budgetåret 1937/38 av egna medel skulle lämna ett bidrag av 12,000 kronor, vilket belopp skulle helt erläggas av jordbrukskreditkassan. För sålunda ytterligare erforderlig täckning av det belopp, vartill tillsynskostnaderna för budgetåret 1937/38 beräknats uppgå, har av skattemedel å ett under sjunde huvudtiteln uppfört anslag anvisats 48,000 kronor till förstärkning av jordbrukskassetillsynens fond.

De beräknade och influtna beloppen å den numera sammanslagna inkomsttiteln bidrag till bank- och fondinspektionen hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	140,000	128,200	— 32,895
» 1933/34	140,000	114,540	— 13,660
» 1934/35	115,000	132,533	+ 17,993
» 1935/36	120,000	136,765	+ 4,232
» 1936/37	170,000	160,635	+ 23,870
» 1937/38	127,000	.	.

Bank- och fondinspektionen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1937 angående beräknandet av inkomsterna å ifrågavarande inkomsttitel under budgetåret 1938/39 anfört, bland annat, följande:

»För budgetåret 1938/39 bör vid inkomstberäkningen till riksstaten kunna såsom delbelopp av inkomsttiteln 'Bidrag till bank- och fondinspektionen' beräknas inflyta av bidrag till bankinspektionen 70,000 kronor och av bidrag till fondinspektionen 45,000 kronor. Beträffande den del av inkomsttiteln, som skall utgöras av bidrag till jordbrukskassetillsynen, kan inspektionen för närvarande icke lämna någon slutgiltig uppgift. Inspektionen saknar nämligen kännedom om, i vilken utsträckning jordbrukets kreditkassor skola under ifrågavarande budgetår erlägga bidrag till jordbrukskassetillsynen, och huruvida skattemedel skola komma att, liksom för innevarande år, tagas i anspråk för fyllnadsavsättning till jordbrukskassetillsynens fond för att denna jämte inflytande egentliga bidragsmedel må kunna lämna de medel, som erfordras för täckande av inspektionens utgifter för jordbrukskassetillsynen. Nämnda utgifter beräknas jämväl för budgetåret 1938/39 komma att uppgå till 60,000 kronor. Vid nu nämnda förhållande torde inkomsttitelns delbelopp av bidrag till jordbrukskassetillsynen lämpligen böra beräknas till 60,000 kronor. Härigenom skulle inkomsttitelns hela belopp komma att uppgå till 175,000 kronor.»

I anslutning till vad bank- och fondinspektionen sålunda anfört har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna å den gemensamma titeln sålunda:

Bidrag till	bankinspektionen	kronor 70,000
» »	fondinspektionen	» 45,000
» »	jordbrukskassetillsynen	» 60,000
		Summa kronor 175,000

I enlighet härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomster av bidrag till bank- och fondinspektionen med ett belopp av *175,000* kronor.

Bidrag till sparbanksinspektionen.

		Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret	1932/33	80,000	82,203	— 72,262
»	1933/34	80,000	85,091	+ 2,888
»	1934/35	85,000	87,773	+ 2,682
»	1935/36	85,000	90,860	+ 3,087
»	1936/37	90,000	92,514	+ 1,654
»	1937/38	90,000	.	.

Sparbanksinspektionen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 29 oktober 1937 meddelat, att inkomsterna å ifrågavarande titel för innevarande budgetår torde böra beräknas till 94,276 kronor 16 öre och för budgetåret 1938/39 till 95,000 kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomsttiteln bidrag till sparbanksinspektionen med *95,000* kronor.

Bidrag för tillsyn över sparbankerna.

		Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret	1932/33	210,000	245,655	+ 226,959
»	1933/34	200,000	222,734	— 22,921
»	1934/35	200,000	196,768	— 25,966
»	1935/36	200,000	201,011	+ 4,243
»	1936/37	200,000	202,127	+ 1,116
»	1937/38	200,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 29 oktober 1937 har sparbanksinspektionen för budgetåret 1938/39 beräknat ifrågavarande inkomsttitel till 200,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i inkomsttabellen uppfört bidrag för tillsyn över sparbankerna med *200,000* kronor.

Inkomster vid tandläkarinstitutet.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	300,000	321,057	+ 7,484
» 1933/34	335,000	306,364	— 14,693
» 1934/35	335,000	279,453	— 26,911
» 1935/36	300,000	271,219	— 8,234
» 1936/37	265,000	280,269	+ 9,050
» 1937/38	255,000	.	.

I skrivelse till kanslersämbetet för rikets universitet den 22 juni 1937 har tandläkarinstitutets lärarråd angående beräkningen av inkomsterna vid tandläkarinstitutet anfört följande:

»Vad först angår elevavgifterna, så hava dessa, som beräknades att under budgetåret 1936/37 uppgå till 130,000 kronor, under detta budgetår utgjort 130,904 kronor. Vid detta förhållande synes ingen anledning vara att göra någon förändring på denna post, varför lärarrådet föreslår densamma för budgetåret 1938/39 till 130,000 kronor.

Patientavgifterna, som för budgetåren 1935/36, 1936/37 och 1937/38 beräknats till 100,000 kronor, hava till mars månads utgång uppgått till 89,217 kronor. Då det kan förväntas att omkring 10,000 kronor skola inflyta under återstående delen av terminen, får lärarrådet föreslå att även denna post bibehålles vid sitt nuvarande belopp eller 100,000 kronor.

Examensavgifterna hava under innevarande budgetår inbringat 11,055 kronor och endast något hundratal kronor kan förväntas ytterligare inflyta.

Med hänsyn härtill, anser lärarrådet sig icke kunna beräkna inkomsten av examensavgifterna till högre belopp än 10,000 kronor för budgetåret 1938/39.

Beträffande posterna hyresmedel och bidrag från Stockholms stad finner lärarrådet ingen anledning att föreslå någon ändring, varför de böra uppföras till respektive 8,000 kronor och 4,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lärarrådet framlägga följande tablå över tandläkarinstitutets inkomster under budgetåret 1938/39.

Inkomster genom tandläkarinstitutets praktiska verksamhet:		
Elevavgifter, förslagsvis	kronor 130,000	
Patientavgifter, »	» 100,000	
Examensavgifter, »	» 10,000	kronor 240,000
Hyresmedel		» 8,000
Bidrag från Stockholms stad		» 4,000
		Kronor 252,000.»

Med hänsyn till inkomsttillflödet å titeln under de tre sistförflutna budgetåren får riksräkenskapsverket för sin del förorda, att titeln inkomster vid tandläkarinstitutet i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptages till 275,000 kronor.

Inkomster vid karolinska sjukhuset.

Denna inkomsttitel har först med innevarande budgetår uppförts i riksstaten och härvid upptagits till 244,000 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1937 har direktionen för karolinska sjukhuset meddelat, att inkomsterna å riksstatstiteln prelimi-

närt beräknats för budgetåret 1937/38 till 244,000 kronor och för budgetåret 1938/39 till 335,000 kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomster vid karolinska sjukhuset med *335,000* kronor.

Inkomster vid serafimerlasarettet.

Jämväl denna inkomsttitel har först med innevarande budgetår uppförts i riksstaten, med ett beräknat belopp av 1,900,000 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1937 har direktionen för karolinska sjukhuset meddelat, att inkomsterna å förevarande riksstatstitel preliminärt beräknats för ett vart av budgetåren 1937/38 och 1938/39 till 1,900,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i inkomsttabellen uppfört inkomster vid serafimerlasarettet med *1,900,000* kronor.

Terminsavgifter från läroverken m. m.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	1,100,000	1,055,739	20,731
» 1933/34	1,200,000	1,081,879	26,140
» 1934/35	1,200,000	1,130,069	48,190
» 1935/36	1,200,000	1,170,492	40,423
» 1936/37	1,200,000	1,212,460	41,968
» 1937/38	1,200,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 8 november 1937 har skolöverstyrelsen i fråga om beräkning av inkomsterna å denna titel under budgetåret 1938/39 anfört följande:

»Terminsavgiften till statsverket utgör vid de allmänna läroverken 20 kronor för lärjunge i realskolan och lyceets tre lägre kretsar samt 30 kronor för lärjunge å gymnasiet och i lyceets tre högre kretsar. Beträffande befrielse från eller nedsättning i sagda avgift är i § 220 mom. 3 c) av gällande läroverksstadga föreskrivet, att de lärjungar, som därav äro i verkligt behov, skola befrias från avgiften och att nedsättning till hälften i eller befrielse från terminsavgift till statsverket må meddelas lärjunge utan hinder därav, att han erlägger full avgift till läroverkets kassor.

I skrivelse till Eder den 10 november 1936 föreslog överstyrelsen, att inkomsttiteln 'Terminsavgifter från läroverken' i riksstaten för budgetåret 1937/38 skulle upptagas till 1,230,000 kronor. Till detta belopp hade överstyrelsen kommit på så sätt, att överstyrelsen beräknade ett lärjungeantal av 50,000 och att terminsavgifter av dessa skulle erhållas endast i så stor utsträckning, att inkomsten utgjorde 55 procent av det belopp, som skulle erhållits, därest alla 50,000 lärjungarna betalat full avgift. Enligt av överstyrelsens statistiska avdelning nu gjorda beräkningar var antalet vid allmänna läroverken den 15 september 1937 närvarande lärjungar emellertid endast 48,908, varav i realskolan och lyceets tre lägre kretsar 36,818 och å

gymnasiet och i lyceets tre högre kretsar 12,090. Om inga befrielser från och nedsättningar i terminsavgift meddelades, skulle det sammanlagda beloppet av de till statsverket inbetalade terminsavgifterna från det den 15 september 1937 närvarande antalet lärjungar belöpa sig till 2 × (36,818 × 20 kronor + 12,090 × 30 kronor) = 2,198,120 kronor.

Enligt i överstyrelsen verkställda beräkningar hava under budgetåren 1923/24—1936/37 de i budgetredovisningarna uppgivna inkomsterna av terminsavgifter från läroverken utgjort följande procenttal av de inkomster, som skulle erhållits, därest inga befrielser eller nedsättningar meddelats.

Budgetår	Procent	Budgetår	Procent
1923/24	69.1	1930/31	67.2
1924/25	65.0	1931/32	66.6
1925/26	66.5	1932/33	61.5
1926/27	65.8	1933/34	57.8
1927/28	67.0	1934/35	56.6
1928/29	66.4	1935/36	56.1
1929/30	66.8	1936/37	54.6

Då, såsom av tablån framgår, under de senare åren en fortgående minskning inträtt i det ifrågavarande procenttalet och alltså befrielser från och nedsättningar i terminsavgift beviljats i stigande skala, och då procenttalet för budgetåren 1935/36 och 1936/37 är 56.1 resp. 54.6, anser överstyrelsen, att man icke bör räkna med att inkomsten av terminsavgifterna till statsverket under innevarande läsår uppgår till mer än 53.5 procent av de inkomster, som skulle erhållits, därest inga befrielser eller nedsättningar meddelats. Med sådant beräkningssätt skulle den ifrågavarande inkomsten för budgetåret 1937/38 komma att uppgå till 53.5 procent av 2,198,120 kronor, d. v. s. i det närmaste 1,176,000 kronor.

Vad beräkningen av terminsavgifterna för budgetåret 1938/39 angår, får överstyrelsen anföra följande.

Överstyrelsen har i sina underdåniga riksdagspetita den 30 september 1937 beräknat, att lärjungeantalet vid de allmänna läroverken höstterminen 1938 skulle komma att uppgå till omkring 50,000. Den procentuella fördelningen mellan realskolans och gymnasiets lärjungeantal innevarande termin utgör 75 procent å realskolestadiet och 25 procent å gymnasialstadiet. Med tillämpning av samma procentuella fördelning å det för höstterminen 1938 beräknade lärjungeantalet skulle 37,500 lärjungar komma på realskolestadiet och 12,500 på gymnasialstadiet.

Det sammanlagda beloppet av de till statsverket inbetalade terminsavgifterna från det sålunda för läsåret 1938/39 beräknade antalet lärjungar skulle, om inga befrielser från eller nedsättningar i terminsavgift meddelades, belöpa sig till 2×(37,500×20 kronor+12,500×30 kronor) = 2,250,000 kronor.

Huruvida befrielser från och nedsättningar i terminsavgift komma att under läsåret 1938/39 beviljas i ännu större utsträckning, än vad överstyrelsen här ovan beräknat för innevarande läsår, är naturligtvis omöjligt att med bestämdhet säga. Om man för budgetåret 1938/39 räknar med att inkomsten av terminsavgifterna uppgår till 53 procent av de inkomster, som skulle erhållits, därest inga befrielser eller nedsättningar meddelats, skulle man få en summa av 1,192,500 kronor (= 53 procent av 2,250,000), och överstyrelsen vill föreslå, att inkomsttiteln 'Terminsavgifter från läroverken' i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptages med detta belopp, nedåt avrundat till 1,190,000 kronor.»

I underdånigt utlåtande den 13 november 1937 angående anslag till högre lärarinneseminariet för budgetåret 1938/39 har riksräkenskapsverket i anslutning till ett av statskontoret gjort uttalande för sin del föreslagit, att vissa inskrivnings- och terminsavgifter vid högre lärarinneseminariet, vilka för närvarande redovisas såsom särskilda uppbördsmedel under de för lärarinneseminariet avsedda avlönings- och omkostnadsanslagen, skola överflyttas till riksstatens inkomstsida samt där redovisas tillsammans med terminsavgifter vid läroverken under en gemensam titel benämnd »Terminsavgifter från läroverken m. m.». Den ändrade redovisningen av dessa inskrivnings- och terminsavgifter synes riksräkenskapsverket böra genomföras redan från och med nästkommande budgetår. Enligt skolöverstyrelsens skrivelse den 30 augusti 1937 angående anslagsbehov rörande de allmänna läroverken m. m. för budgetåret 1938/39 beräknas inkomsterna för sagda budgetår av inskrivnings- och terminsavgifter vid statens normalskola för flickor och den med normalskolan förenade realskollinjen till 15,800 kronor samt av terminsavgifter vid statens skolköksseminarium och hushållsskola till 19,000 kronor, eller för högre lärarinneseminariet i dess helhet till 34,800 kronor.

Den sammanlagda inkomsten å den föreslagna gemensamma titeln skulle alltså enligt skolöverstyrelsens uppskattning för budgetåret 1938/39 komma att uppgå till (1,190,000 + 34,800 =) 1,224,800 kronor.

Såsom av förstangivna sammanställning framgår, uppgick den behållna inkomsten av terminsavgifter från läroverken under budgetåret 1936/37 till 1,212,460 kronor. Med hänsyn härtill och med beaktande av att inkomsterna av terminsavgifterna vid läroverken under de senaste budgetåren oavbrutet stigit, synes för budgetåret 1938/39 inkomsterna å titeln, därest terminsavgifterna från högre lärarinneseminariet medräknas, kunna uppskattas till 1,250,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen uppfört titeln terminsavgifter från läroverken m. m. med ett belopp av *1,250,000* kronor.

Avgifter för granskning av biografbilder.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	150,000	140,069	— 4,533
» 1933/34	135,000	131,319	— 8,750
» 1934/35	135,000	144,989	+ 13,670
» 1935/36	135,000	163,474	+ 18,485
» 1936/37	140,000	178,199	+ 14,725
» 1937/38	180,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1937 har chefen för statens biografbyrå rörande beräkningen av uppbörden å förevarande inkomsttitel för budgetåret 1938/39 anfört följande:

»Statens biografbyrås inkomst av filmgranskningen har under de tilländalupna fyra första månaderna av innevarande budgetår nedgått till i runt tal

58,000 kronor mot i runt tal 68,400 kronor under motsvarande period förra budgetåret. Hela det senast tilländalupna budgetåret visade den ovanligt höga inkomsten av i runt tal 178,200 kronor, medan närmast föregående budgetår endast uppnådde i runt tal 163,500 kronor.

Med hänsyn härtill synes, under förutsättning av oförändrade granskningstaxor och obehindrad filmtillförsel, inkomsten å riksstatstiteln 'Avgifter för granskning av biografbilder' böra för såväl 1937/38 som 1938/39 beräknas till allra högst 165,000 kronor.»

I anslutning härtill har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört avgifter för granskning av biografbilder med *165,000* kronor.

Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	135,000	187,818	.
» 1936/37	180,000	260,598	72,780
» 1937/38	235,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1937 har medicinalstyrelsen meddelat, att inkomsterna å förevarande inkomsttitel för innevarande budgetår kunna beräknas till 275,000 kronor och för budgetåret 1938/39 till 300,000 kronor.

I en i anslutning till ovanberörda skrivelse överlämnad promemoria har redogöraren vid statens veterinärbakteriologiska anstalt rörande beräkningen av uppbörden å förevarande inkomsttitel anfört följande:

»Nettoinkomsterna för tiden juli—oktober utgjorde, under budgetåret 1934/35 38,995 kronor 66 öre, under budgetåret 1935/36 47,798 kronor 2 öre och under budgetåret 1936/37 77,341 kronor 5 öre.

För innevarande budgetår hava inkomsterna beräknats till 235,000 kronor eller för ett tredjedels budgetår till 78,333 kronor. Då inkomsterna under den tredjedel av budgetåret, som gått, utgjort 86,055 kronor 65 öre och anstaltens arbetsbörda alltjämt stadigt ökas, torde sammanlagda inkomstbeloppet för budgetåret 1937/38 kunna förväntas bliva 275,000 kronor.

Sistnämnda belopp synes böra tagas till utgångspunkt för beräknandet av inkomsterna under budgetåret 1938/39. Ehuru anstaltens arbeten såsom nämnts alltjämt öka, finnas vissa anledningar till antagande, att inkomstökningen för budgetåret 1938/39 skall bliva något mindre än den i genomsnitt varit under närmast föregående budgetår. Anstalten dras med trånga och även i övrigt olämpliga lokaler, vilket givetvis försvårar en ökning av arbetsprestationerna. Vissa hushållningssällskap komma redan under år 1937 och andra under år 1938 att inrätta egna tuberkuloslaboratorier, varigenom anstalten förlorar några av sina största kunder. Väges ökningen av arbetsbördan mot de ovan anförda hämmande momenten, synes en inkomstökning på 25,000 kronor sannolik. Inkomsterna för budgetåret 1938/39 torde sålunda böra uppskattas till 300,000 kronor.

Även om de sakkunniga, som nyligen tillkallats av chefen för jordbruksdepartementet för att utreda frågor om anstaltens framtida organisation och verksamhet, skulle föreslå radikala förändringar, torde dessa förslag ej hinna

behandlas av 1938 års riksdag. Hänsyn har därför ej tagits till eventuella sådana förslag.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt för budgetåret 1938/39 till *300,000* kronor.

Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	150,000	172,333	— 2,206
» 1933/34	200,000	165,490	— 6,843
» 1934/35	190,000	169,384	+ 3,894
» 1935/36	170,000	201,267	+ 31,883
» 1936/37	170,000	231,948	+ 30,681
» 1937/38	200,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1937 har frökontrollanstalten beräknat inkomsterna för budgetåret 1938/39 till 225,000 kronor. I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt med *225,000* kronor.

Inkomster vid statens lagerhus.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	80,000	160,767	+ 56,519
» 1933/34	100,000	379,021	+ 218,254
» 1934/35	115,000	394,412	+ 15,391
» 1935/36	140,000	255,407	— 139,005
» 1936/37	250,000	172,960	— 82,447
» 1937/38	200,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1937 har statens lagerhus- och fryshusstyrelse för budgetåren 1937/38 och 1938/39 beräknat inkomsterna av de under styrelsens förvaltning stående anläggningarna till följande belopp:

	1937/38	1938/39
Inkomster av statens lagerhus	kronor 150,700	145,900
Hyresinkomst m. m. av bostadshuset i Hallsberg	» 2,500	2,500
	Summa kronor 153,200	148,400.

Den behållna inkomsten å förevarande inkomsttitel har under de senaste budgetåren väsentligt nedgått, vilket sammanhänger därmed, att vissa tidigare inkomster av mera tillfällig beskaffenhet upphört att inflyta.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomster vid statens lagerhus för budgetåret 1938/39 till *150,000* kronor.

Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1934/35	8,000,000	6,471,660	.
» 1935/36	9,500,000	9,485,089	+ 3,013,429
» 1936/37	10,000,000	8,064,634	— 1,420,455
» 1937/38	3,000,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 24 november 1937 har statens jordbruksnämnd beträffande beräkningen av förevarande avgifter anfört följande:

»Till denna inkomsttitel inflyta enligt gällande bestämmelser införselavgift å vissa av vete beredda produkter ävensom veteavgift.

Ifrågavarande införselavgift utgår jämlikt kungörelsen den 21 augusti 1935 (nr 494) å mjöl och gryn av vete samt makaroner och vermiceller, som importerats till riket, med 4 öre för varje kilogram. Intäkterna på grund av införselavgiften hava hittills varit relativt obetydliga. Någon anledning att förutsätta ändring härutinnan torde icke föreligga, varför man i förevarande sammanhang synes kunna bortse från införselavgiften.

De grundläggande bestämmelserna angående veteavgift innefattas i förordningen den 7 juni 1935 (nr 280). Enligt nämnda förordning äger Kungl. Maj:t besluta, att för svenskt eller utländskt vete, som inom riket användes för tillverkning av mjöl eller gryn, skall erläggas avgift med högst 3 öre för varje kilogram av varans nettovikt. Med stöd av detta bemyndigande har Kungl. Maj:t genom kungörelse den 23 augusti 1937 (nr 764) bestämt, att veteavgift skall för konsumtionsåret 1 september 1937—31 augusti 1938 utgå med ett belopp av 1.5 öre för kilogram.

Syftet med veteavgiften har av statsmakterna angivits vara att täcka de förluster, som under innevarande konsumtionsår kunde uppkomma till följd av stöd åt spannmålsodlingen inom landet genom eventuellt stödköpsförfarande, ävensom kostnaderna för det av statsmakterna beslutade beredskapslagret av brödsäd och svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet i övrigt. Det är ännu för tidigt att bedöma storleken av de kostnader, som i anledning härav böra täckas av veteavgiftsmedel under löpande budgetår. Därav följer att det icke heller är möjligt att säkert bedöma, huruvida veteavgift kommer att uttagas med nu utgående belopp under hela budgetåret. Under tiden juli—oktober 1937 tillfördes inkomsttiteln ett sammanlagt avgiftsbelopp av omkring 1,125,000 kronor. Om den förmalning av vete, som avgiftsbelägges under återstående tiden av budgetåret, beräknas till i runt tal 2,950,000 deciton, skulle med utgångspunkt från en avgift av 1 krona 50 öre för deciton de intäkter, som inflyta under de åtta sista månaderna av budgetåret, komma att uppgå till 4,425,000 kronor. Med hänsyn till osäkerheten rörande veteavgiftens belopp i fortsättningen synes dock såvitt nu kan bedömas tillräcklig anledning icke föreligga att frångå den i riksstaten upptagna beräkningen rörande nettoinkomsten å inkomsttiteln under innevarande budgetår.

Om ovisshet råder beträffande nettointäkterna av veteavgiften under nu löpande budgetår, är det givetvis än svårare att bedöma frågan om inkomsttitelns storlek under budgetåret 1938/39. Skall veteavgift uttagas för samma ändamål som för närvarande, torde man i avsaknad av närmare kännedom

rörande de faktorer, som påverka medelsbehovet, böra räkna med samma intäkter som under innevarande budgetår och alltså upptaga inkomsttiteln till 3,000,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har i inkomsttabellen uppfört avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen med *3,000,000* kronor.

Avgifter för prisreglering på jordbrukets område.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1934/35	10,500,000	11,674,524	.
» 1935/36	9,000,000	13,038,748	1,364,224
» 1936/37	13,000,000	18,140,376	5,101,628
» 1937/38	13,000,000	.	.

Beträffande beräkningen av förevarande inkomsttitel för budgetåret 1938/39 har statens jordbruksnämnd i skrivelse till riksräkenskapsverket den 24 november 1937 anfört följande:

»Denna inkomsttitel tillföres
1:o) skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl,
2:o) införselavgift å havre, majs och vissa andra fodermedel,
3:o) särskilda införsel- och utförselavgifter å slaktdjur, kött och fläsk samt ägg, i den mån dylika avgifter utgå; samt
4:o) slaktdjursavgift.

Uppbörden av de till denna titel hänförliga skatter och avgifter har enligt budgetredovisningen under budgetåren 1934/35, 1935/36 och 1936/37 utgjort i avjämnade tal:

		1934/35	1935/36	1936/37
1:o) Skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl	kronor	7,440,000	10,370,000	9,150,000
2:o) Införselavgift å havre och majs jämte vissa andra fodermedel ..	»	1,090,000	1,370,000	6,110,000
Skatt å till riket infört kli[1] m. m.	»	140,000	10,000	—
3:o) Särskilda avgifter vid export och import av kött och fläsk	»	2,240,000	[2] 210,000	500,000
Särskilda avgifter vid export och import av ägg	»	40,000	190,000	190,000
4:o) Slaktdjursavgift	»	720,000	890,000	2,190,000
Summa	kronor	11,670,000	13,040,000	18,140,000

I riksstaten hava de till ifrågavarande inkomsttitlar inflytande medlen beräknats för budgetåret 1934/35 till 10.5 miljoner kronor, för budgetåret 1935/36 till 9 miljoner kronor, för budgetåret 1936/37 till 13 miljoner kronor och för innevarande budgetår till likaledes 13 miljoner kronor.

1:o) Skatten å oljekakor utgår för varor av i förordningen den 14 juni 1933 (nr 329) angivet slag, vilka till riket införas eller här tillverkas och

[1] Från och med den 1 september 1935 uttogs i stället införselavgift å kli.
[2] Häri ingår ett belopp av cirka 205,000 kronor, som utgör återlevererade förskott vid infrysning av fläsk och som rätteligen icke bort redovisas såsom intäkt.

försäljas. Skattesatserna sedan den 1 juni 1934 framgå av nedanstående uppställning.

	Linfrökakor och linfrömjöl öre/kg.	Övriga öre/kg.
1/6 1934— 5/4 1935	3	3
6/4 1935—29/2 1936	3	5
1/3 —30/6 1936	2	4
1/7 —11/9 1936	3	5
12/9 1936—11/1 1937	2	4
12/1 —27/7 1937	1	3
28/7 1937—	2	4

Den inhemska tillverkningen av oljekakor för förbrukning inom landet samt importen under tiden juli 1934—september 1937 framgår av följande sammanställning.

	Inhemsk tillverkning netto ton	Import av		Summa ton
		oljekakor ton	andra skattepliktiga fodermedel, ton (beräknade tal)	
Budgetår				
1934/35	46,000	138,000	46,000	230,000
1935/36	70,000	140,000	40,000	250,000
1936/37	73,000	152,000	58,000	283,000
Juli—september				
1934	9,000	36,000	6,000	51,000
1935	20,000	38,000	9,000	67,000
1936	10,000	20,000	4,000	34,000
1937	17,000	36,000	15,000	68,000

Av de inom landet tillverkade kvantiteterna har omkring en tredjedel utgjorts av linfrökakor och linfrömjöl, medan däremot importen av sådana varor varit relativt obetydlig; under budgetåret 1936/37 uppgick den till knappt 5,000 ton.

Såsom av sammanställningen framgår har förbrukningen av de olika skattepliktiga varorna ökat ganska betydligt under budgetåret 1936/37 i jämförelse med de närmast föregående två budgetåren. Utgår man från att den inhemska förbrukningen kommer att bliva i allt väsentligt lika stor under innevarande som under sistlidna budgetår, skulle man hava att räkna med en skattepliktig kvantitet av omkring 280,000 ton, därav omkring 25,000 ton linfrökakor eller linfrömjöl. Om man vidare utgår från att nu gällande skattesatser även i fortsättningen vinna tillämpning — och någon anledning att nu förutsätta någon ändring i dessa skattesatser synes för närvarande icke föreligga — skulle man alltså hava att räkna med, att intäkterna av oljekaksskatten under innevarande budgetår komma att netto uppgå till (255,000 × 40 + 25,000 × 20 =) 10.7 miljoner kronor, vilket belopp med hänsyn till den lägre skatten under juli 1937 synes böra avjämnas till 10.5 miljoner kronor.

Att för budgetåret 1938/39 uppskatta nettoinkomsten av oljekaksskatten är givetvis än mera vanskligt. Då emellertid någon anledning att nu utgå från andra beräkningsgrunder än de nyss angivna icke synes föreligga, tor-

de man preliminärt böra uppskatta nettointäkten under sistnämnda budgetår till 10.5 miljoner kronor.

2:o) Såsom av den förut lämnade uppställningen framgår, hava de genom införselavgift å havre och majs jämte vissa andra fodermedel influtna beloppen ökat avsevärt under budgetåret 1936/37 i förhållande till de två närmast föregående budgetåren. Detta sammanhänger i första hand med att importen utvidgats. Sålunda utgjorde under tiden juli 1934—oktober 1937 de införda kvantiteterna:

	Majs	Havre	Kli	Övriga avgiftspliktiga varor	Summa
	ton	ton	ton	ton	
Budgetår					
1934/35	29,935	1,344	7,742	7,431	46,452
1935/36	67,858	12,180	10,275	9,751	100,064
1936/37	162,231	24,445	31,423	9,245	227,344
Juli—oktober					
1934	14,475	619	2,341	1,245	18,680
1935	24,901	3,135	2,472	1,410	31,918
1936	21,560	1,561	2,873	1,695	27,689
1937	42,688	10,686	15,407	1,314	70,095

Även införselavgiften har varit av olika storlek, vilket framgår av följande sammanställning.

Tid	Avgift i öre per kilogram			
	Majs	Kli	Havre	Övriga avgiftsbelagda fodermedel
1/7 1934—16/9 1935	3	—	3	[1] 3
17/9—11/12 1935	5.5	[2] 3	3	3
12/12 1935—30/6 1936	6	3	3	3
1/7—11/9 1936	6	4	4	[3] 4
12/9—4/10 1936	5	4	4	[3] 4
5/10 1936—11/1 1937	4	4	4	[3] 4
12/1—24/9 1937	3	[4] —	2	2
25/9 1937—	3	—	3	2

Om man utgår från att under de tre sista kvartalen av innevarande budgetår införseln av majs kommer att uppgå till 120,000 ton samt införseln av havre och övriga avgiftspliktiga varor (alltså icke kli) till cirka 23,000 ton, därav havre omkring 20,000 ton, skulle man med utgångspunkt från oförändrade införselavgifter under återstående delen av budgetåret hava att räkna med att på grund av ifrågavarande avgifter skulle till inkomsttiteln komma att inflyta omkring (1,050,000 + 140,000 × 30 + 3,000 × 20 =) 5.3 miljoner kronor under hela budgetåret 1937/38.

[1] Avgiften utgick betr. kreatursfoder av animaliskt avfall och luzernmjöl först från och med 6/4 1935.

[2] Avgiften utgick från och med 1/9 1935.

[3] Avgiften utgjorde 3 öre per kilogram för kreatursfoder av animaliskt avfall och luzernmjöl.

[4] Införselavgift utgick till och med den 31 januari 1937 med 2 öre för kilogram.

För budgetåret 1938/39 torde man preliminärt få räkna med att samma belopp kommer att inflyta på grund av här avsedda införselavgifter.

3:o) De under 3:o) redovisade införsel- och utförselavgifterna hava såsom av ovan intagna sammanställning framgår växlat avsevärt under de tre senaste budgetåren. Under budgetåret 1936/37 uppgingo intäkterna på grund av ifrågavarande avgifter till i runt tal 700,000 kronor. Någon anledning att räkna med att intäkterna skola undergå några väsentliga ändringar under innevarande eller nästkommande budgetår synes icke föreligga. Med hänsyn härtill torde intäkterna för vartdera av nämnda budgetår böra uppskattas till 700,000 kronor.

4:o) Slaktdjursavgift upptogs under budgetåret 1935/36 från och med den 1 mars till budgetårets utgång samt under budgetåret 1936/37 under tiden 1 juli—31 december 1936. För tid efter utgången av år 1936 har slaktdjursavgift icke utgått och såvitt nu kan bedömas torde man icke böra räkna med att sådan avgift kommer att uttagas vare sig under innevarande eller nästkommande budgetår.

Enligt de sålunda verkställda beräkningarna skulle alltså intäkterna under inkomsttiteln 'Avgifter för prisreglering på jordbrukets område' under budgetåren 1937/38 och 1938/39 kunna uppskattas till följande belopp, nämligen

		1937/38	1938/39
1:o) Skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl	kronor	10,500,000	10,500,000
2:o) Införselavgift å havre och majs jämte vissa andra fodermedel	»	5,300,000	5,300,000
3:o) Särskilda införsel- och utförselavgifter å kött, fläsk och ägg	»	700,000	700,000
4:o) Slaktdjursavgift	»	—	—
	Summa kronor	16,500,000	16,500,000

Sammanlagda inkomsterna under nästkommande budgetår å förevarande inkomsttitel skulle sålunda rent preliminärt kunna uppskattas till 16.5 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket hemställer, att i enlighet med statens jordbruksnämnds förslag inkomsttiteln avgifter för prisreglering på jordbrukets område för budgetåret 1938/39 i riksstaten uppföres med *16,500,000* kronor.

Inkomster vid rikets allmänna kartverk.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1935/36	40,000	94,534	.
» 1936/37	40,000	57,250	37,284
» 1937/38	50,000	.	.

Sedan riksräkenskapsverket till rikets allmänna kartverk avlåtit skrivelse med anhållan om beräkning av inkomsterna å förevarande inkomsttitel, har kartverket i skrivelse till riksräkenskapsverket den 29 oktober 1937 yttrat följande i fråga om de för budgetåren 1937/38 och 1938/39 beräkneliga inkomsterna:

»Med anledning härav får rikets allmänna kartverk meddela, att kartverket jämlikt bestämmelserna i 2 § 14) andra stycket av instruktionen den 18 juni 1937 (nr 644) för rikets allmänna kartverk och kartverkskommissionen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 31 augusti 1937 angående anslagsäskanden m. m. för budgetåret 1938/39 beträffande kartverkets inkomster genom kartförsäljningen lämnat beräkning av den i Eder skrivelse omnämnda inkomstposten. Kartverket har därvid anfört följande.

'Vad slutligen angår kartverkets inkomster genom kartförsäljningen skall denna jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 28 juni 1935 bokföras å inkomsttiteln A II 32 och disponeras sålunda icke av kartverket. Denna inkomst, som inflyter vid budgetårs början, har uppgått under budgetåret 1936/37 till 51,062 kronor och under budgetåret 1937/38 till 57,224 kronor. Nämnda inkomsttitel, inkomster vid rikets allmänna kartverk, torde för budgetåret 1938/39 kunna beräknas till 55,000 kronor mot 50,000 kronor för innevarande budgetår.'

Såsom härav framgår, redovisas inkomsten av kartförsäljningsmedel i början av ett budgetår för försäljningen under nästföregående budgetår. Det nyss angivna beloppet 57,224 kronor är sålunda det å berörda inkomsttitel inflytande totalbeloppet för budgetåret 1937/38. Kartverket har ansett, att för budgetåret 1938/39 inkomsten av kartförsäljningen kunde beräknas till omkring samma belopp och därför föreslagit, att ifrågavarande inkomsttitel skulle beräknas till 55,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har beräknat inkomster vid rikets allmänna kartverk för budgetåret 1938/39 till *55,000* kronor.

Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	54,000	54,000	.
» 1936/37	61,500	60,508	6,508
» 1937/38	60,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 2 november 1937 har statens meteorologisk-hydrografiska anstalt angående beräkningen av förevarande inkomster anfört följande:

»För innevarande budgetår har anstalten förut beräknat inkomsterna ifråga sålunda:

Bidrag från Handels- och sjöfartsfonden	kronor	6,000
A.-B. Radiotjänst, 44,000 + 4,000	»	48,000
Uppbördsmedel för övriga uppdrag åt enskilda	»	6,500
	Summa kronor	60,500

I fråga om de två första posterna utgår anstalten från att de icke ändras under detta eller nästföljande budgetår.

Beträffande uppdragen åt övriga enskilda synas inkomsterna för budgetåret 1937/38 fortfarande böra beräknas till 6,500 kronor men för budgetåret 1938/39 böra upptagas till något lägre belopp, förslagsvis 6,000 kronor. På grund av ökning av anstaltens arbete kunna nämligen uppdrag åt enskilda icke i samma utsträckning som förut utföras å tjänstetid.

Inkomstberäkningen blir i enlighet härmed följande:

		1937/38	1938/39
Bidrag från Handels- och sjöfartsfonden	kronor	6,000	6,000
A.-B. Radiotjänst, 44,000 + 4,000	»	48,000	48,000
Uppbördsmedel för övriga uppdrag åt enskilda	»	6,500	6,000
	Summa kronor	60,500	60,000.»

Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt för budgetåret 1938/39 till *60,000* kronor.

Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1935/36	30,000	21,918	.
» 1936/37	30,000	20,950	968
» 1937/38	30,000	.	.

Enligt från handelsdepartementet inhämtade uppgifter torde för budgetåret 1938/39 anslag för utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen komma att äskas med samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår, eller med 30,000 kronor. Vid sådant förhållande föreligger ej anledning vidtaga ändring i det för budgetåret 1937/38 beräknade inkomstbeloppet.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen uppfört avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen med *30,000* kronor.

Inkomster vid statens provningsanstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	285,000	302,129	— 3,026
» 1933/34	300,000	290,790	— 11,339
» 1934/35	300,000	301,987	+ 11,197
» 1935/36	300,000	293,982	— 8,005
» 1936/37	300,000	290,942	— 3,040
» 1937/38	300,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 8 november 1937 har provningsanstalten beräknat inkomsterna vid anstalten till 315,000 kronor för budgetåret 1937/38 och till 330,000 kronor för budgetåret 1938/39.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed i inkomsttabellen uppfört inkomster vid statens provningsanstalt med *330,000* kronor.

Fyr- och båkmedel.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	2,600,000	2,691,093	+ 13,096
» 1933/34	2,600,000	3,160,436	+ 469,343
» 1934/35	3,500,000	3,084,010	— 76,426
» 1935/36	3,300,000	3,408,509	+ 324,499
» 1936/37	3,500,000	3,559,943	+ 151,434
» 1937/38	3,600,000	.	.

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1937 angående beräkningen av fyr- och båkmedel anfört följande:

»Debiterade uppbörden av fyr- och båkmedel har under budgetåret 1934/35 uppgått till 3.1 miljoner kronor, under budgetåret 1935/36 till 3.5 miljoner kronor och under budgetåret 1936/37 till 3.6 miljoner kronor. Under juli—oktober månader av budgetåret 1937/38 har uppbörden utgjort sammanlagt omkring 1.1 miljon kronor, eller samma belopp som under motsvarande månader av nästlidna budgetår. I betraktande härav och med hänsyn jämväl till den förskjutning i de för närvarande rådande fraktförhållandena, som möjligen kan komma att inträda såsom en följd av den sannolika nedgången i varuimporten under innevarande budgetårs senare hälft och nästinstundande budgetår, synes, med bortseende från eventuella rubbningar i sjöfarten till följd av särskilda förändringar i det internationella läget, för vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 kunna räknas med en bruttouppbörd av fyr- och båkmedel av omkring 3.5 miljoner kronor.

Restitutionerna av fyr- och båkmedel hava under budgetåret 1935/36 belöpt sig till 6,848 kronor, under budgetåret 1936/37 till 9,826 kronor samt under juli—oktober månader av innevarande budgetår till 2,280 kronor. På grund härav torde vid förevarande beräkning av den under vartdera av budgetåren 1937/38 och 1938/39 inflytande uppbörden av ifrågavarande medel hänsyn icke behöva tagas till blivande restitutionsbelopp.»

I efterföljande sammanställning har upptagits den månadsvis inflytande nettoinkomsten av fyr- och båkmedel under såväl budgetåren 1932/33—1936/37 som det nu löpande budgetårets fyra första månader.

Månad	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38
	Tusental kronor					
Juli	238	326	320	320	344	401
Augusti	216	255	282	263	293	293
September	178	204	206	204	205	211
Oktober	173	224	192	209	222	190
November	180	221	173	176	179	
December	171	158	134	173	141	
Januari	322	419	427	490	443	
Februari	258	272	289	352	365	
Mars	218	236	271	275	334	
April	230	286	285	323	373	
Maj	285	318	318	328	380	
Juni	222	241	187	296	281	
Summa	2,691	3,160	3,084	3,409	3,560	

Av sammanställningen framgår, att nettoinkomsterna av fyr- och båkmedel under månaderna juli—oktober åren 1935, 1936 och 1937 utgjort respektive 996,000, 1,064,000 och 1,095,000 kronor. Den relativa stegringen uppgick alltså år 1936 till 6.8 och år 1937 till 2.9 procent. Under enbart oktober månad år 1937 utvisade inkomsttillflödet i jämförelse med motsvarande månad år 1936 en betydande nedgång.

Med ledning härav och i enlighet med de allmänna förutsättningar rörande inkomstutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning utgått, har ämbetsverket i likhet med generaltullstyrelsen beräknat nettouppbörden av fyr- och båkmedel för såväl innevarande som nästkommande budgetår till 3.5 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört fyr- och båkmedel med *3,500,000* kronor.

Lotspenningar.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	2,400,000	2,267,446	— 233,675
» 1933/34	2,400,000	2,604,676	+ 337,230
» 1934/35	2,600,000	2,751,771	+ 147,095
» 1935/36	3,000,000	2,878,212	+ 126,441
» 1936/37	2,800,000	3,122,469	+ 244,257
» 1937/38	3,150,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 8 november 1937 har lotsstyrelsen angående beräknandet av inkomsten för budgetåret 1938/39 av lotspenningar bland annat anfört följande:

»Huru lotspenninginkomsten må komma att i fortsättningen gestalta sig, sammanhänger självfallet med den allmänna konjunkturutvecklingen och de särskilda tendenser, som kunna komma att göra sig gällande beträffande sjöfartens utveckling. Lotsstyrelsen tilltror sig icke att kunna göra något bedömande härutinnan men vill dock uttala, att siffrorna för de senaste månaderna tyda på, att den allt mindre ökningen av lotspenninginkomsten möjligen kan under den återstående delen av löpande budgetår förbytas i en minskning av inkomsten vid jämförelse med motsvarande månader näst föregående budgetår. I anledning härav synes försiktigheten bjuda, att inkomsten av lotspenningar under budgetåret 1937/38 för närvarande icke bör — oaktat stegringen under budgetårets fem första månader — uppskattas till högre belopp än 3,200,000 kronor.

Vad angår budgetåret 1938/39 torde en beräkning av lotspenninginkomsten vara än mera osäker. Med hänsyn till den nyss uttalade möjligheten av en inträdande minskning i lotspenninginkomsten finner sig lotsstyrelsen för närvarande icke böra för budgetåret 1938/39 räkna med högre lotspenninginkomst än 3,000,000 kronor.»

Efterföljande sammanställning utvisar den månadsvis influtna inkomsten av lotspenningar under budgetåren 1932/33—1936/37 samt de fem första månaderna av budgetåret 1937/38.

Månad	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38
			Tusental kronor			
Juli	168	191	226	210	241	276
Augusti	179	224	233	222	254	292
September	179	208	230	222	255	277
Oktober	203	242	263	253	285	296
November	249	273	275	283	319	324
December	264	297	289	302	333	
Januari	263	268	281	296	296	
Februari	175	206	225	259	240	
Mars	134	143	162	191	207	
April	136	161	179	207	209	
Maj	134	176	182	191	219	
Juni	183	215	207	242	264	
Summa	2,267	2,604	2,752	2,878	3,122	

Av sammanställningen framgår, att lotspenninginkomsterna under månaderna juli—november åren 1935, 1936 och 1937 utgjort respektive 1,190,000, 1,354,000 och 1,465,000 kronor. Den relativa stegringen uppgick alltså år 1936 till 13.8 procent och år 1937 till 8.2 procent. Inkomststegringen under år 1937 har från och med september månad utvisat en för varje månad avtagande tendens.

I anslutning till de av riksräkenskapsverket antagna allmänna förutsättningarna rörande inkomstutvecklingen har emellertid ämbetsverket ansett sig kunna beräkna nettouppbörden av lotspenningar för såväl innevarande som nästkommande budgetår till samma belopp, som lotsstyrelsen i sin förestående beräkning angivit för budgetåret 1937/38, eller 3,200,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har alltså i inkomsttabellen uppfört lotspenningar med *3,200,000* kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	1,500,000	1,561,538	37,462
» 1933/34	1,500,000	1,643,586	82,048
» 1934/35	1,500,000	1,762,033	118,447
» 1935/36	1,700,000	1,774,163	12,130
» 1936/37	1,800,000	1,915,582	141,419
» 1937/38	1,800,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 5 november 1937 har patent- och registreringsverket angående beräknandet av ifrågavarande uppbörd under budgetåren 1937/38 och 1938/39 anfört bland annat följande:

»Från och med budgetåret 1929/30 genomfördes en betydlig sänkning av patent- och varumärkesavgifterna, vilken — — — ganska avsevärt minskat ämbetsverkets inkomster. Den ytterligare minskning, som sedermera under

vissa år inträffat, torde däremot vara att huvudsakligen tillskriva den då rådande ekonomiska depressionen.

Ifrågavarande inkomster hava under de fyra första månaderna av budgetåren 1932/33—1936/37 uppgått till, i jämna tusental, respektive 484,000, 502,000, 525,000, 542,000 och 579,000 kronor. Under samma månader innevarande budgetår hava de uppgått till, i jämna tusental, 648,000 kronor.

Ämbetsverket anser sig kunna beräkna patent- och varumärkes- samt registreringsavgifterna för budgetåret 1937/38 till 1,900,000 kronor och för budgetåret 1938/39 till samma belopp.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsttiteln patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter för budgetåret 1938/39 till *1,900,000* kronor.

Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	100,000	110,204	.
» 1936/37	100,000	112,932	2,728
» 1937/38	110.000	.	.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsterna å titeln för vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 bliva 103,000 kronor.

Med hänsyn till inkomsttillflödet å titeln under de båda sistförflutna budgetåren får riksräkenskapsverket för sin del förorda, att inkomsten av avgifter för registrering i förenings- m. fl. register i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptages till enahanda belopp som under nu löpande budgetår eller till *110,000* kronor.

Bidrag till försäkringsinspektionen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	95,000	94,966	— 514
» 1933/34	95,000	94,967	+ 1
» 1934/35	95,000	98,848	+ 3,881
» 1935/36	100,000	108,291	+ 9,443
» 1936/37	110,000	107,027	— 1,264
» 1937/38	110,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 november 1937 har försäkringsinspektionen meddelat, att inkomsterna av bidrag till försäkringsinspektionen under innevarande budgetår enligt verkställd beräkning komma att uppgå till 118,586 kronor, samt uppskattat inkomsten för budgetåret 1938/39 till samma belopp.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill och med lämplig avrundning beräknat inkomsttiteln bidrag till försäkringsinspektionen till *120,000* kronor.

III. Bidrag från folkpensioneringsfonden.

Denna inkomsttitel uppfördes första gången i riksstaten budgetåret 1936/37. Titeln beräknades till 18 miljoner kronor, utgörande det belopp, som antogs komma att för första halvåret 1937 från folkpensioneringsfonden tillföras staten. För sagda budgetår utgjorde den behållna inkomsten å titeln 21,955,686 kronor. Å riksstaten för nu löpande budgetår hava inkomsterna av bidrag från folkpensioneringsfonden upptagits med 46 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1937 har pensionsstyrelsen meddelat, att någon noggrannare beräkning av bidraget från folkpensioneringsfonden för budgetåret 1937/38 ännu ej vore möjlig ävensom att motsvarande bidrag för budgetåret 1938/39 i en skrivelsen bilagd, till chefen för finansdepartementet överlämnad promemoria av den 30 september 1937 beräknats till 46.5 miljoner kronor.

I den överlämnade promemorian anföres följande:

»Folkpensioneringsfonden uppgick den 30 juni 1937 till 747 miljoner kronor och kommer alltså att den 30 juni 1938 uppgå till 767 miljoner kronor.

Vad ränteavkastningen beträffar, utgjorde densamma å pensionsförsäkringsfonden budgetåret 1934/35 4.47 procent och budgetåret 1935/36 4.32 procent samt budgetåret 1936/37 cirka 4.14 procent. I anledning härav torde det vara tillrådligt att för budgetåret 1938/39 räkna med en ränta å högst 3.85 procent, vilket skulle giva en ränteavkastning under budgetåret i fråga av 29.5 miljoner kronor. Använder man vidare den uppskattning av inflytande pensionsavgifter, som återfinnes å sid. 192 i propositionen nr 217 till 1935 års riksdag — 36 miljoner kronor för år 1937 och 38 miljoner kronor för 1940 — skulle man för budgetåret 1938/39 kunna räkna med ett avgiftsbelopp av 37 miljoner kronor.

Sammanlagt skulle sålunda folkpensioneringsfonden under budgetåret 1938/39 komma att tillföras 66.5 miljoner kronor i räntor och pensionsavgifter. Då härav 20 miljoner kronor skall användas till fondökning, skulle till statsverket kunna inlevereras 46.5 miljoner kronor, således något mera än vad som beräknades för budgetåret 1937/38.«

Mot den i promemorian verkställda, av pensionsstyrelsen åberopade beräkningen av inkomsten av bidraget från folkpensioneringsfonden har riksräkenskapsverket ej funnit skäl till erinran.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen upptagit inkomsttiteln bidrag från folkpensioneringsfonden till *46,500,000* kronor.

IV. Diverse inkomster.

Bötesmedel.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	.	2,150,722	— 75,068
» 1933/34	.	2,388,691	+ 237,969
» 1934/35	.	2,484,623	+ 95,932
» 1935/36	.	2,445,009	— 39,614
» 1936/37	2,400,000	2,477,333	+ 32,324
» 1937/38	2,450,000	.	.

Ifrågavarande inkomster redovisades till och med budgetåret 1935/36 under den ouppdelade huvudinkomsttiteln »Diverse inkomster». Från och med budgetåret 1936/37 hava bötesmedlen uppförts såsom en särskild titel under överrubriken »Diverse inkomster».

Enligt av riksräkenskapsverket infordrade uppgifter beräkna överståthållarämbetet och länsstyrelserna inkomsterna av bötesmedel till 2,491,000 kronor under budgetåret 1937/38 och till 2,496,000 kronor under budgetåret 1938/39.

I anslutning till överståthållarämbetets och länsstyrelsernas ovanberörda beräkning har riksräkenskapsverket ansett sig för budgetåret 1938/39 kunna beräkna inkomsterna av bötesmedel till *2,500,000* kronor.

Totalisatormedel.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	800,000	876,118	— 34,880
» 1933/34	800,000	888,624	+ 12,506
» 1934/35	800,000	1,035,827	+ 147,203
» 1935/36	900,000	1,140,906	+ 105,079
» 1936/37	1,000,000	1,256,350	+ 115,444
» 1937/38	1,000,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 2 november 1937 har lantbruksstyrelsen beräknat statsverkets inkomster av totalisatormedel för vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 till 1,150,000 kronor.

Inkomsterna av totalisatormedel hava under de fyra första månaderna av innevarande budgetår stigit från 483,426 kronor under motsvarande period föregående budgetår till 509,321 kronor. Även om med hänsyn till den under innevarande budgetår inträdda inkomststegringen inkomsterna av totalisatormedel under budgetåret 1937/38 synas kunna beräknas till omkring 1.30 miljoner kronor, anser ämbetsverket likväl anledning saknas att för budgetåret 1938/39 räkna med högre belopp än det, som under budgetåret 1936/37 influtit, eller — efter lämplig avrundning — 1.25 miljoner kronor.

På grund härav har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört totalisatormedel med *1,250,000* kronor.

Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1935/36	500,000	1,216,297	.
» 1936/37	2,250,000	4,062,296	2,845,999
» 1937/38	6,000,000	.	.

Ifrågavarande inkomster utgöra av aktiebolaget Tipstjänst till statsverket inlevererade överskottsmedel. Överskottet av bolagets rörelse — efter avdrag av allmänna skatter — under ett verksamhetsår, vilket sammanfaller med det statliga budgetåret, inlevereras till statsverket under det nästföl-

jande budgetåret. Under innevarande budgetår hava inlevererats till statsverket 5,770,290 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1937 har aktiebolaget Tipstjänst meddelat, att bolagets nettoinkomst under budgetåret 1937/38 för inleverans till statsverket, efter avdrag av allmänna skatter, approximativt torde kunna beräknas till 7 miljoner kronor, vilket belopp alltså skulle komma att inflyta i statsverkets räkenskaper under budgetåret 1938/39. Bolaget har utgått från att antalet tävlingsveckor, som under sistförflutna verksamhetsår genom en under månaderna januari—mars försöksvis tillämpad inskränkning i verksamheten nedbragtes till 36, under innevarande verksamhetsår, i likhet med vad tidigare varit fallet, kommer att utgöra 42. Medelomsättningen för innevarande säsongs sjutton första tävlingsveckor har utgjort i runt tal 775,000 kronor, vilket belopp enligt en inom bolaget upprättad promemoria lagts till grund för beräknandet av inkomsten för innevarande verksamhetsår. Till jämförelse må nämnas, att under sistförflutna budgetår medelomsättningen för de första sjutton tävlingsveckorna utgjorde 709,000 kronor.

Ehuru inkomsterna å ifrågavarande titel givetvis påverkas av i flera hänseenden oberäkneliga faktorer, har riksräkenskapsverket ansett sig kunna ansluta sig till den av aktiebolaget Tipstjänst föreslagna höjningen av riksstatssiffran.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed i inkomsttabellen upptagit inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar till *7,000,000* kronor.

Lotterimedel.

För vart och ett av budgetåren 1933/34—1935/36 har under »Diverse inkomster» inräknats ett belopp av 2 miljoner kronor såsom inkomst av lotterimedel. I riksstaten för budgetåren 1936/37 och 1937/38 hava lotterimedel uppförts som en särskild titel under diverse inkomster, med ett beräknat belopp för vartdera budgetåret av 1 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket förutsätter, att av lotterimedel kommer att för budgetåret 1938/39 för allmänna budgetändamål tagas i anspråk minst samma belopp, som ingår i riksstaten för innevarande budgetår.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen uppfört lotterimedel med *1,000,000* kronor.

Övriga diverse inkomster.

Inkomsttiteln »Övriga diverse inkomster» har uppförts i riksstaten såsom särskild titel första gången för budgetåret 1936/37 med ett beräknat belopp av 2,032,700 kronor. Den behållna inkomsten å titeln för sagda budgetår utgjorde 2,391,996 kronor. För nu löpande budgetår har inkomsten beräknats till 1,610,400 kronor.

Rörande beräkningen av inkomsttillflödet under budgetåret 1938/39 å till titeln övriga diverse inkomster hänförliga olika huvudposter må anföras följande.

Inkomsterna av *fullföljdsavgifter* beräknar riksräkenskapsverket med hänsyn till uppbörden under de båda sistförflutna budgetåren till 65,000 kronor.

Expeditionsavgifter, som till största delen inflyta till utrikesdepartementet, hava av nämnda departement beräknats för vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 till 150,000 kronor. I överensstämmelse härmed upptager riksräkenskapsverket denna inkomstpost till 150,000 kronor.

Till arméförvaltningen hava under budgetåret 1936/37 inbetalats vissa *licensavgifter* med tillhopa 188,593 kronor, vilket belopp tillgodoförts förevarande inkomsttitel. Enligt vad riksräkenskapsverket inhämtat, beräknas inkomsterna av dessa avgifter under vart och ett av budgetåren 1937/38 och 1938/39 till omkring 180,000 kronor. I överensstämmelse härmed upptager riksräkenskapsverket en inkomstpost licensavgifter med 180,000 kronor.

Inkomsterna av *indragna sportler* hava av överståthållarämbetet och länsstyrelserna för budgetåret 1938/39 beräknats till 681,500 kronor. Med hänsyn till storleken av inkomsterna under budgetåren 1935/36 och 1936/37 anser sig riksräkenskapsverket kunna beräkna indragna sportler till 700,000 kronor.

Avbetalningar å av statsverket till *avlösning av frälseskatteräntor* förskjutna belopp hava under budgetåret 1936/37 uppgått till 91,203 kronor. Med hänsyn härtill uppskattar riksräkenskapsverket denna inkomstpost till 90,000 kronor.

Återbetalade ackords- och stödlån åt jordbrukare hava under sistförflutna budgetår redovisats med 422,216 kronor. Riksräkenskapsverket har för budgetåret 1938/39 uppskattat återbetalningar å ackords- och stödlån till 450,000 kronor. Riksräkenskapsverket vill emellertid erinra därom, att frågan om hithörande inkomsters budgettekniska behandling är föremål för särskilda överväganden, vartill likväl hänsyn icke kunnat tagas i förevarande sammanhang.

Posten *övriga inkomster* slutligen, vilken utgör en sammanfattning av flera smärre poster av olika slag har under budgetåret 1936/37 uppgått till 347,554 kronor. I anslutning härtill beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna under denna delpost till 350,000 kronor.

De beräkningar, för vilka här ovan redogjorts, sammanfattar riksräkenskapsverket sålunda:

Fullföljdsavgifter	kronor	65,000
Expeditionsavgifter	»	150,000
Licensavgifter	»	180,000
Indragna sportler	»	700,000
Avlösning av frälseskatteräntor	»	90,000
Återbetalade ackords- och stödlån åt jordbrukare	»	450,000
Övriga inkomster	»	350,000
	Summa kronor	1,985,000

Riksräkenskapsverket beräknar med stöd av vad ovan anförts den behållna inkomsten för budgetåret 1938/39 å titeln övriga diverse inkomster till avjämnat *2,000,000* kronor.

B. Inkomster av statens kapitalfonder.

I. Statens affärsverksfonder.

Postverket.

Överskottet från postverket har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	13,500,000	13,161,720	— 1,461,539
» 1933/34	15,500,000	16,544,902	+ 3,383,182
» 1934/35	17,500,000	19,133,342	+ 2,588,440
» 1935/36	18,500,000	19,921,841	+ 788,499
» 1936/37	20,000,000	20,989,818	+ 1,067,977
» 1937/38	18,000,000	.	.

Generalpoststyrelsen har i underdånig skrivelse den 13 november 1937 med förslag till beräkning av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39, anfört följande:

»I det förslag till riksstat för budgetåret 1937/38, som förelades 1937 års riksdag, hade inkomstöverskottet av poströrelsen upptagits till 19 miljoner kronor. Sedan generalpoststyrelsen, efter under april månad 1937 verkställda beräkningar, meddelat, att styrelsen med hänsyn till de utgiftsökningar, som redan inträtt eller väntades inträda, dåmera beräknade kunna under ifrågavarande budgetår inleverera 17.2 miljoner kronor i överskottsmedel, föreslog Kungl. Maj:t — med hänsynstagande jämväl till den framtidsbedömning åt vilken riksräkenskapsverket tidigare givit uttryck — i proposition nr 324 till 1937 års riksdag, att postverkets inkomstöverskott skulle i riksstaten för budgetåret 1937/38 upptagas till 18 miljoner kronor, vilket även skedde vid riksstatens fastställande. I förenämnda belopp ingå 2 miljoner kronor av vinstmedel från postsparbanken, avseende år 1936.

De förnyade beräkningar rörande det överskottsbelopp från postverket, som kan beräknas bliva inlevererat till statskassan under budgetåret 1937/38, hava givit vid handen, att generalpoststyrelsen, trots att postverkets driftkostnader innevarande år komma att bliva högre än vad vid driftkostnadsstatens uppgörande hösten 1936 samt i april 1937 beräknats, torde bliva i stånd att under sagda budgetår till statsverket inleverera ett belopp, som föga understiger det i riksstaten upptagna beloppet. Det ekonomiska resultatet av postverkets verksamhet under år 1937 — vilket ligger till grund för beräkningen av postverkets inkomstöverskott under budgetåret 1937/38 — beräknas nämligen nu ställa sig sålunda:

inkomster	94.5	miljoner kronor
driftkostnader	77.0	» »
överskott	17.5	miljoner kronor.

Härav utgöras, såsom ovan nämnts, 2 miljoner kronor utav postsparbankens vinstmedel. Därest detta belopp frånräknas, utgör det beräknade överskottet 15.5 miljoner kronor.

Av överskottet för år 1937 hava 3.5 miljoner kronor inlevererats till statskassan under budgetåret 1936/37. Återstoden, 14 miljoner kronor, av ovan upptagna överskott för 1937 beräknas jämte 3.5 miljoner kronor av 1938 års överskott kunna överlämnas till statskassan under budgetåret 1937/38.

Vid beräkningen av det inkomstöverskott av poströrelsen, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39, har generalpoststyrelsen ansett sig kunna utgå ifrån, att nuvarande för näringslivet gynnsamma konjunkturläge skall fortfara även under hela nästkommande år samt att poströrelsen på grund härav skall förete en viss uppgång. Beträffande driftkostnaderna förutsättes, att inga väsentliga rubbningar skola inträda i den nuvarande inhemska prisnivån. Styrelsen har vidare räknat med att det procentuella dyrtidstillägget kommer att utgå efter en levnadskostnadsindex av 166 samt att nuvarande avlönings-, pensions- och dyrtidstilläggsbestämmelser komma att bibehållas oförändrade även under år 1938. Vid beräkningen av det överskottsbelopp, vilket kommer att inlevereras till statskassan under nu ifrågavarande budgetår, har, i överensstämmelse med vad som tidigare skett i motsvarande fall, generalpoststyrelsen ansett sig böra grunda beräkningen på postverkets driftresultat under kalenderåret 1938.

Av postverkets inkomster är *frankoteckensuppbörden* den viktigaste. Ifrågavarande uppbörd, till vilken i detta sammanhang hänföras, förutom för försålda frankotecken influtna medel och vid postgirokontoret debiterade postavgifter, avgifter för frankostämpling och masskorsband samt ersättning för postbefordran av tjänsteförsändelser och för postverkets bestyr med skatteuppbörd i Stockholms stad, representerar mer än tre fjärdedelar av postverkets sammanlagda inkomst. Frankoteckensuppbörden är i hög grad beroende av det allmänna konjunkturläget och fördenskull vansklig att längre tid i förväg beräkna med någon större grad av säkerhet.

För år 1937 kalkyleras nu frankoteckensuppbörden till omkring 71.2 miljoner kronor. Då motsvarande uppbördssiffra för år 1936 belöpt sig till ungefär 69.4 miljoner kronor, utgör alltså ökningen cirka 1.8 miljoner kronor eller nära 2.6 %. Emellertid inflöto under år 1936 vissa tillfälliga inkomster, vadan den ökning av frankoteckensuppbörden, som hänför sig till dennas normala stegring, torde vara något större. De tillfälliga inkomsterna äro visserligen svåra att fixera, men den normala ökningen kan beräknas överstiga 3 %.

Jämväl för år 1938 torde böra räknas med en ökning av frankoteckensuppbörden. Under antagande av att nuvarande för näringslivet gynnsamma konjunkturläge kommer att fortbestå även under nästa år, vågar styrelsen räkna med en ytterligare stegring av frankoteckensuppbörden av omkring 1.8 miljon kronor, motsvarande 2.5 % av 1937 års frankoteckensuppbörd.

Frankoteckensuppbörden för år 1938 beräknas således till 73 miljoner kronor.

Postverkets sammanlagda *inkomster i tidningsrörelsen*, nämligen för postabonnerade tidningar, utgivarkorsband och tidningsbilagor, hava under innevarande år visat en fortgående ökning och torde komma att uppgå till omkring 8.6 miljoner kronor.

För år 1938 anser generalpoststyrelsen sig kunna räkna med att i tidningsrörelsen skola inflyta tillhopa 8.7 miljoner kronor.

Det belopp, som här upptages såsom *inkomst av postgirorörelsen*, utgöres av den ersättning, som postverket — utöver inflytande avgifter, vilka redan

medtagits vid beräkningen av frankoteckensuppbörden — tillgodoföres dels för täckande av de direkta utgifterna för postgirokontoret och de särskilda postgiroavdelningarna, dels ock för postgirogöromålens handläggning å postanstalterna. Denna inkomst kalkyleras nu till sammanlagt 5,050,000 kronor.

Postverkets *inkomster av postsparbanksrörelsens handhavande* bestå likaledes av gottgörelse för verkets direkta utgifter för rörelsegrenens räkning samt ersättning för postanstalternas handläggning av det med rörelsen förenade arbetet. De direkta utgifterna, vilka ingå i resp. anslagsbelopp å postverkets driftkostnadsstat, hava för år 1938 beräknats till 2,200,000 kronor. Ersättningen för postsparbanksgöromålens handläggning å postanstalterna, vilken utgår enligt i kungl. brev till generalpoststyrelsen den 8 december 1933 fastställda grunder, har för år 1938 kalkylerats till 2,380,000 kronor. Generalpoststyrelsen beräknar sålunda den sammanlagda inkomsten av postsparbanksrörelsen till i runt tal 4.6 miljoner kronor.

Övriga inkomster av inrikes rörelsen, nämligen avgifter för fackavläggning, registrering av värdeförsändelser, bokföring av postavgifter, expediering av lösväskor m. m., beräknar generalpoststyrelsen komma att under år 1938 uppgå till ungefär samma belopp, som nu väntas inflyta under innevarande år, eller omkring 450,000 kronor.

I *inkomster av den utrikes rörelsen* beräknas under innevarande år komma att inflyta i runt tal 1.2 miljon kronor. För år 1938 anses ifrågavarande inkomster kunna upptagas till 1,225,000 kronor.

I fråga om postverkets *inkomster av bestyr vid sidan av postverkets egentliga verksamhet* beräknas en icke oväsentlig ökning komma att inträda, främst beträffande postverkets ersättning för utbetalning av folkpensioner. Antalet dylika utbetalningar har nämligen avsevärt ökats från och med innevarande års början beroende på att ett stort antal pensionstagare, som tidigare erhöll pensionen kvartalsvis, numera till följd av pensionsbeloppens höjning bekommer denna månadsvis.

I nedanstående sammanställning upptagas de belopp, som beräknas inflyta för de bestyr, varom här är fråga. under åren 1937 och 1938.

Ersättning för	År 1937 kronor	År 1938 kronor
kronoskatteuppbörd på landsbygden	793,400	810,000
försäljning av statsstämplar	149,000	150,000
centralupphandling av papper m. m. för övriga statsmyndigheter	35,000	30,000
utbetalning av folkpensioner	357,684	675,000
försäljning av radiolicenser	120,000	125,000
Summa	1,455,084	1,790,000

Av medel tillhörande postverkets förnyelsefond har generalpoststyrelsen, med stöd av bemyndigande, som lämnats i kungl. brev den 20 juni 1930, med en uppsägningstid av fem år hos riksgäldskontoret deponerat ett belopp av för närvarande 10,665,901 kronor. Den under år 1938 inflytande räntan å dessa medel, vilken skall upptagas bland postverkets driftinkomster, beräknas uppgå till cirka 385,000 kronor.

Under de senaste åren har en del av postsparbankens vinstmedel för nästföregående år inräknats i postverkets överskott och inlevererats till statskassan. Sålunda har under innevarande år inlevererats 2 miljoner kronor av föregående års vinst. Enligt vad nu kan förutses torde postsparbankens vinst för innevarande år på grund av ökade driftkostnader och lägre medelränta på det fast placerade kapitalet bliva mellan en och två miljoner kronor mindre än under år 1936. Vid sådant förhållande och då det under förhandenvarande omständigheter därjämte synes önskvärt, att ytterligare avsättning till reservfonden, som i förhållande till det upplånade kapitalet är alltför liten, må kunna ske, anser generalpoststyrelsen, efter överläggning med postsparbanksfullmäktige, att något belopp av postsparbankens vinst för innevarande år icke bör disponeras för riksstatsändamål.

En sammanställning av de i det föregående under olika huvudgrupper upptagna inkomstposterna för år 1938 ter sig sålunda:

frankoteckensuppbörd	kr.	73,000,000
inkomster i tidningsrörelsen	»	8,700,000
» av postgirorörelsen	»	5,050,000
» » postsparbanksrörelsen	»	4,600,000
övriga inkomster av inrikes rörelsen	»	450,000
inkomster av utrikes rörelsen	»	1,225,000
» » bestyr vid sidan av postverkets egentliga verksamhet	»	1,790,000
ränta å förnyelsefonden	»	385,000
Summa inkomster	kr.	95,200,000.

Mot sistnämnda belopp svara utgifter, som i samtidigt härmed avgivet förslag till driftkostnadsstat för år 1938 upptagits till 83 miljoner kronor. Ett överskott å 12.2 miljoner kronor beräknas alltså uppstå å postverkets rörelse för sagda år.

Enär det belopp av 1938 års överskott, som kommer att inlevereras under budgetåret 1937/38, kan antagas bliva ungefär lika stort som det belopp av 1939 års överskott, som kommer att inlevereras under budgetåret 1938/39, kan överskottet av poströrelsen för sistnämnda budgetår beräknas till enahanda belopp som överskottet för räkenskapsåret 1938, eller 12.2 miljoner kronor.

I anslutning till vad ovan anförts föreslår generalpoststyrelsen, *att inkomstöverskottet av postverkets rörelse i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptages till 12,200,000 kronor.*»

Enligt postverkets räkenskaper för år 1936 och enligt generalpoststyrelsens förestående beräkningar för åren 1937 och 1938 skulle postverkets bokförda respektive beräknade inkomster, utgifter och överskott för vart och ett av åren 1936—1938 kunna sammanfattas sålunda:

	1936 Enligt bokslutet	1937 Beräknat	1938 Beräknat
	Miljoner kronor		
Inkomster	92.4	94.5	95.2
Utgifter	71.4	77.0	83.0
Överskott	21.0	17.5	12.2

I de för åren 1936 och 1937 redovisade bruttoinkomsterna ingå vinstmedel från postsparbanken med 3.0 miljoner kronor för år 1936 och med 2.0 miljo-

ner kronor för år 1937, medan för år 1938 något ianspråktagande av postsparbanksmedel icke förutsatts skola ske. Bortser man från sistnämnda inkomstslag, räknar generalpoststyrelsen för år 1938 med en stegring av bruttoinkomsterna om 2.7 miljoner kronor. Då utgifterna för samma år beräknas stiga med 6.0 miljoner kronor, skulle minskningen av överskottet av den egentliga postverksrörelsen för år 1938 stanna vid 3.3 miljoner kronor.

Under förutsättning att någon begränsning av den för år 1938 beräknade utgiftsstegringen icke låter sig genomföra, finner riksräkenskapsverket generalpoststyrelsens beräkning av överskottet å den egentliga postverksrörelsen icke i och för sig giva anledning till erinran.

Riksräkenskapsverket anser emellertid, att ett om än minskat belopp av postsparbankens vinstmedel bör kunna tagas i anspråk för nästkommande statsreglering.

Med iakttagande härav hemställer riksräkenskapsverket, att i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 inkomsten av postverket uppföres med *13,000,000* kronor.

Telegrafverket.

Överskottet från telegrafverket har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	25,000,000	28,166,888	+ 1,684,163
» 1933/34	26,500,000	30,828,422	+ 2,661,534
» 1934/35	31,000,000	36,368,470	+ 5,540,048
» 1935/36	33,000,000	36,255,733	— 112,737
» 1936/37	35,000,000	36,667,816	+ 412,083
» 1937/38	34,000,000	.	.

I underdånig skrivelse den 12 november 1937 har telegrafstyrelsen avgivit förslag i fråga om beräkning av det inkomstöverskott av telegrafverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39. Styrelsen har i skrivelsen anfört följande:

»Storleken av telegrafverkets *inkomster* och deras årliga stegring under senaste tioårsperioden framgå av efterföljande tablå:

År	Kronor	Ökning absolut	Ökning i procent
1927	86,480,392	3,547,711	4.3
1928	90,679,932	4,199,540	4.9
1929	94,143,716	3,463,784	3.8
1930	98,433,914	4,290,198	4.6
1931	101,549,592	3,115,678	3.2
1932	102,643,505	1,093,913	1.1
1933	104,156,588	1,513,083	1.5
1934	107,979,719	3,823,131	3.7
1935	113,414,090	5,434,371	5.0
1936	120,876,469	7,462,379	6.6

För år 1937 beräknar telegrafstyrelsen enligt närslutna bilaga inkomsterna till omkring 130,430,000 kronor, innebärande en ökning från år 1936 med 9,554,000 kronor eller 7.9 procent.

För år 1938 har telegrafstyrelsen ansett sig böra räkna med någon avmattning i abonnenttillströmningen och trafikökningen jämfört med den rekordartade ökningen under innevarande år. Enligt av Kungl. Maj:t den 30 juni 1937 fastställda ändringar av telefonreglementet komma dessutom vissa taxesänkningar att genomföras dels den 1 januari, dels den 1 juli 1938, vilka sänkningar beräknas medföra en minskning av telegrafverkets inkomster för nämnda år med omkring 2,000,000 kronor. Med hänsyn härtill hava inkomsterna för år 1938 av telegrafstyrelsen beräknats till 135,280,000 kronor, motsvarande en ökning från år 1937 med 4,850,000 kronor.

Driftkostnaderna för år 1937 fastställdes den 30 december 1936 av Kungl. Maj:t till 90,430,000 kronor, vilket belopp med hänsyn till utav riksdagen beslutad provisorisk lönereglering m. m. den 23 juli 1937 höjdes till 92,340,000 kronor. De verkliga kostnaderna för året komma enligt nu verkställda beräkningar att uppgå till omkring 95,650,000 kronor. Ökningen utöver det beräknade beloppet har i huvudsak föranletts dels av ökade materielpriser, dels av den starkt stegrade omfattningen av telegrafverkets rörelse under året.

I det förslag till stat för telegrafverkets driftkostnader för år 1938, som samtidigt härmed avges, och vari styrelsen utgått ifrån dels att dyrtidstilläggen under hela år 1938 skola utgå efter en levnadskostnadsindex av 166, dels att inga väsentliga rubbningar skola inträda i nuvarande inhemska prisnivå, hava kostnaderna blivit beräknade till omkring 101,825,000 kronor.

Överskottet av telegrafverkets rörelse under de senaste tio åren har utgjort:

År	Kronor	Procent å i medeltal disponerat kapital enligt tidigare beräkningssätt	Procent å i medeltal disponerat kapital enligt av riksräkenskapsverket tillämpade nya grunder
1927	18,919,432	6.48	6.28
1928	20,090,428	6.57	6.36
1929	22,901,451	7.32	7.06
1930	25,114,156	7.87	7.57
1931	26,232,725	7.97	7.66
1932	27,416,888	8.01	7.70
1933	30,078,422	8.67	8.31
1934	34,118,470	9.60	9.16
1935	35,255,733	9.54	9.10
1936	35,667,816	9.28	8.87

Enligt ovan gjorda beräkningar över inkomster och driftkostnader samt förhandsberäkningar rörande den sannolika storleken av det i medeltal disponerade kapitalet skulle överskottet för åren 1937 och 1938 utgöra:

År	Kronor	Procent å i medeltal disponerat kapital enligt tidigare beräkningssätt	Procent å i medeltal disponerat kapital enligt av riksräkenskapsverket tillämpade nya grunder
1937	34,780,000	8.38	8.05
1938	33,455,000	7.39	7.14

Enär överskottet å telegrafverkets rörelse för första halvåret 1939, såvitt nu kan beräknas, bör utvisa en stegring jämfört med motsvarande tid året förut, torde överskottet för budgetåret 1938/39 kunna beräknas till omkring

34,000,000 kronor. Telegrafstyrelsen får därför föreslå, att telegrafverket i riksstaten för budgetåret 1938/39 upptages sålunda:

Inkomst av statens produktiva fonder.
2. Telegrafverket ..... 34,000,000 kronor.»

I den uti skrivelsen åberopade bilagan har telegrafstyrelsen angivit telegrafverkets inkomster för åren 1936—1938 sålunda, i tusental kronor:

	1936	1937 beräknat	1938 beräknat
Telefoninkomster:			
Inträdes-, anläggnings- och abonnemangsavgifter m. m.	63,258	67,800	69,750
Samtalsavgifter	40,443	43,700	45,750
Telegrafinkomster	7,161	7,610	7,810
Radioinkomster:			
Radiolicensavgifter	9,115	10,350	11,000
Radioabonnemangsavgifter m. m.	899	970	970
Summa	120,876	130,430	135,280

Enligt de av telegrafstyrelsen meddelade uppgifterna har förräntningen av det i telegrafverket investerade kapitalet, vilken under åren 1927—1934 oavbrutet stegrats, därefter varit stadd i nedgång, som för år 1938 skulle ytterligare accentueras. Med hänsyn till å ena sidan de taxesänkningar, som funnits lämpligt vidtaga och om vilka riksräkenskapsverket icke haft att yttra sig, samt å andra sidan de ökade kostnaderna för materiel och löner, synes det icke vara tillrådligt att mera avsevärt höja den av telegrafstyrelsen gjorda beräkningen av inkomstöverskottet för nästkommande budgetår.

Telegrafstyrelsens i dess inkomstberäkningar meddelade uppskattningar av respektive löpande kalenderårs inkomster hava emellertid under en följd av år visat sig vara uppgjorda med alltför stor försiktighet. Nedan hava sammanställts de av telegrafstyrelsen preliminärt beräknade och de i räkenskaperna redovisade nettoinkomsterna under åren 1928—1937.

År	Nettoöverskott	
	Enligt telegrafstyrelsens preliminära beräkning	Enligt räkenskapen
1928	21.06	20.09
1929	21.20	22.90
1930	23.95	25.11
1931	24.19	26.23
1932	25.00	27.42
1933	27.28	30.08
1934	30.30	34.12
1935	34.80	35.26
1936	34.10	35.67
1937	34.78	.

Med beaktande av den sålunda vunna erfarenheten ävensom den av telegrafstyrelsen omnämnda, rekordmässiga utvecklingen av telegrafverkets rörelse under senaste tid anser sig riksräkenskapsverket kunna göra det antagandet, att nettoöverskottet för kalenderåret 1937 kommer att ej obetydligt överskrida 35 miljoner kronor. Med utgångspunkt härifrån synes i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 telegrafverkets överskott kunna höjas med 1 miljon kronor utöver vad telegrafstyrelsen föreslagit eller till 35 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket föreslår alltså, att inkomsterna av telegrafverket för budgetåret 1938/39 beräknas till *35,000,000* kronor.

Statens järnvägar.

Överskottet från statens järnvägar har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	17,750,000	11,353,995	— 4,516,337
» 1933/34	3,000,000	4,151,131	— 7,202,864
» 1934/35	12,000,000	36,856,643	+ 32,705,512
» 1935/36	26,000,000	40,446,447	+ 3,589,804
» 1936/37	36,000,000	52,270,289	+ 11,823,842
» 1937/38	30,000,000	.	.

Järnvägsstyrelsen har i underdånig skrivelse den 3 december 1937 med förslag till beräkning av den behållna inkomst av statens järnvägar, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39, yttrat sig sålunda:

»För innevarande räkenskapsår föreligga exakta uppgifter enligt bokföringen över inkomsternas, utgifternas och behållningens storlek till och med september månad, för oktober månad föreligga jämväl motsvarande uppgifter, om ock preliminära, för november och december slutligen finnas gjorda förhandsberäkningar. Nedanstående detaljerade sammanställning av statens järnvägars inkomster, utgifter och överskott under första och andra halvåret 1937, sådana de, på sätt nedan närmare angivits, förutberäknats och sådana de blivit, eller vad det senare halvåret angår, numera väntas bliva, lämnar vägledning för beräkning av blivande behållning under år 1938 och under budgetåret 1938/39.

Däri upptagna beräknade inkomster ligga i nivå med de senaste förutberäkningarna för innevarande budgetår, inkomsterna äro, med andra ord uttryckt, av den storlek, som erfordras för att överskottet av statens järnvägar under budgetåret 1937/38 skall uppgå till i riksstaten upptaget belopp 30 miljoner kronor. För därvid gjorda antaganden finnes redogjort i Kungl. Maj:ts proposition nr 324/1937; de specificerade årssummorna förekomma först i järnvägsstyrelsens skrivelse till finansdepartementet den 27 augusti 1937, ur vilken skrivelse jämväl framgår summornas i fråga fördelning på halvår. — Utgifterna åter äro upptagna enligt av Kungl. Maj:t fastställda kostnadsstater (inklusive tillägg).

Beräknade och uppnådda ekonomiska resultat för år 1937.

	Beräknade resultat			Uppnådda resultat[1]		
	Hela året	Härav		Hela året	Härav	
		första halvåret	andra halvåret		första halvåret	andra halvåret
	Miljoner kronor					
Statens järnvägar, utom malmbanan.						
Inkomster.						
Persontrafik	78.5	36.4	42.1	80.8	37.6	43.2
Post	9.0	4.2	4.8	9.0	4.4	4.6
Godstrafik	106.5	50.2	56.3	112.5	54.2	58.3
Övriga inkomster	2.8	1.7	1.1	2.9	1.6	1.3
Summa inkomster	196.8	92.5	104.3	205.2	97.8	107.4
Utgifter	172.4	80.6	91.8	173.5	81.5	92.0
Överskott	24.4	11.9	12.5	31.7	16.3	15.4
Malmbanan.						
Inkomster.						
Persontrafik	1.0	0.5	0.5	1.0	0.5	0.5
Post	0.1	0.05	0.05	0.15	0.05	0.1
Godstrafik	1.3	0.6	0.7	1.5	0.7	0.8
Lapplandsmalm	28.5	13.7	14.8	29.8	13.8	16.0
Övriga inkomster	0.1	0.05	0.05	0.15	0.05	0.1
Summa inkomster, exkl. garantitillägg	31.0	14.9	16.1	32.6	15.1	17.5
Utgifter	14.7	6.5	8.2	15.6	7.3	8.3
Överskott, exkl. garantitillägg	16.3	8.4	7.9	17.0	7.8	9.2
Beräknad reglering för garantitillägg	−5.8	−3.2	−2.6	−6.5	−2.6	−3.9
Överskott enligt bokföringen	10.5	5.2	5.3	10.5	5.2	5.3
Överskott för statens järnvägar	34.9	17.1	17.8	42.2	21.5	20.7

Vad gäller ovanstående regleringsposter, får järnvägsstyrelsen hänvisa till årets statsverksproposition, inkomsterna sid. 40—41. Tecknet (—) innebär, att beloppen ifråga fonderas i och för täckning av eventuella underskott under senare år inom löpande avräkningsperiod. Uppdelningen å halvår har valts så, att det resterande överskottet för malmbanan blir ungefär jämnt fördelat.

De under rubriken beräknade resultat anförda inkomstsummorna motsvara närmast det läge, som förefanns under första kvartalet 1937. Sammanställningen visar alltså, att sedan sagda tidpunkt trafikomfattningen ytterligare ökats särskilt ifråga om godsbefordran.

För erhållande av ett mått å utvecklingen under senaste året torde emellertid vara lämpligast välja en något längre tillbaka i tiden liggande jämförelsenivå, nämligen den trafikrörelse som uppnåtts hösten 1936 och vilken

[1] Beträffande november—december nu beräknade.

motsvarar de reguljära förhandsberäkningarna för innevarande budgetår, vilka järnvägsstyrelsen meddelat i sin underdåniga skrivelse den 2 december 1936. Man erhåller sålunda också jämförbarhet mellan följande uppgifter för år 1937 och därmed parallellställda uppgifter för tidigare år.

Inkomster i miljoner kronor.

År	Persontrafik			Godstrafik			Lapplandsmalm		
	Beräknad	Faktisk	Skillnad	Beräknad	Faktisk	Skillnad	Beräknad	Faktisk	Skillnad
1934.....	60.8	66.0	+ 5.2	84.0	90.9	+ 6.9	4.3	9.0	+ 4.7
1935.....	66.0	70.9	+ 4.9	93.2	97.1	+ 3.9	11.0	14.3	+ 3.3
1936.....	70.5	75.0	+ 4.5	97.2	101.7	+ 4.5	14.0	20.9	+ 6.9
1937.....	75.5	81.8	+ 6.3	102.2	114.0	+ 11.8	23.5	29.8	+ 6.3

Jämföras de för år 1934 beräknade inkomsterna, vilka motsvarade läget hösten 1933, med motsvarande faktiska siffror för år 1937, kommer man för såväl person- som godstrafik till en stegring med drygt $^1/_3$, uppnådd successivt under 4 år. — Medan emellertid utvecklingen ifråga om persontrafiken varit särdeles jämn, har godstrafiken — som vanligt — förändrats mera stötvis.

Vad beträffar utsikterna för framtiden, kan nu som tidigare framhållas, att uppgången i järnvägstrafiken, sådan den tett sig, icke varit ett isolerat fenomen eller hänförligt till kommunikationspolitiska åtgärder utan burits upp av konjunkturvågen. Någon mer betydande tillbakagång i trafikrörelsen torde följaktligen icke vara att befara annat än i samband med en försvagning av den allmänna ekonomiska konjunkturen.

Förtecken till ett sådant omslag ha ju under senaste tid ingalunda saknats, särskilt om frågan betraktas från internationell synvinkel. Det synes emellertid finnas starka skäl antaga eller åtminstone hoppas, att tecknen ifråga icke bebåda det definitiva slutet på nuvarande högkonjunktur utan blott en mera tillfällig försvagning, sådan som uppträtt även under föregående konjunkturperioder, att man alltså närmast skulle stå inför en parallell till det bakslag, som inträffade hösten 1924 och varade under nästan hela år 1925.

I vilket fall som helst torde det icke kunna komma ifråga att för instundande budgetår räkna med fortsatt stegring av järnvägstrafiken. Även den trafikrörelse, som förefunnits under innevarande höst, synes ligga på en väl hög nivå för att denna lämpligen skulle kunna antagas hävdad under så lång tid, som det här är fråga om.

Enär emellertid å andra sidan ingen nedgång hittills registrerats vare sig inom samfärdseln eller för den industriella produktionen i vårt land, vill det synas järnvägsstyrelsen försvarligt att för 1938 antaga samma inkomstbelopp, som numera påräknas för år 1937, med justering blott för trafiken å de järnvägslinjer, vilka under sistnämnda år inlemmats i statsbanenätet. — För första halvåret 1939 skall som vanligt räknas med lika höga inkomster som för samma månader 1938.

Det nu anförda avser närmast den allmänna trafiken. Även ifråga om lapplandsmalmen synas emellertid analoga antaganden vara skäliga, trots att styrelsen där kan bygga på från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag erhållna uppgifter, vilka peka på en ännu något större trafik. — Den topptrafik, för vilken sagda bolag nu planerar och för vars möjliggörande en avtalsändring bebådats, ligger nämligen så nära övre gränsen av vad överhuvud kan presteras, att inläggandet av någon marginal för oförutsedda stör-

ningar synes påkallat i här förevarande sammanhang. Styrelsen har alltså för år 1938 gentemot innevarande år blott inlagt en inkomstökning motsvarande den vid instundande årsskifte skeende höjningen i fraktsatserna.

Enligt föreliggande förslag till kostnadsstat har man att räkna med följande utgiftsbelopp (i runda tal).

	Miljoner kronor
Statens järnvägar, exkl. malmbanan	187.6
Malmbanan	16.3
Tillsammans	203.9

Vad beträffar första halvåret 1939, saknas ännu fasta hållpunkter för en mera exakt beräkning av utgifterna, dessa må därför, på sätt vid tidigare beräkningar brukat ske, antagas oförändrade från år 1938.

Under angivna förutsättningar beräknas 1938 års ekonomiska resultat för statens järnvägar, inklusive automobiltrafik m. m., bliva följande:

	År 1938 Miljoner kronor
Statens järnvägar, utom malmbanan.	
Inkomster.	
Persontrafik	81.3
Post	9.2
Godstrafik	113.0
Övriga inkomster	3.0
Summa inkomster	206.5
Utgifter	187.6
Överskott	18.9
Malmbanan.	
Inkomster.	
Persontrafik	1.0
Post	0.15
Godstrafik	1.4
Lapplandsmalm	33.3
Övriga inkomster	0.15
Summa inkomster	36.0
Utgifter	16.3
Överskott, före reglering för garantitillägg	19.7
Reglering för garantitillägg	— 7.7
Överskott enligt bokföringen	12.0
Överskott för statens järnvägar	30.9

För år 1938 skulle alltså det bokförda överskottet av statens järnvägar uppgå till i runt tal 31 miljoner kronor mot

42.2 miljoner kronor för år 1937,
39.2 » » » » 1936 och
35.1 » » » » 1935.

Enligt ovan omförmälda antaganden beträffande inkomster och utgifter under 1:a halvåret 1939 — vilka antaganden överensstämma med en praxis, från vilken avsteg gjorts endast undantagsvis — skulle jämväl budgetåret 1938/39 komma att uppvisa ett bokfört överskott av 31 miljoner kronor.

Mot detta belopp är att ställa statens järnvägars kalkylatoriska andel i riksgäldskontorets räntebörda. För kalenderåret 1937 har denna andel beräknats till 33 miljoner kronor. Härvid har, i överensstämmelse med vad tidigare plägat ske, bortsetts från de kapitalbelopp, som investerats i och för elektrifieringen av de bandelar, vilkas elektriska anläggningar ännu icke blivit tagna i bruk. För budgetåret 1938/39 har man att räkna med ett högre belopp räntepliktigt kapital än för år 1937, beroende i huvudsak av elektrifieringsarbetenas fortskridande. Å andra sidan bör den sedan några år pågående sänkningen av den allmänna räntenivån medföra någon nedgång i den genomsnittsräntefot, efter vilken statens järnvägars andel av statsverkets totala räntebörda beräknas, varmed erhålles viss men ej fullständig kompensation. Beräkningarna sluta på en total räntebörda för budgetåret 1938/39 av 33.3 miljoner kronor.

Trots att det allmänna läget å transportmarknaden har karaktären av en fullt utbildad högkonjunktur, vilket förhållande antagits bliva bestående för här ifrågavarande kalkylationsperiod, kunna således statens järnvägar på grund av de våldsamt stigande driftsutgifterna, främst direkta och indirekta personalkostnader, icke förväntas komma att för instundande budgetår lämna överskott tillräckligt för täckning av den kalkylerade räntekostnaden å statens järnvägars i första hand räntepliktiga kapital av lånemedel samt alltså ej heller bereda några medel till kompensation av förlusterna under senaste lågtrafikperiod.

Förestående uppgifter avse resultatet enligt statens järnvägars räkenskaper. Såsom av tablåernas sidorubriker framgår, förväntas emellertid för såväl 1937 som 1938 samtliga inkomster inflyta i vanlig ordning och således bliva disponibla för statsregleringen. Enär, å andra sidan, de sista mellanhavandena mellan statens järnvägar och Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag enligt 1934 års malmavtal blivit uppgjorda i och med räkenskapsavslutningen för år 1936, är för framtiden icke att räkna med någon s. k. fraktförhöjning enligt sagda avtal. — Från och med år 1937 äro förhållandena alltså i så måtto normala, att nödvändighet icke föreligger i inkomstkalkylerna uppehålla den tidigare under en längre följd av år iakttagna skillnaden mellan *bokföringsmässigt* och *kassamässigt överskott*.

Överskottet — bokföringsmässigt liksom kassamässigt — för budgetåret 1938/39 skulle alltså uppgå till 31 miljoner kronor, och kan fördelningen å räkenskapsår antagas bliva ungefärligen följande:

överskott avseende år	1938	18 miljoner kronor
» » »	1939	13 » » .

Förenämnda överskott för statens järnvägar under budgetåret 1938/39 är icke identiskt med den för samma års riksstat beräkningsbara inkomsten av statens järnvägar, vilken omfattar en något tidigare period. Enligt här gjorda antaganden ifråga om trafikutvecklingen påverkar emellertid denna förskjutning i tid icke beloppets storlek utan blott fördelningen därav å räkenskapsår. Även det inlevererbara beloppet, vilket jämlikt den nu följda ordningen för leveranserna kommer att avse tiden 1 maj 1938—30 april 1939 kan alltså beräknas till 31 miljoner kronor, varav dock 23 miljoner kronor avse räkenskapsåret 1938 och blott 8 miljoner kronor år 1939.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får järnvägsstyrelsen föreslå, att i riksstaten för budgetåret 1938/39 såsom inkomst av statens järnvägar upptages ett belopp av 31 miljoner kronor.»

Järnvägsstyrelsens förestående beräkning av statens järnvägars överskott finner riksräkenskapsverket i och för sig stå i överensstämmelse med de allmänna antaganden rörande konjunkturutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning utgått.

Beträffande den av järnvägsstyrelsen föreslagna fortsatta balanseringen av en del av vinsten å malmbanan i inkomstutjämnande syfte, vilken anordning godtagits för nu löpande budgetår, får riksräkenskapsverket emellertid framhålla, att de speciella förhållanden, som innevarande budgetår motiverat en dylik fondering av vinstmedel från malmbanan, icke kunna tillmätas samma betydelse efter genomförandet av de utav riksdagen godtagna nya principerna för budgetens balansering. Enligt den nya uppställningen av riksstaten förutsättes nämligen, att om under ett budgetår uppkommer underskott budgeten för detta år även skall framstå såsom icke balanserad. Vad nu sagts skola gälla för hela budgeten, synes riksräkenskapsverket vara tillämpligt beträffande del av budgeten och sålunda även för varje särskild inkomsttitel. Riksräkenskapsverket anser sig emellertid i nuvarande läge icke böra påyrka någon omedelbar ändring i förevarande avseende.

I enlighet med vad riksräkenskapsverket sålunda anfört, får ämbetsverket tillstyrka, att i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 statens järnvägars överskott uppföres med *31,000,000* kronor.

Statens vattenfallsverk.

Överskottet för statens vattenfallsverk har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1932/33	16,000,000	16,567,114	296,493
» 1933/34	17,000,000	16,881,796	314,682
» 1934/35	17,500,000	18,091,854	1,210,058
» 1935/36	19,000,000	20,020,483	1,928,629
» 1936/37	20,000,000	21,005,433	984,950
» 1937/38	21,000,000	.	.

I underdånig skrivelse den 23 november 1937 har vattenfallsstyrelsen framlagt förslag till beräkning av det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39. Styrelsen yttrar sig härvid sålunda:

»Vattenfallsstyrelsen har beräknat statens vattenfallsverks driftöverskott för kalenderåret 1938 i enlighet med nedanstående tabell:

	Inkomster	Drift-kostnader	Överskott
Kraftverk.			
Centralblocket	34,655,000	17,825,000	16,830,000
Norrländska kraftverken	7,335,000	3,915,000	3,420,000
Säger	41,990,000	21,740,000	20,250,000
Kanalverk.			
Trollhätte kanalverk	1,685,000	1,275,000	410,000
Södertälje »	300,000	260,000	40,000
Säger	1,985,000	1,535,000	450,000
Fastighetsförvaltning.			
Diverse fastigheter	547,000	262.000	285,000
Fastigheter vid Göta älv	255,000	240.000	15,000
Säger	802,000	502,000	300.000
Summa kronor	44,777,000	23,777,000	21,000,000

Rörande beräkningen av ifrågavarande driftöverskott får vattenfallsstyrelsen anföra följande.

Inkomsterna.

Beträffande *kraftverken* ha inkomsterna för år 1938 beräknats höjda med netto 3,305,000 kronor i förhållande till den för innevarande år lämnade beräkningen. Av denna ökning härröra 807,000 kronor från ökad kraftleverans till statens järnvägar för elektrisk järnvägsdrift och 2,633,000 kronor från stegrad kraftavsättning i övrigt. Övriga inkomster ha däremot minskats med 135,000 kronor, beroende på att ränteavkastningen å förnyelsefondsmedlen räknats efter 3.6 procent i stället för efter 4 procent för innevarande år.

För *kanalverken* har beräknats en ökning av de för innevarande år beräknade inkomsterna med 138,000 kronor, väsentligen beroende på ökad kanaltrafik. *Fastighetsförvaltningens* inkomster ha beräknats ökade med 110,000 kronor, bland annat på grund av tillkomsten av nya fastigheter.

Driftkostnaderna.

I sitt samtidigt avlåtna förslag till driftkostnadsstat för statens vattenfallsverk under år 1938 har vattenfallsstyrelsen beräknat driftkostnaderna för nämnda år till 23,777,000 kronor, innebärande en ökning av 3,291,000 kronor i förhållande till den för innevarande år fastställda driftkostnadsstaten, vilken emellertid är 38,000 kronor lägre än som beräknats i motsvarande statförslag.

Härvid ha *kraftverkens* driftkostnader beräknats ökade med 3,091,000 kronor, varav 1,570,000 kronor belöpa på drift och underhåll av särskilda förvaltningsobjekt, 686,000 kronor på allmänna omkostnader och 835,000 kronor på avsättning till förnyelsefond.

Utav ökningen i kostnaderna för drift och underhåll av särskilda förvaltningsobjekt hänför sig den övervägande delen, 1,180,000 kronor, till beräk-

nad ökning av kostnader för bränsle vid Västerås ångkraftstation. Denna ökning beror på höjda bränslepris samt på ökad ångkraftproduktion, som betingas dels av att vattentillgången vid statens kraftstationer under år 1938 beräknas bliva något mindre än under ett normalår, dels av det stegrade kraftbehovet, som måste tillgodoses med ångkraft i ökad omfattning, intill dess den pågående utbyggnaden av ny vattenkraft kan tagas i användning.

Utav de allmänna omkostnadernas höjning hänföra sig 260,000 kronor till ökning av gemensamma driftkostnader, varjämte 185,000 kronor utgöra ökning i lokalförvaltningens administrationskostnader. Vidare ha diverse kostnader och oförutsedda utgifter upptagits till ett med 165,000 kronor höjt belopp.

Kanalverkens och *fastighetsförvaltningens* driftkostnader ha höjts med 200,000 kronor, bland annat på grund av vissa planerade större underhållsarbeten och nytillkomna ränteutgifter för inköpta fastigheter i Stockholm.

Under budgetåret 1938/39 torde av 1939 års överskott för kraftverken kunna inlevereras till statsverket ett belopp, som med 500,000 kronor överstiger vad som av 1938 års överskott inlevereras under budgetåret 1937/38. Den totala inlevereringen från kraftverken under förstnämnda budgetår skulle således uppgå till 20,250,000 + 500,000 = 20,750,000 kronor.

I enlighet med vad sålunda anförts får vattenfallsstyrelsen föreslå, att det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1938/39, beräknas på följande sätt:

Kraftverk	kronor	20,750,000
Kanalverk	»	450,000
Fastighetsförvaltning	»	300,000
	Summa kronor	21,500,000.»

Vattenfallsstyrelsens förestående beräkning av statens vattenfallsverks överskott under budgetåret 1938/39 har icke givit riksräkenskapsverket anledning till annan erinran, än att det för kraftverken antagna överskottet synes kunna i någon mån höjas.

Till stöd för riksräkenskapsverkets uppfattning i angivna avseende får ämbetsverket hänvisa till efterföljande sammanställning över utvecklingen av kraftverkens till statsverket inlevererade överskott under den senast förflutna femårsperioden.

	Behållen inkomst Milj. kr.	Stegring %
1932/33	16.02	2.89
1933/34	16.29	1.69
1934/35	17.25	5.89
1935/36	19.24	11.54
1936/37	20.05	4.21

Såsom framgår av sammanställningen har kraftverkens överskott under redovisningsperioden, som omfattar såväl budgetår under utpräglad lågkonjunktur som budgetår under utpräglad högkonjunktur, oavbrutet stegrats.

Med utgångspunkt härifrån och under iakttagande av de av riksräkenskapsverket antagna allmänna förutsättningarna rörande konjunkturutvecklingen har riksräkenskapsverket ansett sig kunna höja det av vattenfallssty-

relsen angivna överskottet av kraftverken för nästkommande budgetår med 500,000 kronor.

Riksräkenskapsverket får fördenskull hemställa, att inkomsterna från kraftverken, kanalverken och fastighetsförvaltningen för budgetåret 1938/39 beräknas till respektive *21,250,000* kronor, *450,000* kronor och *300,000* kronor och alltså för statens vattenfallsverk såsom helhet till *22,000,000* kronor.

Domänverket.

Överskottet för domänverket har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	3,500,000	6,978,472	+ 3,069,950
» 1933/34	3,500,000	10,110,547	+ 3,132,075
» 1934/35	10,000,000	10,908,776	+ 798,229
» 1935/36	12,000,000	8,333,622	— 2,575,154
» 1936/37	10,000,000	15,377,836	+ 7,044,214
» 1937/38	15,500,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 29 november 1937 har domänstyrelsen rörande beräknandet av ifrågavarande titel för budgetåret 1938/39 anfört följande:

»Domänverkets inkomster utgöras i huvudsak av inkomster från statsskogarna samt arrendemedel. Under det att de senare äro jämförelsevis konstanta år från år, kunna däremot de förra växla betydligt allt efter utvecklingen av läget på världsmarknaden för skogsindustriens produkter. Prisläget på dessa produkter visar för närvarande en starkt sjunkande tendens. Härtill kommer att omkostnaderna äro stadda i ökning, särskilt genom arbetslönernas höjning.

Angående det antagliga utfallet av domänverkets rörelse under 1938 är det givetvis vanskligt att nu uttala sig. Styrelsen anser sig emellertid böra framlägga följande beräkningar.

Inkomster från domänverkets skogar.

Dessa inkomster kunna för 1938 beräknas till följande belopp:

rotstående och upphugget virke ..... kronor 33,500,000
sågverk, sulfatfabrik och virkesmagasin ..... » 20,500,000

Inkomster från domänverkets jordbruk.

Jordbruksdomänerna.

Inkomsterna härifrån uppgingo för 1936 till omkring 2,529,000 kronor och kunna antagas uppgå till samma belopp under 1938.

Jordbruk å kronoparker.

Under 1936 uppgingo inkomsterna till omkring 1,148,000 kronor. Samma belopp beräknas inkomsterna uppgå till under 1938.

Diverse inkomster.

Under denna titel upptagas hyror för skogsstatens boställen, räntemedel m. m. De sammanlagda inkomsterna under denna titel, som för 1936 uppgingo till omkring 1,100,000, beräknas för år 1938 till samma belopp.

De utgifter, som skola bestridas av förnyelsefondens medel, beräknas att påföras fonden direkt, varför någon särskild inkomstpost icke upptages från fonden.

Sammandrag av beräknade inkomster för 1938.

Inkomster från domänverkets skogar		
rotstående och upphugget virke	kronor	33,500,000
sågverk, sulfatfabrik och virkesmagasin	»	20,500,000
Inkomster från domänverkets jordbruk		
jordbruksdomänerna	»	2,529,000
jordbruk å kronoparker	»	1,148,000
Diverse inkomster	»	1,100,000
Summa	kronor	58,777,000

Inkomsterna för år 1938 beräknas alltså i avrundat tal till 59,000,000 kronor.

Vad utgifterna för 1938 beträffar har styrelsen i underdånig skrivelse denna dag angående driftkostnader under 1938 beräknat desamma till 47,000,000 kronor.

Överskottet för 1938 antages alltså komma att uppgå till 12,000,000 kronor.

Överskottet för 1937 har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 15,500,000 kronor. Styrelsen anser sig numera kunna beräkna att överskottet för år 1937 kommer att uppgå till omkring 18,000,000 kronor. I anslutning härtill får styrelsen emellertid framhålla, att styrelsen har för avsikt att hemställa hos Kungl. Maj:t att, i den mån överskottet för 1937 överstiger 15,500,000 kronor, få avsätta överskjutande beloppet till förnyelsefonden för återväxtkostnader. På grund av mindre goda konjunkturer på trävarumarknaden har nämligen under vissa år avsättningen till nämnda fond icke kunnat verkställas i den utsträckning, som angivits i kungl. brevet den 23 december 1926 angående domänverkets förnyelsefond.»

Enligt från domänstyrelsen under hand inhämtade uppgifter skulle domänverkets bokförda respektive beräknade inkomster, utgifter och överskott för vart och ett av åren 1936—1938 kunna sammanställas sålunda:

	1936 Enligt bokslutet	1937 Beräknat	1938 Beräknat
	Miljoner kronor		
Inkomster.			
Skogsdomänerna:			
Skogsförsäljningsmedel	43.41	56.00	54.00
Arrenden och hyror	1.32	1.30	1.30
Diverse inkomster	1.20	1.17	1.17
Säger för skogsdomänerna	45.93	58.47	56.47
Jordbruksdomänerna	2.53	2.53	2.53
Summa inkomster	48.46	61.00	59.00

	1936 Enligt bokslutet	1937 Beräknat	1938 Beräknat
	Miljoner kronor		
Utgifter.			
Administration	7.51	8.50	8.50
Skogsdomänerna:			
Avverkningskostnader	15.06	21.00	22.00
Övriga kostnader	8.99	12.55	15.37
Säger för skogsdomänerna	24.05	33.55	37.37
Jordbruksdomänerna	0.93	0.95	1.13
Avsatt till förnyelsefonden (netto)	0.59	—	—
Summa utgifter	33.08	43.00	47.00
Överskott	15.38	18.00	12.00

Av sammanställningen framgår, att de samlade inkomsterna beräknats nedgå från 61.0 miljoner kronor år 1937 till 59.0 miljoner kronor år 1938, medan de samlade utgifterna beräknats stiga från 43.0 miljoner kronor år 1937 till 47.0 miljoner kronor år 1938. Vid bedömandet av den sålunda antagna inkomst- och utgiftsutvecklingen bör emellertid hänsyn tagas till den utvidgning av domänverkets industriverksamhet, som föranletts av övertagandet den 1 december 1937 av Kalix träindustriaktiebolags anläggningar (Karlsborgsverken).

Med utgångspunkt från de av riksräkenskapsverket gjorda allmänna antagandena rörande konjunkturutvecklingen har ämbetsverket funnit sig böra godtaga domänstyrelsens förestående beräkning av domänverkets överskott för år 1938.

Riksräkenskapsverket får fördenskull hemställa, att i riksstatsförslaget för budgetåret 1938/39 inkomsten av domänverket upptages till *12,000,000* kronor.

Statens reproduktionsanstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	25,000	34,038	+ 19,038
» 1933/34	30,000	20,000	— 14,038
» 1934/35	30,000	30,000	+ 10,000
» 1935/36	30,000	40,000	+ 10,000
» 1936/37	30,000	35,000	— 5,000
» 1937/38	35,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 23 november 1937 har lantmäteristyrelsen beräknat inkomsten å ifrågavarande titel för budgetåret 1938/39 till 40,000 kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört överskottet av statens reproduktionsanstalt med *40,000* kronor.

II. Riksbanksfonden.

Överskottet från denna fond, vilket hitintills redovisats under inkomsttiteln »Andel i riksbankens vinst», har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	14,000,000	14,000,000	— 2,000,000
» 1933/34	27,000,000	27,000,000	+ 13,000,000
» 1934/35	7,000,000	7,000,000	— 20,000,000
» 1935/36	3,000,000	4,250,000	— 2,750,000
» 1936/37	4,250,000	2,750,000	— 1,500,000
» 1937/38	1,000,000	.	.

Att den beräknade inkomsten för budgetåret 1933/34 upptagits till så stort belopp som 27 miljoner kronor sammanhänger med den av 1933 års riksdag beslutade omläggningen i fråga om riksbanksvinstens disponerande för riksstaten, varigenom vid övergången kunnat i riksstaten upptagas andel i riksbanksvinsten för såväl år 1932 som år 1933.

Enligt ett riksräkenskapsverket tillställt utdrag av protokoll hos fullmäktige i riksbanken den 28 oktober 1937 hava fullmäktige beräknat riksbankens vinst för år 1937 till 3.6 miljoner kronor och för år 1938 till 2.1 miljoner kronor.

I fråga om riksbanksvinsten för år 1938 uttalas emellertid i protokollet, att, därest räntorna på bankens engelska tillgodohavanden skulle uppgå till $^1/_4$ procent mera än som vid nämnda beräkning förutsatts, vinsten skulle ökas med 1.8 miljoner kronor.

Enligt fullmäktiges i riksbanken uppfattning skulle alltså riksbankens vinst för år 1938, vilken av fullmäktige beräknats till 2.1 miljoner kronor, under viss förutsättning kunna antagas stiga till 3.9 miljoner kronor.

Vid sådant förhållande och med hänsyn till storleken av riksbanksvinsten för år 1937 har riksräkenskapsverket ansett sig böra i inkomsttabellen upptaga inkomsten av riksbanksfonden till ett belopp, motsvarande medeltalet av nyss angivna vinstbelopp, eller till *3,000,000* kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1935/36	7,977,800	8,281,631	.
» 1936/37	7,500,000	7,728,197	553,434
» 1937/38	7,900,000	.	.

Enligt förvaltningsmyndigheternas till Kungl. Maj:t insända förslag till statuppställningar för fonden samt byggnadsstyrelsens däröver avgivna utlåtanden skulle överskottet å fångvårdsstyrelsens, utrikesdepartementets, me-

dicinalstyrelsens och byggnadsstyrelsens delfonder för budgetåret 1938/39 kunna beräknas till 7,824,100 kronor.

Vid upprättandet av föreliggande statförslag har byggnadsstyrelsen förutsatt, att de i dess delfond ingående byggnader, som disponerades av universiteten och direktionen för karolinska sjukhuset, skulle vid utgången av budgetåret 1937/38 överföras till särskilda delfonder av fastighetsfonden.

Riksräkenskapsverket får med anledning härav erinra, att de av chefen för finansdepartementet i propositionen till 1937 års riksdag, nr 221, med förslag till inkomst- och utgiftsstat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1937/38 omnämnda utredningarna rörande redovisning av de fastigheter, som disponeras av universiteten och direktionen för karolinska sjukhuset, numera äro slutförda. Genom dessa utredningar hava framlagts förslag om inrättande av nya delfonder för redovisning av ifrågavarande fastigheter, vilka förslag efter remisser till vederbörande myndigheter varit föremål för ytterligare överväganden. Sedan kanslern för rikets universitet samt direktionen för karolinska sjukhuset numera inkommit med förslag till beräkning av de nya delfondernas inkomster och utgifter för budgetåret 1938/39, har riksräkenskapsverket vid beräkningen av fastighetsfondens överskott ansett sig böra taga hänsyn jämväl till den inkomst, som från dessa delfonder kan komma att under nämnda budgetår tillföras inkomsttiteln »Statens allmänna fastighetsfond».

Beträffande beräkningen av överskottet för de fyra *hittillsvarande delfonderna* får riksräkenskapsverket anföra följande.

De olika inkomst- och utgiftsposterna för dessa delfonder hava av riksräkenskapsverket uppförts i anslutning till förvaltningsmyndigheternas statförslag och byggnadsstyrelsens däröver avgivna utlåtanden.

På grund av ökningen av fastighetsbeståndet och av de i riksgäldskontoret insatta likvida medlen hava inkomstposterna ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler och diverse inkomster i avsevärd mån höjts.

Ökningen av fastighetsbeståndet beräknas vidare medföra en avsevärd stegring av anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader samt avsättning till förnyelsefond. Vid beräkningen av reparations- och underhållskostnaderna hava myndigheterna därjämte tagit hänsyn till den av stegrade materialpriser och arbetslöner föranledda kostnadsökningen.

I enlighet med vad sålunda anförts har riksräkenskapsverket beräknat inkomst- och utgiftsstaten för de hittillsvarande delfonderna av statens allmänna fastighetsfond på följande sätt, varvid ämbetsverket till jämförelse medtagit även de i staten för nu löpande budgetår beräknade beloppen:

	Budgetåret 1937/38 kronor	Budgetåret 1938/39 kronor
Inkomster:		
Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler.		
Fångvårdsstyrelsens delfond	586,400	603,900
Utrikesdepartementets »	449,200	466,500
Medicinalstyrelsens »	4,272,000	4,372,000
Byggnadsstyrelsens »	7,846,800	8,271,000
Säger	13,154,400	13,713,400

	Budgetåret 1937/38 kronor	Budgetåret 1938/39 kronor
Hyror för till enskilda upplåtna lokaler m. m.		
Fångvårdsstyrelsens delfond	147,900	150,000
Utrikesdepartementets »	43,800	47,100
Medicinalstyrelsens »	798,000	798,000
Byggnadsstyrelsens »	422,000	420,000
Säger	1,411,700	1,415,100
Diverse inkomster.		
Fångvårdsstyrelsens delfond	10,900	12,800
Utrikesdepartementets »	10,200	10,700
Medicinalstyrelsens »	80,000	103,500
Byggnadsstyrelsens »	127,300	158,300
Säger	228,400	285,300
Summa	14,794,500	15,413,800
Utgifter:		
Reparations- och underhållskostnader m. m. för fonden tillhörande fastigheter.		
Fångvårdsstyrelsens delfond	300,000	300,000
Utrikesdepartementets »	181,400	200,000
Medicinalstyrelsens »	1,100,000	1,250,000
Byggnadsstyrelsens »	1,700,000	2,054,000
Säger	3,281,400	3,804,000
Avsättning till förnyelsefond.		
Fångvårdsstyrelsens delfond	141,400	149,200
Utrikesdepartementets »	88,300	98,400
Medicinalstyrelsens »	1,181,800	1,208,000
Byggnadsstyrelsens »	1,432,200	1,500,000
Säger	2,843,700	2,955,600
Hyresutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler.		
Fångvårdsstyrelsens delfond	8,000	8,000
Utrikesdepartementets »	64,000	44,100
Medicinalstyrelsens »	14,000	14,000
Byggnadsstyrelsens »	550,000	729,000
Säger	636,000	795,100
Avskrivning av vissa å byggnadsanslag bestridda kostnader för inventarier m. m.		
Medicinalstyrelsens delfond	10,000	25,000
Byggnadsstyrelsens »	85,000	10,000
Säger	95,000	35,000
Summa	6,856,100	7,589,700
Överskott:		
Fångvårdsstyrelsens delfond	295,800	309,500
Utrikesdepartementets »	169,500	181,800
Medicinalstyrelsens »	2,844,200	2,776,500
Byggnadsstyrelsens »	4,628,900	4,556,300
Summa	7,938,400	7,824,100

I fråga om de föreslagna *nya delfonderna* hava sådana hyresvärden, som fastställts för de å fastighetsfonden hittills redovisade fastigheterna, icke kunnat beräknas. I stället har föreslagits, att den ersättning, som över budgeten avses skola tillföras dessa delfonder, beräknas till belopp, som medgiva täckning av kostnaderna för fastighetsförvaltningen samt 4 procents förräntning å de i fastigheterna investerade riksstatsmedlen. För karolinska sjukhuset har härvid endast hänsyn tagits till de i det nu färdigställda radiumhemmet (Konung Gustaf V:s jubileumsklinik) investerade statsmedlen. Med utgångspunkt härifrån har riksräkenskapsverket ansett sig kunna preliminärt beräkna inkomsten från dessa delfonder till följande belopp:

Uppsala universitets delfond	kronor	430,000
Lunds universitets delfond	»	330,000
Karolinska sjukhusets delfond	»	40,000
Summa	kronor	800,000

Då frågan om sättet för redovisningen av ifrågavarande fastigheter för närvarande är föremål för Kungl. Maj:ts prövning, har riksräkenskapsverket i detta sammanhang icke ansett sig böra verkställa närmare beräkningar rörande de för dessa delfonder avsedda inkomst- och utgiftsposterna.

På grund av vad sålunda anförts torde överskottet av statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39 kunna beräknas till (7,824,100 + 800,000 =) 8,624,100 kronor.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill i inkomsttabellen uppfört titeln statens allmänna fastighetsfond med ett avjämnat belopp av *8,600,000* kronor.

IV. Statens utlåningsfonder.

Överskotten från statens utlåningsfonder, inklusive den under särskild rubrik tidigare upptagna fonden för låneunderstöd, hava för nedanstående år sammanlagt beräknats till, respektive redovisats med följande belopp:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	13,117,000	12,971,636	— 223,357
» 1933/34	15,086,900	15,879,430	+ 2,907,794
» 1934/35	14,751,600	16,469,423	+ 589,993
» 1935/36	13,220,700	14,111,613	— 2,357,810
» 1936/37	14,972,300	15,047,673	+ 936,060
» 1937/38	13,923,700	.	.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket hava statskontoret och riksgäldskontoret uppskattat inkomsterna för de av dem förvaltade utlåningsfonderna för budgetåret 1938/39 till respektive 12,785,000 kronor och 1,349,200 kronor.

Utöver nu angivna belopp torde emellertid från och med budgetåret 1938/39 inkomst böra beräknas från statens bosättningslånefond, vilken fond jämlikt kungörelsen den 30 september 1937 om statliga bosättningslån (nr 809) förvaltas av riksbanken. För nu löpande budgetår har under utgifter för kapitalökning anvisats ett reservationsanslag till statens bosättningslånefond å 2,000,000 kronor. Enligt förberörda kungörelse den 30 september 1937 skall låneverksamheten taga sin början den 1 januari 1938. Amortering och ränta skola erläggas var tredje månad, där ej på grund av särskilda omständigheter annat bestämmes. Av nyssnämnda stadganden framgår sålunda, att inkomst från statens bosättningslånefond kan förväntas redan under nu löpande budgetår. Då någon inkomsttitel härför ej finnes upptagen i riksstaten för budgetåret 1937/38, förutsätter riksräkenskapsverket, att den på innevarande budgetår belöpande inkomsten tillgodoföres den inkomsttitel för statens bosättningslånefond, som från och med budgetåret 1938/39 bör uppföras å riksstaten.

I avsaknad av närmare hållpunkter för beräknandet av avkastningen å denna fond har riksräkenskapsverket uppskattat inkomsten från bosättningslånefonden till 100,000 kronor.

I sin skrivelse till riksräkenskapsverket har riksgäldskontoret, bland annat, anfört:

»Såsom överskott för allmänna järnvägslånefonden hava upptagits beräknade ränteinkomster efter avdrag av beräknade kostnader för järnvägar, som måst övertagas av riksgäldskontoret eller vilkas ägare befinna sig i konkurstillstånd.

Å bibanelånefonden äro för närvarande endast bokförda två lån å sammanlagt 1,376,000 kronor, utlämnade till järnvägsaktiebolaget Dal—Västra Värmland mot säkerhet av inteckningar i järnvägarna Billingsfors—Arvika med bibana samt Åmål—Årjäng med bibana och hamnspår. Lånen äro räntefria och betalningsskyldigheten för desamma inträder först i samband med realisation helt eller delvis av ifrågavarande järnvägar. Några medel för ytterligare utlåning från fonden finnas ej anvisade. Då sålunda några inkomster från fonden icke kunna för framtiden påräknas, torde anledning saknas, att i riksstaten redovisa en särskild inkomsttitel för fonden.

Med hänsyn till den jämförelsevis obetydliga kapitalbehållning, som numera redovisas å bibanelånefonden, torde det därjämte kunna ifrågasättas, att å fonden bokförda tillgångar vid slutet av innevarande budgetår överföras till allmänna järnvägslånefonden.

Under titeln 'Fonden för låneunderstöd' ingå, bland annat, beräknade ränteinkomster å lån till främjande av enskild företagsamhet med 250,000 kronor.»

Mot riksgäldskontorets förslag att ur riksstaten utesluta inkomsttiteln bibanelånefonden har riksräkenskapsverket ej något att erinra.

Inkomsterna av statens utlåningsfonder torde följaktligen kunna beräknas till (12,785,000 + 1,349,200 + 100,000 =) 14,234,200 kronor.

I anslutning till ovan angivna beräkningar har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen upptagit nedanstående belopp såsom överskott från statens utlåningsfonder.

Statens bostadslånefond	kronor	550,000
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	»	55,000
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	»	140,000
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	»	360,000
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	»	260,000
Lånefonden för lantarbetarbostäder	»	3,000
Statens bosättningslånefond	»	100,000
Allmänna järnvägslånefonden	»	670,000
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	»	50,000
Vattenkraftslånefonden	»	200,000
Luftfartslånefonden	»	26,000
Allmänna byggnadslånefonden	»	7,100
Studielånefonden	»	35,000
Lånefonden för inköp av ädla avelsston	»	100
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras	»	100
Lånefonden för inköp av renar	»	100
Statens fjäderfälånefond	»	2,500
Gödselvårdslånefonden	»	40,000
Statens kalkbrukslånefond	»	1,900
Statens fruktodlingslånefond	»	100
Statens mejerilånefond	»	100,000
Spannmålslagerhusfonden	»	55,000
Spannmålskreditfonden	»	100
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	»	250,000
Statens slakterilånefond	»	7,000
Kraftledningslånefonden	»	200,000
Egnahemslånefonden	»	8,900,000
Jordförmedlingsfonden	»	8,000
Arrendeegnahemsfonden	»	140,000
Arrendelånefonden	»	100
Arbetarsmåbrukslånefonden	»	100
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	»	1,500
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	»	800
Statens avdikningslånefond	»	1,300,000
Täckdikningslånefonden	»	120,000
Allmänna nyodlingsfonden	»	5,000
Norrländska nyodlingsfonden	»	1,500
Fiskerilånefonden	»	110,000
Kommunskogslånefonden	»	1,000
Virkesmätningslånefonden	»	100
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	»	300
Hemslöjdslånefonden	»	1,800
Industrilånefonden	»	45,000
Statens hantverkslånefond	»	54,000
Rederilånefonden	»	60,000
Statens sekundärlånefond för rederinäringen	»	29,000
Fonden för låneunderstöd	»	343,000

Sammanlagt beräknas sålunda överskotten från statens utlåningsfonder till *14,234,200* kronor.

V. Fonden för statens aktier.

Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	100	— 1,405,217	— 7,571,100
» 1933/34	100	—	+ 1,405,217
» 1934/35	100	—	—
» 1935/36	100	—	—
» 1936/37	20,000,000	26,495,969	+ 26,495,969
» 1937/38	13,500,000	.	.

Med hänsyn till den malmskeppning, som är att förutse vid ett godkännande av föreliggande förslag till nytt malmavtal mellan staten och Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, lärer statens inkomst av royalty från malmbolaget kunna för nästkommande budgetår uppskattas till 16.5 miljoner kronor.

Då riksräkenskapsverket saknar möjlighet att bedöma dispositionen av den vinst å bolagets rörelse, som eventuellt må kvarstå, sedan utdelning motsvarande royaltyn skett till stamaktieägarna, har ämbetsverket ansett sig böra i inkomsttabellen upptaga inkomst av Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag till *16,500,000* kronor.

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1932/33	1,595,000	1,595,000	—
» 1933/34	11,595,000	11,595,000	+ 10,000,000
» 1934/35	1,595,000	1,595,000	— 10,000,000
» 1935/36	12,095,000	12,095,000	+ 10,500,000
» 1936/37	1,595,000	1,595,000	— 10,500,000
» 1937/38	1,595,000	.	.

De höga inkomstsiffrorna för budgetåren 1933/34 och 1935/36 äro att återföra på extra utdelningar av fonderade vinstmedel.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 november 1937 har aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet beräknat den staten under budgetåret 1938/39 tillkommande utdelningen å stamaktiekapitalet till 1,595,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i inkomsttabellen upptagit inkomst av aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet till *1,595,000* kronor.

Aktiebolaget Jordbrukarbanken.

Denna inkomsttitel har först med innevarande budgetår uppförts i riksstaten och härvid upptagits till 200,000 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 29 november 1937 har aktiebolaget Jordbrukarbanken meddelat, att bankstyrelsen ämnade föreslå bolagsstäm-

man, att överskottet för innevarande års rörelse i huvudsak tillföres bankens reservfond och att utdelning till aktieägarna icke må äga rum. Beträffande överskottet av nästkommande års rörelse kunde från bankens sida på nuvarande tidiga stadium något uttalande icke göras.

Då det icke bör anses uteslutet, att under nästkommande budgetår någon utdelning å statens stora aktieinnehav i aktiebolaget Jordbrukarbanken kan erhållas, har riksräkenskapsverket ansett sig böra för budgetåret 1938/39 i inkomsttabellen upptaga inkomst av aktiebolaget Jordbrukarbanken med enahanda belopp som för nu löpande budgetår, eller med *200,000* kronor.

Aktiebolaget Industrikredit.

För tidigare budgetår har någon utdelning från detta företag icke förekommit och ej heller beräknats å riksstaten.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 20 november 1937 har aktiebolaget Industrikredit meddelat, att någon utdelning å aktierna i bolaget icke torde kunna påräknas under budgetåret 1938/39.

Riksräkenskapsverket, som emellertid anser att jämväl för statens aktier i nämnda bolag särskild inkomsttitel bör finnas i riksstaten, har i inkomsttabellen upptagit inkomst av aktiebolaget Industrikredit med ett formellt belopp av *100* kronor.

Aktiebolaget Aerotransport.

Denna inkomsttitel har först med innevarande budgetår uppförts i riksstaten och härvid upptagits till 100,000 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 27 november 1937 har aktiebolaget Aerotransport meddelat, att enligt nu gällande subventionsavtal med svenska staten ett belopp av 125,000 kronor per år icke utan Kungl. Maj:ts medgivande finge användas för annat ändamål än utdelning på aktierna. Av detta belopp skulle 100,000 kronor per år tillfalla staten. Huruvida luftfartens utveckling nödvändiggjorde, att bolaget bleve nödsakat att hos Kungl. Maj:t hemställa, att detta för utdelning reserverade belopp finge tagas i anspråk för annat ändamål, kunde bolaget för närvarande icke avgöra.

Riksräkenskapsverket, som förutsätter, att de för utdelning å statens aktieinnehav i aktiebolaget Aerotransport avsedda medlen icke få disponeras för annat ändamål, har i inkomsttabellen upptagit inkomst av aktiebolaget Aerotransport till *100,000* kronor.

Svenska spannmålsaktiebolaget.

Denna inkomsttitel, som först med budgetåret 1936/37 uppförts i riksstaten, har för budgetåren 1936/37 och 1937/38 upptagits till 225,000 respektive 200,000 kronor. Den behållna inkomsten under budgetåret 1936/37 uppgick till 199,980 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 8 november 1937 har Svenska spannmålsaktiebolaget beträffande det överskott av bolagets rörelse, som kan komma att inlevereras till statsverket under budgetåren 1937/38 och 1938/39, anfört följande:

»I 4 § av nu gällande avtal mellan svenska staten och bolaget stadgas bl. a.:

'För bestridande av kostnaderna för bolagets verksamhet äger bolaget av staten uppbära ersättning, som Kungl. Maj:t bestämmer. Ersättning bör utgå med visst belopp för räkenskapsår samt bestämmas så, att skälig förräntning av bolagets aktiekapital möjliggöres.

Bolaget förbinder sig, å andra sidan, att i enlighet med de föreskrifter, som Kungl. Maj:t meddelar, till statsverket inleverera vad som under ett vart av räkenskapsåren $^{1}/_{9}$ 1936—$^{31}/_{8}$ 1937 samt $^{1}/_{9}$ 1937—$^{31}/_{8}$ 1938 influtit genom bolagets försäljning av spannmål, i den mån dessa medel icke under ett vart av ifrågavarande räkenskapsår åtgått för återköp av spannmål eller för täckande av kostnaderna för bolagets verksamhet i övrigt eller kunna beräknas åtgå för att uppbringa beredskapslagret till 100,000 ton.'

I skrivelse till Konungen den 1 oktober 1937 har bolaget i underdånighet anmält, att bolaget, därest Kungl. Maj:t icke annorlunda föreskreve, hade för avsikt att vid uppgörande av sitt bokslut för verksamhetsåret $^{1}/_{9}$ 1936—$^{31}/_{8}$ 1937 tillämpa vissa angivna principer. Då dessa godkänts av Kungl. Maj:t jämlikt beslut den 5 november 1937, har bolaget gottskrivit staten avtalsenligt belopp med 583,184 kronor 86 öre. För samma räkenskapsår har bolaget beräknat ränta å aktiekapitalet efter 4 procent, varför under budgetåret 1937/38 kommer att till statsverket inlevereras utdelning å av staten innehavda aktier i bolaget med 199,980 kronor.

Att redan nu överblicka det ekonomiska resultatet av bolagets rörelse under löpande räkenskapsår, som avslutas den 31 augusti 1938, låter sig icke göra. På grund av ovan citerade bestämmelse i kontraktet mellan staten och bolaget kan emellertid bolaget i varje fall beräknas komma att jämväl under budgetåret 1938/39 till statsverket inleverera utdelning å statens aktier i bolaget. Under förutsättning att oförändrad räntesats tillämpas, kommer utdelningen att uppgå till samma belopp som för närmast föregående räkenskapsår.»

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen upptagit inkomst av Svenska spannmålsaktiebolaget till *200,000* kronor.

VI. Statens pensionsfonder.

Hos statskontoret redovisas för närvarande å särskilda diversemedelskonton dels civila och militära pensionsfonderna, dels ock allmänna familjepensionsfonden. Beträffande dispositionen av inkomsterna från dessa fonder finnes för nu löpande budgetår föreskrivet, att fondernas avkastning skall såsom särskilda uppbördsmedel tillgodoföras förslagsanslagen till respektive pensionering av civila tjänstinnehavare, pensionering av militära befattningshavare och pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst. Enligt grunderna för det beslut, som 1934 års riksdag fattade angående ändrad uppställning av riksstatens utgiftssida, skulle emellertid, såvitt möj-

ligt vore, under utgiftsanslag förekommande uppbördsmedel överflyttas till riksstatens inkomstsida. I enlighet härmed bör fördenskull avkastningen från de olika pensionsfonderna tillgodoföras å riksstatens inkomstsida för ändamålet uppförda särskilda inkomsttitlar. De olika anslagen till pensioner åt civila och militära befattningshavare ävensom deras efterlevande böra samtidigt uppräknas med de belopp, vilka komma att redovisas å riksstatens inkomstsida. Med nuvarande redovisning i rikshuvudboken av pensionsfonderna såsom diversemedelsfonder skulle för inkomsterna från dessa fonder avsedda inkomsttitlar uppföras å riksstaten under huvudavdelningen »Egentliga statsinkomster».

Sedan staten numera övertagit praktiskt taget hela ansvaret för utbetalandet av såväl tjänste- som familjepensionerna, lära de civila och militära pensionsfonderna samt allmänna familjepensionsfonden vara att anse såsom kapitaltillgångar av den natur, att de i rikshuvudboken böra redovisas bland statens kapitalfonder. Riksräkenskapsverket förutsätter även, att en dylik omläggning av pensionsfondernas redovisning i rikshuvudboken genomföres från och med nästkommande budgetår. Vid sådant förhållande bör fondernas avkastning tillgodoföras å riksstaten under huvudrubriken »Inkomster av statens kapitalfonder» för ändamålet uppförda inkomsttitlar. Dessa inkomsttitlar, vilka lämpligen kunna sammanfattas under en överrubrik »Statens pensionsfonder», böra benämnas »Civila pensionsfonden», »Militära pensionsfonden» samt »Allmänna familjepensionsfonden».

Beträffande de påräkneliga inkomsterna å de nya inkomsttitlarna för budgetåret 1938/39 får riksräkenskapsverket hänvisa till statskontorets skrivelse till chefen för finansdepartementet den 15 oktober 1937 angående beräkning för budgetåret 1938/39 av vissa anslag under elfte huvudtiteln. I nyssnämnda skrivelse har statskontoret beräknat de särskilda uppbördsmedlen å anslagen till pensionering av civila tjänstinnehavare och militära befattningshavare samt till pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst till följande belopp:

Från civila pensionsfonden överförda medel:

ränteavkastning	1,450,000		
pensionsavgifter och anslagsmedel motsvarande pensionsavdrag	2,200,000	3,650,000	
Efter avdrag av domänverket tillkommande bidrag från fonden		150,000	3,500,000
Avkastningen av militära pensionsfonden			175,000
Avkastningen av allmänna familjepensionsfonden			3,800,000.

Vad beträffar den under civila pensionsfonden redovisade inkomstposten för pensionsavgifter och anslagsmedel motsvarande pensionsavdrag må framhållas, att anslagsmedlen motsvarande pensionsavdrag först tillgodoföras civila pensionsfonden från anslaget till avsättning till civila pensionsfonden, varefter samma belopp överföres från fonden till förslagsanslaget till pensionering av civila tjänstinnehavare. Dessa anslagsmedel liksom pensionsavgifterna, vilka inbetalas direkt till fonden, kunna emellertid icke anses

vara uppbördsmedel av beskaffenhet att böra redovisas såsom inkomster å den föreslagna nya inkomsttiteln civila pensionsfonden. Till riksstatens inkomstsida bör sålunda överflyttas allenast fondens ränteavkastning.

I enlighet med vad riksräkenskapsverket sålunda anfört, hemställer ämbetsverket, att inkomsterna från civila pensionsfonden, militära pensionsfonden och allmänna familjepensionsfonden för budgetåret 1938/39 beräknas till respektive *1,450,000* kronor, *175,000* kronor och *3,800,000* kronor. Sammanlagt beräknas alltså inkomsterna från statens pensionsfonder till *5,425,000* kronor.

VII. Övriga kapitalfonder.

Enligt den riksstatsuppställning, som avses skola tillämpas från och med budgetåret 1938/39, bör särskild inkomsttitel upptagas i riksstaten för inkomster av statens övriga kapitalfonder.

Under den nya titeln torde för närvarande böra redovisas inkomsterna från dels statsverkets fond av rusdrycksmedel, dels ock fonden för varukredit och fonden för förlag till statsverket.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1937 har statskontoret beräknat inkomsterna för budgetåret 1938/39 från statsverkets fond av rusdrycksmedel till 460,000 kronor.

Beträffande beräkningen av inkomsterna för övriga hithörande fonder har riksgäldskontoret i skrivelse till riksräkenskapsverket den 5 november 1937 anfört följande:

»Under titeln 'Övriga kapitalfonder' torde för budgetåret 1938/39 böra upptagas en inkomst av 25,000 kronor, motsvarande följande ränteinkomster, vilka beräknas inflyta till riksgäldskontoret, nämligen

å lån, utlämnade från fonden för varukredit	kronor	8,700
» » » » fonden för förlag till statsverket (för uppförande och utrustning av sjukhuspaviljong vid garnisonssjukhuset i Boden)	»	16,300
Summa	kronor	25,000.»

Några ytterligare inkomster för denna titel synas icke kunna påräknas för budgetåret 1938/39. Den sammanlagda inkomsten å titeln skulle alltså bliva (460,000 + 25,000 =) 485,000 kronor.

I anslutning härtill har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen upptagit inkomster från statens övriga kapitalfonder med ett avjämnat belopp av *500,000* kronor.

Slutresultatet av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande de verkliga inkomsterna för budgetåret 1938/39 jämförda med motsvarande för budgetåret 1937/38 i riksstaten upptagna, respektive av ämbetsverket nu uppskattade inkomstbelopp meddelas i efterföljande tablå:

	1937/38 Enligt riksstaten	1937/38 Beräknat utfall	1938/39 Enligt inkomst-beräk-ningen	Nettoökning (+) resp. nettominskning (−) 1938/39 i förhållande till Riksstaten 1937/38	Utfallet 1937/38
	Miljoner kronor				
Egentliga statsinkomster:					
Skatter	874.60	916.52	943.96	+ 69.36	+ 27.44
Uppbörd i statens verksamhet	51.34	55.13	55.52	+ 4.18	+ 0.39
Bidrag från folkpensioneringsfonden	46.00	46.00	46.50	+ 0.50	+ 0.50
Diverse inkomster	12.06	12.63	13.75	+ 1.69	+ 1.12
Säger	984.00	1,030.28	1,059.73	+ 75.73	+ 29.45
Inkomster av statens kapitalfonder:					
Statens affärsverksfonder	118.54	129.34	113.04	− 5.50	− 16.30
Riksbanksfonden	1.00	3.60	3.00	+ 2.00	− 0.60
Statens allmänna fastighetsfond	7.90	8.00	8.60	+ 0.70	+ 0.60
Statens utlåningsfonder	13.92	14.02	14.23	+ 0.31	+ 0.21
Fonden för statens aktier	15.60	16.50	18.60	+ 3.00	+ 2.10
Statens pensionsfonder	—	—	5.43	+ 5.43	+ 5.43
Övriga kapitalfonder	0.45	0.48	0.50	+ 0.05	+ 0.02
Säger	157.41	171.94	163.40	+ 5.99	− 8.54
Summa	**1,141.41**	**1,202.22**	**1,223.13**	**+ 81.72**	**+ 20.91**

Av tablåns uppgifter framgår, att de verkliga inkomsterna för budgetåret 1938/39 beräknats överstiga motsvarande för budgetåret 1937/38 i riksstaten upptagna inkomster med 81.72 miljoner kronor och av riksräkenskapsverket nu uppskattade inkomster med 20.91 miljoner kronor. Med frånräknande av de för särskilda utgiftsändamål bundna, å specialbudgeter redovisade inkomsterna ävensom inkomsterna av statens pensionsfonder stannar inkomststegringen vid 53.98 respektive 10.85 miljoner kronor.

Vid bedömandet av de sammanlagda inkomsterna för budgetåret 1938/39 bör uppmärksammas, dels att statens pensionsfonder hittills icke redovisats å riksstatens inkomstsida, dels ock att intäkten av skatterna på inkomst och förmögenhet hänför sig till de ekonomiska förhållandena under år 1937. Bortsett från dessa inkomster innebär inkomstberäkningen för budgetåret 1938/39 en reell nedräkning med omkring 19 miljoner kronor.

Stockholm den 9 december 1937.

Underdånigst

Erik Stridsberg

P. S. Runemark

Utfallet av riksstaten

Miljoner

	I riksstaten upptagna belopp	Utfallet enligt budgetredovisningen	Nettomerinkomst	Nettobrist
Skattebudgeten.				
Allmänna budgeten.				
Inkomster:				
1. Verkliga inkomster:				
a. Egentliga statsinkomster	700.91	749.30	48.39	—
b. Inkomster av statens produktiva fonder	145.80	171.70	25.90	—
c. Andel i riksbankens vinst	4.25	2.75	—	1.50
d. Riksgäldskontorets inkomstmedel	0.56	0.58	0.02	—
Säger för verkliga inkomster	851.52	924.33	72.81	—
2. I anspråk tagna kapitaltillgångar:				
a. Reservationer å anslag	—	0.77	0.77	—
b. Statens produktiva fonder	1.42	2.02	0.60	—
c. Statsverkets kassafond	64.25	64.25	—	—
Säger för i anspråk tagna kapitaltillgångar	65.67	67.04	1.37	—
Säger för inkomster	917.19	991.37	74.18	—
Summa	*917.19*	*991.37*		
Specialbudgeterna.				
1. Utjämningsskatt samt stämpelmedel, motsvarande hälften av lotterivinstskatten	11.40	12.78	1.38	—
2. Automobilskattemedel (utom till avskrivning av visst lånekapital avsedda medel, 7,000,000 kr.)	96.00	100.12	4.12	—
3. Accis å margarin och vissa andra fettvaror samt avgifter för prisreglering på jordbrukets område	28.00	32.40	4.40	—
4. Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	10.00	8.07	—	1.93
5. Övrig uppbörd i statens verksamhet, att direkt överföras till särskilda diversemedelsfonder	0.37	0.36	—	0.01
6. Totalisatormedel	1.00	1.26	0.26	—
7. Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar (utom å allmänna budgeten redovisade medel, 1,000,000 kr.)	1.25	3.06	1.81	—
8. Stämpelmedel, motsvarande skatt å arv och gåva, 7,000,000 kr. av automobilskattemedel samt inkomst av Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	56.00	67.32	11.32	—
Säger för inkomster	204.02	225.37	21.35	—
Summa	*204.02*	*225.37*		
Sammanlagda skattebudgeten.				
Inkomster	1,121.21	1,216.74	95.53	—
Tillsammans	**1,121.21**	**1,216.74**		
Lånebudgeten.				
Lånemedel:				
1. I anspråk tagna reservationer	—	9.76	9.76	—
2. Återbetalningar	—	17.96	17.96	—
3. Övriga lånemedel	116.47	88.75	—	27.72
Säger för lånemedel	116.47	116.47	—	—
Nettominskning av till inkomstsidan icke omförda reservationer å anslag	—	12.41		
Tillsammans	**116.47**	**128.88**		
Totala budgeten.				
Inkomster	1,237.68	1,333.21	95.53	—
Tillsammans	**1,237.68**	**1,333.21**		

för budgetåret 1936/37.

Bilaga A.

kronor.

	I riks-staten upp-tagna belopp	Utfallet enligt budget-redovis-ningen	Netto-bespa-ring	Netto-merut-gift
Skattebudgeten.				
Allmänna budgeten.				
Utgifter:				
1. Verkliga utgifter:				
a. Utgifter utom räntor å statsskulden m. m.	726.58	711.07	15.51	—
b. Räntor å statsskulden m. m.	92.95	91.93	1.02	—
Säger för verkliga utgifter	819.53	803.00	16.53	—
2. Utgifter för kapitalökning:				
a. Statens produktiva fonder	10.54	10.85	—	0.31
b. Statens övriga fonder	5.00	5.00	—	—
c. Avbetalning å statsskulden	82.12	21.56	60.56	—
Säger för utgifter för kapitalökning	97.66	37.41	60.25	—
Säger för utgifter	917.19	840.41	76.78	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reservationer å anslag	—	84.15		
Nettoöverskott tillfört kassafonden	—	66.81		
Summa	*917.19*	*991.37*		
Specialbudgeterna.				
1. Avsättning till skatteutjämningsmedlens fond	11.40	12.78	—	1.38
2. Utgifter för vägväsendet att utgå av automobilskattemedel:				
a. Reservationsanslag	15.78	11.45	4.33	—
b. Avsättning till automobilskattemedelsfonden	80.22	84.34	—	4.12
3. Avsättning till jordbrukets prisregleringsfond	28.00	32.40	—	4.40
4. Avsättning till fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen	10.00	8.07	1.93	—
5. Avsättning till bankinspektionens m. fl. fonder	0.37	0.36	0.01	—
6. Utgifter att utgå av totalisatormedel:				
a. Reservationsanslag	0.12	0.08	0.04	—
b. Avsättning till stuteriväsendets fond.....	0.88	1.14	—	0.26
7. Avsättning till fonden för idrottens främjande	1.25	3.06	—	1.81
8. Avskrivning av till allmänna arbeten m. m. anvisat lånekapital	56.00	67.32	—	11.32
Säger för utgifter	204.02	221.00	—	16.98
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reservationer å anslag	—	4.37		
Summa	*204.02*	*225.37*		
Sammanlagda skattebudgeten.				
Utgifter	1,121.21	1,061.41	59.80	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reservationer å anslag	—	88.52		
Nettoöverskott tillfört kassafonden	—	66.81		
Tillsammans	**1,121.21**	**1,216.74**		
Lånebudgeten.				
Utgifter för kapitalökning:				
1. Statens produktiva fonder	107.14	115.10	—	7.96
2. Statens övriga fonder	9.33	13.78	—	4.45
Säger för utgifter för kapitalökning	116.47	128.88	—	12.41
Tillsammans	**116.47**	**128.88**		
Totala budgeten.				
Utgifter	1,237.68	1,190.29	47.39	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reservationer å anslag	—	76.11		
Nettoöverskott tillfört kassafonden	—	66.81		
Tillsammans	**1,237.68**	**1,333.21**		

Bilaga B.

Beräkning rörande utfallet av riksstatens inkomstsida för budgetåret 1937/38.

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av kassafonden	Merinkomst att tillföras kassafonden
A. Egentliga statsinkomster.				
I. Skatter:				
1. Mantalspenningar	1,150,000	1,175,000	—	25,000
2. Prästerskapets till statsverket indragna tionde	850,000	850,000	—	—
3. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:				
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	200,000,000	206,000,000	—	6,000,000
b. Särskild skatt å förmögenhet, *bevillning*	15,000,000	14,900,000	100,000	—
c. Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	27,500,000	26,600,000	900,000	—
d. Utjämningsskatt, *bevillning*	12,000,000	12,800,000	—	—
e. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	250,000	400,000	—	150,000
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	350,000	300,000	50,000	—
g. Stämpelmedel, *bevillning*	65,000,000	72,000,000	—	6,700,000
4. Automobilskattemedel, *bevillning*	106,000,000	114,000,000	—	—
5. Tullar och acciser:				
a. Tullmedel, *bevillning*	165,000,000	173,000,000	—	8,000,000
b. Accis å silke, *bevillning*	2,500,000	2,500,000	—	—
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	15,000,000	20,000,000	—	—
d. Tobaksskatt, *bevillning*	92,000,000	94,000,000	—	2,000,000
e. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	15,000,000	16,500,000	—	1,500,000
f. Rusdrycksförsäljningsmedel, *bevillning*:				
α. Partihandelsbolag	14,500,000	14,500,000	—	—
β. Detaljhandelsbolag	21,000,000	21,000,000	—	—
g. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	93,000,000	96,000,000	—	3,000,000
h. Maltskatt, *bevillning*	28,500,000	30,000,000	—	1,500,000
Säger för skatter	874,600,000	916,525,000	1,050,000	28,875,000
II. Uppbörd i statens verksamhet	51,343,000	[1] 55,128,300	260,000	532,000
III. Bidrag från folkpensioneringsfonden	46,000,000	46,000,000	—	—
IV. Diverse inkomster	12,060,400	[2] 12,630,400	—	500,000
Säger för egentliga statsinkomster	984,003,400	1,030,283,700	1,310,000	29,907,000

[1] Inkomsttitlar utan kassafondsavräkning beräknas lämna en merinkomst av 3,513,300 kronor.
[2] » » » » » » » » 70,000 » .

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av kassafonden	Merinkomst att tillföras kassafonden
B. Inkomster av statens produktiva fonder.				
I. Statens affärsverksamhet:				
1. Postverket, *bevillning*	18,000,000	17,500,000	500,000	—
2. Telegrafverket	34,000,000	35,500,000	—	1,500,000
3. Statens järnvägar	30,000,000	36,800,000	—	6,800,000
4. Statens vattenfallsverk	21,000,000	21,500,000	—	500,000
5. Domänverket	15,500,000	18,000,000	—	2,500,000
6. Statens reproduktionsanstalt	35,000	35,000	—	—
Säger för statens affärsverksamhet	118,535,000	129,335,000	500,000	11,300,000
II. Statens allmänna fastighetsfond	7,900,000	8,000,000	—	100,000
III. Fonden för statens aktier:				
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	13,500,000	14,600,000	—	1,100,000
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000	1,595,000	—	—
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken	200,000	—	200,000	—
4. Aktiebolaget Aerotransport	100,000	100,000	—	—
5. Svenska spannmålsaktiebolaget	200,000	200,000	—	—
Säger för fonden för statens aktier	15,595,000	16,495,000	200,000	1,100,000
IV. Statens utlåningsfonder	13,923,700	14,024,000	—	100,300
V. Statsverkets fond av rusdrycksmedel	450,000	480,000	—	30,000
Säger för inkomster av statens produktiva fonder	156,403,700	168,334,000	700,000	12,630,300
C. Andel i riksbankens vinst	1,000,000	3,600,000	—	2,600,000
Tillsammans	**1,141,407,100**	**1,202,217,700**	**2,010,000**	**45,137,300**
			nettomerinkomst	
			43,127,300	

Bilaga C.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1938/39.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. *Skatter:*			
1. Mantalspenningar		1,200,000	
2. Prästerskapets till statsverket indragna tionde		660,000	
3. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	235,000,000		
b. Särskild skatt å förmögenhet, *bevillning*	15,000,000		
c. Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, *bevillning*	30,000,000		
d. Utjämningsskatt, *bevillning*	15,000,000		
e. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	300,000		
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	300,000		
g. Stämpelmedel, *bevillning*	70,000,000	365,600,000	
4. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, *bevillning*	31,500,000		
b. Gummiringsskatt, *bevillning*	17,500,000		
c. Bensinskatt, *bevillning*	66,000,000	115,000,000	
5. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, *bevillning*	165,000,000		
b. Accis å silke, *bevillning*	2,500,000		
c. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	20,000,000		
d. Tobaksskatt, *bevillning*	95,000,000		
e. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	17,000,000		
f. Rusdrycksförsäljningsmedel, *bevillning:*			
α. Partihandelsbolag	15,000,000		
β. Detaljhandelsbolag	21,000,000		
g. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	96,000,000		
h. Maltskatt, *bevillning*	30,000,000	461,500,000	943,960,000
II. *Uppbörd i statens verksamhet:*			
1. Vattendomstolsavgifter		25,000	
2. Inkomster vid fångvården		525,000	
3. Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona		50,000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet		1,400,000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen		25,000	
6. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter		200,000	
7. Inkomster vid statens skyddshem		200,000	

	Kronor	Kronor
8. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	310,000	
9. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	25,000	
10. Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium	43,000	
11. Inkomster vid statens sinnessjukhus	12,800,000	
12. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	38,000	
13. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,200,000	
14. Avgifter för registrering av motorfordon	1,300,000	
15. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	19,000	
16. Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen	470,000	
17. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000	
18. Inkomst av myntning och justering	2,500,000	
19. Kontrollstämpelmedel	475,000	
20. Bidrag till bank- och fondinspektionen	175,000	
21. Bidrag till sparbanksinspektionen	95,000	
22. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	
23. Inkomster vid tandläkarinstitutet	275,000	
24. Inkomster vid karolinska sjukhuset	335,000	
25. Inkomster vid serafimerlasarettet	1,900,000	
26. Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,250,000	
27. Avgifter för granskning av biografbilder	165,000	
28. Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	300,000	
29. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	225,000	
30. Inkomster vid statens lagerhus	150,000	
31. Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	3,000,000	
32. Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	16,500,000	
33. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	55,000	
34. Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	60,000	
35. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000	
36. Inkomster vid statens provningsanstalt	330,000	
37. Fyr- och båkmedel	3,500,000	
38. Lotspenningar	3,200,000	
39. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,900,000	
40. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	110,000	
41. Bidrag till försäkringsinspektionen	120,000	55,521,000
III. *Bidrag från folkpensioneringsfonden*		46,500,000
IV. *Diverse inkomster:*		
1. Bötesmedel	2,500,000	
2. Totalisatormedel	1,250,000	
3. Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar	7,000,000	
4. Lotterimedel	1,000,000	
5. Övriga diverse inkomster	2,000,000	13,750,000
Säger för egentliga statsinkomster		1,059,731,000

		Kronor	Kronor
B. Inkomster av statens kapitalfonder.			
I. *Statens affärsverksfonder:*			
1. Postverket, *bevillning*		13,000,000	
2. Telegrafverket		35,000,000	
3. Statens järnvägar		31,000,000	
4. Statens vattenfallsverk:			
a. Kraftverken	21,250,000		
b. Kanalverken	450,000		
c. Fastighetsförvaltningen	300,000	22,000,000	
5. Domänverket		12,000,000	
6. Statens reproduktionsanstalt		40,000	113,040,000
II. *Riksbanksfonden*			3,000,000
III. *Statens allmänna fastighetsfond*			8,600,000
IV. *Statens utlåningsfonder:*			
1. Statens bostadslånefond		550,000	
2. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby		55,000	
3. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer		140,000	
4. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen		360,000	
5. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden		260,000	
6. Lånefonden för lantarbetarbostäder		3,000	
7. Statens bosättningslånefond		100,000	
8. Allmänna järnvägslånefonden		670,000	
9. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar		50,000	
10. Vattenkraftslånefonden		200,000	
11. Luftfartslånefonden		26,000	
12. Allmänna byggnadslånefonden		7,100	
13. Studielånefonden		35,000	
14. Lånefonden för inköp av ädla avelsston		100	
15. Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras		100	
16. Lånefonden för inköp av renar		100	
17. Statens fjäderfälånefond		2,500	
18. Gödselvårdslånefonden		40,000	
19. Statens kalkbrukslånefond		1,900	
20. Statens fruktodlingslånefond		100	
21. Statens mejerilånefond		100,000	
22. Spannmålslagerhusfonden		55,000	
23. Spannmålskreditfonden		100	
24. Statens sekundärlånefond för jordbrukare		250,000	
25. Statens slakterilånefond		7,000	
26. Kraftledningslånefonden		200,000	
27. Egnahemslånefonden		8,900,000	
28. Jordförmedlingsfonden		8,000	

	Kronor	Kronor
29. Arrendeegnahemsfonden	140,000	
30. Arrendelånefonden	100	
31. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
32. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1,500	
33. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	800	
34. Statens avdikningslånefond	1,300,000	
35. Täckdikningslånefonden	120,000	
36. Allmänna nyodlingsfonden	5,000	
37. Norrländska nyodlingsfonden	1,500	
38. Fiskerilånefonden	110,000	
39. Kommunskogslånefonden	1,000	
40. Virkesmätningslånefonden	100	
41. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	300	
42. Hemslöjdslånefonden	1,800	
43. Industrilånefonden	45,000	
44. Statens hantverkslånefond	54,000	
45. Rederilånefonden	60,000	
46. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	29,000	
47. Fonden för låneunderstöd	343,000	14,234,200
V. *Fonden för statens aktier:*		
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	16,500,000	
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000	
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken	200,000	
4. Aktiebolaget Industrikredit	100	
5. Aktiebolaget Aerotransport	100,000	
6. Svenska spannmålsaktiebolaget	200,000	18,595,100
VI. *Statens pensionsfonder:*		
1. Civila pensionsfonden	1,450,000	
2. Militära pensionsfonden	175,000	
3. Allmänna familjepensionsfonden	3,800,000	5,425,000
VII. *Övriga kapitalfonder*		500,000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder		163,394,300
Summa		1,223,125,300

Bilaga B.

Tabellarisk översikt över riksstatens utveckling.

Riksstatens inkomstsida.

Tabell 1.

Utvecklingen budgetåren 1929/30—1938/39.

Inkomster, miljoner kronor						
Budgetår	Skattebudgeten					
	Egentliga statsinkomster	Inkomster av statens produktiva fonder	Andel i riksbankens vinst	Summa verkliga inkomster	I anspråk tagna kapitaltillgångar	Summa för skattebudgeten
1929/30	587.44	135.79	17.00	740.23	4.67	744.90
1930/31	595.17	141.70	19.00	755.87	7.68	763.55
1931/32	616.24	114.82	16.00	747.06	69.39	816.45
1932/33	656.79	94.99	14.00	765.78	72.43	838.21
1933/34	638.00	93.16	27.00	758.16	1.69	759.85
1934/35	711.37	105.28	7.00	823.65	0.58	824.23
1935/36	781.57	142.36	3.00	926.93	8.75	935.68
1936/37	885.49	165.80	4.25	1,055.54	65.67	1,121.21
1937/38	984.00	156.40	1.00	1,141.40	48.02	1,189.42
	Driftbudgeten					
	Egentliga statsinkomster	Inkomster av statens kapitalfonder utom riksbanksfonden	Riksbanksfonden	—	—	Summa för driftbudgeten
1938/39	1,063.64	160.96	3.0	—	—	1,227.60

Tabell 2.

Förändringar budgetåren 1937/38—1938/39.

	Enligt riksstaten för budgetåret 1937 38	Enligt förslaget till riksstat för budgetåret 1938 39	Ökning (+) minskning(—)
	milj. kr.	milj. kr.	milj. kr.
Egentliga statsinkomster:			
I. Skatter	874.60	942.96	+ 68.36
II. Uppbörd i statens verksamhet	51.34	56.48	+ 5.14
III. Bidrag från folkpensioneringsfonden	46.00	46.50	+ 0.50
IV. Diverse inkomster	12.06	17.70	+ 5.64
Säger	984.00	1,063.64	+ 79.64
Inkomster av statens kapitalfonder:			
I. Statens affärsverksfonder	118.54	114.04	— 4.50
II. Riksbanksfonden (Andel i riksbankens vinst)	1.00	3.00	+ 2.00
III. Statens allmänna fastighetsfond	7.90	8.60	+ 0.70
IV. Statens utlåningsfonder	13.92	13.22	+ 0.42
V. Fonden för låneunderstöd		1.12	
VI. Fonden för statens aktier	15.59	18.49	+ 2.90
VII. Statens pensionsfonder	—	5.42	+ 5.42
VIII. Statsverkets fond av rusdrycksmedel	0.45	—	— 0.45
IX. Övriga kapitalfonder	—	0.07	+ 0.07
Säger	157.40	163.96	+ 6.56